

ДЕПАРТАМЕНТ НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ ХАРЬКОВСКОЙ ОБЛАСТНОЙ
ГОСУДАРСТВЕННОЙ АДМИНИСТРАЦИИ
СОВЕТ РЕКТОРОВ ХАРЬКОВСКОГО ВУЗОВСКОГО ЦЕНТРА
ХАРЬКОВСКИЙ УНИВЕРСИТЕТСКИЙ КОНСОРЦИУМ
ИНСТИТУТ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ
НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ НАУК УКРАИНЫ
ХАРЬКОВСКАЯ АКАДЕМИЯ НЕПРЕРЫВНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
НАРОДНАЯ УКРАИНСКАЯ АКАДЕМИЯ

День науки

**МИРОВОЗРЕНЧЕСКИЕ ПОЗИЦИИ
СОВРЕМЕННОГО СТУДЕНЧЕСТВА:
ФОРМЫ ВЛИЯНИЯ И ПРОТИВОРЕЧИЯ**

ПРОГРАММА И МАТЕРИАЛЫ
XXVII МЕЖДУНАРОДНОЙ СТУДЕНЧЕСКОЙ
НАУЧНОЙ КОНФЕРЕНЦИИ

Харьков
Народная украинская академия
11 апреля 2020 г.

*Рекомендовано к опубликованию Ученым советом
Харьковского гуманитарного университета
«Народная украинская академия».
Протокол № 8 от 30.03.2020 г.*

Редакционная коллегия:

*Е. В. Астахова, д-р ист. наук, проф.; В. И. Астахова, д-р ист. наук, проф.;
Е. В. Батаева, д-р филос. наук, проф.; Т. И. Бондарь, специалист высшей катего-
рии, учитель-методист; Н. П. Гога, канд. психол. наук, доц.; И. В. Змиева, канд. филол.
наук, проф.; О. А. Иванова, канд. экон. наук, доц.; Е. Г. Михайлева, д-р соц. наук, проф.;
И. С. Нечитайло, д-р соц. наук, проф.; Е. В. Тарасова, д-р филол. наук, проф.;
О. В. Тарасова, специалист высшей категории, учитель-методист; Т. М. Тимошенко,
канд. филол. наук, проф.; З. И. Шилкунова, канд. пед. наук, специалист высшей
категории, учитель-методист, О. Л. Яременко, д-р экон. наук, проф.*

У збірнику представлено матеріали XXVII Міжнародної студентської наукової конференції, присвяченій в 2020 р. проблемам формування світоглядних позицій сучасного студентства.

Розглянуто чинники й форми суспільної взаємодії, що впливають на світосприйняття студентської молоді в координатах сучасного соціуму та умовах глобалізації освітнього процесу.

Головна увага авторів зосереджена на філософсько-культурологічному, історичному, економічному, правовому й моральному аспектах в контексті світоглядних трансформацій студентства.

Матеріали містять результати досліджень, що мають теоретичну та практичну значущість в умовах інноваційного розвитку суспільства й формування новітніх моделей комунікації.

М64 Мировоззренческие позиции современного студенчества: формы влияния и противоречия : программа и материалы XXVII Междунар. студен. науч. конф., 11 апр. 2020 г. / Департамент науки и образования Харьковской обл. гос. админ., Совет ректоров Харьк. вузов. центра, Харьк. универс. консорциум, Ин-т высш. образования НАПН Украины, Харьк. акад. непрерыв. образования, Нар. укр. акад. ; [редкол.: Е. В. Астахова и др.]. – Харьков : Изд-во НУА, 2020. – 146 с. – (День науки).

В сборнике представлены материалы XXVII Международной студенческой научной конференции, посвященной в 2020 году проблемам формирования мировоззренческих позиций современного студенчества.

Рассмотрены факторы и формы общественного взаимодействия, влияющие на мировосприятие студенческой молодежи в координатах современного социума и условиях глобализации образовательного процесса.

Главное внимание авторов сосредоточено на философско-культурологическом, историческом, экономическом, правовом и моральном аспектах в контексте мировоззренческих трансформаций студенчества.

Материалы содержат результаты исследований, имеющих теоретическую и практическую значимость в условиях инновационного развития общества и формирования новых моделей коммуникации.

УДК 316.42-057.87

ОРГКОМИТЕТ

- Астахова Е. В.** – председатель, ректор Народной украинской академии, д-р ист. наук, проф.;
- Майборода Р. В.** – председатель Ассоциации выпускников Народной украинской академии;
- Тюрина Д. Н.** – ученый секретарь, начальник отдела научно-исследовательской работы Народной украинской академии, канд. пед. наук, доц.

Члены оргкомитета:

- Астахова В. И.** – советник ректора Народной украинской академии, д-р ист. наук, проф.;
- Бондарь Т. И.** – директор Специализированной экономико-правовой школы Народной украинской академии, специалист высшей категории, учитель-методист;
- Иванова О. А.** – проректор по научно-исследовательской работе Народной украинской академии, канд. экон. наук, доц.;
- Козыренко В. П.** – проректор по информационным технологиям Народной украинской академии, канд. техн. наук, доц.;
- Михайлева Е. Г.** – проректор по учебно-методической работе Народной украинской академии, д-р социол. наук, проф.,
- Гога Н. П.** – председатель Ассоциации молодых ученых, зам. декана факультета «Референт-переводчик» Народной украинской академии, канд. психол. наук, доц.;
- Тарасова О. В.** – заместитель директора по научно-методической работе Специализированной экономико-правовой школы Народной украинской академии, специалист высшей категории, учитель-методист;
- Чибисова Н. Г.** – проректор по научно-педагогической работе и воспитанию Народной украинской академии, канд. филос. наук, проф.;
- Шилкунова З. И.** – заместитель директора по учебно-воспитательной работе в начальной школе Специализированной экономико-правовой школы Народной украинской академии, канд. пед. наук, специалист высшей категории, учитель-методист;
- Тарасова Н. П.** – председатель Студенческого научного общества Народной украинской академии, студентка факультета «Бизнес-управление».

Секция I

Мир университета: история и современность

Конференц-зал

- Руководитель секции **Астахова Е. В.**, д-р ист. наук, проф.,
ректор Народной украинской академии;
- Гонца О. А.**, член Консультативного совета, выпускница 2007 г.
факультета «Бизнес-управление», Народная украинская академия;
- Секретари: **Линник Ю. Р.**, 1 курс факультета «Референт-переводчик»,
Народная украинская академия;
- Гонца**
- Зазерина А. А.**, 1 курс факультета «Референт-переводчик»,
Народная украинская академия

ДОКЛАДЫ

- Москаленко Ф.** *Студенческие движения 60-х годов XX века
и их влияние на общественно-политические процессы*
1 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. *Астахова Е. В.*
- Зазерина А.** *Приватное образование в Украине: история явления*
1 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. *Астахова Е. В.*

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

- Мартиросова А.** *Средневековый университет: студенчество*
1 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. *Астахова Е. В.*
- Римская Ю.** *Обучение отечественных студентов в зарубежных
университетах: экскурс в историю вопроса*
1 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. *Астахова Е. В.*
- Линник Ю.** *Отечественная наука в годы Второй мировой войны*
1 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. *Астахова Е. В.*

Леженина В. *Евроинтеграция в образовании: история вопроса*
1 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. *Астахова Е. В.*

Стефановская Е. *Міжнародні зв'язки ХГУ «НУА»: історія становлення та розвитку на початку ХХ ст.*
1 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. *Астахова Е. В.*

Коваленко М. *Конкурс «Історія моєї родини»: історія створення, розвитку та фактори впливу на культурно-виховне середовище*
1 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. *Астахова Е. В.*

Калашник Д. *История создания и развития факультета «Бизнес-управление»*
1 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. *Астахова Е. В.*

Секция II

Студенческая молодёжь и культура: философско-культурологический аспект исследования

Ауд. 205 (II)

Руководители секции: **Багаева Е. В.**, д-р филос. наук, проф.,
Народная украинская академия;
Чибисова Н. Г., канд. филос. наук, проф.,
Народная украинская академия

Секретарь: **Тулинова Н. В.**, зав. кабинетом,
Народная украинская академия

ДОКЛАДЫ

Ткалич П. *Роль философии в жизни современной молодежи*
2 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. *Чибисова Н. Г.*

Чернышова М. *Мировоззрение и творчество*
2 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. Чибисова Н. Г.

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

Варакута Н. *Мировоззрение и ценности*
2 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. Чибисова Н. Г.

Васюк А. *Філософський базис в смислоутворюючому світі
духовної культури курсанта*
2 курс летного факультета,
Харьковский национальный
университет Воздушных Сил
имени Ивана Кожедуба
Научный руководитель проф. Панфилов А. Ю.

Кучерявая О. *Формирование политических взглядов студентов
в период обучения в вузе*
2 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. Чибисова Н. Г.

Любченко В. *Роль семьи в формировании взглядов ребенка*
2 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. Чибисова Н. Г.

Мелкумян К. *Искусство и мировоззрение*
2 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. Чибисова Н. Г.

Токарева Е. *О формах культуры в студенческой среде
и ее формировании*
2 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. Чибисова Н. Г.

Секция III

Мировоззренческие позиции студенчества в координатах современного общества

Читальный зал ЦНГИ

Руководители секции: **Михайлёва Е. Г.**, д-р социол. наук, проф.,
Народная украинская академия;
Нечитайло И. С., д-р социол. наук, проф.,
Народная украинская академия;
Зверко Т. В., канд. социол. наук, доц.,
Народная украинская академия

Секретарь: **Хоменко А. С.**, 4 курс факультета «Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия

ДОКЛАДЫ

Хоменко А. *Академическая добропорядочность:
позиции студенчества*
4 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Зверко Т. В.*

**Проскурня М.,
Сапелкина А.** *Музыкальные субкультуры поколений XYZ*
1 курс факультета
«Лесное хозяйство»,
Харьковский национальный
аграрный университет
имени В. В. Докучаева
Научный руководитель доц. *Недогонов Д. В.*

Лысенко Д. *Міграційні настрої в світогляді сучасного студентства*
3 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Удовицкая Т. А.*

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

Бердикова М. *Вопросы профессионального самоопределения
в мировоззренческих позициях современного
студенчества*
4 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Удовицкая Т. А.*

- Богданова А.**
5 курс факультета
дошкольного образования,
Харьковский национальный
педагогический университет
имени Г. С. Сковороды
*Проблема психологічної компетентності студентів
в умовах змін сучасного суспільства*
Научный руководитель доц. *Ходыкина Ю. Ю.*
- Бублий В.**
3 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
*Громадянські позиції українських студентів:
сутність, проявлення, фактори формування*
Научный руководитель доц. *Бирченко Е. В.*
- Бунчик А.**
4 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
*Доверие студента к преподавателю как фактор
качества образования*
Научный руководитель проф. *Нечитайло И. С.*
- Дмитренко Е.**
2 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
*Роль університету в формуванні громадянських позицій
молоді*
Научный руководитель проф. *Нечитайло И. С.*
- Дранник А.**
3 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
*Соціальний феномен комп'ютерно-опосередованої
комунікації*
Научный руководитель проф. *Батаева Е. В.*
- Калашник П.**
3 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
*«Кризис маскулинности» как фактор формування
мировоззрения современных студентов*
Научный руководитель доц. *Гога Н. П.*
- Кирпичева Д.**
1 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
*Влияние информации из социальных сетей
на мировоззрение студенческой молодежи*
Научный руководитель доц. *Удовицкая Т. А.*
- Кулаковская А.**
4 курс факультета
«Защита растений»,
Харьковский национальный
аграрный университет
имени В. В. Докучаева
*Роль екологічної культури общества
в восстановлении природных ресурсов*
Научный руководитель доц. *Недогонов Д. В.*

- Мазур В.** *Место стрессоустойчивости в структуре социального характера студента*
3 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Гога Н. П.
- Манжуринос К.** *Представления студентов о жизненном успехе*
4 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Бирченко Е. В.
- Мызникова А.** *Командные игроки или одиночки: императивы в формировании будущих специалистов сферы управления*
5 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Зверко Т. В.
- Низамиева Д.** *Возможности молодежной политики в формировании мировоззрения студентов*
5 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. Михайлева Е. Г.
- Осмоловский А.** *Соціально-політичні практики у вимірі урбаністично-просторових змін в Україні*
4 курс факультета лингвистики
и социальных коммуникаций,
Национальный авиационный
университет (г. Киев)
Научный руководитель доц. управлению Семенец-Орлова И. А.
- Соседко Д.** *Психологическое восприятие экологических проблем современными студентами*
1 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Гога Н. П.
- Хаустова Е.** *Доверие к преподавателю как фактор самоактуализации студентов*
2 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Гога Н. П.
- Чинский И.** *Теоретико-практичне підґрунтя дослідження психологічних особливостей уявлень про успіх школярів та студентів покоління «Z»*
9 класс, Специализированная
экономико-правовая школа,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Гога Н. П.

Секция IV

Мовно-літературні чинники формування світобачення сучасного студента

Ауд. 204 (II)

Руководители секции: **Помазан И. А.**, канд. филол. наук, доц.,
Народная украинская академия;
Берест Т. Н., канд. филол. наук, доц.,
Народная украинская академия;
Куприкова Г. В., канд. филол. наук, доц.,
Народная украинская академия

Секретарь: **Трунова И. А.**, зав. кабинетом,
Народная украинская академия

ДОКЛАДЫ

Белеля В. *Зміни на морфологічному рівні мови в новій редакції
«Українського правопису» 2019 року*
2 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Куприкова Г. В.*

Кислюк Е. *Пошук свого «Я» у сучасній самотності*
2 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Помазан И. А.*

Черкасова Т. *Вплив інтернет-мемів на формування філологічної
компетентності сучасного студентства*
3 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Берест Т. Н.*

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

Близниченко Д. *Норми літературної мови як основа мовної культури
студента*
1 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Берест Т. Н.*

Гусенко К. *Використання технологій інтерактивного навчання
на уроках української мови і літератури
в старшій школі*
2 курс факультета українського
языка и литературы,
Харьковский национальный
педагогический университет
имени Г. С. Сковороды
Научный руководитель доц. *Собченко Т. Н.*

Максименко Д. *Сленг геймерів як невід’ємна частина сучасної мови молоді*
1 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Куприкова Г. В.*

Павлій Д. *Концепт «успіх» та його реалізація в мовній картині сучасного студента*
2 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Берест Т. Н.*

Радионенко А. *Роль «харківського» правопису 1928 року в становленні нової редакції «Українського правопису» 2019 року*
2 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Куприкова Г. В.*

Слабая Д. *Використання технології «перевернутий клас» на уроках української мови, як засіб формування у здобувачів освіти ключової компетентності «навчання впродовж життя»*
2 курс факультета
українського языка и литературы,
Харьковский национальный педагогический университет имени Г. С. Сковороды
Научный руководитель доц. *Собченко Т. Н.*

Секция V

Современные детерминанты развития экономического пространства Украины и их влияние на подготовку будущих специалистов

Каминный зал

Руководители секции: **Тимохова Г. Б.**, канд. экон. наук, доц.,
Народная украинская академия;
Цыбульская Э. И. канд. экон. наук, доц.,
Народная украинская академия;
Решетняк Е. И., канд. экон. наук, доц.,
Народная украинская академия;

Секретарь: **Спивак Е. К.**, зав. кабинетом,
Народная украинская академия

ДОКЛАДЫ

Гранкина Я. *Условие повышения конкурентоспособности выпускников на рынке труда*
2 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Иванова О. А.*

Фокина А. *Особливості розвитку бізнес-освіти в Україні*
5 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Тимохова Г. Б.

Шендрик В. *Основные тренды диджитализации в экономике*
5 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Цыбульская Э. И.

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

Баласанян Д. *Проблемы традиционных и инновационных технологий обучения в системе высшего образования*
4 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Цыбульская Э. И.

Бердикова М. *Дисбаланс между спросом рынка труда и качеством высшего образования в Украине*
4 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Цыбульская Э. И.

Блудов М. *Требования цифровой экономики к специалистам будущего*
4 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Цыбульская Э. И.

Бочарникова К. *Проблемы оттока молодежи Украины в иностранные университеты*
4 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Цыбульская Э. И.

Волкова А. *Особливості розвитку кадрового потенціалу української економіки*
4 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Тимохова Г. Б.

Воробьев А. *Факторы вузовской среды, влияющие на формирование личности студента*
5 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Иванова О. А.

- Григорьева И.** *Особливості розвитку управлінських процесів*
5 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Тимохова Г. Б.*
- Еременко Ю.** *Управління людським капіталом в умовах економіки знань*
5 курс факультета логистики,
Национальная академия
Национальной гвардии Украины
Научный руководитель ст. преп. *Сахненко О. И.*
- Захарова А.** *Ризики розвитку економічної освіти в Україні*
5 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Тимохова Г. Б.*
- Иванченко В.** *Вплив розвитку цифрової економіки на формування людського капіталу підприємства*
4 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Тимохова Г. Б.*
- Кисиль В.** *Концепція еко-економіки як напрям формування нового світогляду*
3 курс факультета «Социально-экономического управления»,
Харьковский региональный институт государственного управления НАГУ
при Президенте Украины
Научный руководитель доц. *Бабаев В. Ю.*
- Ковега В.** *Шляхи формування економічного мислення молоді*
3 курс факультета
«Начального обучения»,
Харьковский национальный педагогический университет
им. Г.С. Сковороди
Научный руководитель доц. *Бабаев В. Ю.*
- Мазурин В.** *К вопросу трудоустройства выпускников учреждений высшего образования Украины*
4 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Цыбульская Э. И.*

Мисик Е.

3 курс факультета «Социально-экономическое управление»,
Харьковский региональный институт государственного управления НАГУ
при Президенте Украины

Ідеологія соціального підприємництва

Научный руководитель доц. *Бабаев В. Ю.*

Науменко А.

4 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия

Основные векторы развития образования в эпоху диджитализации

Научный руководитель доц. *Цыбульская Э. И.*

Ретюнина М.

2 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия

Формирование профессиональных компетенций и мировоззренческих позиций выпускника - экономиста

Научный руководитель доц. *Иванова О. А.*

Рудинская В.

4 курс, Липковатовский аграрный колледж

Покоління «Z»: особливості формування та перспективи розвитку

Научный руководитель *Бабаев О. Ю.*

Тарасова Н.

4 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия

Система нормирования труда на предприятии как фактор формирования взглядов специалистов

Научный руководитель доц. *Иванова О. А.*

Фурса Б.

4 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия

Изучение современных принципов инвестиционного развития экономики при формировании компетенций будущих экономистов

Научный руководитель доц. *Иванова О. А.*

Юрченко О.

3 курс факультета
компьютерных наук,
Харьковский национальный университет радиоэлектроники

Practical application of artificial intelligence in the digital economy

Научный руководитель доц. *Решетняк Е. И.*

Секция VI

Мировоззрение и его роль в формировании морального и правового сознания личности

Ауд. 512 (I)

Руководители секции: **Астахов В.В.**, канд. юрид. наук, проф.,
Народная украинская академия;
Войно-Данчишина О.Л., канд. юрид. наук, доц.,
Народная украинская академия;
Кравчина И.Б., ст. преп.,
Народная украинская академия

Секретарь: **Белоконь Т.А.**, зам. декана факультета «Бизнес-управление»,
Народная украинская академия

ДОКЛАД

Курочкина О. *Право на образование и его нормативное закрепление
в законодательстве Украины*
3 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. Астахов В. В.

Редин А. *Проблемы систематизации образовательного
законодательства*
2 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. Астахов В. В.

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

Бондаренко С. *Об участии в конкурсном отборе для получения
высшего образования детей, лишенных родительского
попечения*
2 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель ст. преп. Кравчина И. Б.

Епифанова К. *Мировоззрение и его роль в формировании правового
сознания личности*
4 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Войно-Данчишина О. Л.

Зайцева С. *Формирование мотивации студентов в условиях
глобализации образования*
3 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Войно-Данчишина О. Л.

Коваль А.
2 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия

*О запрете использования мобильных телефонов
в учреждениях образования Украины*

Научный руководитель ст. преп. *Кравчина И. Б.*

Троценко Т.
1 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия

*К вопросу о содержании правовой подготовки
студентов факультета «Бизнес-управление»*

Научный руководитель проф. *Астахов В. В.*

Секция VII
Современные студенты:
поиск пути в условиях неопределенности
The students of today: the choices they make in our controversial
world

Ауд. 113 (II)

Руководители секции:

Тарасова Е. В., д-р. филол. наук, проф.,
Народная украинская академия;

Молодчая Н. С. канд. филол. наук, доц.,
Народная украинская академия;

Валюкевич Т. В., канд. филол. наук, доц.,
Народная украинская академия

Секретарь:

Бабак Е. Н., преп.,
Народная украинская академия

ДОКЛАДЫ

Коробкова М.
2 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия

Students are the image of the future

Научный руководитель проф. *Тарасова Е. В.*

Федоренко А.
1 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия

Volunteering is our choice

Научный руководитель доц. *Артеменко Л. А.*

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

- Веремейчик А.** *Why are young people looking for prospects abroad?*
1 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Артеменко Л. А.*
- Гончаренко М.** *Modern students and their choices*
1 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Валюкевич Т. В.*
- Скачкова А.** *Initiative is key to clean environment*
3 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель преп. *Бабак Е. Н.*
- Кримач А.** *Modern students: their goals and ambitions*
2 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Валюкевич Т. В.*
- Пищаль О.** *Creativity as a lifestyle*
3 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель преп. *Бабак Е. Н.*
- Партола А.** *Studying in Ukraine vs studying abroad*
1 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Артеменко Л. А.*
- Крутько К.** *Theatre is the university of the 21st century*
1 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Хильковская А. А.*
- Хоменко А.** *Generation Z*
1 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Хильковская А. А.*

Цилюрик И.
2 курс факультета
фармацевтических технологий
и менеджмента,
Национальный
фармацевтический университет

*Time management skills, productivity, procrastination
and getting things done*

Научный руководитель доц. *Странчук С. И.*

Лавренюк Е.
1 курс факультета
фармацевтических технологий
и менеджмента,
Национальный
фармацевтический университет

Managing people: connecting motivation and performance

Научный руководитель доц. *Миколенко Е. П.*

Секция VIII

Мировоззренческие трансформации молодого поколения в межкультурном пространстве

Ауд. 317 (II)

Руководители секции: **Змиева И. В.**, канд. филол. наук, проф.,
Народная украинская академия;
Кальниченко А.А., доц.,
Народная украинская академия;
Гусленко И. Ю., канд. пед. наук, доц.,
Народная украинская академия

Секретарь **Евдокимова А. В.**, зав. кабинетом
Народная украинская академия

ДОКЛАДЫ

Гарбуз Ю.
5 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия

*Кіно як посередник спілкування сучасної молоді
в міжкультурному просторі*

Научный руководитель проф. *Змиева И. В.*

Рева О.
5 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия

*Трансформація студентського світогляду щодо
історично-культурного надбання у повторних
перекладах 20–50-х років та у наш час*

Научный руководитель доц. *Кальниченко А. А.*

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

- Бирюкова В.** *Вплив субтитрування у вивченні мови сучасною молоддю*
5 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Кальниченко А. А.
- Будник С.** *Формування компетенції перекладу академічних номенклатурних одиниць*
5 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Молодчая Н. С.
- Казак Я.** *Глобалізація, інтернаціоналізація і локалізація в індустрії онлайн ігор*
5 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Гусленко И. Ю.
- Кононенко М.** *Transformation of the Linguistic Identity in the Internet Age*
2 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Ильченко В. В.
- Лебедин Н.** *Книги як міст між учасниками міжкультурної комунікації*
5 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. Змиева И. В.
- Ольховская Е.** *Погода – основна тема для small talk у міжкультурному спілкуванні*
5 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. Змиева И. В.
- Столярчук А.** *Проблеми міжкультурної комунікації молоді в світі сучасних світоглядних трансформацій фінансової сфери та їх впливу на проблеми перекладу фінансової термінології*
5 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. Тарасова О. В.
- Ткаченко Д.** *Вплив глобалізації на педагогічний імідж*
4 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. Чемоданова М. Ф.

Ялова А.
5 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия

*Особливості перекладу англійських філономімів
українською мовою*

Научный руководитель проф. *Тарасова О. В.*

Секция IX

Формирование мировоззренческой позиции молодежи в процессе обучения в высшей школе

Ауд. 305 (II)

Руководители секции: **Михайлова Л. В.**, канд. филол. наук, доц.,
Народная украинская академия;
Тимошенко Т. М., канд. филол. наук, проф.,
Народная украинская академия;
Ткаченко А. В., ст. преп.,
Коммунальное учреждение «Харьковская гуманитарно-
педагогическая академия» Харьковского областного совета

Секретарь: **Чистилина Е. Н.**, преп.,
Народная украинская академия

ДОКЛАДЫ

Белоконь А.
4 курс факультета
«Референт переводчик»,
Народная украинская академия

*Мотивационные установки современного
студенчества.*

Научный руководитель доц. *Михайлова Л. В.*

Носкова Е.
1 курс факультета
«Референт переводчик»,
Народная украинская академия

*Інформаційно-комунікаційні технології як фактор
підвищення навчальної мотивації студентів*

Научный руководитель ст. преп. *Ткаченко А. В.*

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

Бац А.
4 курс факультета
«Референт переводчик»,
Народная украинская академия

*Позааудиторне знайомство з країною, мова якої
вивчається (Історія створення та виконання гімну
Німеччини)*

Научный руководитель проф. *Потапова Ж. Е.*

Салашная Е.
4 курс факультета
«Референт переводчик»,
Народная украинская академия

*Мотивация как главный стимул образовательного
процесса*

Научный руководитель доц. *Михайлова Л. В.*

- Мохова В.** *Засоби підвищення мотивації сучасного студента*
4 курс факультета
«Референт перекладач»,
Народная українська академія
Научный керівник доц. Михайлова Л. В.
- Водолажский В.** *Індивідуалізація освітнього процесу як основоположний принцип навчання в умовах глобалізації освіти*
2 курс факультета
«Референт перекладач»,
Народная українська академія
Научный керівник преп. Карпенко Е. В.
- Делюкина К.** *Антиутопія як засіб викриття соціальних негараздів та формування чіткої моральної позиції читачів*
5 курс факультета
«Референт перекладач»,
Народная українська академія
Научный керівник проф. Тимошенко Т. М.
- Деканенко К.** *Роль художественної літератури в формуванні світогляду читачів*
5 курс факультета
«Референт перекладач»,
Народная українська академія
Научный керівник проф. Тимошенко Т. М.
- Сергиенко Л.** *Фразеологічний фонд як засіб відображення світогляду народу-носія мови*
5 курс факультета
«Референт перекладач»,
Народная українська академія
Научный керівник проф. Тимошенко Т. М.
- Грек Т.** *Роль мотивації у вивченні ділового аспекту англійської мови*
4 курс факультета
«Референт перекладач»,
Народная українська академія
Научный керівник преп. Шестакова Е. Н.
- Ткаченко Е.** *Особливості формування мотивації до навчання студентів*
3 курс факультета
«Референт перекладач»,
Народная українська академія
Научный керівник преп. Чистилина Е. Н.
- Щербак К.** *Готовність до навчання в вищій школі з точки зору старшокласників*
11 клас,
Харківський науковий ліцей-інтернат «Обдарованість»
Научный керівник доц. Удовицька Т. А.

Гриб Т. *Проблемы управления деятельностью методического объединения в структуре учреждения образования*
5 курс
факультета «Педагогика
и психологии детства»,
Могилевский государственный
университет имени А.А. Кулешова
Научный руководитель доц. *Снопкова Е. И.*

Жолудева А. *Развитие мировоззренческих позиций
и метапредметных компетенций обучающихся
средствами интерактивной педагогики*
5 курс
факультета «Педагогика
и психологии детства»,
Могилевский государственный
университет имени А.А. Кулешова
Научный руководитель доц. *Снопкова Е. И.*

Секция X

Смарт-образование: изменение мировоззрения студентов

Ауд. 316 (II)

Руководители секции: **Ануфриева И. Л.**, доц.,
Народная украинская академия;
Яриз Е. М., доц.,
Народная украинская академия;
Смолянкина С. В., ст. преп.,
Народная украинская академия

Секретарь: **Шмакова Л. Н.** преп.,
Народная украинская академия

ДОКЛАДЫ

Жолоб Е. *Світоглядні поняття двох світів в літературі
з позиції XX та XXI століть*
4 курс факультета
«Референт-переводчик»
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Ануфриева И. Л.*

Розторгуева В. *Організація самостійної роботи в епоху smart-освіти
(на прикладі вивчення французької мови)*
4 курс факультета
«Референт-переводчик»
Народная украинская академия
Научный руководитель ст. преп. *Смолянкина С. В.*

Бокатов Н. *Смарт-образование: опыт информатизации
образования в КНР*
1 курс
Шанхайского университета
международного бизнеса
и экономики, КНР
Научный руководитель доц. *Чурсина Л. В.*

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

- Мовчан В.** *Мова як відображення гендерних стереотипів*
4 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Ануфриева И. Л.*
- Косогор О.** *Активная позиция студенческой молодежи на примере Германии: традиция или инновация?*
3 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель преп. *Шмакова Л. Н.*
- Чазова Е.** *Онлайн-освіта в рамках реалізації концепції Smart-education*
2 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель ст. преп. *Паненко И. А.*
- Якушева Е.** *General issues of smart education in Universities*
1 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель ст. преп. *Карпенко Е. В.*
- Булгакова О.** *Инновационная политика Германии в сфере образования*
4 курс факультета
«Международных экономических отношений и туристического бизнеса»,
Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина
Научный руководитель доц. *Чурсина Л. В.*
- Клушин Д.** *Использование современных компьютерных технологий в изучении иностранных языков*
2 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Яриз Е. М.*
- Ткачева В.** *Языковая компетентность как необходимое условие успешной интеграции в Европейское сообщество*
3 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Яриз Е. М.*
- Рыбас М.** *Особенности интеграции мобильных приложений в учебный процесс*
3 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель ст. преп. *Закриничная Н. И.*

Олейник А.
3 курс факультета
«Референт-переводчик»
Народная украинская академия

Влияние инновационных технологий на формирование учебной мотивации студентов языковых специальностей

Научный руководитель ст. преп. *Закриничная Н. И.*

Шевченко А.
11 класс, Харьковская
школа № 181,
слушатель Центра довузовской
подготовки, Народная
украинская академия

Смарт-технологии подготовки к внешнему независимому тестированию: особенности, проблемы современной молодёжи

Научный руководитель доц. *Удовицкая Т. А.*

Секция XI

Цифровизация эпохи и её влияние на формирование мировоззрения современного студенчества

Ауд. 411 (I)

Руководители секции:

Кирвас В. А., канд. техн. наук, проф.,
Народная украинская академия;
Данилевич С. Б., канд. физ.-мат. наук, доц.,
Народная украинская академия;
Свицова Е. В., канд. физ.-мат. наук, доц.,
Народная украинская академия

Секретарь:

Ерецкая Т. А., 4 курс факультета «Референт-переводчик»,
Народная украинская академия

ДОКЛАДЫ

Григорьева С.
2 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская
академия

Новейшие технологии при обучении цифровым навыкам: взгляд студента гуманитарного университета

Научный руководитель проф. *Кирвас В. А.*

Крапивная К.
11 класс, Харьковская
гимназия № 14,
слушатель Центра довузовской
подготовки, Народная
украинская академия

Live-Streaming: возможности влияния на мировоззрение современной молодёжи

Научный руководитель доц. *Удовицкая Т. А.*

Мельник К. *Использование мобильных приложений и гаджетов при изучении иностранного языка*
2 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. *Кирвас В. А.*

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

Бардакова Е. *Онтологии на основе тезауруса как инструмент цифрового представления картины мира*
3 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Дьячкова О. В.*

**Вовк М.,
Ворона Б.,
Зубенко А.** *Особливості освіти в галузі Data Science*
2 курс факультета компьютерных наук и программной инженерии,
Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт»
Научный руководитель проф. *Чередниченко О. Ю.*

Зайцев А. *Формирование научного мировоззрения студентов*
1 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Данилевич С. Б.*

Зозуля И. *Влияние цифровых технологий на изменение мировоззрения студентов: фактор языка*
1 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Данилевич С. Б.*

Золотых П. *Облачные ресурсы учебного заведения и формирование цифровой компетенции студента*
1 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Козыренко В. П.*

Калашник Д. *Математика и компьютер Фибоначчи*
1 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Козыренко В. П.*

- Кисиль В.** *Безопасный компьютер в условиях цифровой трансформации*
1 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Козыренко В. П.*
- Новикова А.** *Место математики в системе общечеловеческих ценностей*
2 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Свищёва Е. В.*
- Полевая Л.** *Нужна ли математика экономисту?*
1 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Свищёва Е. В.*
- Полякова Д.** *Цифровизация с позиции студенчества: требования и задачи*
2 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Научный руководитель проф. *Кирвас В. А.*
- Спрыгина В.** *Математическая культура и необходимость её формирования в современных условиях*
1 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Свищёва Е. В.*
- Чередниченко О.,
Карнаух В.,
Богдан А.** *Інформатизація шкільної освіти в Україні в умовах глобалізації та європеїзації*
2 курс факультета компьютерных наук и программной инженерии,
Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт»
Научный руководитель проф. *Чередниченко О. Ю.*
- Янголенко О.,
Соколов Д.,
Цапков Д.** *Модель системы переосмотра учебных программ у компьютерных науках*
2 курс факультета компьютерных наук и программной инженерии,
Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт»
Научный руководитель проф. *Чередниченко О. Ю.*

Секция XII

Физическая культура и спорт в контексте ценностей современного студенчества

Музей истории НУА

Руководители секции: **Красуля М. А.**, канд. техн. наук, доц.,
Народная украинская академия;
Ганшина В. В., ст. преп.,
Харьковский национальный университет радиоэлектроники;
Красуля А. В., доц., преп., председатель спортклуба,
Народная украинская академия

Секретарь: **Даценко О. М.**, зав. кабинетом,
Народная украинская академия

ДОКЛАДЫ

**Ткалич П.,
Чернышева М.,**
2 курс факультета
«Социальный менеджмент»,
Народная украинская академия
*Анализ соотношения общей и физической культуры
студентов*
Научный руководитель доц. *Красуля М. А.*

Кошкина Д.
1 курс факультета
компьютерных наук,
Харьковский национальный
университет радиоэлектроники
*Влияние физических упражнений на умственную
деятельность студентов*
Научный руководитель ст. преп. *Ганшина В. В.*

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

Бригаденко Д.
2 курс факультета
«Бизнес-управление»,
Народная украинская академия
*Возможность использования стретч-флексии на занятиях
по физическому воспитанию*
Научный руководитель доц. *Красуля М. А.*

Данец А.
2 курс факультета
«Референт-переводчик»,
Народная украинская академия
Воспитание идеологии олимпизма
Научный руководитель доц. *Красуля А. В.*

Котова П.
11 класс, Специализированная
экономико-правовая школа,
Народная украинская академия
*Роль физической культуры в воспитании современного
школьника*
Научный руководитель учитель I категории *Колисниченко Ж. А.*

- Либерман В.** *Студенческая молодежь и физвоспитание в системе высшего образования*
1 курс технологического факультета, Украинская инженерно-педагогическая академия
Научный руководитель преп. *Алипова Т. С.*
- Лутицкий Н.** *Значення фізичної культури та спорту для сучасного студентства*
1 курс факультета компьютерных и интегрированных технологий в производстве и образовании, Украинская инженерно-педагогическая академия
Научный руководитель преп. *Алипова Т. С.*
- Микиша Д.** *Спорт у «діджитал-світі»*
2 курс факультета компьютерных наук, Харьковский национальный университет радиоэлектроники
Научный руководитель ст. преп. *Ганишина В. В.*
- Мирошниченко В.** *Отношение к физической культуре и спорту в семьях студентов*
2 курс факультета «Социальный менеджмент», Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Красуля А. В.*
- Носик А.** *Возможности сохранения и укрепления здоровья студенческой молодежи в современных условиях*
1 курс технологического факультета, Украинская инженерно-педагогическая академия
Научный руководитель преп. *Алипова Т. С.*
- Павлов Д.** *Патріотичне виховання студентів на прикладі воїнів – спортсменів Харківщини*
1 курс факультета «Референт-переводчик», Народная украинская академия
Научный руководитель доц. *Красуля М. А.*
- Петренко М.** *Физическое воспитание, как неотъемлемая часть жизни студента в XXI веке*
3 курс факультета информационно-аналитических технологий и менеджмента, Харьковский национальный университет радиоэлектроники
Научный руководитель ст. преп. *Ганишина В. В.*
- Фомина Д.** *Значение физической культуры для школьников, занимающихся танцами*
10 класс, Специализированная экономико-правовая школа, Народная украинская академия
Научный руководитель учитель высшей категории *Николаева С. В.*

ДОКЛАДЫ

Москаленко Ф.

**СТУДЕНЧЕСКИЕ ДВИЖЕНИЯ 60-Х ГОДОВ XX ВЕКА И ИХ ВЛИЯНИЕ
НА ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ**

Не требует доказательства тот факт, что прогрессивные новаторские мысли зарождаются в среде интеллигенции. Студенчество, как самая молодая, энергичная и максималистски настроенная социальная группа, достаточно часто выступает движущей силой, подталкивающей общество к изменениям, отступлениям от традиционализма в любых его направлениях.

Представляется важным в современных условиях изучить влияние студенчества 1960–1980-х годов на политическую ситуацию, общественную жизнь европейских государств и СССР. Такой анализ истории позволит понять многие процессы, произошедшие в Европе в изучаемом периоде.

В качестве объекта исследования рассматриваются студенческие движения Франции, Чехословакии, Греции, молодежное крыло диссидентства в СССР; попытаемся оценить влияние студенчества на общество и государство, проследить взаимосвязь со студенческими движениями современности.

Студенческие движения, как правило, несут в себе новаторские идеи, зачастую не принимаемые традиционной общественной мыслью, поэтому их большинство во всем мире являются либо апатичными к окружающей обстановке, либо протестными. Протестные движения студенчества, как правило, приводят к серьезным потрясениям в обществе, поэтому к ним всегда прикованы взгляды специалистов и политиков.

Спектр исследуемых проблем достаточно широк, и имеет значительный объем публикаций, поэтому имеющуюся по теме литературу целесообразно разделить по направлениям.

Отдельная группа – исследования социологического характера, анализирующее состав студенчества, его мировоззренческие установки и цели. Здесь, безусловно, нельзя обойтись без публикации проф. Л. Г. Сокурской, Е. А. Якубы [1], представляющих харьковскую социологическую школу.

Особый интерес для исследования представляет статья проф. Е. В. Астаховой, посвященная истории диссидентского движения в СССР [2], публикация Игоря Сеницына «Андропов вблизи» [3] и автобиографическая книга Андрея Сахарова под редакцией Ю. Роста «Сахаров. Кефир надо греть» [4].

Европейские студенческие движения представлены в монографии В. В. Шевченко «Навстречу рассвету» [5], книге А. М. Майорова «Вторжение. Чехословакия, 1968» [6], воспоминаниях В. Фалина «Без скидок на обстоятельства. Политические воспоминания» [7], интервью В. Лукина для газеты «Итоги» – «Сын комиссара» [8]. А также в книгах Клер Дойл «Месяц революции. Уроки всеобщей забастовки» [9], А. Л. Семенова «Левое студенческое движение во Франции (1956–1968)» [10].

Работа состоит из трех блоков. В первом разбирается диссидентское движение в СССР: суд над А. Синявским и Ю. Даниэлем за публикации «тамиздата» под псевдонимами Абрам Терц (Синявский) и Николай Аржак (Даниэль), который считается отправной точкой начала развития диссидентства. Первая политическая демонстрация в СССР в послевоенное время с названием «митинг гласности», в результате которого были исключены из институтов и партий некоторые его участники. Действия Р. И. Пименова, за которые он некоторое время провел в психиатрической больнице, а позже исключен из комсомола и университета. Деятельность Льва Краснопевцева, напечатавшего 300 листовок, антихрущевского содержания, а после задержанного и заключенного на длительный тюремный срок. Общественная деятельность академика А. Сахарова, выступавшего против испытаний ядерного оружия, писавшего брошюры и статьи на антиполитические темы, которые поднимались на всемирном фестивале молодежи и студентов, проходящих на территории СССР.

Второй блок разберет протестные движения студентов в некоторых Европейских странах. В Великобритании в 1962 г. совместно с CND прошла первая студенческая акция протеста против

войны во Вьетнаме. В 1965 г. студенты Эдинбурга устроили пикет перед консульством США и провели акцию протеста против войны во Вьетнаме на Гроувснорской площади. В Оксфорде прошел первый «тич-ин», на котором студенты дискутировали об альтернативных ненасильственных способах протеста, а также в Лондонской школе экономики против правительства Яна Смита в Родезии. Протесты в Греции в 1973 г. в Афинском политехническом университете, где студенты выступили против диктатуры «черных полковников». Впоследствии этот протест был жестоко подавлен. Во Франции в 1968 г. митинг, начавшийся с леворадикальных студенческих выступлений, вылился в демонстрации, массовые беспорядки и 10-миллионную всеобщую забастовку, которая привела к кардинальным изменениям во французском обществе и к отставке президента Шарля де Голля. В Чехословакии в 1968 г. с началом введения реформ Александра Дубчека, направленных на расширение прав и свобод граждан, начались протесты против вмешательства со стороны СССР. Протесты и акции вылились в политический кризис и введение на территорию Чехословакии войск из стран Варшавского договора.

В третьей части работы разрабатывается и предлагается модель поведения правительства в отношении к студенческим движениям, сделан краткий обзор взаимодействия власти и студенчества на сегодня в Украине.

Литература

1. Сокурянська Л. Г. Харківська (Якубінська) соціологічна школа: витоки, напрямки досліджень, покоління дослідників / Л. Г. Сокурянська, Л. Г. Проценко // Укр. соціол. журнал. – 2013. – № 1–2. – С. 5–12.
2. Астахова Е. В. Штрихи к изучению диссидентства / Е. В. Астахова // Современное общество. – 1995. – № 1. – С. 123–127.
3. Сеницын И. Е. Андропов вблизи. Воспоминания о временах оттепели и застоя / И. Е. Сеницын. – М. : Центрполиграф, 2015. – С. 508.
4. Рост Ю. М. Сахаров. «Кефир надо греть»: история любви, рассказанная Еленой Боннер Юрию Росту / Ю. М. Рост. – М. : Баслен, 2018. – 288 с.
5. Шевченко В. В. Навстречу рассвету / В. В. Шевченко. – Ростов-н/Д. : Альгаир, 2011. – 476 с.
6. Майоров А. М. Вторжение. Чехословакия, 1968 / А. М. Майоров. – М. : Права человека, 1998. – 350 с.
7. Фалин В. М. Без скидок на обстоятельства. Политические воспоминания / В. М. Фалин. – М. : Центрполиграф, 2016. – 576 с.
8. Лукин В. Сын Комиссара / В. Лукин // Итоги. – 2011. – № 13. – 28 марта.
9. Дойл К. Месяц революции. Уроки всеобщей забастовки / Клер Дойл. – СПб. : Рабочая демократия, 1993. – 104 с.
10. Семенов А. Л. Левое студенческое движение во Франции: (1956–1968) / А. Л. Семенов. – М. : АН СССР. Институт всеобщей истории, 1975. – 230 с.

Зазерина А.

ПРИВАТНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ В УКРАИНЕ: ИСТОРИЯ ЯВЛЕНИЯ

Современные тенденции в образовании позволяют утверждать, что наиболее интенсивно в мире растет именно частный сектор, ибо издержки на качественное образование постоянно растут и идет интенсивный поиск дифференцированных источников финансирования. Чтобы разобраться в причинах роста именно частного образования, следует обратиться к историческому контексту, проследить источники и причины его возникновения и развития и страноведческие особенности.

Частное образование – это образование, предоставляемое учебным заведением, средства на содержание которого окупаются полностью или частично за счет платы, взимаемой с физических или юридических лиц (в отличие от государственных структур, финансируемых из взимаемых с населения налогов).

Приватное образование в Украине подразделяется на два основных этапа: «первая волна» (дореволюционный период) и «вторая волна» (возникшая в начале 90-х годов XX века).

Важно изучить истоки, характер, причины возникновения явления, а также разобраться в его результативности, принимая во внимание историю развития (с учетом двух «волн»).

В современных украинских реалиях, как и во всем мире, остро проявляется проблема реформирования образования, поиска путей его обновления в соответствии с потребностями времени.

Представляется, что в таких условиях развитие всех секторов образования (в том числе и частного) – один из вариантов решения вопросов.

Целью работы является комплексное изучение истории возникновения и развития частного образования в Украине, описание основных этапов его функционирования на современных украинских территориях.

Для реализации цели представляется необходимым решение следующих задач: 1) проанализировать причины и условия появления «первой волны» частного образовательного сектора; 2) рассмотреть особенности и характеристики частного образовательного сектора в Украине.

По теме имеется достаточно большое количество статей, монографий, диссертаций. Значительная часть доступной автору литературы опубликована преподавателями Харьковского гуманитарного университета «Народная украинская академия», т. к. здесь сформировалась научная школа по истории образования. Среди наиболее важных публикаций научные авторские и коллективные монографии профессора В. И. Астаховой, которая является одним из наиболее известных в Украине организаторов образования негосударственной формы собственности. Ей самой и руководимому ею авторскому коллективу принадлежат многочисленные монографии и статьи по изучаемой теме [1], которые реально дают целостное представление о явлении и позволяют, опираясь на них, двигаться в исследовании дальше.

В статье доц. Д. В. Подлесного «Приватное высшее образование в Украине: трансформации периода революции» [2] рассмотрены проблемы развития частного высшего образования, роли общественных процессов в его становлении в очень сложный период 20-х годов XX века. Интересны публикации доц. Т. А. Удовицкой, кандидатская диссертация которой посвящена истории частного высшего образования [3]. Ей же принадлежат и статьи, посвященные разным его аспектам.

Важно отметить, что в НУА изучается не только история явления, но и его современное состояние.

Первые образовательные структуры, возникающие в Российской империи по частной или общественной инициативе, появляются в начале XIX века. Причинами для этого послужили, в основном, религиозные, гендерные и национальные ограничения, препятствующие значительной части населения в получении университетского образования. Подтолкнула процесс и высокая потребность в квалифицированных кадрах. Самыми популярными и многочисленными были в этот период педагогические, экономические, сельскохозяйственные и медицинские факультеты, а также факультет музыкального искусства, которые готовили специалистов, очень востребованных в кон. XIX – нач. XX веков.

Специалисты выделяют такие этапы формирования «первой волны»:

1) 1878–1905 гг. – от открытия первых Высших женских курсов в Киеве (1878 г.) до утверждения в декабре 1905 г. отчета министерства народного образования, в котором шла речь о разрешении на открытие «приватных» учебных заведений;

2) 1906–1911 гг. – от возобновления приема слушателей на высшие женские курсы в Киеве до выхода Закона 19 декабря 1911 г., который регламентировал деятельность «вольных» школ;

3) 1912–1917 гг. – от получения прав высшего учебного заведения Харьковским коммерческим институтом до начала революционных событий.

На украинских территориях до революционных событий 1917 г. существовало 23 высших заведения частного типа. Но события 1917–1921 гг. принесли динамичные изменения в отечественное образование и частные институты вынуждены были закрыться, ибо государство приняло на себя все заботы о развитии просвещения и образования. Но на определенном этапе они сыграли значительную роль в образовании, особенно в обеспечении доступа к нему.

«Вторая волна» зарождается в Украине в 1991 году, когда после ликвидации СССР начинаются значительные изменения всех сфер жизни общества. Причины появления «второй волны» частного сектора, конечно, отличались от начала века. На этом этапе, в основном, обучение осуществляется по гуманитарным и экономическим специальностям, на которые резко возрос спрос. «Вторая волна» тоже подразделяется на несколько этапов. Специалисты НУА делят ее следующим образом:

- 1991 – нач. 1992 гг. – появление первых частных учебных заведений;
- 1992–1994 гг. – резкий рост количества частных структур;
- 1995–1996 гг. – переломный момент в существовании частных образовательных институций, от которых начинается некоторое сокращение их численности;
- 1996–1999 гг. – подтверждение частными вузами права на свое существование;
- 1999–2006 гг. – активная деятельность, укрепление и расширение внешних и внутренних связей этого сектора.

К началу 2000-х годов в Украине работало более 130 вузов, финансирующихся не из госбюджета. Хотя их количество к 2020 году, в силу общих тенденций в образовательном секторе Украины,

сократилось. Например, в ведущем вузовском центре страны, в Харькове, из 13 ранее существующих университетов реально полноценную деятельность (учебную, научно-исследовательскую и др.) осуществляет в 2020 г. только один – Харьковский гуманитарный университет «Народная украинская академия».

Можно констатировать, что на территории современной Украины на начало и на конец XX века приходятся две волны появления учебных заведений негосударственной формы собственности. При всех различиях между собой, они представляют интересные звенья общего развития образования.

Литература

1. Астахова В. І. Аналітична записка про стан приватного сектору освіти в Україні / В. І. Астахова // Вчені зап. Харків. гуманітар. ун-ту «Нар. укр. акад.». – Харків, 2011. – Т. 17. – С. 555–561.

2. Подлесный Д. В. Отечественная высшая школа периода революции и гражданской войны: основные направления советских преобразований / Д. В. Подлесный // Вчені зап. Харк. гуманітар. ун-ту «Нар. укр. акад.». – Харків, 2011. – Т. 17. – С. 176–183.

3. Возникновение высшего частного образования в Украине: первое приближение к проблеме : научное издание / Т. А. Удовичкая // Вчені зап. Харк. гуманітар. ін-ту «Нар. укр. акад.». – Харків, 1999. – Т. 5. – С. 190–198.

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

Мартиросова А.

СРЕДНЕВЕКОВЫЙ УНИВЕРСИТЕТ: СТУДЕНЧЕСТВО

Для понимания современной системы высшего образования необходимо более детально узнать о его истоках, использовавшихся системах обучения, отношении студентов к учебе, о самих студентах, их жизни, быте, социальном составе. Целесообразно анализировать ситуацию, начиная с периода раннего средневековья, ибо именно здесь, в основном, истоки университета как явления.

Целью работы является изучение генезиса средневекового студенчества, его развития. Важными представляются такие аспекты как организация учебного процесса, отношение студентов к учебе, их быт.

Для реализации целей необходимо: проанализировать и понять причины возникновения университетов именно в Средневековье, определить к какому сословию относились студенты, изучить их быт и традиции.

По теме средневекового студенчества есть достаточно обширная база литературы и источников, с которыми можно работать. В основном это статьи, которые находятся в специализированных журналах. Например статьи С. Б. Сорочана [1] о быте студентов в исследуемый период. Также в журнале «Alma Mater» [2] есть много статей о преподавателях университетов Средневековья и о системе образования в то время [3; 4; 5].

Важной частью общественных трансформаций в Средневековье стало создание университетов, истоки которых во многом идут от церковных школ. В кон. XI – нач. XII вв. отдельные кафедральные и монастырские школы превратились в крупные учебные центры, часть из которых затем становятся первыми университетами. Именно так, например, возник Парижский университет (1200 г.), который развился из Сорбонны – богословской школы – и присоединившихся к ней медицинской и юридической школ. Подобным образом возникли другие европейские университеты: в Неаполе (1224 г.), Оксфорде (1206 г.), Кембридже (1231 г.), Лиссабоне (1290 г.). Университеты учреждались и светской властью. Рождение и права университета подтверждались привилегиями – особыми документами, подписанными римскими папами или царствующими особами. Привилегии закрепляли университетскую автономию (собственный суд, управление, право дарования ученых степеней и пр.), освобождали студентов от военной службы и т. д. [6].

Часто малоимущие студенты в Средневековье жили в коллегиях, условия которых оставляли желать лучшего. Первые коллегии – убогие помещения с земляным полом и деревянными кроватями, которые называли нарами (приспособление, предназначенное для сна) [7]. В средневековых университетах начали появляться педагогии, которые были уже платными и имели условия лучше, чем в коллегиях, они включали в себя помещения для общего использования: столовую, спальни, залы для чтения лекций

и проведения занятий. Такое преобразование привело к тому, что проведение занятий постепенно перенеслось непосредственно в коллегии. Как следствие, в XIII в. в стенах коллегии студенты проводили большую часть своего времени [8]. Аудитории, как правило, состояли из одной кафедры для преподавателя, а студенты размещались на полу, застеленном соломой. Как утверждали статуты Парижского университета «таким путем смиряется гордыня юных». На занятия запрещалось приносить табуреты, а вот к скамьям были более лояльными, хотя не всегда. Лишь на старших курсах в аудиториях были уже скамьи и столы для слушателей. Также студентам запрещалось носить яркую одежду. Предпочтение отдавали закрытой одежде. Запрещалось ночевать вне коллегии. За нарушения данных правил предполагались штрафы. Если верить постоянным жалобам на студентов, канцлерам Парижского университета, нарушались эти правила постоянно. Студенты могли из любого праздника, даже религиозного, сделать поле боя [9].

В Средневековье сформировалась основа для дальнейшего развития системы высшего образования и это вело к изменениям и в образе жизни студентов, их традиций и устоев.

Литература

1. Сорочан С. Б. Средневековый школяр: штрихи университетского быта / С. Б. Сорочан // *Universitates = Университеты. Наука и просвещение.* – 2001. – № 2. – С. 62–79.
2. Морау П. Средневековый университет: карьера выпускников / П. Морау // *Alma Mater.* – 1997. – № 6 – С. 36–40.
3. Вандермеш П. А. Преподаватели: Европейского университета (1500–1800) / П. А. Вандермеш ; публ. подгот. О. Попов // *Alma Mater.* – 2000. – № 7. – С. 42–47.
4. Вандермеш П. А. Преподаватели: Европейского университета (1500–1800) / П. А. Вандермеш ; публ. подгот. О. Попов // *Alma Mater.* – 2000. – № 8. – С. 45–50.
5. Костюкевич С. Образ университета как уникального сплава либерального образования, средневековой гильдии и естественной науки / С. Костюкевич // *Alma Mater.* – 2001. – № 6. – С. 34–37.
6. Возникновение университетов. История педагогики и образования [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://studme.org/72353> (дата обращения: 02.12.2019).
7. Сорочан С. Б. Средневековый школяр: штрихи университетского быта / С. Б. Сорочан // *Universitates = Университеты. Наука и просвещение.* – 2001. – № 3. – С. 68–79.
8. Сорочан С. Б. Средневековый школяр: штрихи университетского быта / С. Б. Сорочан // *Universitates = Университеты. Наука и просвещение.* – 2002. – № 4. – С. 46–55.
9. Сорочан С. Б. Средневековый школяр: штрихи университетского быта / С. Б. Сорочан // *Universitates = Университеты. Наука и просвещение.* – 2002. – № 1. – С. 54–61.

Римская Ю.

ОБУЧЕНИЕ ОТЕЧЕСТВЕННЫХ СТУДЕНТОВ В ЗАРУБЕЖНЫХ УНИВЕРСИТЕТАХ: ЭКСКУРС В ИСТОРИЮ ВОПРОСА

Современный мир стремительно глобализируется и одним из важнейших направлений этого процесса является интернационализация образования. С каждым годом все большее количество студентов пользуется правом на академическую мобильность и выбирает местом своего обучения университеты разных стран. Не исключение из этого процесса и Украина, студенты которой представляют собой активную часть молодежи, поступающей в университеты Европы и Северной Америки.

Достаточно большой интерес представляет собой история формирования интернационализации образования и включения в ее орбиту представителей тех или иных стран и регионов, и в первую очередь Украины.

Представляется целесообразным изучение истории явления комплексно, от его зарождения до начала XXI века. Такой подход позволит увидеть участие университетов, функционирующих на украинских территориях, в академической мобильности в целом.

Решение такой задачи требует, как минимум: изучения условий и причин возникновения процессов академической мобильности в различных регионах и странах, в университетах которых обучались выходцы с украинских территорий, уточнение численности таких студентов на разных этапах функционирования мира университета.

Существует достаточно большой массив публикаций по теме «Обучение отечественных студентов в зарубежных университетах: экскурс в историю вопроса». Вначале обратимся к вопросу о возник-

новении первых университетов в Европе. В статье М. В. Левковского говорится, что в связи с необходимостью расширения знаний и с экономическим развитием Европы в XII–XIV вв. начала складываться особая форма высших учебных заведений – университеты, которые появлялись по всей Европе: в Болонье (1158 г.), Оксфорде (1168 г.), Париже (1200 г.), Кембридже (1209 г.) и других городах. Средневековые университеты были автономными учреждениями, которые имели свои органы самоуправления. Ректор выбирался на общих собраниях и теоретически им мог стать даже студент. Благодаря своему статусу университеты играли значительную роль в развитии культуры, в разрушении феодальной ограниченности [1, с. 27].

В списках зарубежных студентов, начиная с XIV века, можно найти украинцев, которые по национальной принадлежности значились как RUTENUS, ROXOLANUS, RUSSICUS (Рутения и Роксолания – названия Украины, распространенные в Западной Европе в те времена). Среди них Юрий Дрогобыч (или Юрий Котермак, а также Георгий из Руси), который учился в Краковском и Болонском университетах. Он стал ученым с мировым именем, ряд его работ хранится в университетских библиотеках стран Западной Европы.

Вклад украинцев в европейскую гуманистическую культуру времен Возрождения получил высокую оценку. «Выходцы из украинских степей», возвращаясь на родину после обучения в Европе, которое иногда длилось 10–15 лет, не бросали свою научную и педагогическую деятельность. Вокруг них объединялась прогрессивная украинская молодежь. Обучение украинцев в европейских университетах в XIV–XVII вв. значительно повлияло на развитие украинского образования [1, с. 117].

В кон. XVIII – нач. XIX вв. число отечественных студентов, выезжающих за рубеж, увеличилось. Традиционные школы исчезают. Российское правительство пытается открыть школы с единой организацией, одинаковыми программами и требованиями. Александр I проводит реформирование системы образования в России по западноевропейскому образцу, заимствуя систему образования периода французской революции. Это улучшает качество отечественного обучения и, следовательно, поток выезжающих за рубеж студентов значительно уменьшается [1, с. 141].

Что касается XX века, «пик» оттока студентов пришелся на 1998 год, но после дефолта процесс замедлился. Однако вскоре международные контакты вновь продолжились в возрастающих масштабах [2, с. 98].

В начале XXI века более половины обучающихся студентов стран СНГ направляются в Германию, Великобританию и Францию. Стажеры, имеющие базовую специализацию по гуманитарному профилю и педагогике, «тяготеют» к выше упомянутым странам [2, с. 98].

Анализ истории возникновения интернационализации показывает, что причины отъезда студентов за рубеж постоянно менялись. Если рассматривать исключительно отечественное студенчество, то здесь, на начальном этапе, в XIV–XVII вв. отъезды в зарубежные университеты были связаны, как правило, с тем, что в Западной Европе шел быстрый процесс формирования университетского сектора образования, в то время как в других странах и регионах эти образовательные тенденции складывались медленнее. В XVIII–XIX вв. уже по другим причинам молодые соотечественники стремились поступать в европейские университеты. По-прежнему, в Российской империи система высшего образования только складывалась, но она уже имела целый ряд ограничений, сдерживающих доступ в университетские аудитории.

Современный период, начало XXI века, превратил академическую мобильность в мощное международное явление, поучившее название интернационализации образования, в котором на равных с другими принимают участие и граждане Украины.

Литература

1. Левковский М. В. История педагогики / Левковский М. В., Микитюк О. М. – М., 2002. – С. 27–143.
2. Арефьев А. Л. Зарубежные стажировки: социологический анализ / А. Л. Арефьев // Высшее образование в России. – 2003. – № 5. – С. 92–105.

Линник Ю.

ОТЕЧЕСТВЕННАЯ НАУКА В ГОДЫ ВТОРОЙ МИРОВОЙ ВОЙНЫ

В 2020 году человечество отметит 75-летие завершения самой кровавой войны – Второй мировой. Несмотря на достаточно большой период, прошедший с 9 мая 1945 г., интерес специалистов, политиков

к оценкам и акцентам этого переломного момента мировой истории не уменьшается. Для Украины – непосредственной участницы трагических событий Второй мировой – ее история не утрачивает своей актуальности еще по целому ряду причин.

Так или иначе, но 75-летие Великой Победы в Великой войне – серьезный повод привлечения внимания к различным аспектам военных событий. Особый интерес представляют те моменты отечественной военной истории, которые раньше привлекали меньше внимания специалистов или просто не попадали в фокус исследования. В их числе – роль отечественной науки в годы войны. Общеизвестным является факт эвакуации университетов, научных лабораторий и институтов из зон возможной оккупации и организация их работы на новых местах дислокации. Однако, как была организована работа ученых, над какими проблемами – в интересах фронта – они трудились, эти вопросы известны меньше.

Хотя, справедливости ради, следует отметить, что источников, литературы по исследуемой проблеме достаточно много. Их совокупность позволяет изучить вопросы, связанные с тем, как наука обеспечивала нужды фронта, кто из отечественных ученых, научных коллективов какой вклад внес в Победу, какие научные открытия и достижения были использованы в 1941–1945 гг.

Целью данной работы является изучение и описание роли, организации развития отечественной науки в победе над фашистской Германией в годы Второй мировой войны.

Для достижения цели представляется необходимым решение следующих задач: изучение процесса перестройки деятельности научных учреждений в условиях войны; рассмотрение в историческом плане проблемы участия советской науки в создании вооружения; анализ вклада ученых в победу над врагом.

Основными источниками информации о существовании научных школ, работ отечественных ученых в военные годы служат: книга Б. В. Левшина «Советская наука в годы Великой Отечественной войны» [1], монография Э. И. Граниной «Ученые – фронту. 1941–1945» [2], в которых проанализирован и обобщен большой фактический материал по организации научной деятельности в условиях военного времени, изменение тематики научных исследований, сети научных учреждений и главные достижения советской науки военных лет.

В первую очередь обратимся к перестройке деятельности научных учреждений в начале войны. В книге Б. Левшина описывается, что перед войной была успешно решена сложнейшая задача создания государственной системы организации науки. По государственному бюджету на 1941 г. ассигнования на содержание научных учреждений, не считая расходов на проведение научных исследований в высших учебных заведениях, составили более 1651 млн руб. Научные учреждения оснащались приборами и оборудованием, многие образцы которых были уникальными. Во главе развития науки была Академия Наук СССР, в состав которой входило 76 институтов, 105 самостоятельных лабораторий, станций, советов, обсерваторий. К 1941 г. АН СССР имела свои филиалы в Азербайджане, Армении, Казахстане, Туркмении [1, с. 8–11].

В монографии Э. И. Граниной «Ученые – фронту. 1941–1945» отмечается, что тяжелое положение на фронте, сложившееся в первые дни войны, требовало дальнейшего развития авиаиндустрии для нужд действующей армии. Предприятия авиапромышленности давали фронту не только самолеты, многие из них с первых же дней войны освоили выпуск другой оборонной продукции: минометы, боеприпасы и др. [2, с. 209–210].

Наиболее распространенным советским танком, ставшим классическим образцом среднего танка, являлся Т-34. Конструкторский коллектив постоянно улучшал эксплуатационные и боевые качества своей машины [1, с. 168–170], которая стала практически легендой.

Также совершенствовалось артиллерийское вооружение, которое являлось главной огневой ударной силой Советских Вооруженных Сил [1, с. 180].

Большой вклад внесли ученые-физики в противоминную защиту кораблей Военно-Морского Флота. Вместе с А. П. Александровым И. В. Курчатов вылетел в Севастополь и там под огнем врага они занимались размагничиванием боевых кораблей [3, с. 37]. Таких эпизодов много.

Что касается медицинской науки, то в период войны стояла задача огромной важности – найти новые эффективные методы лечения раненых, восстановить боеспособность бойцов и вернуть их в ряды действующей армии; не допустить возникновения и развития в стране инфекционных заболеваний [1, с. 230]. Огромный вклад внес Н. Н. Бурденко – хирург-клиницист и крупнейший организатор военно-полевой хирургии [5]. В статье М. Максимовой «Светило науки. Хирург Александр Вишневский и его знаменитые открытия» [4], описывается знаменитая «мазь Вишневского», обладающая регенерирующими и антибактериальными свойствами, ею лечили и продолжают лечить до сих пор кожные заболевания, ожоги, обморожения, раны, язвы. Подлинный триумф отечественной медицины

был связан с созданием антибиотиков. В 1942 г. проф. З. В. Ермольева совместно с Т. И. Балезиной впервые в Союзе выделили активный штамм плесневого грибка, продуцирующего пенициллин [1, с. 250]. Большой вклад в развитие отечественной науки внесли М. В. Келдыш [6], Н. В. Курчатов [7], И. Н. Назаров [8, с. 18–21].

В целом, отечественная наука в годы войны кардинально пересмотрела систему деятельности научных учреждений в условиях войны, что позволило научно-техническому потенциалу Советского Союза выстоять и победить. При всех трудностях, противоречиях и проблемах, отечественная наука выдержала проверку временем и внесла неопределимый вклад в Победу.

Литература

1. Левшин Б. В. Советская наука в годы Великой Отечественной войны / Б. В. Левшин // АН СССР. Архив ; [отв. ред. Ким М. П.]. – М. : Наука, 1983. – 382 с.
2. Гранина Э. И. Ученые – фронту. 1941–1945 / Э. И. Гранина // М. : Наука, 1989. – 256 с.
3. Самолетостроение в СССР. 1917–1945 гг. / [К. Ю. Косминков и др.]. – М. : Изд-во ЦАГИ, 1994. – Кн. 2. – 450 с.
4. Максимова М. Светило науки. Хирург Александр Вишневецкий и его знаменитые открытия [Электронный ресурс] / М. Максимова // Аргументы и факты. – Казань. – Режим доступа: <https://kazan.aif.ru/society/1330555>. – Загл. с экрана.
5. Беляева В. С. Бурденко Николай Нилевич (к 135-летию со дня рождения) [Электронный ресурс] / В. С. Беляева // Кибер Ленинка. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/burdenko-nikolay-nilovich-k-135-letiyu-so-dnya-rozhdeniya>. – Загл. с экрана.
6. Забродин А. В. М. В. Келдыш: творческий портрет по воспоминаниям современников / [А. В. Забродин и др.] ; [отв. ред. Забродин А. В.]. – М. : Наука, 2002. – 399 с.
7. Головин И. Н. Курчатов И. В. / И. Н. Головин. – 3-е изд. – М. : Атомиздат, 1978.
8. Леви Г. И. Знаменитый клей Назарова / Г. И. Леви // Химия и жизнь. – 1985. – № 5. – С. 18–26.

Леженина В.

ЕВРОИНТЕГРАЦИЯ В ОБРАЗОВАНИИ: ИСТОРИЯ ВОПРОСА

Приоритетное направление современного развития образования в Украине – ее интеграция в общеевропейское образовательное пространство, провозглашенная Болонским соглашением. Не требует доказательства тот факт, что Болонская система – это, в первую очередь, процесс сближения и гармонизации систем высшего образования Европы, с целью создания единого и целостного Европейского пространства.

Целью данной работы является изучение и описание основных этапов становления евроинтеграции в системе высшего образования.

Для реализации цели представляется необходимым решение следующих задач:

- 1) анализ причин и условий возникновения самой евроинтеграции как явления;
- 2) изучение источников, характера и причин интеграции.

Литературы по изучаемой теме имеется довольно много и она очень разноплановая: монографии, статьи, диссертационные исследования. Данный массив в целом сосредоточен в специализированных журналах и монографической литературе.

В книге А. И. Тэвдой-Бурмули «Европейская интеграция» рассмотрена сама история евроинтеграции, ее динамика и развитие [1, с. 76].

Не менее важной является статья Е. Ю. Рогачевой «Региональные вузы и международная интеграция образования», которая рассказывает о развитии института высшего образования в современном мире, объясняя это тем, что данное явление невозможно без международного сотрудничества [2, с. 6–12].

Научная статья В. И. Байденко «Интернационализация образования» представляет собой цикл из трех статей – это авторская попытка отразить все многообразие практики обеспечения качества высшего образования, как оно динамично проявлялось и осмысливалось [5, с. 98].

К числу значимых для изучаемой темы относится и монография Н. Ф. Ефремовой «Обеспечение качества образования в условиях европейской интеграции», которая четко раскрывает масштаб проблемы и помогает понять основные цели евроинтеграции [3, с. 65].

Интернационализацию высшего образования рассматривают, начиная с периодов Средневековья и Возрождения, когда по дорогам Европы странствовали не только религиозные паломники, но и университетские студенты и преподаватели [6].

Понять современные тенденции высшего образования без исследования их истории невозможно. Этот трудный процесс объединения разных и в то же время похожих стран, как принято считать, стартовал впоследствии завершения Второй мировой войны, когда вся финансовая основа, инфраструктура и образование были всецело или же отчасти разрушены.

Одним из первых, кто задумался о союзе европейских наций, был Рихард Николаус Куденхове-Калерги. Его идеи повлияли на Аристида Бриана, который 8 сентября 1929 года произнес речь в защиту Европейского Союза в Лиге Наций, а в 1930 году написал меморандум об организации Европейского федерального союза. В конце Второй мировой войны единство европейских стран рассматривалось многими как спасение от экстремальных форм национализма, которые угнетали континент. В знаменитой цюрихской речи 19 сентября 1946 года Уинстон Черчилль призвал к созданию европейской федерации по подобию США, а первым шагом к объединению Европы назвал франко-германское примирение. Впоследствии были образованы такие организации, как Западноевропейский союз (1948), НАТО (1949) и Совет Европы (1949) [1].

19 июня 1999 года произошло действительно знаменательное для Европы событие: в городе Болонья министры образования стран ЕС провозгласили достаточно перспективную цель – создать к 2010 году европейскую зону высшего образования как ведущее направление развития интеллектуальной рабочей силы.

Следует отметить, что евроинтеграция образования – это объективный и постоянно развивающийся процесс, связанный не столько с педагогическими заимствованиями, сколько с общими параллельными процессами и общими социально-экономическими и культурными явлениями. Совет Европы и Европейский Союз определяют стратегию и способствуют реализации интеграционных процессов. Совет Европы рассматривает разные вопросы общественной жизни, а определением основных направлений европейских государств занимается Европейский Союз [3].

Украина уже имеет богатый опыт взаимоотношений со странами Западной Европы. Именно там, на территории западноевропейских государств, происходят наиболее значимые изменения в образовательной сфере, требующей создания открытого образования. Из этого следует, что реформирование системы образования является ключевым звеном в процессе евроинтеграции и открывает совершенно новые возможности. Реформы систем образования в европейских государствах считаются необходимым нюансом общественной политической деятельности этих стран, проявляющейся в формировании единой европейской платформы. Цели, задекларированные в Болонской декларации, – это установление европейской зоны высочайшего образования, а еще активизация европейской системы высочайшего образования в крупном масштабе. Ключевой задачей все еще является составление самой конкурентоспособной европейской зоны высочайшего образования как главного направления становления мобильности.

Основной чертой успеха интеграционных процессов стало понимание значимости культурной идентичности и сохранения национальных подходов и традиций, свойственных специфическому характеру национальных систем образования. Интеграция становится важным фактором расширения знаний при сохранении культурного и научного достояния как для каждого человека, так и для общества в целом [2].

В нашей стране долговременной правовой основой отношений между Украиной и Европейским союзом считалось Соглашение о партнерстве и сотрудничестве, вступившее в силу в 1998 году и действовавшее до 2008 года. Этот договор положил начало сотрудничеству по широкому кругу политических, торгово-экономических и образовательных вопросов. Украина четко обозначила ориентир на вхождение в образовательное пространство Европы и стремительно осуществляет модернизацию образовательной деятельности в контексте европейских требований. Практически сразу после провозглашения независимости Украины, в обществе начали активно обсуждаться реформы, которые проводились украинским правительством в образовании, и уже в 2005 г. Украина стала активным участником общеевропейских образовательных процессов.

ХГУ «НУА», как и все учебные заведения Украины, стремится максимально интегрироваться в те процессы, которые происходят в системе образования Европы. В 2005 г. учебное заведение получило право подписать Великую Хартию университетов в Болонье в числе первых пяти украинских вузов. Чуть позже НУА была принята в Международную Ассоциацию университетов – крупнейшее авторитетное европейское объединение. В настоящее время университет активно сотрудничает с 26 учебными заведениями и образовательными организациями Европы.

Таким образом, можно сделать вывод, что на самом деле евроинтеграция в образовании – процесс, который ведет к созданию особой многоуровневой системы в предоставлении образования: актуальный учебный план, сотрудничество с работодателями, система гарантии качества.

Литература

1. Тэвдой-Бурмули А. И. Европейская интеграция / А. И. Тэвдой-Бурмули. – М. : Деловая литература, 2011. – С. 76.
2. Рогачева Е. Ю. Региональные вузы и международная интеграция образования / Е. Ю. Рогачева, А. Ю. Слепухин // Интеграция образования. – 2015. – Т. 19. – № 1. – С. 6–12.
3. Ефремова Н. Ф. Обеспечение качества образования в условиях европейской интеграции : монография / Н. Ф. Ефремова, Б. Ч. Месхи, С. В. Шведова. – Ростов-н/Д. : ДГТУ, 2018. – С. 65.
4. Гребнев Л. Умеем ли мы читать? / Высшее образование в России. – 2006.
5. Байденко В. И. Интернационализация образования / В. И. Байденко // Нынешний раунд Болонского процесса. – 2017. – № 10. – С. 98.
6. De Ridder-Symoens H. A History of the University in Europe. – 1992. – С. 280–304.

Стефановська К.

МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ ХГУ «НУА»: ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.

Актуальність теми визначається необхідністю осмислення місця і ролі міжнародних зав'язків академії для удосконалення професійної підготовки студентів та використання теоретичних знань на практиці, ознайомлення викладачів з досвідом викладацької та наукової діяльності в зарубіжних вишах і в цілому реалізації принципів міжнародної мобільності учасників освітнього процесу, як одного із положень Болонського процесу.

Мета: описати та проаналізувати історію формування розвитку систему міжнародних зав'язків в НУА на етапі 2000–2019 рр.

Завдання:

– визначити основні етапи становлення і розвитку міжнародних зав'язків ХГУ «НУА» у означений період;

– описати ключові напрямки міжнародних зав'язків, що розвивались на початку 2000-х років;

– проаналізувати ефективність різних форм участі студентів в міжнародних зв'язках і програмах.

Питання міжнародних зав'язків знаходяться у центрі уваги академії з перших днів її існування. Це доводиться у низці наукових робіт, а саме в науковому дослідженні М. Дідич, випускниці факультету «Бізнес-управління», в якому розглянуті питання становлення зовнішніх зав'язків, формування основних напрямків міжнародної діяльності навчально-наукового комплексу, викладено проблеми та досягнення ХГУ «НУА» в цьому напрямку, наведено конкретну інформацію щодо організації стажувань, практик, обмінів, конференцій та ін. у 90-ті роки ХХ ст. [2]. Інформацію про подальший розвиток міжнародних зав'язків розміщено у монографії до 25-річчя академії, де ми знаходимо данні щодо країн, де здебільш проходять стажування студенти та викладачі, вузів-партнерів ХГУ «НУА», нових напрямків та проєктів [1].

Вивчення процесів становлення та розвитку міжнародних зав'язків академії дозволяє стверджувати, що в академії склалися традиційні для усіх навчальних закладів напрями, але вони відрізняються наповненням у зв'язку з тим, що НУА – комплекс безперервної освіти з унікальним освітнім середовищем, в якому увага приділяється не лише професійній підготовці, але й формуванню широкого світогляду, культурі тих, хто навчає і навчається. Такими напрямками можна вважати: співпрацю із зарубіжними організаціями і партнерами; зарубіжні практики та стажування; навчання студентів в закордонних навчальних закладах, і в свою чергу навчання студентів в академії з інших країн; волонтерську діяльність, у тому числі й під час проведення у Харкові заходів міжнародного характеру; роботу з грантовими проєктами; участь викладачів у міжнародних освітніх та соціальних проєктах, наукових конференціях; проведення спільних наукових досліджень, в першу чергу соціологічних [1, с. 524].

Визначення етапів розвитку міжнародних зв'язків ХГУ «НУА» відтворюється дуже складно, бо важко обрати критерії, за якими це можна зробити. Але якщо взяти за основу характер цих стосунків та їх регулярність, то можна виділити такі періоди:

I – 1991–1998 рр. Для цього періоду характерно саме встановлення зв'язків: підписання перших

міжнародних угод (м. Маргіт, Велика Британія, школа англійської мови), перших стажувань (А. Гайкова, випускниця факультету «Референт-перекладач» 1997 р., Велика Британія, 1995 р.), окремих візитів викладачів до закордонних навчальних закладів (проф. К. В. Астахова – до США, 1998 р.; проф. Н. Г. Чибісова, доц. Л. А. Артеменко – Велика Британія та ін.).

II – 1999–2005 рр. На цьому етапі починається активна участь навчального закладу у грантових програмах (МФ «Відродження», AISEK, USAD, Британська рада, Tempus та ін.), співпраця з міжнародними благодійними фондами. Саме у ці роки стартують перші закордонні літні практики студентів: Туніс (2003 р.), Туреччина (2005 р.). На початку 2000-х років в НУА починають працювати і професори із закордонних вишів.

III – 2006 р. – по теперішній час. Є підстави стверджувати, що саме у ці роки закордонні стажування, обміни та практики набувають найбільшого масштабу: щороку влітку понад 100 студентів працюють у готельних мережах Греції, Туреччини, Болгарії. Активно розвиваються закордонні волонтерські програми, студенти відвідують європейські країни, набуває масовості участь у обмінних програмах зі США, Німеччиною. На 2010-ті роки та пізніше приходяться події, пов'язані з успішною участю у відомих грантових програмах Tempus та Еразмус, затверджується програма подвійних дипломів зі Швейцарією. З 2018 р. починає діяти програма афільованих професорів (першим цей статус отримав проф. Свен-Олаф Колін з університету Крістіанштадт, Швеція).

Аналіз розвитку міжнародних стосунків ХГУ «НУА» свідчить про їхнє постійне зростання та поширення, що, безумовно, впливає на якість освітнього процесу.

Література

1. Внешние связи вуза как зеркало его успехов // Дорогу осилит идущий. – Харьков : Изд-во НУА, 2015. – С. 524–526.
2. Дідич М. С. Міжнародні зв'язки Народної української академії: історія становлення / М. С. Дідич. – Харків : Вид-во ХГУ «НУА», 2007. – 63 с.

Коваленко М.

КОНКУРС «ІСТОРІЯ МОЄЇ РОДИНИ»: ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ, РОЗВИТКУ ТА ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА КУЛЬТУРНО-ВИХОВНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Актуальність: дослідження теми базується на тому, щоб показати та проаналізувати важливість конкурсу «Історія моєї родини», основою якого є родовід. Беззаперечно, що кожна особистість має свій початок, але дізнатися та зберегти інформацію про нього можна в саме такий спосіб. Минуле завжди впливає на майбутнє, тому дуже важливо та цікаво долучитися до пізнання свого роду, як жили предки в певні періоди історії та як це вплинуло на майбутнє, адже цим можна пояснити чому історія родини склалася саме так, а не інакше. Приймаючи участь у конкурсі «Історія моєї родини» можна не допустити страшну річ – забування минулого. Відшукати та зберегти будь-які дрібниці тих часів, коли людина повинна була вибороти право на життя, і не тільки свого, а й роду. Адже відомі такі факти, коли сім'ї змінювали прізвища та взагалі знищували будь-яку інформацію про своє коріння, бо це просто загрожувало їх існуванню. Тому пошук інформації дає змогу більш детально розібратися у минулому своєї родини. Звісно, це дуже кропітка праця, але дуже важливо, що вона викликає не тільки гордість за минулі покоління, а й формує відчуття відповідальності за майбутнє. Що не менш важливо, так це те, що ця робота зближує зі старшими поколіннями, бо майже неможливо виконати дослідження у повному обсязі без цікавих розповідей дорослих. Також є можливість внести свою історію у літопис Народної української академії і робота стане частинкою важливої частини Академії – конкурсу «Історія моєї родини».

Ціль: зібрати, описати та проаналізувати матеріали з історії конкурсу «Історія моєї родини» в НУА.

Задачі:

- проаналізувати цілі й задачі конкурсу, форми їх досягнення;
- вивчити та описати основні документи, що регламентують проведення конкурсу;
- описати історію проведення конкурсів, їх номінації, статичні параметри, систематизувати інформацію про переможців.

Аналіз джерел та літератури.

Для проведення дослідження використовувалися такі джерела:

- архів, експозиція та фонди музею НУА;
- архіви сайту НУА;

- архів багатотиражної газети «Академія» ХГУ «НУА»;
- методичні матеріали з підготовки загальноакадемічного конкурсу «Історія моєї родини»;
- копії робіт учасників, переможців та збірники, що зберігаються у ЦНГІ НУА.

Було проаналізовано літературу з питань генеалогії.

Конкурс «Історія моєї родини» є одним із основних конкурсів, який проводиться в НУА протягом року. Особливість його в тому, що він охоплює майже всі підрозділи академії: студентів, школярів, їх батьків, викладачів та співробітників.

Мета конкурсу: формування у особистості шанобливого ставлення до родини, схилення перед нею як вищою загальнолюдською цінністю.

Задачі конкурсу:

- виявити коріння родини (генеалогічне дерево);
- відновити сімейні традиції;
- посилити взаємозв'язок родини та академії в освітньому процесі.

Номінації конкурсу:

- «Генеалогічне дерево»
- «Реліквія моєї родини»
- «Забута фотокартка»
- «Традиції моєї родини»
- «Харків в історії моєї родини»
- «Пісня у моєму домі»
- «Моя мама»
- «Вчитель в історії моєї родини»
- «Академія в історії моєї родини»
- «Сімейна династія в історії ЗВО»

Інформація з історії конкурсу.

Перший конкурс відбувся у 1995 році. Одна з перших дослідницьких робіт-переможниць конкурсу «Історія моєї родини» належить випускниці факультету «Референт-перекладач» 1997 р. Інні Муратовій. В її основі не тільки цікаве генеалогічне дерево з восьми поколінь, що зв'язане з видатним родом князя Кочубея, але й гімназійний щоденник прабабусі. Як йдеться у роботі, прабабуся Ольга Романовська вела його коли їй було 12 років. Щоденник, що вміщує в себе дивуючи та трагічні сторінки історії, дозволив уявити та відчувати життя людей на початку ХХ століття.

«П'ятниця, 10-те березня 1917 р. Десь пішов чуток, що Государиня Олександра Федорівна поранена у Петрограді, але, звісно, до цього чуток я поставилася недовіркою... У суботу, 4 березня, прийшов до батька отець Федір перед вечірньою і повідомив з розгубленим виглядом, що чув у Земській Управі, як говорити про те, що Государ відрікся престолу, що престол був переданий брату Государя, Великому Князю Михайлу Олександровичу, що в Петрограді безлад, що минулі міністри заарештовані. На душі було тяжко та тривожно, хоча ніяких офіційних звісток не було...».

«Субота 3-го червня 1921 р. Тепер я вже закінчила гімназію й стою на порозі нового життя. Багато було хороших, багато було поганих сторінок. У всякому випадку, шкода розлучатися, тому що я пережила в гімназії пору ранньої юності. Щось очікує попереду...».

Таких та інших відкриттів конкурс подарував його учасникам багато, бо він безперервно проходить вже чверть століття поспіль.

Література

1. Мартишин В. С. Твій родовід. – Б.в.д.
2. Леонтьєва Г. О. Допоміжні історичні дисципліни /Леонтьєва Г. О., Шорін П. О., Кобрін В. Б. – Б.в.д.
3. Бичкова М. Є. Що означає саме рідню. – Б.в.д.
4. Зеленіна О. Таємниця старовинної фотокартки. – Б.в.д.

Калашник Д.

ИСТОРИЯ СОЗДАНИЯ И РАЗВИТИЯ ФАКУЛЬТЕТА «БИЗНЕС-УПРАВЛЕНИЕ»

В 2021 году НУА отметит первое 30-летие со дня основания. Три десятилетия – достаточно значительный, с точки зрения истории отечественного образования, период и есть все основания уже для изучения и анализа возникновения и развития учебного заведения.

Первыми факультетами, которые приняли студентов в 1992 году (академия была создана на год раньше, но первый учебный год в вузе стартовал именно в 1992 г.) были «Бизнес-управление» и «Референт-переводчик» (факультет «Социальный менеджмент» начал свою работу с 1993 г.). Именно с этих факультетов и началась история университета, его традиции, принципы и методики.

Целью данной работы является сбор, систематизация и системное описание тридцатилетней истории факультета «Бизнес-управление».

Соответственно цели определяются и задачи исследования: выделить и обосновать основные этапы функционирования факультета; показать, как развивается факультет, студенческие организации; показать и проанализировать основные статистические параметры развития «Бизнес-управление» с 1992 до 2020 гг.

Основными источниками для изучения истории факультета являются: экспозиция и фонды музея истории НУА, хранящиеся там же ежегодные «Летописи»; текущая информация и архив официального сайта; архив газеты «Академия» и персоналии преподавателей факультета, которые оформляются и постоянно пополняются сотрудниками музея.

За прошедшие годы опубликован солидный массив литературы по истории ХГУ «НУА» и по истории факультета. Это, в первую очередь, юбилейные издания, подготовленные к 10-летию, 15-летию и 25-летию академии [1].

Безусловный интерес представляют и издания «Альманаха выпускника» (бумажные (с 2001 г.) и электронные версии).

Отдельным и очень ценным источником являются воспоминания преподавателей, студентов и выпускников, а также фото и видеоархивы, хранящиеся в музее истории НУА и в Центре научно-гуманитарной информации.

Факультет «Бизнес-управление» принял первых студентов в 1992 г., а в 1997 г. прошел первый выпуск. Первоначально факультет готовил специалистов по образовательной программе «Экономика предприятия» (с углубленным изучением права). Чуть позже к дополнительной правовой подготовке добавилось большое количество учебных часов по иностранному языку и информатике. Так постепенно сложилось своеобразное лицо факультета, его отличие от аналогичных специальностей в других вузах.

С 1997 г., в соответствии с изменениями украинского законодательства, факультет перешел на подготовку по двум образовательно-квалификационным уровням – бакалавр и магистр. При этом бакалаврский уровень предполагал обучение 8 семестров (4 года), а магистерская программа – 3 семестра (1,5 года).

Уже в первые годы своего существования факультет имел сильный преподавательский состав, авторитетных и известных в городе и Украине докторов и профессоров. В их числе – Е. М. Воробьев, А. Ф. Кондратьева, В. И. Борисова, Е. Ф. Пелихов, Г. И. Гогитидзе и др. С первых дней факультет возглавил канд. юрид. наук, проф. В. В. Астахов. Начиная с 1997 г. (первый выпуск) на факультете стали преподавать его выпускники. В числе первых – канд. экон. наук, доц. Г. Б. Тимохова. А в настоящее время в студенческие аудитории заходит более двадцати преподавателей – выпускников НУА.

Анализ источников и литературы позволяет сделать вывод, что факультет «Бизнес-управление» является основателем многих традиций и программ. К ним относятся: круглые столы с участием студентов и преподавателей, выездные старостаты и летние мастер-классы, вожатское движение и КВН.

Выпускники факультета возглавляют Ассоциацию выпускников, составляют основу Попечительского совета и Консультативного совета при ректоре по финансовым и инвестиционным вопросам. Отдельно стоит сказать о карьерно-профессиональном росте выпускников и их сохранности в профессии. Например, с 2019 г. выпускники факультета Алексей Чернышов стал председателем Киевской облгосадминистрации.

Факультет «Бизнес-управление» имеет не только славную, яркую историю, но и интересные перспективы.

Литература

1. Дорогу осилит идущий... : монография / Нар. укр. акад. ; под общ. ред. Е. В. Астаховой ; [редкол.: Астахова Е. В., Астахова В. И., Батаева Е. В. и др.]. – Харьков : Изд-во НУА, 2015. – 645 с.
2. Густенко В. А. История образования и развития Народной украинской академии: студенты / В. А. Густенко // Сборник студенческих научных работ. – Харьков : Изд-во НУА, 2017. – С. 74–94.
3. История создания и развития факультета «Бизнес-управление» [рукопись] : [науч. работа] / Ушаков Никита ; науч. рук. Астахова Е. В. ; Харьк. гуманитар. ун-т «Нар. укр. акад.». – Харьков : [б. и.], 2015.

СЕКЦИЯ II
СТУДЕНЧЕСКАЯ МОЛОДЁЖЬ И КУЛЬТУРА:
ФИЛОСОФСКО-КУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТ ИССЛЕДОВАНИЯ

ДОКЛАДЫ

Ткалич П.

РОЛЬ ФИЛОСОФИИ В ЖИЗНИ СОВРЕМЕННОЙ МОЛОДЕЖИ

Философия – это наука, теория, но это и высшая форма мировоззрения, представляющая совокупность взглядов на мир в целом и на отношение человека к этому миру. Философия отличается от иных форм мировоззрения тем, что относится, прежде всего, к научной сфере общественного сознания, опирающейся в своем развитии не на одну какую-либо научную дисциплину, а на все науки, на весь единый совокупный опыт развития человечества [1]. Философия позволяет осмыслить все происходящее вокруг, объективно оценить жизненную ситуацию, свою роль в ней и перспективы на будущее. Понять своих предшественников, своих предков, то есть максимально разобраться все вопросы, актуальные темы и вечные размышления о давно ушедших веках. Открыть глаза на то, что есть добро и зло, сформировать свое непредвзятое мнение, а значит – целостный взгляд на мир и человека. Таким образом, философия – это углубленное понимание себя и окружающего мира, а также возможность общества учиться на ошибках предков, стать лучше и добиться больших успехов.

В современном мире философия развивается наравне с научно-техническим прогрессом, поэтому является очень ценной и важной составляющей современного общества. Ученые, как правило, выделяют две группы ее функций: мировоззренческие и методологические [3, с. 6]. К первой группе можно отнести следующие функции: 1) гуманистическую, которая помогает понять жизнь, найти ее смысл и укрепить свой дух; 2) социально-аксиологическую, которая, в свою очередь, делится на подфункции: конструктивно-ценностную (разработка представлений о ценностях и общественном идеале), интерпретационную (интерпретация социальной действительности, ее состояния, тех или других социальных действий) и критическую (выявление и раскрытие противоречий, несоответствия между принятой системой понятий и ценностей и тем содержанием, которое в них привносит новый этап развития мировой истории); 3) культурно-воспитательную; 4) объяснительно-информационную (выработка мировоззрения, отвечающего современному уровню науки, исторической практике и интеллектуальным потребностям человека). К методологическим функциям следует отнести: 1) эвристическую, сущность которой заключается в содействии приросту научных знаний, в том числе в создании предпосылок для научных открытий; 2) координирующую, которая заключается в координации методов в процессе научного исследования; 3) интегрирующую, поскольку философия придает функционированию системы гармоничность, повышает степень ее упорядоченности и организованности; 4) логико-гносеологическую, которая заключается в разработке самого философского метода, его нормативных принципов.

Важной чертой философского мышления является то, что оно представляет собой *рефлексию* человека, которая помогает определить не только методы существования цивилизации, но и порядок жизнедеятельности. Все многообразие проблем философского мировоззрения можно свести к таким группам: онтологическая, антропологическая, аксиологическая, гносеологическая, логическая и праксиологическая [3, с. 8].

Таким образом, не владея основами философии, современный молодой человек просто не сможет сформироваться как личность, выбрать свой жизненный путь, организовать свой внутренний мир. Философия – это путеводитель, ведь только грамотный человек сможет справиться со всеми трудностями и черпать из них полезные уроки для будущего.

Литература

1. Значение философии в жизни человека [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://>

spravochnik.ru/filosofiya/filosofiya_i_ee_mesto_v_kulture/znachenie_filosofii_v_zhizni_cheloveka. – Загл. с экрана (дата обращения 19.01.2020).

2. Зачем студенту философия? [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://xn—b1aescb4bbudibdie.xn—p1ai/pervokursniku/zachem-studentu-nuzhna-filosofiya>. – Загл. с экрана (дата обращения 20.01.2020).

3. Подольская Е. А. Философия: кредитно-модульный курс : учеб. пособие / Е. А. Подольская, Т. В. Подольская. – Харьков : Изд-во НУА, 2010. – 248 с.

Чернышова М.

МИРОВОЗЗРЕНИЕ И ТВОРЧЕСТВО

Одной из основных проблем философии является творчество, которое можно представить как процесс деятельности, направленный на создание качественно новых материальных и духовных ценностей [1]. Стремление проникнуть в тайну творчества связано с изучением личности, ее интересов, ценностей, мотивов деятельности. Поэтому творчество и мировоззрение можно рассматривать во взаимосвязи. Думается, что современный мировоззренческий кризис связан, с одной стороны, с кризисом личности, обусловленным всеобщей унификацией на основе интегративных процессов в масштабах планеты и техногенным уклоном развития цивилизации, а с другой – с кризисом творчества, имеющим в основании духовный вакуум разобщения конкретных людей, заполняемый массовой культурой, подменяющей самостоятельную работу по приобщению индивидуума к экзистенциальному опыту человечества уже готовой парадигмой ответов на жизненно важные вопросы [3].

Мировоззрение представляет собой систему взглядов, принципов, которые преломляются в реальной действительности. Мировоззрение не есть нечто изначально заданное для субъекта, человек не рождается с готовым мировоззрением. Также очевидно, что оно не «вкладывается» извне кем-либо, будь то класс, партия, страта или авторитетная персона. Мировоззрение формируется в процессе становления личности, особенно в процессе творческой деятельности.

В основе взаимодействия мировоззрения и творчества лежит такое понятие как социальная активность, а базируется данное взаимодействие на диалектике субъективного и объективного. Сутью личности является не всякая активность, а лишь та, которая порождает деятельность, направленную на созидание, самотворчество личности, результатом которой становится формирование ее мировоззрения.

В современном мире представляет интерес взгляд на мировоззрение через творческий аспект, который проявляется в культуре и характеризуется созидательной направленностью деятельности человека – творчеством.

Формирование мировоззрения протекает через «накопительный» этап, имеющий два варианта развития: либо индивид «успокаивается» на том, что получил в обществе и его развитие происходит по шаблону через механическое присвоение сформированных в обществе ценностей, либо индивид начинает самостоятельно перерабатывать «культурный опыт», взаимодействуя со своим окружением, вырабатывая собственные ценности и смыслы. Дальнейший рост и формирование уровней мировоззрения происходит на основе личностного мировосприятия, заложенного на ранних этапах развития человека, и миропонимания, обуславливающего отбор информации, ее анализ, глубину и особенности ее усвоения [2].

Мировоззрение – это сложная система духовного взаимодействия человека и действительности, основанная на творческом потенциале и диалектическом единстве индивидуального и общественного и вырабатываемая в процессе всей жизнедеятельности. Изучение взаимосвязи мировоззрения и творчества в философии является важным аспектом жизни человека, т. к. помогает не только формированию толерантности и созданию предпосылок для дискуссии, но и более глубокому пониманию творчества деятелей искусства и собственных ощущений, а также духовному обогащению личности, бережному и уважительному отношению к духовной жизни другого человека и сохранению подлинно человеческой сущности.

Литература

1. Энциклопедия культуры [Электронный ресурс]. – Режим доступа: [//dic.academic.ru/dic.nsf/enc_culture/2353/](http://dic.academic.ru/dic.nsf/enc_culture/2353/).

2 Подольская Е. А. Философия: кредитно-модульный курс : учеб. пособие / Е. А. Подольская, Т. В. Подольская. – Харьков : Изд-во НУА, 2010. – 248 с.

3 Столетов А. И. Творчество как принцип мировоззрения [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://cheloveknauka.com/tvorchestvo-kak-printsip-mirovozzreniya#ixzz67jMCWBQ6>.

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

Варакута Н.

МИРОВОЗЗРЕНИЕ И ЦЕННОСТИ

Мировоззрение – это система взглядов, представлений, знаний о мире, о человеке, его месте в мире, выраженных в ценностных установках личности, социальной группы, общества. Мировоззрение возникает как сложный результат практического взаимодействия человека и внешней действительности. Оно определяет социальное самочувствие и самосознание личности, ее социокультурные ориентации, оценки и поведение, отношение человека к внешнему миру, другим людям, себе самому и формирует его личностную структуру.

Мировоззрение представляет собой довольно устойчивую, автономную систему внутренних детерминант жизнедеятельности индивида, который во многом зависит от его опыта, будучи связанной с потребностями, целями, интересами и ценностями. В этой системе важное место занимает аксиологический (ценностный) момент. Структура мировоззрения наряду со знаниями и убеждениями включает и ценности. Ценности – это одна из основных понятийных универсалий в системе гуманитарного знания, обозначающая в самом общем виде положительную или отрицательную значимость какого-либо объекта или явления действительности [1]. Проблема ценностей является довольно актуальной на современном этапе, ею занимаются психологи, философы, культурологи (П. С. Гуревич, Д. А. Леонтьев, С. Л. Рубинштейн, Л. Н. Столович, Н. С. Розов, М. Вебер, А. Эдел, А. Тойнби и др.).

Ценности в структуре мировоззрения играют определяющую роль, так как позволяют субъекту выстраивать разноаспектную систему взаимоотношений с миром. Они определяют правила поведения, поступков человека. Ценности формируют установки, ориентации человека, поскольку придают человеческой жизни смысл, определяют ее перспективы, стратегические направления и конкретные цели деятельности [2]. Они помогают индивиду понять ради чего он живет, чего он хочет достичь в этом мире.

Каждый человек имеет более или менее упорядоченную, структуру ценностных ориентаций, которая складывается у него из отдельных ценностей, оценок, норм и представлений о жизни, добре, красоте. С их помощью он ориентируется в мире ценностей и выбирает те, которые соответствуют его взглядам, убеждениям. Система ценностей выступает в качестве важнейшего уровня социальной регуляции. Составляющие ее субъектные ценности фиксируют в общественном сознании те устойчивые критерии социально признанного, которые становятся основанием для создания конкретных специализированных систем нормативного контроля, регулирующих различные сферы деятельности, общественной и индивидуальной жизни людей [3].

В мировоззрении личности ценностные ориентации выступают в форме политических, философских, религиозных убеждений, нравственных идеалов и принципов, эстетических представлений. На основе ценностных ориентаций формируются мотивы, цели, установки поведения и деятельности человека.

Литература

1. Гуманитарная энциклопедия [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://gtmarket.ru/concepts/6895>.

2. Кривых С. Е. Духовные ценности в структуре религиозного мировоззрения [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/duhovnye-tsennosti-v-strukture-religioznogo-mirovozzreniya/viewer>.

3. Знания, ценности, убеждения как основные компоненты мировоззрения [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://bookucheba.com/istoriya-filosofii/znaniya-tsennosti-ubejdeniya-kak-osnovnyie-27003.html>.

Васюк О.

ФІЛОСОФСЬКИЙ БАЗИС В СМИСЛОУТВОРЮЮЧОМУ СВІТІ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ КУРСАНТА

Духовна культура курсанта – сукупність процесів духовної акцентуалізації й актуалізації, що забезпечують гармонію буття й повноту самореалізації. Акцентуалізація являє собою ключовий момент духовного освоєння духовної культури суспільства, прийняття певних цінностей у системі освіти й духовної еволюції. Актуалізація – це процес творчості, що відповідає духовним запитам суспільства. Духовна культура постає основою людського буття у світі, здійснюваного в історичному й актуалізованому аспектах з метою забезпечення вільного й гуманного розвитку, що відповідає критеріям екогуманізму й творчій еволюції.

Поява філософії в просторі культури є не чим іншим, як «відповіддю» на виклик культури на тому шаблі її розвитку, що характеризується складністю й множинністю, з якими вже не в силах «змагатися» міфологія й релігія. Місце філософії в культурі виникає на перетинанні її об'єктивних тенденцій (множинність і різноманітність) і необхідності людини в особистісному виборі. Коли місце центру в культурі займає не норма, а людина, яка мислить і відчуває своє Я, вона відчуває потребу в індивідуальній програмі життєдіяльності й має потребу у вільному смислоутворенні як основи цієї програми. У тій мірі, у якій філософія викликається до життя самою культурою, що побутує саме в такому способі смислоутворення, в такій мірі можна говорити про своєрідну «волю» культури до філософії.

Визначаючи філософію як спосіб смислоутворення, як оброблення, культивування індивідуального духу, як рефлексію над інтенціями феноменального світу людини, можна відзначити досить істотні моменти, необхідні для того, щоб філософія дійсно входила до світу духовної культури особистості.

По-перше, філософія повинна прагнути вирішити одне зі своїх найважливіших завдань – висунування системи ціннісних орієнтирів, за якими повинні жити людина й суспільство.

По-друге, результат професійної діяльності філософа має бути донесений до людей культури. Отже, філософія й життя повинні заговорити зрозумілою в суті своїй мовою одне для одного.

По-третє, філософія, що з'явилася з дива – феномену чуттєво-емоційного й інтелектуального життя людини, повинна всіма способами підтримувати життєвість цього почуття в людині, що стає усе більше й більше знаючою.

По-четверте, будучи «живим діалогом» й «зусиллям думки», філософія не повинна обмежуватися передачею певних теоретичних положень, а здобувати моральний вимір, будити волю активність.

По-п'яте, борючись із забобонами здорового глузду в повсякденності, філософія не повинна ігнорувати позитивне, що в них є. Це допомагає їй орієнтуватися на корінні інтереси людини, в тому числі й на закономірності ціннісно-емоційного переживання.

По-шосте, конкуруючі змісти у філософському дискурсі повинні виступати як рівні між собою. Філософське смислоутворення в полі духовної культури можливе тільки за умови, коли жоден з наявних змістів не має переваги й не користується підтримкою яких-небудь інститутів (традицією, освітою, державою тощо).

Кучерявая О.

ФОРМИРОВАНИЕ ПОЛИТИЧЕСКИХ ВЗГЛЯДОВ СТУДЕНТОВ В ПЕРИОД ОБУЧЕНИЯ В ВУЗЕ

Демократические реформы, происходящие в Украине, связаны с включением широких слоев населения в политическую жизнь и процесс принятия государственных решений. Поскольку студенческая молодежь является политическим ресурсом общества, вопрос формирования политической культуры у студентов имеет огромное значение.

На формирование политических взглядов студенческой молодежи оказывают влияние различные внешние факторы: семья, учебные заведения, средства массовой информации, друзья, Интернет, разнообразные сообщества по интересам и др. Одним из существенных факторов влияния выступает высшее учебное заведение.

«Политические взгляды человека – одно из самых сложных проявлений мозговой активности», – считает ученый, журналист Тимандра Харкнесс [1].

Психологи и нейробиологи в США и Великобритании проводят серьезные исследования в поисках связи между политическими взглядами человека и тем, что творится в его мозгу на нейронном уровне.

Рассматривая процесс обработки мозгом данных, связанных с политикой, мы надеемся чуть лучше понять, почему мы делаем то, что мы делаем», – поясняет Даррен Шрайбер из университета Эксетера [1]. Опираясь на современные исследования, Д. Шрайбер полагает, что разные политические взгляды отражают глубоко укоренившееся в людях видение мира. Но «человеческая политика – очень сложная вещь, тут дело не ограничивается одними лишь связями в мозгу. – отмечает Д. Шрайбер. – Наш мозг – не машина, механистический подход здесь неуместен. Если бы люди были столь примитивны, им не нужен был бы такой большой и сложный мозг». На взгляды, убеждения людей активно влияют внешние факторы. Так, в период предвыборной компании в Украине, молодежь довольно оживленно обсуждала кандидатуры будущих президентов, их деятельность, таким образом, происходил процесс общения, в ходе которого осуществлялось и влияние друг на друга. В семейном кругу существовало определенное мнение касательно того или иного претендента, что невольно сказывалось на убеждениях молодых людей. На просторах сети Интернет разгорались дискуссии и возникали конфликты. Даже те, кто пытался оградить себя от внешнего воздействия, часто натыкались в социальных сетях на шутки (так называемые, «мемы»), касающиеся тем выборов, претендентов на пост президента, так что избежать внешнего влияния было невозможно. Согласно статистике, 74% от общего зарегистрированного числа студентов приняли участие в выборах, среди них 67% отдали свой голос за конкретного кандидата в президенты [2]. Это свидетельствует о том, что студенчество не было пассивным на данных выборах и проявили свои политические пристрастия, взгляды. Но следует заметить, что даже образованные люди, выражая свои политические взгляды, часто руководствуются не знаниями, а предрассудками, штампами, интуицией, непроверенными фактами.

Таким образом, чтобы попытаться человека в чем-то убедить, сначала надо понимать, насколько важными являются для его представлений о себе данные взгляды. Учебное заведение и вся его культурно-образовательная среда может выступить активным фактором формирования политических убеждений, но при этом важно осознавать, что университеты – это автономные, свободные учебные комплексы, которые предоставляют индивиду условия для всестороннего его развития, а каким ему быть – определяет сам индивид.

Литература

1. Харкнесс Т. Политические взгляды: врожденные или приобретенные? [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.bbc.com/russian/science/2014/05/140519_political_brain.

Любченко В.

РОЛЬ СЕМЬИ В ФОРМИРОВАНИИ ВЗГЛЯДОВ РЕБЕНКА

Семья всегда выступала основой общества, рассматривалась как ячейка государства. В этой связи, семья всегда играла важную роль в становлении и развитии личности. Исследователей всегда интересовал данный социальный институт. В работах классиков социологии Э. Дюркгейма, О. Конта, П. Сорокина, Г. Спенсера, Т. Парсонса и др. находят отражения проблемы семьи. Вопросами развития современной семьи занимаются Э. Бьорджесс, Дж. Боссард, У. Дж. Гуд, К. Киркпатрик, Г. Локк, М. Нимкофф, У. Огборн, Р. Уинч, Р. Хилл, К. Циммерман, М. Елмер и др.

Исследователи полагают, что изменения в современной семье происходят в результате трансформаций, происходящих в современном обществе. На протяжении многих столетий именно семья является транслятором традиций, обычаев, нравственных норм и ценностей социума, она выполняла и продолжает выполнять присущие ей функции по рождению, содержанию и воспитанию подрастающего поколения. Так как никто не рождается с готовым набором качеств и представлений о жизни. Все личностные свойства формируются в ходе жизни, с момента рождения человека до его зрелости.

С первых лет существования ребенка семья знакомит ребенка с нравственными нормами и ценностями, учит выстраивать отношения с родственниками и чужими людьми, с социумом, государством. Чем разностороннее отношения ребенка к многообразным сторонам жизни, тем богаче его духовный мир. Именно в семье ребенок включается в общественную жизнь, воспринимает ее нормы и ценности, язык, способы мышления. Семья выступает важнейшим фактором социализации личности.

Современная семья приобрела новые формы, стала подвижной и менее стабильной, изменились ее ценностные основы. Семейные отношения сегодня переживают кризис. В институте семьи нет единства, родители по-разному относятся к выполнению своих функций. Семья как институт

социализации новых поколений начинает утрачивать свою роль. В результате этого, на первый план выдвигаются индивидуально-личностные ценности, роль семьи как структурной единицы общества игнорируется, возникает проблема воспроизведения будущего поколения, семья перестает заботиться о духовном развитии детей, а, следовательно, не решаются нравственные, социальные проблемы, существующие в обществе [1].

Современные семьи опираются на различные ценностные системы, у них разные представления о жизни. Поэтому и нравственная культура у детей будет различной.

В обществе должна быть определена и принята базовая система ценностей, на которой будут базироваться все социальные институты, в том числе и институт семьи. Единая система ценностей позволит выстроить единый воспитательный процесс. И тогда каждая семья, учебное заведение, медицинское учреждение и др. будут двигаться в одном направлении в рамках воспитательного процесса.

Среди значимых факторов, которые оказывают существенное влияние на нравственное становление ребенка исследователи выделяют следующие:

- ценность нравственного примера родителей для ребенка;
- единство взглядов родителей, членов семьи;
- отсутствие противоречий в самоидентификации родителей;
- социально-экономический статус родителей, их культурный и образовательный уровень;
- корреляция между взглядами членов семьи и их поведением;
- социальная активность, гражданская позиция членов семьи;
- содержательный аспект в оценке окружающей действительности, других людей, социума и его корреляция с оценками государства, общества [1, с. 12].

Семья, таким образом, может быть представлена как важнейший фактор формирования взглядов, духовного мира ребенка.

Литература

1. Буяк Б. Б. Роль сім'ї у формуванні світоглядної складової політичного виховання молоді / Б. Б. Буяк // Вісник СевНТУ : зб. наук. пр. – 2012. – Вип. 126. Серія : Філософія. – Севастополь, 2012. – С. 7–13.
2. Чибісова Н. Г. Роль родини в моральному становленні особистості / Н. Г. Чибісова // Сімейна політика України: проблеми і перспективи розвитку : матеріали всеукр. наук.-практ. конфер., 4 квітня 2018 р. / Ін-т модернізації змісту освіти. – Київ, 2018.

Мелкумян К.

ИСКУССТВО И МИРОВОЗЗРЕНИЕ

Одной из древнейших форм познания мира является искусство. В процессе жизнедеятельности человека искусство менялось, и в то же время меняло и самого человека, его внутренний мир, его систему взглядов, оценок, т. е. его мировоззрение. Человек начал оценивать различные явления окружающего мира, определять для себя их значимость. В конечном итоге это привело к созданию его ценностной системы, которая составила основу его мировоззрения.

У различных народов складывались свои системы ценностей, формировался особый тип мировоззрения, который и находил отражение в искусстве. Искусство выступало выражением чувственно-эмоционального мира людей, их взглядов на мир и человека.

Искусство позволяет индивиду познавать действительность, прежде всего, на эмоционально-чувственном уровне, поэтому и способы влияния искусства на его мировоззрение являются особыми. Искусство способно оказывать влияние на становление мировоззрения индивида, заставляя совершать различные поступки [1].

Рассмотрим, что собой представляют понятия: «искусство» и «мировоззрение». *Искусство* – это вид духовной культуры общества, это форма общественного сознания, она имеет свои способы и формы выражения. Специфика искусства проявляется в художественно-образном воспроизведении действительности [2, с. 84].

Мировоззрение – это система взглядов, знаний, убеждений. Стержнем мировоззрения выступают общие представления о мире, его возникновении, закономерностях развития, а также соотносительность личностного бытия с системой ценностей.

Искусство всегда выступало выражением взглядов, ценностных ориентиров художника;

в произведениях искусства проявлялось мировоззрение автора. А так как взгляды на мир, отношение к миру у художников различно, то и произведения искусства будут отличаться, даже если они и раскрывают одну и ту же тему.

Искусство оказывает влияние на формирование личности, в том числе, и личности молодого человека. Поэтому включая искусство в образовательную деятельность в школе, в вузе, можно оказывать воздействие на формирование мировоззрения личности обучающегося. Открытие молодым человеком для себя мира искусства выступает важным условием возникновения у него потребности приобщить искусство к своей собственной жизни. Ценностные основы искусства помогают сформировать у него ценностное отношение к действительности, лучше осознать себя, свой собственный мир.

Поиски личностного смысла и понимания содержания художественного произведения тесным образом связаны с формированием мировоззрения. Оно является основой, на которой знания в области искусства превращаются в убеждения, взгляды, которые влияют на поведение и творческую активность молодого человека.

Таким образом, искусство, специфика которого заключается в эмоциональном воздействии на личность, обладает огромным потенциалом в процессе развития его ценностной системы, которая составляет базис мировоззрения.

Литература

1. Доброштан В. М. Искусство и мировоззрение : моногр. / В. М. Доброштан. – СПб. : ФГБОУВО «СПбГУПТД», 2018. – 83 с.

2. Подольська Є. А. Естетика : навч. посіб. для вищ. навч. закл. / Є. А. Подольська, Н. Г. Чибісова. – Харків. : Вид-во НУА, 2009. – 244 с.

Токарева Е.

О ФОРМАХ КУЛЬТУРЫ В СТУДЕНЧЕСКОЙ СРЕДЕ И ЕЕ ФОРМИРОВАНИИ

Культура современного общества – динамичная, неоднородная, многослойная. Она во многом зависит от процессов, связанных с формированием «техногенной цивилизации». Исследователи культуры все чаще выделяют различные ее уровни, формы, виды. На современном этапе развития культура стала более подвижной, в ней постоянно возникают инновационные моменты, складываются новые традиции, формируются новые ценностные ориентации и установки.

В современном обществе возрастные границы социальной активности сдвинулись в сторону омоложения, о чем свидетельствует увеличение на постсоветском пространстве количества молодых людей, выполняющих роли удачливых менеджеров, руководителей финансовых и промышленных предприятий, ведущих политиков, представителей верхних эшелонов законодательной и исполнительной власти.

В условиях информационного общества молодые люди поставлены перед необходимостью раннего выбора ценностных приоритетов, жизненного пути. Молодежь уже со студенческой скамьи стремится освоить опыт, перенять традиции старшего поколения, начать трудовую карьеру, чтобы по окончании учебного заведения гарантировать себе интересную и перспективную работу. В то же время молодые люди сталкиваются с невостребованностью опыта старшего поколения, которое жило и трудилось в иной социально-экономической системе, с другими ценностями и идеалами. Формируя сегодня свой собственный жизненный путь, молодежь уже на этапе первичной социализации начинает подвергать критике опыт старших поколений и предлагать новые формы жизнедеятельности и культуры. Формирование и развитие молодежной культуры невозможно рассматривать в отрыве от общественных процессов, протекающих в государстве, в мировом сообществе, поскольку молодежь является частью общества и включена в многообразные общественные структуры, отношения.

Молодежная культура – это часть культуры общества, которая представляет самостоятельную систему; это определенный этап в развитии культуры индивида. Для молодежной культуры характерен постоянный поиск, стремление к новому, изменение приоритетов и ценностных ориентаций. Площадкой для ее проявления чаще всего выступает сфера досуга, позволяющая молодым людям активно проявлять самостоятельность, инициативу, организаторские и творческие способности. Ведущей группой молодежи в современном обществе является студенчество, именно ему присуще выполнение наиболее потенциально важных для общества функций, главной среди которых выступает образовательная.

Культура студенчества не является константой и однородной. Ее проявления зачастую носят временный характер и связаны с возрастными и социальными особенностями. Эти проявления могут носить, как негативный, антиобщественный, так и позитивный характер: содействовать социализации молодых людей путем решения проблем, порождаемых противоречиями социально-экономической структуры; проблем, связанных с межпоколенческими конфликтами; путем создания новых элементов культуры (эстетический стиль, стиль жизни, жизненные ценности), участвующих в создании идентичности, отличной от той, что предписывается семьей, школой, профессиональным сообществом; путем влияния на моду или создание в ней новых направлений. Некоторые формы культуры студенчества постепенно врастают в культуру общества и становятся общепринятыми.

В современном обществе значительная роль в становлении личности студента принадлежит вузовской культурно-образовательной среде. Именно она способна помочь молодому человеку стать целостной личностью, так как в определенной культурно-образовательной среде определяются ценностные предпочтения, обретаются нравственные смыслы.

СЕКЦИЯ III МИРОВОЗЗРЕНЧЕСКИЕ ПОЗИЦИИ СТУДЕНЧЕСТВА В КООРДИНАТАХ СОВРЕМЕННОГО ОБЩЕСТВА

ДОКЛАДЫ

Хоменко А.

АКАДЕМИЧЕСКАЯ ДОБРОПОРЯДОЧНОСТЬ: ПОЗИЦИИ СТУДЕНЧЕСТВА

Академическая добропорядочность – инновационное понятие для украинской системы образования, хотя в мире этот термин известен уже больше столетия. С введением этого понятия в законодательную сферу актуализировалась потребность оценить имеющиеся практики содействии академической добропорядочности в украинских вузах.

Эта проблема артикулируется еще и осознанием того, что современный студент – это не потребитель, а «творец нового знания», не мыслящий по шаблону, а способный к самостоятельному осмыслению действительности.

Какие же позиции в этом плане занимают украинские студенты? Результаты общенационального опроса¹ показывают, что главным фактором академической нечестности, с точки зрения студентов, является «нежелание учиться» (47%), «обесценивание высшего образования» («студенту нужен только диплом») (44%). На вопрос: «Почему студенты прибегают к списыванию или покупке работ?» 45% респондентов ответили: «Купить или списать очень просто и доступно», 31% – «Студенты не видят связи между этими заданиями и будущей профессией». Очевидно, что декларируемые в образовании идеи академической честности, принятые высшими учебными заведениями кодексы чести не в полной мере соответствуют реальной практике.

И можно согласиться с той частью студентов, которые считают, что противостоянию академической нечестности могут способствовать: формирование понимания, что самостоятельные задания необходимы для получения новых знаний, повышение качества преподавания, заинтересованности в процессе обучения, уважение к авторскому праву.

Проскурня М., Сапелкина А.

МУЗЫКАЛЬНЫЕ СУБКУЛЬТУРЫ ПОКОЛЕНИЙ ХУЗ

В настоящее время вопросы, связанные с самоидентификацией, самооценкой и определением личностью своего места в обществе, становятся актуальными. Данные вопросы напрямую влияют на формирование и развитие как самой личности, так и общества в целом.

Отдельная личность осуществляет жизнедеятельность в четко определенном социуме и при этом принадлежит к какой-либо социальной группе. Принадлежность к социальной группе может выражаться в различных формальных и неформальных характеристиках.

Представители социальной группы являются носителями общей доминантной культуры своего сообщества. Однако, также те или иные части социальных групп формируют свои специфические направления в рамках тех или иных общих интересов, которые в научном обиходе обозначаются категорией «субкультура». Под субкультурой мы понимаем систему норм и ценностей, которая формирует определенные модели поведения, жизненные стили, специфические ценности и их символическое выражение в какой-либо социальной группе.

Особый интерес, по нашему мнению, представляет анализ данного социального явления сквозь призму теорий поколений. Ведь возраст, являясь формальной характеристикой личности, соотносится с совокупностью неформальных характеристик, которые заложены в определении субкультуры. Также

¹ Результаты общенационального опроса «Высшее образование в Украине: общественное мнение студентов», проведенного с 5 по 12 марта 2015 г. Фондом «Демократические инициативы» им. И. Кучерива (n=1001).

такі дослідження цікаві і тим, що формальна вікна характеристика в преломленні к теорії поколінь дозволяє типологізувати набір тих или інших неформальних характеристик, які присущі виключительно тому или іншому поколінню. В якості визначеного типу субкультури для своєї роботи ми зупинились на музикальній, ібо, по нашому мненню, музика являється храмом людської душі, який зберігає в собі таємни людської природи.

В своїй роботі ми опираємся на теорію, яку розробили американські соціологи Уїлльям Штраус і Ніл Хоув. Так Ніл Хоув і Уїлльям Штраус проводили дослідження в 1991 році, розглядаючи, які відмінності, крім віку, є у представників різних поколінь, а іменно: чим відрізнялись цінності людей різних віку, які формувались під впливом суцільних, політичних, економічних, суцільних і технологічних подій [1].

В своїй теорії Ніл Хоув і Уїлльям Штраус поділили людей на наступні покоління:

1943–1960 р.р. – Бебі-бумери;

1961–1981 р.р. – Покоління X;

1982–1995 р.р. – Покоління Y;

1996–2006 р.р. – Миллениали;

2006 р.р. і далі – Покоління Z.

Наше дослідження дозволило зробити висновок: можна говорити про те, що загальна ідентифікація той или іншою музикальною культурою, яка має визначені характеристики, являється різною для представників кожного з поколінь. Виявлені відмінності поколінь музикальних субкультур можна використовувати при розгляді такої більш глибокої суцільної проблеми як самоідентифікація. Це дозволить розглянути систему відносин між поколіннями, їх відмінності в самооцінці і оцінці суцільних процесів, частина з яких також може виражатися в конкретних субкультурах.

Література

1. Ожиганова Е. М. Теорія поколінь Н. Хоува і У. Штрауса: можливості практичного застосування [Електронний ресурс] / Е. М. Ожиганова // Бізнес-освіта в економіці знань. – 2015. – № 1. – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/teoriya-pokoleniy-n-houva-i-v-shtrausa-vozmozhnosti-prakticheskogo-primeneniya/viewer>.

Лисенко Д.

МІГРАЦІЙНІ НАСТРОЇ В СВІТОГЛЯДІ СУЧАСНОГО СТУДЕНТСТВА

Проблеми міграції з тенденцією до еміграції завжди були в центрі уваги дослідників, практиків, політиків будь-якого суцільства, що опікується своїм майбутнім. У науковій літературі з цього питання все більш значне місце посідає студентська молодь. Особливу увагу дослідники приділяють загальній ситуації з міграцією в Україні, вивченню міграційних настроїв студентів, проблемам трудової міграції молоді, яка вже отримала фахову освіту в Україні, питанням адаптації молодих мігрантів за кордоном і, звичайно ж, освітній міграції, що все більше проявляється серед учнівської молоді. Вивчення всіх цих питань дозволяє в цілому уявити тенденції міграційних настроїв студентської молоді, міграційних потоків і суцільних наслідків цих процесів в Україні.

У цьому сенсі міграційні настрої молоді людини посідають значне місце в дослідженні її життєвих орієнтацій, оскільки такі настрої надалі можуть викликати проблеми не лише на ринку зайнятості, а й у сфері професійної освіти. Необхідно зазначити, що на етапі самовизначення студентської молоді ми говоримо саме про поняття «міграційне настрої» як намір виїхати за кордон для здійснення своїх життєвих планів, яке відрізняється від так званої міграційної поведінки, коли особистість здійснює конкретні кроки для виїзду за кордон, що також характерно для студентської молоді. При цьому можемо припустити, що активна міграція молоді, у першу чергу, для отримання освіти, надалі може мати безповоротний характер і перетворюватися на еміграцію, оскільки молодих людей не пов'язують у залишеній ними країні сім'ї, інші стосунки й зобов'язання. Другий аспект проблеми полягає в тому, що міграційні наміри й сподівання молодих людей – нехай навіть примарні й нездійсненні – це віддзеркалення рівня довіри до держави, її системи вищої освіти, сприянню працевлаштуванню.

Основним типом міграції, що більшою мірою виявляється у міграційних настроях студентів, є виїзд за кордон на навчання. Бажання студентської молоді отримувати освіту за кордоном викликано й іншими чинниками, а саме прагненням до самостійності, можливостями розширити коло друзів, знайомих,

вільно подорожувати, «побачити світ». Як вже відмічалось, наміри молоді тимчасово включитися в міжнародний освітній та професійний простори – це ефективний канал реалізації інтелектуального потенціалу, самоствердження. Повертаючись, вони приносять в Україну новий інтелектуальний продукт, нові знання і технології. Однак часто значна частина цієї групи мігрантів не бажає реалізовувати свій інтелектуальний потенціал у власній країні і виїжджає за кордон уже з метою трудової міграції. Від дослідження та знання цих намірів залежить характер відтворення та реалізації інтелектуального та професійного потенціалу нашого суспільства. Прогнозуючи можливі наслідки такої ситуації дослідники наводять такі цифри: «За останні три роки кількість охочих навчатись у закордонних вишах зросла щонайменше на 10 відсотків. Завдяки популярним навчальним програмам (Erasmus Mundus, Fulbright Program, Muskie і UGRAD) щороку за кордон виїжджає близько 20 тисяч молодих українців. І, як наслідок, це призводить до того, що понад половини української молоді у віці від 18 до 29 років нині готова емігрувати з України. 50 відсотків студентів обирають країни, де є можливість залишитися принаймні на 1–2 роки для роботи після закінчення навчання. Україна є активною учасницею міжнародних освітніх та наукових обмінів, тому вона відноситься до категорії ризику, оскільки академічна мобільність українських студентів має асиметричний характер: за кількісними показниками потік української мобільної молоді за кордон перевищує вхідний потік» [2].

Саме тому дослідження рівня міграційних сподівань і намірів студентської молоді в структурі їх світогляду дозволить вжити заходів щодо запобігання їх перетворення в еміграцію та вплинути на світогляд молоді переконанням необхідності вчитись та працювати в своїй країні та на її благо, що має виховну складову формування патріотизму.

Література

1. Мобільність та міграційні настанови молоді : розділ 5 // Молодь України-2018 : результати репрезентативного соціолог. дослідження. – Київ : ДП «Редакція інформ. бюлетеня «Офіційний вісник Президента України», 2018. – С. 34–46.

2. Черба В. М. Причини освітніх міграцій українських студентів за кордон [Електронний ресурс] / В. М. Черба // Інвестиції: практика та досвід. – 2017. – № 12. – С. 68–72. – Режим доступу: http://www.investplan.com.ua/pdf/12_2017/14.pdf.

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

Бердикова М.

ВОПРОСЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО САМООПРЕДЕЛЕНИЯ В МИРОВОЗЗРЕНЧЕСКИХ ПОЗИЦИЯХ СОВРЕМЕННОГО СТУДЕНЧЕСТВА

Проблема профессионального самоопределения остается актуальной и для студентов, которые в той или иной мере уже включились в процессы профессионального обучения и этим шагом обозначили свое желание работать в выбранной профессиональной сфере. Учитывая то, что период студенчества связан с активным включением в будущую профессиональную деятельность, его чаще соотносят с процессами профессионального становления студенчества. Рассматривая этот феномен, исследователи выделяют такие стадии этого процесса: довузовская, связанная с выбором профессии; вузовская, во время которой формируются основы профессионально важных знаний и компетентностей будущего специалиста, формируется убеждение в правильности/неправильности своего профессионального выбора; профессиональная (послевузовская) стадия.

Почему мы можем утверждать, что вопросы профессионального самоопределения занимают важное место в мировоззрении студентов и их профессиональном становлении? Студенты, будучи включенными в основную учебную деятельность, знакомятся и с будущей профессиональной деятельностью через содержание предметов, прохождение практической подготовки, а в некоторых случаях и начальной работы по получаемой специальности, общение с представителями выбранного профессионального сообщества. По мнению специалистов, «в этот период активно происходит процесс раскрытия молодым человеком своей внутренней позиции относительно будущей профессиональной деятельности, осознания и принятия (или непринятия) себя в социуме в качестве будущего специалиста, профессионала по выбранной специальности» [2, с. 118]. Таким образом, их знакомство с выбранной профессией становится более предметным и осознанным. Но, отмечая проблемные стороны этого процесса,

специалисты обращают внимание на то, что «несмотря на это, студенты не всегда эффективно завершают путь профессионального самоопределения даже к моменту окончания обучения. Согласно социологическим исследованиям, большинство зрелых, состоявшихся в профессии людей работают либо не по специальности, которой обучались в вузе, либо «находят себя» только после получения второго высшего образования» [2, с. 118].

В чем еще видится специфика профессионального самоопределения в студенческий период? В процесс вузовского обучения студент включается уже с определенным набором социально-психологических установок и приобретений (уровень общеобразовательной подготовки, сложившаяся система ценностей и взглядов, отношение к выбранной профессии, которое иногда принимает форму мечты о будущей профессиональной деятельности, начальная информированность о профессии). Однако, по мере обучения первоначальные факторы ослабевают и сменяются факторами принятия или непринятия себя в данной профессии через процессы ее познания. Иногда студенты могут задавать себе вопрос: а на сколько я смогу работать по выбранной специальности и позволит ли мне она достигнуть и других социальных (жизненных) целей? Ответы на эти и многие другие вопросы студенты могут дать и дают в процессе развития их мировоззрения в части представления о том, какое место они готовы занять в социально-профессиональной структуре общества и каким образом они будут обеспечивать свой материальный достаток и самореализацию: посредством полученной специальности (что было бы достаточно позитивным) либо выбирая другую профессию или вид трудовой деятельности, которые будут предпочтительнее с точки зрения прагматичности. В любом случае, в рамках профессионального обучения студент нуждается в помощи дальнейшего профессионального самоопределения на качественно новом этапе его становления и развития.

Литература

1. Начкин А. И. Становление студенчества: от адаптации к профессиональному выбору [Электронный ресурс] / А. И. Начкин // Вестник ТГУ. – 2011. – № 4. – С. 265–269. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/stanovlenie-studenchestva-ot-adaptatsii-k-professionalnomu-vyboru>. – Загл. с экрана.
2. Фирсова Т. А. Профессиональное самоопределение студентов в условиях обучения в вузе [Электронный ресурс] / Т. А. Фирсова // Самарский научный вестник. – 2014. – № 1(16). – С. 118–120. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/professionalnoe-samoopredelenie-studentov-v-usloviyah-obucheniya-v-vuze>.

Богданова А.

ПРОБЛЕМА ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ЗМІН СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Підготовка дітей до шкільного навчання є однією з найбільш актуальних проблем закладів дошкільної освіти, адже з кожним роком ускладнюються вимоги навчання, програма варіюється в різних освітніх установах. Для забезпечення оптимального переходу дітей із дошкільного дитинства до шкільного життя саме вихователі створюють психологічні передумови формування навчальної діяльності та створюють умови для психічного розвитку кожної дитини, готової до прийняття нової соціальної ролі – статусу учня. Тому освітньо-професійна програма підготовки фахівців освітнього рівня «магістр» спеціальності дошкільна освіта повинна бути спрямованою на підвищення психологічної компетентності майбутніх вихователів.

Вивченням даної проблеми займалися такі видатні науковці як: Л.С. Виготський, С.Л. Рубінштейн, І.Ю. Кулагіна, А.В. Запорожець, А.Н. Леонтьєв, А.Р. Лурія та інші.

Сучасний, психологічно компетентний вихователь спроможний створити більш ефективні психологічні передумови до майбутнього навчання дітей в школі, сформувавати достатній та необхідний рівень оптимального психічного розвитку дитини для засвоєння шкільної навчальної програми в умовах навчання в колективі однолітків.

Розвинути у старшого дошкільника передумови навчальної діяльності – це означає виховати в нього усвідомлене позитивне ставлення до навчальної та громадської діяльності, створити умови для розуміння важливості та необхідності навчання у школі, стимулювати в нього бажання стати школярем.

Отже, успішність розвитку психологічних передумов навчальної діяльності дітей багато в чому залежить від того, наскільки психологічно компетентний вихователь враховує та спрямовує психічну активність старших дошкільників, як він використовує для цієї мети їх провідну діяльність – гру.

Бублий В.

ГРАЖДАНСКИЕ ПОЗИЦИИ УКРАИНСКИХ СТУДЕНТОВ: СУЩНОСТЬ, ПРОЯВЛЕНИЯ, ФАКТОРЫ ФОРМИРОВАНИЯ

Гражданские позиции все в большей степени становятся сегодня источником субъективных возможностей молодежи и студентов в преобразовании украинского общества. Так, студенты выступают наиболее динамичной социально-демографической группой, деятельность которой в значительной степени определяет характер и перспективы развития социума. Студенческая молодежь – будущее интеллектуальной, духовной элиты общества, ей в перспективе предстоит принимать непосредственное участие во всех процессах его развития.

«Гражданская позиция – комплексная характеристика отдельной личности или социальной группы, определяющая направленность социального поведения, уровень активности и роль в развитии общества в целом и гражданского общества в частности. Гражданская позиция характеризует субъектную, деятельную сторону личности (и/или группы) и определяется тем вкладом, который человек (и/или группа) вносит в жизнь общества как актор социальных процессов» [1, с. 16].

В качестве основных компонентов гражданской позиции выделяются следующие: «гражданские качества (качества гражданина); гражданское (само)сознание, гражданская (само)идентификация; гражданские смыслы, мотивы и склонности к определенному действию; гражданская компетентность (осведомленность, информированность); гражданские действия» [1, с. 17].

Деятельностный потенциал гражданственности студенчества может проявляться в интересе к политике, членстве в политической партии, участии в общественных организациях, инициировании гражданских акций, волонтерстве, осознанном и зрелом электоральном поведении.

Однако, как показывают исследования, участвующие в политических, общественных организациях молодежь и студенты не всегда имеют четкие гражданские позиции. Нередко часть из них становятся жертвами манипуляций и принуждений. Это проявляется и в волонтерском движении, куда привлекаются молодые люди на безоплатной основе через учебные заведения и манипуляции со стороны работодателей. Хотя нельзя отрицать позитивный опыт гражданской инициативы, получаемый многими волонтерами, который они смогут в дальнейшем применять на благо людей.

Отдельного анализа требуют факторы, влияющие на процессы гражданской активности студентов. Но в целом исследования выявляют существенные проблемные зоны в реализации деятельностного потенциала гражданственности студенчества: слабое развитие молодежного лидерства; низкий уровень представленности в политических партиях; отсутствие инициативы в общественной самоорганизации, в проведении гражданских акций; невысокая заинтересованность в выработке и реализации государственной молодежной политики; низкая политическая культура и образованность, зачастую проявляющаяся в аполитичности; невысокий уровень участия в выборных политических кампаниях; недостаточная осведомленность о проблемах общественно-политической жизни общества и проявление интереса к ним.

Литература

1. Гражданские позиции молодежи и студенчества в современной Украине (на примере Харьковского региона) : монография / [авт. кол.: В. И. Астахова, Е. В. Астахова и др.]; под общ. ред. И. С. Нечитайло ; Нар. укр. акад. – Харьков : Изд-во НУА, 2014. – 176 с.
2. Українське студентство у пошуках ідентичності : монографія / за ред. В. Л. Арбеніної, Л. Г. Сокурянської. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 520 с.

Бунчик А.

ДОВЕРИЕ СТУДЕНТА К ПРЕПОДАВАТЕЛЮ КАК ФАКТОР КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАНИЯ

Доверие обуславливает характер и развитость социального партнерства как на уровне общества, так и на уровне отдельных его сфер, организаций, социальных групп. Оно выступает продуктивной социальной конструкцией, основанной на надежности и длительности социального взаимодействия.

Следует отметить, что если речь идет о социальном доверии к определенным государственным или другим учреждениям, то, как правило, имеется в виду его реляционная форма. На практике реляционное доверие к учреждениям высшего образования (либо его отсутствие) проявляется

в отношениях между преподавателями и студентами. Доверительное отношение студентов к преподавателям является чрезвычайно важным, определяющим возможность и способность учебного заведения обеспечить высокое качество образовательного процесса и его результатов. Следует понимать, что наличие либо отсутствие реляционного доверия никогда не является очевидным, поэтому всегда имеет скрытый, однако, достаточно мощный эффект и многозначительные последствия. Например, студенты, которые больше доверяют преподавателям, преодолевают академическую неуспешность. К тому же, реляционное доверие выступает индикатором социальных дистанций, характеризующих структуру отношений внутри учебного заведения.

Согласно результатам опроса студентов, проведенного зарубежными учеными (n=1860; 2017 г.), почти половина опрошенных (49,5%) отметила, что доверительные отношения формируют важные и полезные социальные связи; 39,4% респондентов считают, что они позволяют снижать затраты времени на решение каких-либо проблем. Однако, помимо прагматической заинтересованности в доверии, существуют и другие мотивы, служащие личностными предпосылками образовательной успешности: 42,1% опрошенных студентов полагают, что такие отношения повышают их мотивацию на образование и профессиональное самосовершенствование, а 31,3% уверены, что они составляют основу культуры университетского сообщества [1].

В отличие от учебной работы, вовлечение студентов в научную активность происходит посредством их индивидуального взаимодействия с преподавателем. Следовательно, доверие к преподавателю становится опосредующим фактором интереса студента к интеллектуальной активности.

Результаты исследования, проведенного другой исследовательской группой по этой же проблематике, указывают на тот факт, что в современных социальных условиях отношения между студентом и преподавателем должны быть партнерскими и дружескими [3]. Согласно результатам этого исследования, большинство студентов доверяет преподавателям и больше всего ценят открытость в общении. Кроме того, студенты указывают на компетентность преподавателя как важную составляющую доверительных отношений. Студентами были сформулированы пожелания, положительная реакция на которые со стороны преподавателей, на их взгляд, поможет повысить степень доверия: вести себя со студентами более открыто и уверенно; принимать их такими, какие они есть; видеть в них личность; вовлекать студентов в научное творчество; стремиться понять и принять их мотивы, цели и установки; уметь говорить со студентами и прислушиваться к их мнению [2]. Важно также отметить, что большое значение для того, чтобы студенты доверяли преподавателю, имеет то, что преподаватель не формально вычитывает материал, а умеет заинтересовать.

Подводя итог, отметим, что студенты не склонны доверять преподавателям, которые заставляют бездумно «зазубривать» материал, который кажется (и оказывается) бесполезным. Следовательно, качество преподавательской деятельности оказывает значительное влияние на формирование реляционного доверия.

Литература

1. Зборовский Г. Е. Доверие в вузе как фактор преодоления образовательной неуспешности студенчества [Электронный ресурс] / Г. Е. Зборовский, П. А. Амбарова // Вестник Института социологии. – 2019. – № 4. – Т. 10. – С. 126–149. – Режим доступа: 10.19181/vis.2019.31.4.620. – Загл. с экрана.
2. Панькова О. В. Доверие как основа формирования социального капитала в контексте развития человеческого потенциала Украины [Электронный ресурс] / О. В. Панькова // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. – 2012. – Вип. 16. – С. 101–109. – Режим доступа: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apspp_2012_16_15. – Загл. с экрана.
3. Хохлова Е. В. Доверие как фактор профессиональной компетентности педагога [Электронный ресурс] / Е. В. Хохлова // Молодой ученый. – 2014. – № 8. – С. 935–937. – Режим доступа: <https://moluch.ru/archive/67/11300/>. – Загл. с экрана.

Дмитренко К.

РОЛЬ УНІВЕРСИТЕТУ В ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКИХ ПОЗИЦІЙ МОЛОДІ

Вже кілька років поспіль Україна перебуває в стані перманентних реформ, які проводяться в усіх сферах суспільства. Такий стан є нормальним для держави, яка кардинально змінила вектор свого розвитку, і все ж таки, він не може не супроводжуватися різного роду складнощами і суперечностями, що виникають, як на індивідуальному, так і на загально-соціальному рівнях. Для того, щоб українське

суспільство розвивалося в обраному напрямку євроінтеграції та демократизації, важливим уявляється формування громадянськості, особливо, серед молоді¹. Молодь визначає майбутнє суспільства, отже, необхідно постійно відслідковувати її настрої щодо громадянської самосвідомості, самоідентифікації.

Громадянська самосвідомість – усвідомлення особистістю власної громадянської позиції, оцінка себе як громадянина «своєї» держави, патріота «своєї» батьківщини, що проявляється в соціально значущій діяльності, спрямованій на розвиток держави. Найважливіші якості громадянина можуть бути сформовані тільки на тлі розвиненої громадянської самосвідомості [1, с. 11].

Результати опитування, проведеного Лабораторією проблем вищої школи НУА у 2014 р.², свідчать про те, що у молодих людей розвиненість якостей, прагнень, почуттів громадянина демократичної держави знаходиться на рівні 3,8 при максимальному прояві окремо взятої характеристики на рівні 4,4 бали і мінімальному – 2,8. Дані також показують, що має місце слабка ціннісна орієнтованість молоді на включення в суспільне життя, що знижує можливості її залучення у процеси розвитку громадянського суспільства [1, с. 64].

Слід зазначити, що не тільки молодь визначає майбутнє суспільства, але і суспільство певним чином «конструює» молодь. Особлива роль у формуванні громадянських позицій молоді належить вищій школі. Адже не випадково девіз «До громадянськості – через освіту» став одним з найпопулярніших в Європі. Для вирішення питань формування громадянської самосвідомості молоді та студентства потрібна коаліція органів влади, представників ЗМІ, університетів і бізнес-співтовариств. На думку Т. В. Зверко, значну роль у створенні методологічного і науково-практичного базису для такої коаліції відіграють профільні університетські кафедри [1, с. 85]. В якості, науково-навчальних підрозділів кафедри, з одного боку, можуть проводити фундаментальні та прикладні дослідження, пов'язані з регіональними проблемами, а з іншого – залучати студентів до наукової і практичної суспільної діяльності. Так створюються осередки на місцях щодо вирішення актуальних локальних проблем. Отже, університет стає одночасно інтелектуальним і інформаційним центром для місцевих інституцій громадянського суспільства, а також системи підготовки лідерських кадрів для них [2, с. 21]. Якщо студент має активну життєву позицію, ймовірність його залучення до життя держави і суспільства помітно збільшується, що дає надію на подальший успішний розвиток нашого суспільства.

Література

1. Гражданские позиции молодежи и студенчества в современной Украине (на примере Харьковского региона) : монография / В. И. Астахова, Е. В. Астахова, Е. В. Бирченко, Т. В. Зверко, И. С. Нечитайло, О. С. Овакимян, Е. А. Подольская, Е. Ю. Усик ; отв. ред. И. С. Нечитайло ; Нар. укр. акад. – Харьков : Изд-во НУА, 2014. – 174 с.

2. Роль університету у розвитку лідерського потенціалу суспільства: концептуальні засади / авт. кол.: О. Аарна, Д. Гудонієне, О. Гузар та ін. ; за заг. ред. С. Калашнікової. – Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 100 с.

Дранник А.

СОЦИАЛЬНЫЙ ФЕНОМЕН КОМПЬЮТЕРНО-ОПОСРЕДОВАННОЙ КОММУНИКАЦИИ

Социологическое изучение коммуникации в виртуальном пространстве важно для понимания того, как социализируются и взаимодействуют индивиды в новых, никогда еще ранее не встречавшихся форматах интеракции. Актуальность такого исследования обусловлена массовостью использования социальных Интернет-сетей, которые сильно влияют на коммуникацию индивидов, являются дополнением, а иногда и замещением традиционного общения.

Компьютерно-опосредованное общение (СМС, англ. computer-mediated communication) появилось в конце XX века и очень быстро начало набирать популярность. К наиболее значимым особенностям СМС следует отнести связь вне пространства, информационную память, возможность фильтрации информации. Компьютерно-опосредованное общение позволяет обдумывать ответ, анализировать прочитанное, обращаться к предыдущим диалогам, которые сохраняются в цифровой памяти в отличие от устного разговора, который исчезает сразу же после произнесения. Кроме того, одной из главных

¹Згідно із Законодавством України, молодь – це особи 14–35 років.

²Дослідження проводилося в травні 2014 р.; n=1119; керівники: В. І. Астахова, І. С. Нечитайло, Т. В. Зверко.

особенностей СМС является разнообразие форм общения: можно общаться не только посредством текстовых сообщений, но и с помощью фото, видео, аудио, рисунков, гифок, аватаров (в зависимости от особенностей социальной сети). К примеру, согласно современным исследованиям, фотографии, которые используют киберакторы для самопрезентации в Интернете, в 98% случаев правдивы; 71 из 51 киберакторов наделяют свой виртуальный аватар характеристиками, соответствующие им в реальной жизни [1; 2]. Это объясняется тем, что стремление к самораскрытию намного сильнее желания оставаться анонимным.

Интернет обладает сильным демократизирующим потенциалом: никогда ранее молодежь еще не была настолько уверенной в самовыражении, не боясь открыться всему миру и быть увиденной миллионами. Молодежь ищет социального одобрения, проявляющееся в количестве лайков, репостов и комментариев (а тот, у кого больше подобных «знаков внимания», считается социально более успешным). Молодые люди публикуют текстовые, аудио- и видео-материалы на своих Интернет-страницах для привлечения к себе внимания и формирования отношений со сверстниками, но при этом не заботятся о том, что это может создать проблемы в будущем, когда они выйдут на рынок труда, а работодатели будут получать о них информацию из их личных аккаунтов. Согласно результатам исследования 2013 года, один из десяти отказов молодым людям в работе связан с контентом в их аккаунтах в социальных сетях [3]. К рискованным ситуациям можно также отнести случаи киберпреследований, негативного комментирования, троллинга, акцентирования табуированных тем, сарказм и т. д.

Компьютерные технологии оказывают сильное влияние на социальное поведение, когнитивные особенности личности, на формат образования и стиль коммуницирования между людьми, а потому необходимо чутко реагировать на изменения и отслеживать современные тенденции в компьютерно-опосредованной коммуникации.

Литература

1. Hum N. J., Chamberlin P. E., Hambright B. L., Portwood A. C., Schat A. C., Bevan J. L. (2011) A picture is worth a thousand words: A content analysis of Facebook profile photographs. *Computers in Human Behavior*, 27(5), 182–183.
2. Vasalou A., Joinson A. N. (2009) Me, myself and I: The role of interactional context on self-presentation through avatars. *Computers in Human Behavior*, 25, 510–520.
3. Sherman E., 2013. 1 in 10 young job hunters rejected because of their social media [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://jobs.aol.com/articles/2013/06/04/applicants-rejected-social-media-on-deviceresearch/> (дата обращения 10.01.2020).

Калашник П.

«КРИЗИС МАСКУЛИННОСТИ» КАК ФАКТОР ФОРМИРОВАНИЯ МИРОВОЗЗРЕНИЯ СОВРЕМЕННЫХ СТУДЕНТОВ

Толерантность и равноправие стали основополагающими ценностями современного общества, любая индивидуальность охраняется и защищается. В гендерном поведении это традиционно была женская роль. Однако успехи движения за свои права привели не только к разрушению общественных барьеров, но и к изменению мужской роли. Этот процесс еще в 70-е годы XX века получил название «кризис маскулинности», связанный с феминизацией мужчин и исчезновением «настоящей мужественности». Кроме того, подверженность гендерных ролей социокультурному влиянию создает проблему их объективного восприятия: мужчины разных поколений, подвергавшиеся разному культурному влиянию, не всегда способны передавать актуальные ценности и представление о мужской роли в семье и обществе. Отцы, как представители старшего поколения, передают своим детям ценности, уже не являющиеся актуальными для современного образа жизни. Также можно выделить и другие проблемы. Например, проблема мужского статуса в обществе. Традиционным является представление о мужчине как добытчике в семье. Таким образом, для большинства юношей выбор направления в образовании и карьере (если, конечно, таковая предусматривается самим молодым человеком) зависит от материального аспекта. Мужчина вынужден жертвовать личными интересами и собственным потенциалом в пользу возможности материально обеспечивать своих близких. Именно в сфере образования (и не только в Украине) постоянно наблюдается подавляющий дисбаланс в сторону

учителей и преподавателей женщин, тогда как для юноши взрослый образованный мужчина может стать прекрасным авторитетом.

Таким образом, вопросы репертуара и восприятия мужской гендерной роли является неотъемлемым аспектом формирования мировоззрения современных молодых людей.

Кирпичева Д.

ВЛИЯНИЕ ИНФОРМАЦИИ ИЗ СОЦИАЛЬНЫХ СЕТЕЙ НА МИРОВОЗЗРЕНИЕ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ

Одной из важных проблем современности, характеризующейся своей динамичностью и появлением форм влияния и общения, которые сложно поддаются контролю, является изучение формирования мировоззрения молодежи в этих изменившихся условиях. В современной жизни использование молодежью в общении, получении информации, позиционировании себя социальных сетей является обыденным уже принятой формой. При оценке этих явлений и процессов в научной литературе отмечается, что «это изменение коммуникативных форм взаимодействия изменяет и само содержание общения, получаемых знаний о мире и окружающей социальной реальности. Подобные изменения приводят к существенным качественным метаморфозам в структуре всего общества, накладывают отпечаток на поведенческие стандарты и формирование мировоззрения» [1, с. 206], в первую очередь студенческой молодежи, для которой такое общение становится все больше приоритетным в процессе жизнедеятельности.

Отмечая актуальность заявленной проблемы, специалисты отмечают, что «неоднозначность влияния социальных сетей на молодежь вызывает интерес к изучению этой проблемы. Социальные сети, как специфическая информационно-коммуникативная система, образует киберпространство, особую реальность, рождая киберкультуру со своими понятиями, ценностями, образом мыслей и языком. Именно в социальных сетях молодые люди узнают о предстоящих событиях, интересных встречах, вступают в группы «по интересам», организуют целые движения, обмениваются музыкой и видео-файлами» [1, с. 209]. Однако, контент на этой площадке создается непосредственно самими пользователями, и информация в них, на наш взгляд, имеет ряд специфических характеристик, которые видятся в следующем: сложно контролируемая (тяготеющая больше к бесконтрольности); свобода представления, содержания и формы; доступность в любое время, в том числе и учебное; носит в большинстве случаев развлекательный характер, что также привлекает, а зачастую и отвлекает студенческую молодежь от приоритетных задач и форм деятельности. Кроме этого, посредством контактов и общения в социальных сетях студенты получают определенную информацию о мире и о том, что происходит в нем, а значит эта информация может влиять и, конечно же, влияет на формирование мировоззрения студенческой молодежи.

Безусловно, специалисты отмечают позитивное значение «владения информационно-коммуникационными технологиями, в том числе глобальной сетью Интернет, составной частью которой являются социальные сети, дает студенческой молодежи очень сильный стимул для повышения компьютерной грамотности, информационной культуры, коммуникативного общения и значительно расширяет возможности самореализации и самообразования» [1, с. 207].

Вместе с тем, под влиянием большой активности в социальных сетях стали искажаться приоритеты развития молодежи, их методы самоутверждения и самоактуализации. Но в чем видится проблема такого влияния? Во-первых, выкладываемая в социальных сетях информация может носить искаженный, а в некоторых случаях целенаправленно субъективный характер и неправильно формировать представление молодых людей о тех или иных событиях или процессах; во-вторых, эта информация достаточно объемна и может отвлекать молодых людей от поиска и использования актуальной для их возраста информации, которая действительно формирует их взгляды и способствует интеллектуальному развитию; в-третьих, противоречивость получаемой информации, иногда ложные авторитеты социальных сетей могут нарушать процессы целостного, позитивно целенаправленного формирования молодого человека, вызывая ненужные противоречия в его мировоззрении и, как следствие, ненужные терзания в поисках смысла жизни и виртуальных авторитетов для себя.

В конечном итоге, нельзя не согласиться с выводами исследователей о влиянии социальных сетей на современную молодежь, которые заключаются в следующем, «с одной стороны, социальные сети значительно облегчают возможность поддерживать отношения, способствуют расширению перспектив

знакомства, поиска друзей, знакомых, а иногда и поиска работы для современной студенческой молодежи. Но с другой стороны, и это не менее, а может быть и более остро ощущается, что такая коммуникация порождает ряд проблем, ведущей из которых становится отрыв от реальности и формирование в некоторых случаях искаженного представления молодых людей об окружающем мире» [2, с. 210].

Литература

1. Вараксин А. В. Влияние социальных сетей на формирование ценностных ориентиров современной молодежи [Электронный ресурс] / А. В. Вараксин // Преподаватель XXI.– 2016. – № 2. – С. 205–216. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/vliyanie-sotsialnyh-setey-na-formirovanie-tsennostnyh-orientirov-sovremennoy-molodezhi> (дата обращения: 01.03.2020).
2. Реснянская М. А. Влияние социальных сетей на мировоззрение студентов [Электронный ресурс] / М. А. Реснянская, С. В. Кузьмина // Молодой ученый. – 2016. – № 9.4. – С. 61–63. – Режим доступа: <https://moluch.ru/archive/113/29349/> (дата обращения: 01.03.2020).

Кулаковская А.

РОЛЬ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ ОБЩЕСТВА В ВОССТАНОВЛЕНИИ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ

Проблема экологической безопасности и природных катастроф является сегодня одной из важных в современном мире. Возрастает угроза разрушения экосистем и биосферы; распространения радиоактивных загрязнений; многие виды минеральных ресурсов близки к исчерпанию; в ряде регионов значительно обеднена флора и фауна. Данные процессы являются следствием нерационального использования природных ресурсов, а также иллюзией об их неисчерпаемости.

Значительную роль в этих процессах играет уровень экологической культуры общества, который определяет стратегию природопользования. Подтверждением этому служат как примеры варварского отношения к природе, так и бережного отношения к ее ресурсам. Наступило время для обобщения положительного опыта в виде отдельного направления, которое может быть обозначено как «восстановительное природопользование».

Восстановление природных ресурсов – «это комплекс мероприятий, направленных на получение природных ресурсов в относительно прежнем количестве» [1].

Можно говорить о двух аспектах восстановления природных ресурсов – объективном и субъективном. В первом аспекте речь идет о естественно-природном потенциале биосистемы, которая по основным характеристикам способна на воспроизводство, однако в очень долгосрочной перспективе.

Второй аспект восстановления природных ресурсов как раз и представляет собой экологическую культуру пользования и восстановления природы. Данная культурно-системная дефиниция является частью глобальной антропогенной культуры, одним из главных постулатов которой является разумное потребление и охранное поведение основного субъекта пользования природных ресурсов – человека.

Условно весь комплекс эколого-культурных мероприятий, можно поделить на несколько задач-уровней, каждая из которых ставит себе целью однозначное превалирование социоэкологического формата потребления природных ресурсов.

Одним из главных эколого-культурных условий восстановительного природопользования является бережная эксплуатация ресурсов дикой природы.

Другим условием является гуманизация отношения к диким животным, в том числе и эксплуатируемым.

Отметим, что для осуществления комплекса экологических культурных условий, необходимо придерживаться общих принципов оптимизации природных ресурсов, к которым относятся: «наличие кадастров основных ресурсов каждой отрасли; современная экономическая оценка этих ресурсов; определение объема био и эксплуатационного урожая основных ресурсов; влияние основных методов производства на состояние окружающей среды» [2].

Таким образом, можно говорить о том, что важным элементом стратегии восстановления природных ресурсов является формирование экологической культуры общества, которая позволит разработать философию и методологию возрождения природы, определить наиболее эффективные и перспективные методы, инициировать региональные и национальные программы для их реализации.

Литература

1. Гражданская защита: понятийно-терминологический словарь / под общ. ред. Ю. Л. Воробьева. – М. : Флайст ; Геополитика, 2001.
2. Дёжкин В. В. Экология возрождения природы / В. В. Дёжкин, В. В. Снакин, Л. В. Попова // Использование и охрана природных ресурсов в России. – 2007. – № 5.

Мазур В.

МЕСТО СТРЕССОУСТОЙЧИВОСТИ В СТРУКТУРЕ СОЦИАЛЬНОГО ХАРАКТЕРА СТУДЕНТА

Темпы современного развития различных сфер человеческой жизнедеятельности на сегодняшний день приобрели грандиозные масштабы, в условиях которых, однако, все чаще проблемой становится не сложность преуспеть за скоростной нарастающей динамикой изменений, а последствия попыток этого приспособления и готовность к нарастающему общественному давлению. Со стрессами в своей жизни сталкивается каждая личность, однако ее уязвимость наиболее повышена в период студенчества, когда речь идет о развитии и становлении не столько личностных черт, сколько о формировании структуры социального характера. Социальный характер, прежде всего, предполагает общий тип адаптации к социальной среде, способ взаимодействия с обществом и его социальными институтами.

Целесообразность и актуальность изучения проблемы стресса, его влияния на снижение работоспособности, активности, а также сопутствующих ему последствиях – профессиональное выгорание, психологическая самоизоляция, аморфность, тревожность и многое другое в современном мире является определяющей, прежде всего в вопросах эффективности обучения, труда и личностного роста.

Важную роль в становлении социального характера занимает развитие социального интеллекта, которое, в свою очередь, невозможно без стрессоустойчивости, особенно в ситуациях коммуникации и социального взаимодействия. Формирование стрессоустойчивости и повышение ее уровня индивидуально для каждого человека, т. к. зависит не только от внешних, но и внутренних психологических факторов. Именно социальная среда вуза может способствовать формированию различных копинг-стрессовых поведенческих стратегий, таких как «социальное отвлечение» и «рациональное решение проблемы», важных для поведения в настоящем и будущем.

Манжурина К.

ПРЕДСТАВЛЕНИЯ СТУДЕНТОВ О ЖИЗНЕННОМ УСПЕХЕ

Понятие «жизненный успех» – сложное и многозначное. Его содержание динамично рефлегирует на постоянные изменения современного общества и обуславливается и объективными, и субъективными факторами. С одной стороны, он взаимосвязан с возможностями интеграции в социальные структуры общества для реализации жизненных притязаний личности, с другой – зависит от способностей индивида, его человеческого капитала. Представления о «жизненном успехе» – это комплекс поставленных конкретных целей, сложившихся на основе жизненных ценностей, идеалов и ожиданий личности, критериях самооэффективности.

Студенты – это образ будущего, поэтому знание представлений студентов о жизненном успехе дает нам понимание изменений векторов современного социума. Динамика представлений о жизненном успехе дает понимание, в каком направлении развивается студенчество: оно ориентировано на традиционные нормы, цели жизни и средства их достижения в обществе модерна или дает возможность фиксировать признаки постмодернистских ориентаций, что означает стремление к самореализации и «качеству жизни».

Зачастую цели достижения жизненного успеха и самореализации личности раскрываются в единстве терминальных и инструментальных ценностей.

Международные исследования, проведенные Институтом Горшенина в 2011 г., выявили, что студенты вкладывают в понятие «успех», прежде всего, такие достигательные цели, как самореализация, карьера и профессионализм, деньги и материальное благополучие. Т. е. зафиксировано, что самореализация, карьера, материальное благополучие – основные показатели жизненного успеха для исследуемого студенчества [2].

Международный исследовательский проект, осуществляемый социологами Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина с нач. 2000-х гг. и до настоящего времени, выявляют более сложную взаимосвязь и динамику терминальных и инструментальных ценностей студентов, которые определяют представления о жизненном успехе.

Результаты исследования показали, что «модернистский ценностный дискурс является наиболее распространенным среди студенческой молодежи Украины. В нем фиксируется повышение значимости «ценностей достижения» (служебный рост, профессиональная и общественная карьера, материальное благополучие). Отмечено возрастание числа «постмодернистов», что свидетельствует об актуализации таких ценностей-целей, как самореализация, качество жизни, политическое участие, толерантность, потребность в признании» [1].

Становление базовых жизненных ориентиров происходит под воздействием множества факторов. Ситуация постоянной трансформации социально-экономических отношений, коренного слома традиционных векторов социальной жизни, смена идеологических и культурных доминант обуславливают сложную структуризацию украинского общества, в том числе глубокую поляризацию, прежде всего, по уровню благосостояния. Процессы постоянных изменений противоречиво проявляются в общественных практиках, мировоззренческих позициях, жизненных идеалах. Данное многообразие влияний обуславливает ценностный плюрализм студенчества, где проявляются как традиционные ценности общества модерна, так постмодернистские ориентации на самореализацию.

Литература

1. Сокурянська Л. Г. Динаміка ціннісних орієнтацій студентської та шкільної молоді України: від цінностей радянських до європейських / Л. Г. Сокурянська // Вісник Харків. нац. ун-ту імені В. Н. Каразіна. – Вип. 37. – 2016. – С. 213–221.

2. Студенты. Образ будущего. Международное исследование [Электронный ресурс] // Институт Горшенина. – Режим доступа: https://lb.ua/society/2011/04/28/94313_vecher_instituta_gorshenina.html.

Мызникова А.

КОМАНДНЫЕ ИГРОКИ ИЛИ ОДИНОЧКИ: ИМПЕРАТИВЫ В ФОРМИРОВАНИИ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ СФЕРЫ УПРАВЛЕНИЯ

Управленческая деятельность, как известно, построена на умении воздействовать на управляемый объект для достижения общей цели. Именно способность работать на результат определяет те компетентности (среди других значимых), которыми должен овладеть студент в период обучения в вузе. Особенно это важно для будущих специалистов сферы управления.

Безусловно, в рамках образовательных программ необходимо овладеть всеми управленческими компетентностями. Вместе с тем, важно понимание того, что современные концепции управления декларируют, прежде всего, способность и готовность работать в команде. Наверное, поэтому придается большое значение наличию социального интеллекта у руководителя. На наш взгляд, даже у самого высокопрофессионального руководителя-«одиночки» меньше шансов, например, на принятие эффективного управленческого решения и, тем более, на его реализацию.

Чрезвычайно важно выстроить правильную командную игру, выбрать тот механизм взаимодействия с окружающими, посредством которого возможно взаимопонимание и успешная коммуникация между людьми. По нашему мнению, в ходе усвоения управленческих дисциплин студенту необходимо научиться основам командной работы, освоить ролевые компетенции.

В связи с этим, как показывает анализ теорий командных ролей Р. Белбина, М. Геллерта, К. Новака и др., необходимо еще определение собственного видения особенностей ролевого шаблона в работе с командой, который, с одной стороны, может быть задан социальным контекстом, а с другой – конкретным содержанием, способом исполнения роли, который приобретает определенные личностные черты. При таком подходе следует понять и принять, как базовую, идею развития команды.

Низамієва Д.

ВОЗМОЖНОСТИ МОЛОДЕЖНОЙ ПОЛИТИКИ В ФОРМИРОВАНИИ МИРОВОЗЗРЕНИЯ СТУДЕНТОВ

Мировоззрение позволяет обеспечивать личности устойчивость, и именно во время обучения в высших учебных заведениях преподаватели содействуют формированию ценностей, лежащих в основе мировоззрения.

Современные высшие учебные заведения помогают студентам как в освоении профессиональной деятельности, так и содействуют внутренней систематизации мировоззрения. Благодаря этому студенты могут обладать системой принципов, ценностей, взглядов. У них формируются цели, становится необходимой постановка задач и их достижение, и еще во время учебы молодое поколение задумывается о месте реализации своих целей [2].

Таким образом, высшие учебные заведения активно участвуют в формировании разных аспектов мировоззрения студентов.

Если задача университетов – формировать мировоззрение студентов, то задача государства – помочь реализовать их планы. Одним из таких инструментов выступает государственная политика, направленная на создание условий для самореализации молодежи, в том числе и студентов.

В данный момент мы наблюдаем в Украине утрату молодежью надежды на самореализацию внутри страны. Все чаще после окончания школы, колледжей и вузов она ищет работу в других странах. Для того, чтобы это изменить, правительство представило в конце 2019 года программу деятельности Кабинета Министров Украины [1], в которой одним из приоритетов страны является развитие инфраструктуры привлечения населения (особенно молодежи), которая будет опираться на специалистов, способных работать с молодежью, современные пространства и центры для социализации.

Литература

1. Програма діяльності Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://program.kmu.gov.ua/meta/ukrainci-osoblivo-molod-maut-mozlivist-brati-aktivnu-ucast-u-suspilnomu-zitti>.

2. Щеглова М. И. Формирование мировоззрения в саморазвитии студента [Электронный ресурс] / М. И. Щеглова, В. В. Неволина // Вестник Оренбургского государственного университета. – 2017. – № 11 (211). – С. 36–39. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/formirovanie-mirovozzreniya-v-samorazvitii-studenta/viewer>.

Осмоловський О.О.

ІНСТИТУТИ ПОЛІТИЧНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Політична соціалізація – це процес входження індивіда в політичну систему координат, у якому задіяні соціалізація – той, на кого спрямовується процес соціалізації; інститути соціалізації – здійснюють процес соціалізації (політичні партії, ЗМІ) та агенти соціалізації – ті, хто безпосередньо реалізують соціалізуючий вплив (викладачі, журналісти, активісти) [1, с. 47]. В даному контексті соціалізацією виступає молодь.

Цікавий досвід політичної соціалізації молоді спостерігаємо у Великобританії, де визначені вченими три підходи закладаються в основу різних молодіжних програм чи проектів. Перший підхід полягає в тому, що вплив спрямований на зміну поведінки молоді. За другим підходом такий вплив передбачає зміну її поглядів, тоді як за третім – відбувається співтворення/співучасть разом з молоддю. У двох перших підходах молодь трактується як особи, яким бракує знань, досвіду, що притаманне процесу соціалізації, а значить на дорослих покладається завдання надати їм певні знання чи змінити їх модель поведінки. Третій же підхід дозволяє залучати молодь до процесів, які відбуваються навколо, надає їй можливість виражати власні думки та погляди, тим самим – спільно творити нову дійсність. В такому підході вбачаємо щось значно більше, оскільки молодь виступає тут суб'єктом змін, тоді як за першим і другим підходом – становить лише об'єкт впливу. Вважаємо, що у процесі політичної соціалізації доречним буде поєднання трьох підходів, оскільки на ранніх вікових етапах молодь потребує домінуючого впливу агентів соціалізації, тоді як поступово, набуваючи знань, вона переходить в категорію тих, кого можна залучати до спільного творення нової дійсності. Між іншим, інститути влади в очах молоді постають рівноправною стороною у суспільних відносинах.

Література

1. Політична культура та проблеми громадянської освіти в Україні : Аналіт. звіт / [І. Жадан, С. Кисельов, О. Кисельова, С. Рябов; Відп. ред. С. Рябов; Ін-т громад. освіти НаУКМА та ін.]. – Київ : Тандем, 2004. – 79 с.

Соседко Д.

ПСИХОЛОГИЧЕСКОЕ ВОСПРИЯТИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ ПРОБЛЕМ СОВРЕМЕННЫМИ СТУДЕНТАМИ

Специфическими особенностями юношеского возраста является познание всего нового, эмоциональное и одновременно идеалистическое восприятие мира, увлечение различными идеями, соперничество с окружающими авторитетами, критический взгляд на окружающих, любовь к риску, поиск единомышленников и др. На современном этапе к этому перечню добавляется интерес к проблемам окружающей среды, в оборот входят новые понятия «экошейминг», «экостатусность», «флайт шейминг», и именно молодежь становится транслятором актуальных для современного мира идей в этом направлении.

XX век уже переживал пик интереса к экологическим проблемам. Но если в 1970-е годы движение хиппи, которое пропагандировало экологический подход к жизни, являлось в большей или меньшей степени маргинализированным, то в наше время это не просто следование модным тенденциям, а проявление собственной позиции. Кроме того, в странах с высоким уровнем экономического развития экологические проблемы поднимаются на общественном и законодательном уровнях, включены в систему школьного и университетского образования, что способствует формированию убеждений, установок, стереотипов как структурных элементов социального мышления уже на сознательном уровне. Мода на экологичность, как стиль жизни, может стать основой для формирования ценностей так называемого «френди-мышления», которое предполагает не просто мысли, а конкретные действия, направленные на сохранение окружающей среды. Среди них: сортировка и переработка мусора, употребление и изготовление натуральных продуктов, использование энергосберегающих технологий, участие в волонтерских проектах и программах.

Хаустова Е.

ДОВЕРИЕ К ПРЕПОДАВАТЕЛЮ КАК ФАКТОР САМОАКТУАЛИЗАЦИИ СТУДЕНТОВ

Учебные заведения различных уровней относятся к базовым системам, которые во многом обеспечивают процесс социализации и интериоризации личности. Главными субъектами в этом процессе являются, в самом широком смысле, ученик и учитель. Для студентов, с точки зрения особенностей возрастного развития, преподаватель перестает быть «значимым взрослым», однако продолжает оказывать влияние на процесс самоактуализации студента, уверенности в себе и даже лидерских качеств. Одной из наиболее системных и последовательных современных реформ, является внедрение принципов инклюзии на всех уровнях образовательной системы. Принципы инклюзии предполагают не только обеспечение формального доступа к образованию, но, прежде всего, изменение подходов к процессу педагогической коммуникации. Исторически одним из основных стилей преподавательской деятельности было сочетание строгой субординации и авторитаризма учителей. Современный рынок труда требует «нового специалиста», который должен обладать навыками лидерства, которые в свою очередь также меняет свое наполнение. Можно предположить, что преподаватель, выполняя профессиональную роль эксперта, способен продемонстрировать это новое наполнение студенту. Стиль взаимодействия преподавателей со студентами (или даже учителей со школьниками) во многом психологически закладывает модель коммуникации «руководитель – подчиненный». В XXI веке учитель – это куратор, тьютор, фасилитатор, мотиватор и т. д., координирующий достижение самоактуализации студентов и повышающий «осознанность» в обучении профессии. Основой осознанности является доверие в отношениях ученик – учитель. Так, основное направление образования в будущем – осознанная ответственность за свою карьеру у студентов, непрерывное образование для всех субъектов образовательного процесса, а также для уже состоявшихся специалистов.

**ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНЕ ПІДГРУНТЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ
УЯВЛЕНЬ ПРО УСПІХ ШКОЛЯРІВ ТА СТУДЕНТІВ ПОКОЛІННЯ «Z»**

Сучасний світ надає можливість кожній людині більш широкою мірою проявити свою індивідуальність, реалізувати себе у різних соціальних сферах. Прагнення досягнень у різних сферах, бажання високого життєвого рівня та статусу є одним з виражених мотиваторів як для представників покоління «Z», так і для інших поколінь – «Y», «X». Наразі ми спостерігаємо зміну факторів, що здійснюють суттєвий вплив на формування особистості сучасних школярів і студентів, зокрема потужний вплив світу «онлайн». З одного боку, молоду особистість чекає невизначеність, а з іншого – багатоваріантність майбутнього. Соціальний ліфт прискорюється, що, у першу чергу, потребує мобілізації внутрішніх ресурсів, розуміння своїх цілей, уподобань, розвитку життєвого шляху, уявлення про успіх (як загальний, так і професійний) та його складові. Саме високий рівень соціального інтелекту є одним зі значних чинників формування успішної особистості, забезпечуючи ефективну комунікацію в різних соціальних та професійних спільнотах.

Тому дослідження психологічних особливостей уявлення про успіх сучасних школярів і студентів сприятиме розумінню проблем юнацтва, усвідомленню особистісних та професійних перспектив, кар'єрних уподобань та розумінню їх загального світосприйняття.

Цікавим теоретичним підґрунтям є «Теорія поколінь», яка дає розуміння про формування психологічних особливостей людей, які народились в однаковий період часу, їх ціннісне та культурне навантаження, базове ставлення до родини, культури, а також уявлення про успіх у теперішньому та майбутньому часі. За допомогою тестової методики «Якоря кар'єри» Е. Шейна і проєктивної малюнокової методики «Символ життєвого успіху» було проведено практичне дослідження уявлень про успіх серед школярів і студентів та розроблені практичні рекомендації щодо роботи у цьому напрямку.

СЕКЦІЯ IV
МОВНО-ЛІТЕРАТУРНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ СВІТОБАЧЕННЯ
СУЧАСНОГО СТУДЕНТА

ДОКЛАДИ

Белеля В..

**ЗМІНИ НА МОРФОЛОГІЧНОМУ РІВНІ МОВИ
В НОВІЙ РЕДАКЦІЇ «УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОПISУ» 2019 РОКУ**

Будь-яка літературна мова розвивається й потребує уніфікації засобів, якими вона користується. Правопис – це основа писемної літературної мови. Літературної мови не може бути без кодифікованого правопису. Правопис також є реалізацією мовної політики держави. Мовна практика диктує певні зміни до правопису. Оскільки «Український правопис» тривалий час розвивався в дуже складних умовах, під впливом певних соціолінгвістичних чинників, то мовну практику, що склалася на сьогодні, українська національна комісія з правопису намагалася втілити в збірнику правил. Нова редакція правопису має кодифікувати та повернути до активного вжитку правила, що здавна існували в українській мові. Український правопис базується на чотирьох принципах – фонетичному, морфологічному, традиційному (історичному) та змістовому (або диференційному). У новій редакції посилено саме історичний принцип. Реагуючи на виклики мовної практики, сучасна редакція правопису розширила межі використання орфографічних варіантів. Так, за новою редакцією «Українського правопису», деякі іменники чоловічого роду II відміни, що позначають населені пункти, можуть мати паралельні закінчення (*Амстердама/-у, Гомеля/-ю, Ліверпуля/-ю, Лондона/-у, Мадрида/-у, Парижа/-у, Чорнобиля/-ю*); іменники III відміни на *-ть* після приголосного, а також слова *кров, любов, осінь, сіль, Русь, Білорусь* у родовому відмінку однини можуть набувати як варіант закінчення *-и*: *гідности, незалежности, радости, чести, хоробрости; крові, любові*. Звернено увагу на дієслова давноминулого часу (*ходив був, ходила була, ходили були*). Затверджено правила утворення фемінітивів за допомогою суфіксів *-к, -иц(я), -ин(я)* та *-ес*. Отже, завдання нової редакції «Українського правопису» – відреагувати на зміни в сучасній мовно-писемній практиці, визначити правила написання нових запозичених слів, нових власних назв, усунути застарілі формулювання та спростити й, де це можливо, уніфікувати орфографічні норми.

Кислюк К..

ПОШУК СВОГО «Я» У СУЧАСНІЙ САМОТНОСТІ

Самотність – одне із найстрашніших слів, яке перетворюється на реальність цього життя. Мені здається, що у кожної людини настає момент у житті, коли вона розуміє – що це. Ми з'ясуємо через призму головних героїв творів різних авторів, що уявляє собою самотність сучасності. Кожен з героїв намагається знайти себе, але залишається самотнім у душі. Вони наче уламки розбитого дзеркала, які ніяк не можуть зібратися в ціле.

Моллой – головний герой роману С. Беккета «Моллой». Самотня людина, яка намагається знайти себе, приміряючи на себе різні образи. Що для нього є самотність та подорож через яку він намагається її подолати: спосіб спілкування; спосіб пошуку свого «Я»; чи все ж таки марна трата часу? Через призму свого героя, Беккет показує нам речі, які іноді здаються неможливими.

Інший наш шукач свого «Я», Антуан – головний герой роману Тоні Бенаквіста «Укуси світанку». Людина, яка намагається знайти себе, спілкуючись уночі з такими ж, як він. Автор наче хоче сказати нам, що день для Антуана це «футляр», у якому він ховається від проблем буття.

Ще один роман, який торкається теми пошуку свого місяця, це роман Анни Гавальда «Просто разом». У цьому романі нема певного головного героя, кожен з учасників – головний. Роман «Просто разом» – це один із небагатьох творів, герої якого є уламками цілого, та вони навіть не підозрюють

цього. Але попри всі труднощі, їм вдається з'єднатися із собі подібними. Таким чином, саме цей роман доводить нам, що за бажанням людина може знайти себе, своє місце і, найголовніше, своє щастя, яке буде змушувати прокидатися кожен день з яскравою посмішкою.

Головні герої представляються нам «людьми-уламками», яким авторське «Я» допомагає не втрати мети. Але хтось її досягає, переборюючи усі труднощі, а хтось просто ховається, намагаючись ввести в оману самого себе.

Черкасова Т.

ВПЛИВ ІНТЕРНЕТ-МЕМІВ НА ФОРМУВАННЯ ФІЛОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА

На сьогодні з'являється особливий вид спілкування за допомогою різноманітних гаджетів, який створює певну субкультуру. Інтернет спричинив, зокрема, новий сплеск суспільного інтересу до розуміння та ролі мемів, як способу передачі культурної інформації.

Інтернет-мем – одиниця культурної інформації, яка набуває популярності в короткий проміжок часу, а згодом швидко її втрачає. Прикладом може бути нетиповий жарт, обмовка політика, карикатура тощо. Мем має характерне вірусне поширення як через обмін повідомленнями, так і шляхом включення тексту чи зображення до статей, а коротких відео – до відеоряду. Інтернет-мем є результатом творчої взаємодії користувачів соціальних мереж і не передбачає закріпленого автора. Можна структурувати меми, як меми-слова, меми-словосполучення, фразові меми тощо.

Молодь найактивніше використовує всі доступні засоби інформації, тому часто меми несуть в собі відбиток молодіжної субкультури. Порожній та безформний, мем часто відкриває можливість для індивідуального наповнення його змістом та й додаткового увиразнення. Ознаками інтернет-мему можна назвати: невідповідність, надмірність, навмисне спотворення, абсурдну модель мовної картини, каламбур при виборі лінгвістичних засобів, відображення соціокультурної спільності комунікантів. Креолізовані інтернет-меми мають смислову гомогенну систему, у якій виділяються різні структурні рівні – вербальний, візуальний і музично-звуковий, – і відіграють роль диспенсера мовного матеріалу в соціальній мережі.

Аналіз лексичних одиниць-мемів підтверджує важливий статус інтернет-мема одночасно як сховища культурних знаків і як інтелектуального продукту колективної творчості онлайн-спільноти, що дозволяє в цікавій формі формувати філологічні компетентності саме сучасного студента.

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

Блізніченко Д.

НОРМИ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ ЯК ОСНОВА МОВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТА

Грамотність – одна з найважливіших навичок у сучасному світі, незалежно від того, чи мова йде про учня, чи про дорослу людину, адже проблема помилкового написання слів, неправильної побудови речень трапляється занадто часто й призводить до затемнення змісту, знижує ефективність спілкування й негативно впливає на імідж фахівця.

Однією із загроз мовній грамотності є зміни мовних норм, що для спеціаліста-нефілолога є не завжди зрозумілими. Значна частина нових правописних норм є не стільки відображенням об'єктивних змін у мові, скільки подоланням чинних і досі «уніфікаційних» тенденцій попередніх українських правописів. Згадані фактори, а з ними ще й «варіативність» норм, підтримувана інтернет-ресурсами, і становлять загрозу для грамотності сучасного спеціаліста. Оскільки ми не можемо вплинути на цю ситуацію, то слід навчитися усвідомлювати процеси, що відбуваються на теренах нормоутворення в сучасній мові та окреслити стратегію розв'язання суперечливих питань.

У своєму дослідженні ми розглянули кілька досить типових проблем орфографічного характеру, не пов'язаних навіть із новим правописом 2019 р.: зробили спробу розібратися з варіантами написання слів *гето* (*тетто*, *гетто*), *хобі* (*хоббі*) та *рикота* (*рикотта*, *рікотта*), *армрестлінг* (*армреслінг*). У процесі віднайдення нормативних для сучасної української літературної мови орфоепічних варіантів ми з'ясували, що цілком покладатися навіть на друковані словники, а тим більше «інтернет-порадників» не варто, проте дороговказом для мовця має служити сучасний український правопис.

Студент, як і всі фахівці, які дбають про свій мовний імідж, має усвідомлювати, що серед причин ненормативної варіативності використання мовних засобів, крім неграмотності мовця, можуть бути ще й історично зумовлені чинники, а також проблеми адаптації в мовленні іншомовної лексики, активно запозичуваної останнім часом.

Гусенко К.

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ В СТАРШІЙ ШКОЛІ

Світ неупинно рухається вперед, разом із ним підвищуються вимоги до людини як суб'єкта соціальних відносин, цілеспрямованої, конкурентоспроможної особистості, здатної до співпраці, самореалізації та безперервного самовдосконалення. Досягненню учнями цих цілей у майбутньому безпосередньо сприяє застосування вчителями інтерактивних технологій у навчально-виховному процесі, що, власне, і зумовлює актуальність дослідження.

Мета статті полягає у з'ясуванні сутності інтерактивних технологій та їхньої ролі у процесі формування системи знань з української мови та літератури в учнів старшої школи. Тож перш ніж перейти до характеристики методів інтерактивного навчання, найбільш ефективних і найчастіше застосовуваних учителями-мовниками, звернімо увагу на те, що ж таке інтерактивні технології і яка їхня роль у процесі розвитку особистості у старшій школі.

Навчання із застосуванням інтерактивних технологій «передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне розв'язання проблем на основі аналізу обставин і відповідної ситуації» [2, с. 9]. Тут важливу роль відіграє рівноправність учасників навчально-виховного процесу: і учень, і вчитель активно взаємодіють, співпрацюють, обмінюються думками, ідеями, досвідом (відбувається перехід від «моносуб'єктивного індивідуального «Я» до «полісуб'єктивного колективного «Ми»») [1, с. 99].

Що стосується учнів старшої школи, то для них інтерактивне навчання є чи не найліпшим шляхом розвитку критичного та креативного мислення, формування навичок оперативного і адекватного реагування на виклики сьогодення. Перед старшокласниками постає складний життєвий вибір: яку обрати професію? як надалі себе реалізувати? тощо. Тому саме така технологія дає змогу дітям самостійно дійти істини у вирішенні тих чи інших питань, відтак – відчутти свою успішність та інтелектуальну спроможність.

В основі інтерактивного технологій навчання лежить активізація пізнавальної діяльності учнів шляхом постановки проблеми та спільного пошуку шляхів її розв'язання. Це, відповідно, сприяє набуттю кожним із суб'єктів навчально-виховного процесу індивідуального досвіду, що полегшує процес реалізації особистості в майбутньому в певних видах діяльності.

Разом із тим інтерактивне навчання має і певні недоліки: неможливість використання його від першого заняття до останнього; недостатня підготовка всіх учнів; неготовність або невміння деяких учителів створювати комфортну психологічну атмосферу, сприятливу для розвитку особистості тощо [3, с. 220].

Детальне вивчення блогів учителів української мови та літератури дало нам змогу виокремити найпоширеніші і найефективніші методи інтерактивного навчання. Серед них на особливу увагу заслуговують такі:

1. «Мозкова атака/штурм» – брейнстормінг (напр., учні висловлюють думки щодо вживання розділових знаків у складних реченнях із різними видами зв'язку; учні знаходять спільні мотиви у творчості різних письменників і т.д.).

2. «Швидка літературознавча допомога» (передбачає самостійне складання учнями літературознавчих словників і перевірку на знання записаних у них термінів (це також дає змогу ґрунтовно підготуватися до складання ЗНО).

3. Тематична дискусія (після того, як учні виступили з підготовленими повідомленнями, розпочинається обмін думками, що переходить у вільну дискусію, якою вчитель ретельно керує, звертаючи увагу учнів на важливі аспекти досліджуваної проблеми).

4. Урок – «прес-конференція» (напр., учні грають ролі певних письменників і, відповідаючи на необхідні запитання, встановлюють особливості творчого стилю кожного з митців).

5. Кейс-стаді (аналіз і обговорення певних ситуацій, наближених до життєвих; аналіз проблематики художнього твору та ін.) тощо.

До інтерактивних методів, ефективних у застосуванні на уроках української літератури, можемо

віднести і такі: складання сенканів, створення асоціативних грон, «кіл Вена», технології скрайбінгу, що сприяють систематизації знань, тощо.

Таким чином, використання інтерактивних технологій дає змогу актуалізувати пізнавальну діяльність учнів шляхом обміну думками, ідеями, способами діяльності і взаємною підтримкою. Застосування інтерактивної моделі на уроках української мови та літератури сприяє засвоєнню навчального матеріалу у процесі співпраці, співтворчості. У такий спосіб дитина не просто запам'ятовує важливу інформацію, оволодіває усним та писемним мовленням, а й вчиться насамперед жити, думати і відчувати світ у всій його багатоманітності.

Література

1. Дудик Н. Застосування інноваційних технологій в освіті України / Надія Дудик // Молодь і ранок. – 2010. – № 12(71) – С. 99–104.
2. Полторак О.Ф. Використання інтерактивних технологій навчання в середніх навчальних закладах освіти / О.Ф. Полторак // Наукові записки. – Острог: Вид-во Нац. Ун-ту «Острозька Академія», 2007. – Вип. 8. – С. 9–20.
3. Шарко В.Д. Сучасний урок: технологічний аспект: посібн. для вчителів і студ. / В.Д. Шарко. – Київ : ПД Богданова А.М., 2007. – С. 220.

Максименко Д.

СЛЕНГ ГЕЙМЕРІВ ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА СУЧАСНОЇ МОВИ МОЛОДІ

Одним із джерел поповнення загальноживаного фонду української мови були й залишаються розмовна, сленгова, діалектна субмови. У ХХІ столітті у зв'язку з демократизацією та відкритістю українського суспільства названий шар лексики значно активізувався. Характерною ознакою взаємодії «літературна мова – просторіччя – сленг» можна вважати її інтенсивність, а також висунення нових центрів експансії – розмовної, знижено-розмовної, «молодіжної контркультури», кримінальної «субкультури». Просторічні та жаргонові, сленгові елементи стають звичними засобами публічного спілкування. У системі соціальних діалектів професійні жаргони становлять ту категорію, яку вивчити найскладніше, адже вони залишаються річчю в собі й у принципі є закритими для стороннього ока. Комп'ютерний жаргон, який використовують у спілкуванні на професійну тему спеціалісти й користувачі комп'ютерів, – досить поширене й своєрідне явище. Спільнота «комп'ютерників» – це виразник своєрідної субкультури зі своїми естетичними нормами й стилем життя. Джерелом ігрового сленгу є англійська мова. Це зумовлено не тільки тим, що англійська має статус мови міжнародного спілкування, але й тим, що значна частина комп'ютерних ігор спочатку випускається саме англійською мовою. Короткі й інформативні сленгові слова дозволяють команді швидше реагувати на ігрову ситуацію, наприклад, *set – set* (повний комплект обладунків, який дає додаткові характеристики й бонуси ігровому персонажеві), *mob (mobile object)* – *моб* (тварина, мутант, керований грою, якого потрібно знищити для проходження завдання й подальшого здобуття ігрової нагороди). На сучасному етапі спостерігаються зміни в складі сленгу, зокрема розширення кордонів функціонування, поширеність сленгізмів на надрегіональному рівні. Сленг – це мова, зрозуміла кожному гравцеві. Завдяки сленгу час реакції на важку ігрову ситуацію зменшується в кілька разів. Сленг часто зводить до мінімуму мовний бар'єр.

Павлій Д.

КОНЦЕПТ «УСПІХ» ТА ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЯ В МОВНІЙ КАРТИНІ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА

Термін «концепт» пояснює одиниці ментальних або психічних ресурсів нашої свідомості в тій інформаційній структурі, що відображає знання й досвід; це оперативна змістова одиниця пам'яті, ментального лексикону, усєї картини світу, відображеної в людській психіці. На думку О. С. Кубрякової, цей термін відповідає уявленню про ті смисли, які відображають зміст досвіду й знання, результатів усєї людської діяльності, процесів пізнання світу.

Концепт «успіх» займає особливе місце в сучасних лінгвокультурах. Ядро цього поняття майже не змінюється з плином часу і в багатьох мовах включає ядерні семи 'удача', 'досягнення', 'визнання'. Концепт «успіх» має величезний вплив на свідомість молоді, на самовизначення та світогляд сучасного студента.

Глумачний словник інтерпретує слово *успіх* як позитивний наслідок роботи, справи; значні досягнення, удачу. В іспанській мові поняття пояснено через *progresión* (прогрес), *vencida* (перемога), *éxito* (успіх), *adelantamiento* (досягнення); в англійській – *reward* (нагорода), *achievement* (досягнення), *fame* (знаменитість).

Серед українських, іспанських та англійських порівняльних фразеологічних зворотів, у яких описується «*успіх – éxito – success*», можна виділити три групи за значеннями: перша пов'язана з удачею, успішним результатом, друга – з добробутом, матеріальним благополуччям, третя – з визнанням.

Ми простежили особливості функціонування, вербалізації, семантичного наповнення аналізованого концепту в класичній літературі та фразеології англійської, іспанської та української мов, щоб порівняти зі специфікою його функціонування в мовній картині сучасного студента, і дійшли висновку, що ядро концепту є тотожним в сучасній англійській, українській та іспанській мовах. У мовній картині нашого сучасника успіх – це досягнення бажаного результату, популярність, суспільне визнання.

Радіоненко А.

РОЛЬ «ХАРКІВСЬКОГО» ПРАВОПISУ 1928 РОКУ В СТАНОВЛЕННІ НОВОЇ РЕДАКЦІЇ «УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОПISУ» 2019 РОКУ

4 вересня 1928 року Рада Народних Комісарів УСРР своєю постановою затвердила новий український правопис («скрипниківський») (від прізвища тодішнього Народного комісара освіти Миколи Скрипника) або «харківський»), який діяв до 1933 р. Згодом правопис було схвалено на Всеукраїнській правописній конференції в Харкові. Участь у цій конференції брали українські науковці з усіх регіонів, і це було дуже важливо, насамперед для дотримання двох головних писемних традицій – галицької (західноукраїнської) та наддніпрянської (великоукраїнської). У 1933 році Народний комісаріат освіти УСРР схвалив інший правопис, який з незначними змінами й доповненнями (упродовж 1930-х рр., 1946 р., 1960 р.) діяв до 1989 року. З алфавіту було свавільно вилючено букву *г*, що вплинуло на функціонування графічної й фонетичної систем мови. Нова редакція повертає деякі елементи українського правопису 1928 року. Це передусім стосується правил відтворення іншомовної лексики засобами української мови. Редакція 2019 року дозволяє варіантність написання деяких іншомовних слів (*міф і мит*, *аудієнція і авдієнція*, *Гегель і Гетель* тощо). Крім того, іменники на *-ть* після приголосного, а також слова *кров*, *любов*, *осінь*, *сінь*, *Русь*, *Білорусь* у родовому відмінку однини можуть набувати як варіант закінчення *-и*: *гідности*, *незалежности*, *радости*, *крови*, *любви*. Українська літературна спадщина першої третини ХХ століття фіксує ці варіанти.

Пошук балансу між системними параметрами сучасної мови, з одного боку, і різночасовими прикметами української мовної традиції, з другого боку, – найскладніше із завдань, що поставали перед творцями національного правопису на кожному з етапів його розвитку. Нова редакція правопису є кроком до розв'язання цього завдання з позицій історичної й етнографічної соборності української мови й української нації.

Слаба Д.

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ «ПЕРЕВЕРНУТИЙ КЛАС» НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КЛЮЧОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ «НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ»

У контексті реформи у сфері освіти з упровадженням Концепції Нової школи одним із пріоритетних завдань закладу загальної середньої освіти (далі ЗЗСО) є формування здатності критично мислити, творчо та креативно підходити до виконання завдань будь-якої складності. Це спричиняє створення нових підходів в організації пізнавальної діяльності ЗСО з новим методичним наповненням, серед якого одна із моделей змішаного навчання «перевернутий клас».

Однією із пріоритетних компетентностей є «навчання впродовж життя», у зміст якої включено:

- опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання;
- організація власного навчального середовища;
- отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб;
- визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення;
- навчання працювати самостійно і в групі.

Мета навчання української мови в школі (предметна) – формування компетентного мовця, національно свідомої, духовно багаті мовної особистості.

Для реалізації мети, завдань та досягненні кінцевого якісного результату вчитель має застосовувати ефективні способи в організації освітнього процесу, не лише які є в його методичному арсеналі, але й ті, які є сучасними, затребуваними наразі.

На сучасному етапі інтенсивного розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, для ефективного використання онлайн-середовища з метою організації процесу навчання в рамках вивчення навчальної дисципліни «української мови» є доцільним використання однієї з моделей змішаного навчання «перевернутий клас».

Щодо поняття «перевернутий клас»(англ. flippedclassroom) – принцип навчання, за яким основне засвоєння нового матеріалу учнями відбувається вдома, а час аудиторної роботи виділяється на виконання завдань, вправ, проведення лабораторних і практичних досліджень, індивідуальні консультації вчителя тощо.

Також поняття «перевернутий клас» розглядають як педагогічну модель, в якій типова подача лекцій і організація виконання домашнього завдання змінюються місцями. Так, учні дивляться вдома короткі відеолекції, у той час, як у класі відводиться час на виконання вправ, обговорення проєктів і дискусії. Відеолекції часто розглядаються як ключовий компонент у «перевернутому» підході, вони створюються вчителем і розміщуються в мережі Інтернет чи обираються серед уже існуючих.

Існують наступні моделі «перевернутого класу»: типовий (класичний), орієнтований на дискусію, сфокусований на демонстрації, псевдоперевернутий, груповий.

Пропонована модель змішаного навчання «перевернутий клас» передбачає відмову від таких прийомів: виступи учнів біля дошки, фронтальне опитування, диктування конспектів, перегляд тривалих навчальних фільмів і презентацій тощо. Натомість запроваджуються елементи педагогіки співробітництва: вчитель виступає скоріше в ролі колеги й консультанта. Учні опановують навчальний матеріал, значною мірою за допомогою самонавчання, що сприяє розвитку пізнавальної активності та самостійності.

Проаналізувавши переваги та недоліки технології «перевернутий клас», можна стверджувати, що її сильні сторони переважають. Цій технології змішаного навчання, на нашу думку, має бути відведено місце у організації освітнього процесу у ЗСО. Застосування технології «перевернутий клас» сприяє формуванню в учнів ключової компетентності «навчання впродовж життя».

Література

1. Horn M. What education can learn from Kung Fu [Електронний ресурс] / Michael B. Horn // Clayton Christensen Institute. – Режим доступу: <http://www.christenseninstitute.org/whateducation-can-learn-from-kung-fu/>.

2. Walvoord B. E. Effective grading: A tool for learning and assessment / Walvoord B. E, Anderson V. – San Francisco : Jossey-Bass, 1998. – 272 p.

СЕКЦИЯ V СОВРЕМЕННЫЕ ДЕТЕРМИНАНТЫ РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОГО ПРОСТРАНСТВА УКРАИНЫ И ИХ ВЛИЯНИЕ НА ПОДГОТОВКУ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ

ДОКЛАДЫ

Гранкина Я.

УСЛОВИЯ ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ВЫПУСКНИКОВ НА РЫНКЕ ТРУДА

В настоящее время каждый студент должен задумываться о своем будущем трудоустройстве ещё в период обучения. Выпускники – наиболее перспективная группа населения, которые обладают такими качествами как энергичность, высокая умственная работоспособность, находчивость, инициативность, так же им присущи высокие физические показатели. Однако нынешние условия найма работника остаются тяжелыми для молодых работников, которые не имеют достаточного опыта, профессиональных навыков и требуемой квалификации. Таким образом, с одной стороны, молодые работники имеют больше возможностей, но с другой стороны, выпускники имеют некие барьеры для выхода на рынок труда. Поэтому процесс повышения конкурентоспособности выпускников на рынке труда стал сложным и противоречивым.

Конкурентоспособность выпускника – это обладание специальными знаниями, рыночный спрос на которые высок и которые не могут быть компенсированы личностными качествами, а также наличие особых качеств, которые выделяют одного выпускника на фоне целого ряда его же однокурсников [3, с. 155].

Существует первичная и вторичная конкурентоспособность выпускника. Первичная конкурентоспособность определяется комплексом полученных в стенах учебного заведения теоретических знаний и практических навыков [4, с. 7]. Вторичная конкурентоспособность формируется через профессиональное самосовершенствование молодого специалиста, его ориентацию на повышение квалификации и карьерный рост [4, с. 7].

Наличие высшего образования приобретает все большее значение в современном мире. Образование – это особая сфера социальной жизни человека, которая создает условия для самореализации студента. Человек, который имеет высшее образование, будет больше конкурентоспособен на рынке труда. Задача непрерывного образования состоит не только в постоянном обогащении человека все новыми знаниями, но и в сохранении его профессиональной компетентности на протяжении всей жизни [1, с. 18]. Высшее образование – это лишь один из факторов конкурентоспособности студентов на рынке труда. Существует множество других не менее важных условий.

В публикации И. В. Вириной «Конкурентоспособность молодых специалистов по оценкам руководителей» [2] проведен сравнительный анализ оценок руководителями качества молодого специалиста без опыта работы. Результаты показали, что наиболее высоко руководители оценили характеристики выпускников без опыта работы такие как: образование по профилю работы, уровень образования, знание иностранных языков, владение компьютером, наличие знаний по смежным специальностям, уровень профессиональных знаний, а из личностных качеств – обязательность, дисциплинированность, трудолюбие, внимательность, организованность, целеустремленность, общительность, настойчивость, мобильность, контактность [2]. Наиболее низко были оценены следующие профессиональные качества специалистов без опыта работы: владение оргтехникой и диплом с отличием, личностные – самостоятельность, кооперативность, откровенность, лидерство [2]. Очевидно, что диплом с отличием и опыт работы – это дополнительные требования для устройства на работу, но не достаточные условия для получения работы.

Можно выделить три группы факторов конкурентоспособности. Личные качества студента: целеустремленность, коммуникабельность, стремление к инновациям, высокая степень обучаемости [5,

с. 71]. Стратегия поведения студента: фундаментальная подготовка по направлению обучения, формирование навыков организаторской деятельности, развитие предпринимательских способностей [5, с. 71]. Тактика поведения студента: освоение технологий обучения в современном вузе, личная организованность, повышение собственной привлекательности – культура, этикет общения и поведение [5, с. 72].

Таким образом, конкурентоспособность выпускника на современном рынке труда зависит как от показателей качества рабочей силы, прежде всего его образовательных и профессиональных характеристик, так и от показателей, характеризующих положение работника в сфере занятости. Главным подходом, объединяющим как внутренние, так и внешние факторы конкурентоспособности, является подход с позиций компетентности – понятия, которое включает не только приобретенные знания и навыки, но и умения, освоение способов выполнения того или иного вида деятельности.

Литература

1. Астахова В. И. Непрерывное образование как гуманистическая основа новой образовательной парадигмы / В. И. Астахова // Вчені зап. Харк. гуманітар. ун-ту «Нар. укр. акад.». – Харьков, 2010. – С. 7–21.

2. Вирина И. В. Конкурентоспособность молодых специалистов по оценкам руководителей / И. В. Вирина // Социальная политика и социология. – Москва, 2007. – С. 174–177.

3. Звездинская А. В. О конкурентоспособности молодежи на рынке труда / А. В. Звездинская, О. А. Колесникова // Вестник Воронежского государственного университета. Серия: Экономика и управление. – 2011. – № 2. – С. 153–157.

4. Конкурентоспособность как фактор успешности молодого специалиста на рынке труда: монография / О. Н. Беленов, О. А. Колесникова, А. В. Звездинская, Е. В. Маслова ; под общ. ред. Е. В. Масловой ; Воронежский государственный университет. – Воронеж: Издательский дом ВГУ, 2017. – 74 с.

5. Резник С. Д. Работодатели и студенты: о путях формирования конкурентоспособности студенчества / С. Д. Резник, А. А. Сочилова // Университетское управление: практика и анализ. – 2010. – № 3. – С. 70–77.

Фокіна А.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Економічна освіта сприяє розвитку прогресивного економічного мислення на основі глибокого розуміння тих процесів, що відбуваються у механізмі функціонування сучасної ринкової системи, транзитивній економіці. У свою чергу, це дає можливість критично підходити до аналізу українських реалій економічного життя, заходів державної політики в економіці та соціальній сфері.

В Україні склалась деформована система взаємовідносин держави, корпоративного сектора та громадян в економіці вищої освіти. Суспільство не забезпечує належного впливу на формування соціально збалансованої моделі фінансової підтримки вищої школи. Держава виявилась неспроможною надати реальну підтримку пріоритетам розвитку освіти, що зумовило фінансування за затратним принципом без оцінки його ефективності. Бізнес опанував модель паразитування, користуючись складною ситуацією на ринку праці. Громадяни змушені до виконання, непропорційних до рівня їх доходів, зобов'язань стосовно фінансової підтримки освіти без належного розуміння цього державою.

Виділення бізнес-освіти в окрему складову пов'язане з формуванням більш широкою спектру не тільки професійних, але й ділових навичок. В бізнес-освіті крім навчання підприємництву і бізнес-стандартам, значна увага приділяється розвитку лідерства та бізнес-дослідженням. Така освіта дає підґрунтя для дій підприємця з урахуванням юридичного, управлінського, морально-етичного, економічного та інших аспектів діяльності. Вона дає ключові знання для ефективного використання наявних ресурсів та залучених інвестицій [1].

Література

1. Тригубенко М. О. Бізнес-освіта як соціальний феномен сучасності та фактор підприємницького успіху / М. О. Тригубенко // Культура народів Причорномор'я. – 2011. – № 205. – С. 125–128.

Шендрик В.

ОСНОВНЫЕ ТРЕНДЫ ДИДЖИТАЛИЗАЦИИ В ЭКОНОМИКЕ

В экономике специалисты выделяют два основных направления, в которых движется диджитализация – это повышение производительности и создание «цифровых предприятий»

Оцифровка данных в бизнесе снижает затраты, увеличивает прибыль и наращивает темпы развития экономики. Как только компании становятся цифровыми, то осознают, что способны продвигать свои технологии в разных секторах экономики. Это, в свою очередь, требует меньших усилий, так как диджитализация помогает преодолеть барьеры и войти в новый сегмент экономики. С оцифровкой данных маркетинг также претерпевает значительные изменения. Небольшие компании имеют возможность выходить в лидеры с минимальными затратами.

Что касается «цифровых предприятий», то они создаются благодаря облачным технологиям и полностью состоят из удаленных рабочих групп. В такой экономике становится все труднее выжить, если вы не являетесь «цифровым бизнесом». Именно поэтому все больше и больше компаний обращаются к облачным сервисам.

В экономике много ярких примеров внедрения диджитализации в промышленности, медицине и прочих сферах. Среди них удачными являются: интернет-магазин спортивной одежды 21sportsgroup; производитель вилочных погрузчиков STILL; облачная платформа SAP HANA; компания по изготовлению резиновых изделий Trelleborg.

Эксперты Forbs отмечают основные направления, в которых развиваются digital-технологии:

1) развитие IoT – интернета вещей. По данным IDC, общий мировой объем капиталовложений в IoT к 2021 году составит 1,4 трлн долл. США;

2) революция аналитики. Компании Microsoft, IBM, SAS и SAP активно инвестируют в Google Analytics, в особенности в IoT Analytics, так как видят перспективы в продвижении новых бизнес-идей;

3) возможность подключения 5G. Переход не произойдет сразу, однако мы уже наблюдаем Gigabit LTE (ступень между LTE и 5G), что помогает взаимодействовать с устройствами Samsung и Sony;

4) блокчейн найдет свою нишу. Финансовая индустрия первая начала использовать этот удивительный инструмент, но многие другие, начиная от здравоохранения и заканчивая гостиничным бизнесом, не окажутся позади. По прогнозам, к 2020 году 20% торгового финансирования будет использовать блокчейн;

5) массовое внедрение искусственного интеллекта. Уже сейчас мы наблюдаем удачные примеры такие, как IBM Watson, SAP Leonardo и Salesforce Einstein;

6) развитие периферийных вычислений. Компании-лидеры такие, как Cisco и HPE, сделали огромное количество аппаратных, программных и сервисных ставок для внедрения периферийных вычислений. Уже сейчас автономные транспортные средства, БПЛА и прочие устройства на базе ИИ требуют мгновенного подсоединения к IoT. Поэтому вопрос отправки данных в облако станет крайне нецелесообразным.

7) культура остается препятствием. Если компания не сможет перебороть устоявшуюся культуру в условиях цифровой трансформации, то ей будет очень сложно оставаться на рынке в 2020 году [1].

Литература

1. Диджитализация – процесс цифровой трансформации общества / Mentamore [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://mentamore.com/socium/didzhitalizaciya.html> (дата обращения 01.03.2020).

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

Баласаниян Д.

ПРОБЛЕМЫ ТРАДИЦИОННЫХ И ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ОБУЧЕНИЯ В СИСТЕМЕ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ

В настоящее время у общества появились новейшие средства для своего развития, к более лучшему существованию. К ним относятся – цифровые технологии. Безусловно, их применение необходимо в системе высшего образования для решения важнейших управленческих и образовательных задач.

Как известно, электронное обучение является инновационными технологиями, а как любое новое влечет за собой проблемы его сочетания и объединение со старыми, уже устоявшимися, традиционными. Такого рода столкновение, безусловно, приводит к противоречиям между традициями и инновациями в системе социального управления высшим образованием [1].

В настоящее время особо актуальна проблема сбалансированности двух социокультурных феноменов «традиции» и «инновации». Результаты анализа научной литературы показывают, что большинство исследователей солидарны с утверждением, что традиции, есть явление, объективно существующее и устоявшееся, тогда как инновации подлежат внедрению, в связи с чем, возникает противоречие между старым и новым [2].

Как показывает социальная практика, традиция всегда должна оставлять простор для инноваций и творчества. Создание нового никогда не начинается «с чистого листа». Безусловно, в этом процессе всегда присутствуют уже накопленные знания, навыки, умения. Например, В.И. Толстых утверждает, что «модернизация идет успешнее там, где считаются с традициями реформируемого общества, а, в свою очередь, традиции сохраняют свою жизненную силу, отвечая на потребности времени и вращаясь в новые формы жизнеустройства, то есть обновляясь» [3].

Таким образом, ни какое общественное явление не может полностью отрицать предыдущие технологии и традиции. В этой связи оно должно основываться на традиционном обучении. Электронные технологии, как инновации – это средства передачи информации. Использование электронных средств позволяет лишь совершенствовать, например, формы лекционных занятий: проблемные, пресс-конференций, визуализации и другие.

Литература

1. Демченко Т. С. Система высшего образования: проблемы социального контроля / Т. С. Демченко // Материалы Афанасьевских чтений. – 2018. – С. 177–178.
2. Гостев А. Н. Отечественные традиции в системе подготовки управленческих кадров института образования / А. Н. Гостев // Гуманитарные, социально-экономические и общественные науки. – 2017. – № 2. – С. 204–207.
3. Мацневский Г.О. Инновации и традиции в образовании / Г. О. Мацневский // Успехи современного естествознания. – 2015. – № 4. – С. 160–162.

Бердикова М.

ДИСБАЛАНС МЕЖДУ СПРОСОМ РЫНКА ТРУДА И КАЧЕСТВОМ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ В УКРАИНЕ

В системе высшего образования Украины в связи с кардинальным увеличением контрактных мест наметился ряд негативных процессов. Стратегическим инвестором высшей школы в Украине оказались родители, финансирующие образование своих детей. В результате в последнее время значительно возрос контингент студентов, что повлияло на обеспечение качества высшего образования, это привело к дисбалансу между спросом рынка труда и качеством высшего образования. Сейчас на рынке труда Украины доминирует жесткая конкуренция выпускников за высокооплачиваемые рабочие места, преобладает самостоятельное их трудоустройство, что дает возможность работодателям диктовать свои требования и условия социальной защиты, предоставлять рабочие места не по специальности. Учитывая организационно-правовые формы предприятий, среднюю численность работников, формы собственности организация практической подготовки студентов остается проблематичной и требует новых подходов в сотрудничестве университетов и работодателей.

Зарубежный опыт показывает, что реализация стратегии повышения качества высшего образования возможна только на основании социального партнерства высшего образования с работодателями [1]. В этих условиях можно решить проблемы трудоустройства выпускников и обеспечить различные виды экономической деятельности квалифицированными кадрами, а главное – создать условия для инновационного развития.

Литература

1. Ямковой В. Дисбаланс нарастает. Высшее образование в Украине все сильнее не удовлетворяет спрос компаний [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.euroosvita.net/index.php/?category=1&id=394> (дата обращения 01.03.2020).

Блудов М.

ТРЕБОВАНИЯ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ К СПЕЦИАЛИСТАМ БУДУЩЕГО

Сегодня цифровой мир входит в каждый аспект нашей жизни, начиная от того, как мы тратим время, и до того, как распоряжаемся деньгами. Вся информация теперь находится на миллионах веб-сайтов. Сейчас происходит самая важная трансформация нашего времени – переход из офлайн к онлайн-режиму или диджитализация (digitalization). В связи с этим к выпускникам учреждения высшего образования цифровая экономика выдвигает высокие требования. Специалист через 5–10 лет должен будет отвечать таким требованиям:

- быть кросс-функциональным и работать на стыке профессий;
- уметь работать удаленно;
- быть профессионалом big date;
- уметь самообучаться;
- быть «универсальным солдатом»: знать несколько языков, творчески мыслить, обладать soft skills – способностью мягко, доброжелательно, терпеливо добиваться цели;
- быть готовым переобучаться всю жизнь;
- знать основы IT-технологий;
- быть готовым менять до 10 профессий в течение жизни;
- быть способным к научным дисциплинам, так как подавляющее большинство видов работ будет выстроено на компьютерных технологиях;
- быть готовым к кросс-культурным перемещениям – работе в разных странах в виду глобализационных процессов в экономике [1].

Литература

1. Профессии будущего: какой будет работа через 10–15 лет [Электронный ресурс] // Международный кадровый портала Head Hunter grc. – Режим доступа: <https://kharkov.hh.ua/article/17293> (дата обращения 01.03.2020).

Бочарникова К.

ПРОБЛЕМЫ ОТТОКА МОЛОДЕЖИ УКРАИНЫ В ИНОСТРАННЫЕ УНИВЕРСИТЕТЫ

В Украине наметилась неблагоприятная тенденция выезда все большего количества молодежи с целью получения высшего образования за рубежом. Отучившись за рубежом, большинство из них, к сожалению, уже не вернется. Ситуацию обостряют искусственно созданные бюрократические сложности при так называемой нострификации, то есть легализации иностранных дипломов в Украине. Отучившись, например, в магистратуре за рубежом выпускнику крайне сложно будет добиться того, чтобы его диплом магистра был в Украине признан в установленном порядке. В результате многие украинские выпускники западных вузов не станут «заморачиваться», останутся жить за рубежом, а страна лишится молодых и энергичных профессионалов, чем еще больше углубится депопуляция, и без того чреватая исчезновением страны как таковой.

Экс-министр образования и науки Л. Гриневич уверена, что остановить отток студентов в иностранные вузы сможет повышение требований к качеству образования: «Чем мы можем привлечь студентов, остановить их, это только ростом качества высшего образования, высшим образованием, которое направлено на ожидания рынка труда, на опережение. Чтобы повысить качество образования, мы предлагаем определить три приоритетных направления изменений: создание механизмов для обеспечения качества образования, которые все еще в Украине практически отсутствуют. Второе – интеграция в европейское пространство высшего образования и научных исследований. Третье – формирование и развитие образования на протяжении жизни, которое сегодня в Украине фактически в зачаточном состоянии» [1].

Литература

1. Карпец А. Из Украины бежит даже высшее образование [Электронный ресурс] / А. Карпец // Фраза.ua. – Режим доступа: <https://frazua.com/analytics/266722-iz-ukrainy-bezhit-dazhe-vysshee-obrazovanie> (дата обращения 01.03.2020)

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ

Система освіти є джерелом пропозиції кваліфікованої праці на ринку, але відсутність ефективної системи адаптації структури підготовки кадрів до потреб ринку поглиблює структурні диспропорції в цій сфері. Але, окрім формального сигналу щодо фахових компетенцій у вигляді диплому, роботодавець враховує наявність у претендентів на робоче місце «м'яких» навичок, якими вважаються неспеціалізовані, міжпрофесійні навички, які дозволяють фахівцю адаптуватись до нових умов, виконувати нестандартні завдання, змінювати сферу зайнятості.

Вітчизняні фахівці відзначають значний попит на розвинуті когнітивні уміння, що дають можливість працівникам здійснювати аналіз та вирішувати проблеми, раціонально розподіляти свій час, розвиватись і опановувати нові методи роботи та ефективно спілкуватись. Суттєвою вимогою роботодавців до випускників ЗВО є комплекс підприємницьких та комунікативних навичок.

Аналіз даних, що характеризують певним чином рівень заробітних плат фахівців різноманітних галузей економіки України, показав низький рівень фінансового забезпечення працівників, який є деструктивним щодо формування ефективного кадрового забезпечення інноваційного розвитку країни [1]. Серед негативних чинників впливу на формування кадрового потенціалу інноваційного розвитку України треба відмітити також розрив, по-перше, в номінальних заробітних платах вищого керівництва, управлінців середньої ланки та працівників, по-друге, в номінальних заробітних платах представників різних галузей, зокрема освіти та сфери інформаційних технологій.

Література

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

ФАКТОРЫ ВУЗОВСКОЙ СРЕДЫ, ВЛИЯЮЩИЕ НА ФОРМИРОВАНИЕ ЛИЧНОСТИ СТУДЕНТА

Модернизация системы высшего образования и повышения качества профессиональной подготовки выпускников-экономистов и в целом специалистов в Украине является важнейшей социокультурной проблемой, решение которой возможно только путем приведения образования в соответствие с новыми социально-экономическими требованиями рыночной экономики, а также формирование гармонично развитой личности. Одной из ключевых задач в ходе совершенствования этого процесса в современных условиях является использование образования в качестве фактора совершенствования личности и стратегии возрождения Украины в целом. Глобальные явления, породившие ряд мировых проблем стали объективным фактором определяющим стратегию образования при формировании мировоззренческой политики современного студента. Именно так будет сформировано новое поколение профессионалов, которые будут принимать решения по всем ключевым вопросам экономики, политики, финансов, культуры, информации и коммуникации [1]. От них будет зависеть процветание и благополучие страны, тем самым формирование гармонично развитой личности, имеющей высокую правовую и экономическую культуру, является ключевым как в мировой, так и в отечественной парадигме образования в современных условиях.

Однако следует отметить, что в настоящее время не существует однозначного решения сложных проблем создания содержания образования при формировании мировоззренческих позиций выпускников. Потому в связи с модернизацией общества и образования требуются серьезные научные разработки в том направлении, поиск новых технологий и форм организации учебного процесса.

Становление мировоззренческой культуры личности в процессе высшего профессионального образования специалистов гуманитарного профиля явится наиболее успешным, если: с одной стороны, педагог диагностирует исходный уровень мировоззренческого развития студентов по заранее выделенным критериям и на этой базе определяет цели и процесс освоения содержания гуманитарной дисциплины адекватно задачам формирования социально-нравственной зрелости личности и профессиональной компетентности специалиста, тем самым создавая необходимые условия, стимулирующие субъектную позицию в персональном мировоззренческом саморазвитии студентов, а, с другой стороны, сами студенты осознают личностный смысл своего мировоззренческого самоопределения

на основе достижения профессиональной компетентности и социально-нравственной зрелости и практически реализуют эти цели, активно включаясь в учебно-познавательную деятельность по освоению учебного материала на базе системного овладения способами мировосприятия, миропонимания, культурного миропреобразования и самосовершенствования личности [2]. Все то для экономиста осуществляется в ходе выполнения задач и ситуационных заданий, основания экономических решений, формирования концепции оптимизации экономически задач.

Литература

1. Народная украинская академия как экспериментальный учебно-научный комплекс / В. И. Астахова // Очерки истории Народной украинской академии / Нар. укр. акад.; под общ. ред. В. И. Астаховой, Е. В. Астаховой. – Харьков : Изд-во НУА, 2006. – С. 90–98.

2. Чапаев Н. К. Педагогическая парадигматика: философско-педагогический анализ / Н. К. Чапаев, В. А. Нечаев // Образование и наука. Известия Уральского научно-образовательного Центра РАО. – 2000. – С. 11.

Григор'сва І.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ

Динамічний розвиток України динамічно набуває ознак постіндустріальної або нової економіки, що характеризується кардинальними перетвореннями у виробничих технологічних процесах, структурі виробництва, посиленням ролі знань та професійних компетентностей. Як відзначають західні вчені, «... рух інформації кидає виклик межах виняткової та індивідуальної власності» [1]. По-перше, це пов'язано з тим, що знання та інформація неподільно пов'язані з тими, хто їх виробляє, відділення капіталу від праці стає неможливим. По-друге, навіть будучи проданим, знання залишається у свого виробника, і тому знання являє собою «колективне благо».

Сьогодні проникнення дистанційної зайнятості в Україні становить 21%. В середньому частка дистанційних співробітників серед офісних працівників в Україні склала близько 7%. Віддалених співробітників переважно наймають в маленькі компанії зі штатом до 10 осіб (37%). Також велика частка середніх компаній від 51 до 250 співробітників в штаті (29%). Найменше віддалених співробітників у великих компаніях зі штатом від 251 людини [2].

Об'єктивізація знання – це процес перетворення знання з «суб'єктивної реальності», що знаходиться в голові людини, в об'єктивну. У зв'язаному стані воно існує у вигляді знання: втіленого в технічному обладнанні, структурі управління та організації виробництва; зафіксованого в різній документальній формі, а також у формі зростання соціальної ефективності (підвищення кваліфікації та рівня освіти, раціональне використання вільного часу, підвищення творчої та соціальної активності і т.п.). Ефективне і стійке функціонування і розвиток людського капіталу в підприємницькому співтоваристві можливо лише за умови узгодження інтересів окремих працівників і їх груп, яке вимагає вироблення відповідних управлінських механізмів.

Література

1. Ходжсон. Дж. Социально-экономические последствия прогресса знаний и нарастания сложности / Дж. Ходжсон // Вопросы экономики. – 2001. – № 8. – С. 38.

2. CRM-технологии: только 6% украинских компаний их используют [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://kfund-media.com/ru/crm-tehnologyy-tolko-6-ukraynskyh-kompanyj-yh-yspolzuyut/>. – Назва з екрану.

Єременко Ю.

УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ КАПІТАЛОМ В УМОВАХ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ

В умовах становлення та розвитку економіки знань все більшого значення набуває формування та управління людським капіталом, який забезпечує конкурентні переваги у вигляді ноу-хау, інновацій, специфічних знань та компетентностей при відносно рівних обсягах основних фондів. Рівень освіти та професійної підготовки людського капіталу за умови ефективного впливу на речовий капітал виступає

чинником підвищення продуктивності, конкурентоспроможності та сталого розвитку підприємств, а тому вимагає розробки новітньої концепції професійної підготовки кадрів на основі здійснення довгострокових інвестицій.

У цьому контексті актуальним є усвідомлення всіма ролі самовдосконалення особистості як головної мети, ключового показника і основного важеля прогресивних процесів. Освіта стає визначальним чинником життєдіяльності суспільства, важливим стратегічним ресурсом зміцнення держави, її авторитету та конкурентоспроможності на міжнародній арені.

Людський капітал є головною цінністю сучасного суспільства, а також базовим фактором економічного зростання. Інноваційна модель економічного розвитку, рушійними силами якого все більше стають нові знання, творчий та інтелектуальний потенціал людини і суспільства, робить людський капітал стратегічним ресурсом конкурентної боротьби. Підвищення знань і кваліфікації сучасного виробництва і високий рівень знань є важливою компонентою в людському потенціалі, дає можливість економічно активній людині стати дійовим учасником процесу сприйняття, використання і створення знань; забезпечити інноваційність трудової діяльності, сформувані власні конкурентні переваги і передумови для гідного життя; найповніше використати можливості, породжені глобалізацією; мінімізувати ризики і відвести загрози, що поширюються зі зростанням конкуренції в різних її формах; підвищити можливості адаптації до умов невизначеності та швидких змін. Не претендуючи на вичерпний перелік, назвемо лише найбільш важливі вимоги, які пред'являються до сучасних фахівців: вміти трансформувати придбані знання в інноваційні технології; знати, як отримати доступ до глобальних джерел знань, володіти сучасними інформаційними технологіями; мати мотивацію до навчання протягом усього життя, володіти навичками самостійного отримання знань і підвищення кваліфікації, одним словом, вміти вчитися; володіти методологією та аналітичними навичками, критичним мисленням; знати і вміти застосовувати методи проведення наукових досліджень; володіти комунікативними здібностями, вміти працювати в команді, адаптуватися до змін, сприяти соціальній згуртованості тощо. Освіченість як складова частина і засіб всебічного розвитку особистості, її культури потрібна не тільки для престижу, а насамперед для успішної, насиченої, цікавої роботи, забезпеченого життя, для кар'єри зрештою.

Незважаючи на те, що зараз здійснюються серйозні кроки у сфері кадрового забезпечення «нової економіки», для досягнення стійкого розвитку даного напрямку, на нашу думку, слід дотримуватись таких принципів: забезпечення взаємодії держави, бізнесу і населення в інвестуванні в людський капітал і підвищення ефективності його використання. Це вигідно і для працівників, і для підприємств, і для держави, оскільки позитивно позначається на зростанні ефективності праці та конкурентоспроможності країни. Робити це треба на основі сучасних комунікативних технологій, орієнтуючись насамперед на ті інструменти і методи, які можуть бути сприйняті молоддю; доведення фінансування науково-технічної та інноваційної діяльності до світового рівня; і, нарешті, надання всім застосовуваним заходам з підготовки кадрів для інноваційної діяльності системного характеру. Якісна сучасна освіта грає в економіці знань ключову роль. Адже двигунами інноваційної економіки є інноваційно мислячі люди – дослідники, винахідники, підприємці. Це не означає, що не важливі інші чинники – правильні закони, інфраструктура та інвестиції. Але перше місце все-таки відводиться людському капіталу. І освіта – той соціальний інститут, який цей капітал формує.

Захарова А.

РИЗИКИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

В Україні через відсутність національних стандартів, які становлять основу Індустрії 4.0, та понятійного апарату для опису цифрових перетворень, можуть виникнути суттєві дисбаланси у підготовці фахівців в економічній галузі, оскільки нині кожне відомство вкладає у термін Індустрії 4.0 свій сенс. У країнах з розвинутою формою ринкової економіки економічна освіта, просвітництво, виховання є необхідною умовою та обов'язковим складовим елементом функціонування національної соціально-економічної системи. Високий рівень економічної освіченості, культури та свідомості в таких країнах забезпечується як наявністю економічної реальності сучасного типу, так і розвинутою економічною освітою, тоді як в трансформаційних суспільствах, зокрема в Україні, ці два елемента знаходяться в зародковому стані.

Поступово рівень зайнятості у сфері промисловості буде скорочуватись, однак, це не означає паралельного зменшення обсягів виробництва та значущості промислового сектору у створенні ВВП

і досягненні економічного зростання [1]. Згідно досліджень Інституту МакКінсі обсяг промислового виробництва продовжує стабільно зростати на 2,7% щороку у розвинених економіках (США, Японія, Німеччина) та на 7,5% у країнах, що розвиваються (Китай, Індія, Індонезія) [2]. При цьому, значення промисловості у загальному обсягу нарощення продуктивності складає в середньому 37%, доданої вартості – 20%. В той же час, промисловість показала 24% скорочення рівня зайнятих, що відповідає негативним наслідкам постіндустріальної економіки для цієї сфери.

Література

1. Collins M. Debunking the Post-Industrial Myth, 2015. URL : <https://www.industryweek.com/public-policy/debunking-post-industrial-myth>
2. Manufacturing the future: The next era of global growth and innovation McKinsey Global Institute Report, 2012. 184 p.

Іванченко В.

ВПЛИВ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ НА ФОРМУВАННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Один зі складних проєктів, які повинна реалізувати будь-яка компанія – це зміни в управлінні людьми, цінностями і культурою. Розвиток цифрової економіки неможливо без розвитку економіки знань, в основі якої лежить нематеріальне виробництво. Драйверами економічного зростання є знання і люди, що володіють цими знаннями. В епоху четвертої індустріальної революції і цифровій трансформації економіки, коли вартість товарів, послуг і інформації знижується швидкими темпами, саме людський капітал буде ставати основним активом підприємств. Не людина взагалі, а людина, яка володіє компетенціями в області нових технологій, вміє досліджувати і впроваджувати нове, вдосконалювати старе. І навіть не людина, а групи людей, здатні об'єднувати і активізувати компетенції особистостей в єдиний колективний інтелект. Найважливіший тренд в новій економіці – не цифровізація всього і вся, а підвищення ролі інтелектуальних компетенцій людини.

Індустрія 4.0 змінить не тільки методи виробництва. Вона зрушить точку, де створюється найбільша додана вартість в ланцюжку створення вартості. Слід враховувати стадії розробки, проектування та технічного обслуговування продукту, а не тільки його промислове виробництво. Це може привести до переосмислення законодавства про інтелектуальну власність – патенти і авторські права – і правах на так звані «великі дані».

Особливості впливу Індустрії 4.0 і на виробництво не цілком ясні, але, безумовно, будуть сильно відрізнятися в залежності від галузі та тій мірі, в якій підприємства зможуть застосувати сучасні технології. В цілому можна виділити три різних рівня:

- 1) допоміжні системи;
- 2) кіберфізическі системи;
- 3) штучний інтелект.

Перелічені види технологій можуть бути впроваджені окремо або одночасно на даному робочому місці. Ці рівні цифровізації промислового виробництва вказують на залежність від обраних траєкторій розвитку, які можуть значно відрізнятися в різних галузях промисловості і навіть в одному і тому ж секторі в різних регіонах, і не тільки в промисловим виробництві в повному розумінні цього слова, але і в середовищі пов'язаних з ним «білих комірців» і працівників сфери послуг. Більш того, вони можуть змінюватися в короткостроковій, середньостроковій і довгостроковій перспективі в міру розвитку завдань в рамках кожного сектора.

На думку фахівців Microsoft і The Future Laboratory [1] одними з найпопулярніших сфер серед випускників майбутнього стануть космос і віртуальна реальність. Автори дослідження також вважають, що 65% тих, хто зараз навчається в школі чи у вузі, займуть посади, яких зараз ще не існує. Так, до 2025 року затребуваними можуть стати такі професії, як дизайнер віртуального середовища проживання, адвокат по робоетіке, digital-коментатор культури, біохакери на фрілансі, аналітик даних «Інтернету речей», а з 2025 року актуальними стануть професії – космічний гід, куратор особистих даних, інженер по відновленню навколишнього середовища, розробник засобів постійного живлення, дизайнер людського тіла.

Література

1. Jobs graduates will be applying for from 2026. URL: <http://www.independent.co.uk/news/education/education-news-jobsgraduates>

Кісіль В.

КОНЦЕПЦІЯ ЕКО-ЕКОНОМІКИ ЯК НАПРЯМ ФОРМУВАННЯ НОВОГО СВІТОГЛЯДУ

Популярна сьогодні концепція сталого розвитку передбачає зміну парадигми традиційної економіки, гуманізацію та екологізацію її основних принципів, пошук спільних підходів та узгоджених концепцій розвитку екологічних та економічних систем. Наразі сформувалась нова міждисциплінарна галузь прикладної науки – екологічна економіка. За визначенням дослідників, екологічна економіка – це така модель економічного розвитку, яка сприяє підвищенню добробуту людей, економічному зростанню і зміцненню соціальної справедливості при одночасному зниженні ризиків для довкілля та дефіциту природних ресурсів [1].

Практики наголошують, що стан довкілля в Україні свідчить про існування перманентної екологічної кризи: більше 60% утворених за рік відходів не переробляються; більшість басейнів річок вважаються забрудненими і дуже забрудненими, зокрема, сполуками важких металів, азоту, нафтопродуктами, фенолами, сульфатами та ін.; існує гостра потреба побудови інноваційних підприємств із промислової утилізації відходів та очистки стічних вод [2]. У цьому контексті положення концепції еко-економіки та «зеленої економіки» є перспективними та необхідними для зміни світогляду підприємців і менеджерів з бізнесу та публічного управління, бо, як, знову ж таки слушно зазначають практики, на місцях практично відсутній запит на екологічне лідерство і «зелені» стратегії розвитку [2].

У загальному розумінні зелена економіка є економікою з низькими викидами вуглецевих сполук, ефективним використанням природних ресурсів, яка задовольняє довгострокові інтереси всього суспільства. Модель «зеленої» економіки передбачає економічне зростання у поєднанні з екологічною стійкістю [4]. Перехід до такої економіки можна забезпечити щорічними вкладеннями в розмірі 2% світового ВВП (приблизно 1,3 млрд дол) протягом 2012–2050 років. Проведене вченими моделювання показало, що сценарій «зелених» інвестицій забезпечить протягом 5–10 років більш високі річні темпи зростання, ніж інвестиції в звичайне розв'язок [4].

З першого погляду принципи еко-економіки обмежують можливості нарощення прибутку компаній, проте їх топ-менеджери вже вбачають в цій сфері нові можливості. У 2018 році журнал Newsweek Vantage опитав 317 менеджерів великих корпорацій і з'ясував, що всі вони знайомі з концепцією безвідходної (кругової) економіки, 30% з них підтвердили, що у них є «кругові» стратегії, а 75% сказали, що планують впроваджувати методи безвідходної економіки в бізнес-процеси компаній [3]. При цьому органи публічного управління багатьох країн спонукають бізнес до еко-діяльності, зокрема, у ряді країн виробники і імпортери товарів зобов'язані забезпечувати утилізацію відходів від використання товарів, рік від року перелік товарів і упаковки, що підлягають утилізації, розширюється, а ставки екологічного збору зростають [3].

Підсумовуючи, слід відмітити, що поширення еко-економіки є невідкладним завданням для суспільства, і це вимагає не тільки застосування державного примусу для бізнесу, чи пошуку прибуткових напрямків, а й формування нового еко-світогляду у школярів, студентів і громадськості в цілому.

Література

1. Власенко В. О. Екологічна економіка як інструмент упровадження сталого розвитку: поняття та принципи правового регулювання [Електронний ресурс]. – URL: [http://zt.knteu.kiev.ua/files/2013/5-6\(70-71\)/uazt_2013_5-6_6.pdf](http://zt.knteu.kiev.ua/files/2013/5-6(70-71)/uazt_2013_5-6_6.pdf).

2. Ефимов М. Еко-інвестиції і становлення в Україні «зеленої» економіки [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.segodnya.ua/opinion/efimovcolumn/eko-investiciji-i-stanovlennya-v-ukrajini-zelenoji-ekonomiki-1249750.html>.

3. Зелені правила: п'ять вигід для рітейлу від нових еко-трендів [Електронний ресурс]. – URL: <https://rau.ua/novyni/pyat-vygod-dlya-rytejla/>.

4. «Зелена» економіка. Всеукраїнська громадська організація природоохоронного спрямування «Жива планета» [Електронний ресурс]: веб сайт. – URL: <http://www.zhiva-planeta.org.ua/diyalnist/zelenaeconomika.html>.

ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДІ

Економічне мислення визначається дослідниками як явище суб'єктивного порядку, безпосередньо пов'язане з економічним життям суспільства як його органічна частина, як процес відтворення людською свідомістю у визначеній логічній послідовності економічних взаємин із відповідними їм економічними законами, як процес осмислення і переосмислення, засвоєння людьми нагромаджених суспільством економічних знань; результатом якого є уміння знаходити оптимальні для зростання ефективності окремого підприємства галузі народного господарства варіанти розвитку, оволодіння найновішими прийомами технологічних, проектно-конструкторських розробок, сформованість техніко-технологічної культури, орієнтації на раціональне використання економічних і природних ресурсів тощо [4].

У цьому аспекті основою є економічна свідомість – важлива складова частина наукового світогляду, що включає знання про основні закони розвитку ринкової економіки, вдосконалення виробничих відносин, системи управління і методів господарювання. Найважливішою її частиною є здібність до економічного мислення, а воно передбачає уміння осмислювати явища економічного життя з врахуванням досягнень науки і техніки. Економічна свідомість виконує ряд суспільних функцій: просвітницьку, розвивальну, виховну, організуючу і прогностичну [1].

Головний шлях оптимізації формування економічного мислення дослідниками вбачається в урахуванні подвійності позицій: формування економічної свідомості теоретичним шляхом та відтворення економічної структури емпіричним шляхом, із практики економічного життя. На сьогоднішній день теоретичний рівень економічного мислення учнів шкіл і вузів значно відстає від емпіричного, що пов'язане з недостатністю залучення до реальних практичних дій економічного характеру порівняно з теоретичним, слабким залученням молоді до участі у науково-практичних заходах та подіях, відсутності системного підходу до різноманітних видів позаурочної діяльності: проектної, науково-дослідницької, факультативної, індивідуальної, творчої, яка присвячена проблемам економіки держави [4].

Вчені слушно виділяють дидактичні принципи, якими варто керуватися при формуванні економічних знань у школярів: 1) навчання на високому рівні труднощів; 2) швидкий темп вивчення матеріалу; 3) провідна роль теоретичних знань (усвідомлення сутності основних економічних понять і категорій); 4) усвідомлення процесу навчання реалізується в умінні учнів знаходити взаємозв'язки досліджуваного економічного матеріалу з іншими галузями знань і навколишнім життям; 5) створення довірчої атмосфери в класі, ситуації успіху, залучаючи доступний на побутовому рівні для кожної дитини досвід і враження; 6) пріоритет загальнолюдських, моральних цінностей [2].

В умовах сьогодення питання загальнолюдських цінностей постало надзвичайно гостро. Став помітним той факт, що певні порушення, чи недотримання будь-яких норм чи правил етичної поведінки призводять до негативного впливу на моральний та емоційний стан суспільства. Формування загальнолюдських цінностей посідає центральне місце серед тих питань та проблем, які повинні вирішуватися першочергово. Саме тому загальнолюдські цінності повинні формуватися змалку, і вивчатися у школі на рівні навчальних предметів.

Система економічного виховання учнів сьогодні повинна включати такі основні складові: а) вивчення школярами основних напрямків розвитку економіки незалежної України, нових поглядів на явища ринкових відносин; розвиток у підлітків елементів економічної свідомості та мислення, бажання щодо оволодіння певною професією; б) формування бережливого ставлення до природи, навичок економічного відношення до продуктів праці, матеріальних цінностей школи, книжок, особистих речей та побутової механіки; в) прищеплення навичок раціональної організації праці та економічного використання бюджету часу як навчального, так і особистого, розвиток пізнавальних інтересів у процесі розумової та фізичної праці, творчого відношення до неї; г) формування елементарних навичок економічного рахівництва (співвідношення затрат праці з одержанням кінцевого результату в кожному виді діяльності, виховання таких рис як бережливість, людяність, ініціативність, діловитість, дисциплінованість т а ін.; д) підвищення ефективності профорієнтаційної роботи з учнями, виховання у них бажання співставляти свої майбутні наміри з інтересами і можливостями їх реалізації в умовах ринкових відносин [3].

При цьому слід наголосити, що пріоритетом в економічному вихованні і економічній освіті мають бути загальнолюдські цінності та моральні норми. Школярі мають навчитися мислити з пріоритетом категорій суспільної та соціальної необхідності й ефективності, а не вимірювати все власним прибутком і не бачити все навкруги ресурсами для безмежного отримання цього прибутку.

Література

1. Шаран О. Формування елементів економічної культури молодших школярів на уроках математики [Електронний ресурс] / Шаран О., Хруник М. – URL: <http://dspu.edu.ua/hsci/wp-content/uploads/2017/11/013-38.pdf>.
2. Шпак О. Економічна освіта як засіб формування соціальної активності учнів [Електронний ресурс] / Шпак О., Булавенко С., Примаченко Н. // Молодь і ринок. – 2019. – №2. – (169). – URL: <http://mir.dspu.edu.ua/article/download/162700/161731>.
3. Шляхи формування економічного мислення учнів початкових класів [Електронний ресурс]. – URL: <https://vseosvita.ua/library/slahi-formuvanna-ekonomichnogo-mislenna-ucniv-pocatkovih-klasiv-57720.html>.
4. Реброва Г. До проблеми формування економічного мислення майбутніх фахівців [Електронний ресурс]. – URL: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/549>.

Мазурина В.

К ВОПРОСУ ТРУДОУСТРОЙСТВА ВЫПУСКНИКОВ УЧРЕЖДЕНИЙ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ УКРАИНЫ

Молодежь Украины с высшим образованием очень избирательно подходит к выбору будущего места работы. Наибольшее количество молодых специалистов (до 34 лет) привлечено к работе на предприятиях и организациях непродовольственной сферы: финансовая деятельность – 53,1%; торговля, ремонт автомобилей, бытовой техники – 39,5%; госуправление – 36,7%, при среднем по Украине 30,1% среди наемных работников. Замыкают рейтинг видов экономической деятельности, которые имеют самую низкую долю молодежи среди наемных работников, охрана здоровья и социальная помощь – 28%, образование – 24,9% и сельское хозяйство – 24,6%. Наиболее востребованы на рынке труда специалисты с высшим образованием для промышленного сектора [1].

Очень важно определить причину неравномерного обеспечения предприятий кадрами с высшим образованием и мотивацию выпускников относительно поиска первого рабочего места. Исследования показывают, что достойная заработная плата и определенный социальный пакет являются главной мотивацией при выборе места работы. Также, как свидетельствует опыт ведущих стран, нужны определенные стимулы для компаний, которые сотрудничают с вузами и берут на себя обязательства по трудоустройству выпускников. И тут уже без законодательных мер не обойтись.

Литература

1. Ямковой В. Дисбаланс нарастает. Высшее образование в Украине все сильнее не удовлетворяет спрос компаний [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.euroosvita.net/index.php/?category=1&id=394> (дата обращения 01.03.2020).

Мисик Є.

ІДЕОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Класичне визначення соціального підприємництва акцентує такі фактори: прийняття на себе місії створення і підтримки соціальних цінностей (блага); виявлення і використання нових можливостей для реалізації обраної місії; здійснення безперервного процесу інновацій, адаптації і навчання; рішучість дій, яка не обмежена ресурсами; висока відповідальність підприємця за результати своєї діяльності – як перед безпосередніми клієнтами, так і перед суспільством [3]. У цьому контексті дослідники погоджуються, що основними характеристиками соціального підприємництва є соціальна спрямованість діяльності, відкритість до новаторських ідей, фінансова прибутковість, демократичність прийняття рішень [1].

Вчені виділяють такі критерії соціального підприємництва: 1) соціальна або екологічна спрямованість діяльності на вирішення конкретних соціальних проблем, стійкі позитивні соціальні результати; 2) прибуткова діяльність, самоокупність і фінансова стійкість; 3) реінвестиція доходу в бізнес на рішення соціальних проблем; 4) інноваційна діяльність, яка спрямована на застосування нових підходів на розв'язання соціальної проблеми; 5) масштабованість і тиражованість, що передбачає збільшення масштабу діяльності соціального підприємства і розповсюдження досвіду (моделі) з метою збільшення соціального впливу; 6) підприємницький підхід [2].

Серед основних причин, що зумовили розвиток і поширення соціального підприємництва, дослідники, називають: брак державних коштів та корупцію влади, неналежну увагу з боку неурядових організацій до важливих соціальних потреб населення; неефективність традиційних способів вирішення нагальних соціальних проблем, таких як бідність, гендерна нерівність та ін.; намагання урядів комерціалізувати сектор соціальних послуг; скорочення державного фінансування окремих соціальних послуг [1].

Практика показала, що в Україні соціальне підприємництво може ставити за мету трудотерапію, соціальну реабілітацію, запровадження нових механізмів вирішення наявних соціальних проблем [2]. Вітчизняне соціальне підприємництво є підприємництвом гібридного виду, яке об'єднує елементи комерційного ведення бізнесу і некомерційні організації, що функціонують виключно на пожертви [4]. Сприятливим чинником є те, що сьогодні в Україні наявні ресурси, які не задіяні традиційним бізнесом, зокрема, люди з обмеженими можливостями, біженці (внутрішньо-переміщені особи), національні меншини, люди похилого віку, майно, що перебуває у власності громади тощо [3].

Для створення сприятливих умов розвитку соціального підприємництва в Україні вчені вважають необхідним: юридичне визнання різних організаційно-правових форм соціальних підприємств, встановлення податкових пільг для соціальних підприємств, що, у свою чергу, зменшить непрямі податки у випадках, коли дохід недостатній для підтримки соціальної діяльності, а також надання субсидій для розвитку соціальних підприємств за допомогою зменшення податку на отримані дотації і споживчі витрати [2]. До цього слід додати необхідність запровадження соціально відповідального виховання існуючих та майбутніх підприємців і менеджерів, широку популяризацію соціальної місії підприємницької діяльності.

Література

1. Горішна Н. М. Феномен соціального підприємництва: сутність і критерії // Наук. вісн Ужгород. ун-ту. – 2016. – Вип. 2 (39). – С. 58–61.
2. Доброва Н. В. Соціальне підприємництво [Електронний ресурс]. – URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4298/1/Соціальне%20підприємництво.pdf>.
3. Попович Д. Соціальне підприємництво як перспективний інструмент вирішення проблем сучасного суспільства [Електронний ресурс] / Попович Д., Баранова М. // Молодий вчений. – 2017. – №5(45). – URL: <http://molodyvchenu.in.ua/files/journal/2017/5/156.pdf>.
4. Полякова О. М. Концепція соціального підприємництва в українському контексті // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2016. – № 56. – С 176–182.

Науменко А.

ОСНОВНЫЕ ВЕКТОРЫ РАЗВИТИЯ ОБРАЗОВАНИЯ В ЭПОХУ ДИДЖИТАЛИЗАЦИИ

Сфера образования претерпевает необратимые изменения в связи с внедрением процессов диджитализации. В образовании самый главный тренд XXI века – это получение дополнительного образования. Немецкая цифровая ассоциация *Bitkom* провела опрос, в результате которого трое из четырех респондентов жалуется, что на рабочем месте ему недостаточно времени для получения дополнительных знаний [1]. Связано это с быстрым развитием информационных технологий. Поэтому в такую эпоху важно постоянно быть «способным к обучению», подходить к решению проблем креативно и быстро реагировать на требования.

Основные векторы развития образования в эпоху диджитализации:

- скорость – обучение идет в ногу со временем;
- энтузиазм и мотивация – основополагающие принципы в образовании, где преподаватели становятся координаторами, направляя учеников в онлайн- и офлайн-режиме;
- доступность материалов в режиме реального времени, что упрощает процесс получения новых знаний.
- междисциплинарный контент – направление, стирающее жесткие границы между производством, бизнесом и прочими сферами, поэтому требует объединять знания из разных сфер жизни.
- наиболее популярными специализациями являются анализ данных, машинное обучение, финансовые инструменты, программирование и другие.

Література

1. Диджитализация – процесс цифровой трансформации общества / Mentamore [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://mentamore.com/socium/didzhitalizaciya.html> (дата обращения 01.03.2020).

ФОРМИРОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ И МИРОВОЗЗРЕНЧЕСКИХ ПОЗИЦИЙ ВЫПУСКНИКА-ЭКОНОМИСТА

Компетенции современного выпускника-экономиста и его мировоззренческие позиции формируются под воздействием целого ряда факторов. Важную роль в этом процессе играет образование и разные его уровни. Разумеется, начальное и среднее образование необходимо для развития полноценной личности, однако влияние на формирование профессиональных компетенций, необходимых квалифицированному выпускнику, оказывает высшее образование. Высшие учебные заведения формируют ту необходимую теоретическую базу, опираясь на которую современные выпускники могут нарабатывать дополнительные знания и навыки. Безусловно, для выпускника-экономиста необходимы общие знания об основных нормативных актах, трудовом праве, производственных процессах, ведении бухгалтерии и т. д. Однако, кроме теоретических знаний необходимо практическое их применение. Современному выпускнику необходим практический опыт работы в разных сферах своей области. Вместе с тем высокий профессионализм должен формироваться на качественной основе, стать которой может мировоззренческая позиция студентов, которая также формируется в образовательном процессе.

Вопросу формирования профессиональных компетенций посвящены труды многих отечественных и зарубежных ученых.

Федорова Ольга в своей работе «Основы профессиональной компетенции» [1] дает общую характеристику знаний, а также умений и навыков их освоения, показывая взаимосвязь теории и практики управления. Авторы Макконнелл К.Р. и Брю С.Л. формируют представление о сфере профессиональной деятельности, ее роли в современном мире [2]. Влияние экономического образования, методик преподавания на формирование конкурентоспособности и становление профессиональных компетенций выпускников-экономистов высших учебных заведений рассматривается в ряде современных работ, в том числе работах ученых ХГУ «НУА» [3–6]. Особое внимание в научных исследованиях по данной проблематике уделяется роли университета в формировании стратегически важных компетенций его выпускников [7], их мировоззренческих позиций. И здесь с гордостью можно утверждать, что девиз ХГУ «НУА» – «образование, интеллигентность, культура» реализуется в полном объеме, что позволяет сформировать гармонично развитую личность.

Таким образом, имея теоретическую базу и практический опыт, зная нюансы сферы будущей работы, выпускник-экономист сможет правильно распорядиться своими знаниями, выделить главное и максимально безболезненно интегрироваться в рабочую среду.

Литература

1. Федорова О. М. Основы профессиональной компетенции / О. М. Федорова, А. С. Данилова, С. В. Здростова-Захаренкова – СФУ; Москва, 2013. – 316 с.
2. Макконнелл К. Р. Экономикс / К. Р. Макконнелл, С. Л. Брю. – 17-е изд. – Москва : ИНФРА-М, 2009. – 915 с.
3. Иванова О.А. Формирование профессиональной направленности студентов вуза в процессе экономического образования / О.А. Иванова / Забезпечення якості вищої освіти: сучасний стан і перспективи : зб. матеріалів ІV наук.-метод. конф. Харків. ін-ту фінансів Київ. нац. торг.-екон. Ун-ту, 02 лют. 2017 р. / Київ. нац. торг.-екон. ун-т, Харків. ін-т фінансів. – Харків, 2017. – С. 51–54.
4. Данько Н. И. Формирование профессиональных и базовых компетенций экономиста в современных условиях : научное издание / Н. И. Данько // Фундаментальные характеристики экономиста новой формации: междисциплинарные аспекты : материалы межкаф. методол. семинара преподавателей ХГУ «НУА», 26 янв. 2010 г. / Нар. укр. акад. – Харьков, 2010. – С. 20–22.
5. Строкович А. В. Интегрированная программа по практике как фактор формирования профессиональной компетенции экономиста [Текст] : научное издание / А.В. Строкович / Методика использования интегрированных учебных программ в процессе обучения : аннот. программа общеакад. науч.-метод. семинара, Харьков, 6 нояб. 2014 г. / Нар. укр. акад. – Харьков, 2014. – С. 5.
6. Сазонова Е. Особенности формирования и профессиональных компетенций экономистов в ХГУ «НУА» / Е. Сазонова / Ценностные ориентиры студенчества: особенности формирования в современных условиях : прогр. и материалы XVIII междунар. студен. науч. конф., 16 апр. 2011 г. / Нар. укр. акад. – Харьков, 2011. – С. 135.
7. Банникова Е. Б. Роль университета в формировании стратегически важных компетенций его выпускников / Е. Б. Банникова / Академическая карьера в высшей школе: мотивация и демотивация :

Рудинська В.

ПОКОЛІННЯ «Z»: ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Сучасна економічна освіта має бути орієнтована на покоління Z, яке ще називають першим повністю цифровим поколінням, iGeneration, generation Z, постміленіалами. Покоління Z характеризують як глобальне, соціально активне, технологічно розвинене, толерантне, позитивно-оптимістичне [1].

Проблемами цього покоління є: надмірна самовпевненість; інтернет-залежність; сприймання інтернету як середовища проживання; здобуття інформації не виходячи з кімнати і пов'язана з цим ізолюваність від реальності, що породжує проблеми соціалізації, живої комунікації, психічного здоров'я, апатію; слабка пам'ять як наслідок небажання запам'ятовувати інформацію з огляду на її доступність і усталену звичку фіксувати все на пристрої; кліповість мислення (усе це актуалізує проблему «просідання» інтелекту); прагнення отримати негайний результат, не докладаючи зусиль; нетерплячість; неспроможність концентрувати увагу; орієнтація на швидкість, а не на якість виконання завдань; надання переваги віртуальному перед реальним, що спричинює подальші проблеми з живим комунікуванням і соціалізацією; уникання запитань з огляду на можливості інтернету (Google Maps, купівля on-line тощо); перевантаженість технологіями [1].

Занурення в цифрову реальність спричинює й вироблення особливої мови, в якій, як ми бачимо це вже сьогодні, слова можуть виявитися непотрібними. Z- підлітки цілком обходяться гіфками, смайлами і набором скріншотів улюбленого серіалу, що передають потрібні емоції [2].

Відомо, що покоління Z живе і працює онлайн (24/7), вони інтуїтивно розуміють нові технології, відрізняються великою швидкістю реакції, їх слабка сторона – емоції та соціальні навички, їм часто важко розібратися в поведінці інших людей [4]. Понад 80% представників цього покоління готові до роботи в межах альтернативних форм зайнятості: фріланс чи гіг-зайнятість. У цьому молодь вбачає можливість більшого заробітку, самостійності у формуванні графіка роботи і збереження балансу між роботою та особистим життям [3].

Сьогодні бізнесу доводиться проявляти гнучкість і практика показала, що це складно і вимагає масштабних системних змін – культурних, організаційних та ін.. Керівники компаній повинні навчитися сприймати новий спосіб мислення, відкрито демонструвати соціально-відповідальну поведінку, творити корпоративну культуру, яка б підтримувала культурне різноманіття, визнання, розвиток та можливості альтернативної зайнятості [3].

Сьогодні світоглядною проблемою економічної активності молоді є спрямування практичної діяльності на отримання більше грошей будь-якими засобами. Проте покоління Z може виправити цей перекик. Дослідники підкреслюють, що для представників покоління Z притаманні схильність до підприємництва та бажання працювати не заради грошей, а задля суспільно важливих результатів [5], що дозволить збалансувати економічні, соціальні та ін. стимули практичної діяльності молоді і отримати нову економіку. У цілому, представники покоління Z є рушійною силою формування та розвитку «нової» економіки на основі Інтернет.

Література

1. Бондаренко Н. В. Українська школа – Z. Меседжі нової влади щодо освіти і науки в Україні [Електронний ресурс]. – URL : http://lib.iitta.gov.ua/716866/1/BNV_2019_NY_conf.pdf.
2. Зеленов Є. А. Цифрове покоління: ризики, переваги, засоби взаємодії [Електронний ресурс]. – URL: <http://oaji.net/articles/2019/690-1553878668.pdf>.
3. Бойченко О. Вплив покоління Y та Z на ринок праці [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.google.com.ua/amp/s/nv.ua/ukr/amp/lideri-zmin-vpliv-pokolin-y-ta-z-na-rinok-praci-50057344.html>.
4. Садова С. Особливості та психологія покоління X,Y,Z [Електронний ресурс]. – URL: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/42178/2/2017v10_Sadova_S-Osoblyvosti_ta_psykholohiia_56-59.pdf.
5. Покоління Z: як ми стаємо свідками появи нової генерації інноваторів [Електронний ресурс]. – URL: <http://earlybirds.platfor.ma/z-generation>.

СИСТЕМА НОРМИРОВАНИЯ ТРУДА НА ПРЕДПРИЯТИИ КАК ФАКТОР ФОРМИРОВАНИЯ ВЗГЛЯДОВ СПЕЦИАЛИСТОВ

Современное общество в контексте развития экономического пространства сталкивается с рядом проблем. Одними из актуальных на сегодняшний день являются проблемы качества подбора сотрудников, распределения должностных обязанностей между ними и достойной оплаты труда.

Рассмотрение экономического пространства как целостного объекта необходимо начинать с элементов, составляющих его базис, который в большинстве своем представляют наемные сотрудники, являющиеся основным звеном в функционировании предприятий. Предприятия и домохозяйства (в т. ч. наемный персонал) имеют ключевые позиции в четырехсекторной модели экономики, а также играют важную роль в создании ВВП посредством потребления, осуществления инвестиционной деятельности, экспортно-импортных операций. Изменения темпа роста ВВП является одним из показателей развития экономики, а соответственно и развития экономического пространства в рамках государства. Поэтому первоначально необходимо рассматривать эффективность и результативность труда, влияние на которые оказывает и мировоззрение будущих специалистов.

Для повышения производительности труда персонала в условиях ограниченности ресурсов необходимо четко понимать, какие задачи должны быть выполнены, за какой срок и какой результат ожидается. Для этого при организации труда используется система нормирования. Она подразумевает определение необходимых затрат труда (времени) на выполнение работы отдельными работниками в конкретных организационно-технических условиях и установление на этой основе норм труда.

Норма – это установленная величина количества труда, необходимого для выполнения единицы работы определенной сложности за определенный период с учетом эффективности использования средств труда и применения современных методов и приемов [1]. Выделяются различные виды норм: норма времени, норма выработки, норма численности, норма обслуживания, норма управляемости, нормированное задание [2].

Качество разработанных норм и соответствие их действительности влияет на оценку личного вклада каждого, что в свою очередь является базой при распределении заработка между всеми исполнителями. Это является косвенным детерминантом развития конъюнктуры рынка посредством влияния на кругооборот продукта, расходов и доходов в модели экономики. Также конкретные нормы формируют мировоззренческие позиции специалистов в контексте отношения к труду.

Обоснованность принятых норм и их соответствие современным условиям хозяйствования позволяет адекватно калькулировать себестоимость продукции, и тем самым влиять на экономический эффект предприятия. Увеличение прибыли является одним из факторов оживления экономической среды и повышение скорости протекания процессов на макро- и микроуровнях; и как следствие вызывает развитие экономического пространства в целом.

Литература

1. Нормирование труда [Электронный ресурс] // Grandars.ru : электрон. энцикл. экономиста. – Режим доступа: <https://goo-gl.su/VWwmyILq> (дата обращения: 24.02.2020). – Загл. с экрана.
2. Иванова О. А. Организация производства: практикум для студентов экон. спец. / О. А. Иванова ; Нар. укр. акад., [каф. экономики предприятия]. – Харьков : Изд-во НУА, 2016. – 49 с.

ИЗУЧЕНИЕ СОВРЕМЕННЫХ ПРИНЦИПОВ ИНВЕСТИЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ УКРАИНЫ ПРИ ФОРМИРОВАНИИ КОМПЕТЕНЦИЙ БУДУЩИХ ЭКОНОМИСТОВ

Развитие рыночной экономики требует от хозяйствующих субъектов с одной стороны, повышения их конкурентоспособности, а с другой, обеспечения стабильности и устойчивости их функционирования в условиях динамично меняющейся экономической среды. Развитие общества в целом и отдельных хозяйствующих субъектов базируется на квалифицированных трудовых ресурсах, обеспечивающем рост национального имущества и соответственно, национального дохода. Одним из основных средств обеспечения этого роста является инвестиционная деятельность, включающая процессы вложения инвестиций, или инвестирование в образование [2]. Поэтому владение современными методами

управления инвестиционной деятельностью является важной компетенцией будущего специалиста в области экономики.

Под термином «инвестиции», часто понимается процесс финансирования, который представляет собой денежный эквивалент с целью получения прибыли. При этом увеличение капитала предприятия может выражаться в различных формах. Одной из них является инвестиционная деятельность. Так, например, инвестиции, вкладываемые в образование, окупаются с большой скоростью и позволяют выйти на качественно новый уровень. Персонал высокой квалификации привнесет новаторские идеи для предприятия, повысит производительность труда, увеличит материальную отдачу, приходящуюся на единицу труда. Субъекты хозяйствования заинтересованы инвестировать в образовательную сферу, получая в результате подготовленного специалиста, который способствует росту стоимости бизнеса [3].

Иностранные инвестиции в образование активизируют конкуренцию и могут способствовать развитию среднего и малого бизнеса. Инвестирование в профессиональную подготовку студентов является неотъемлемой частью крупных компаний. Данное направление инвестиционной деятельности, как правило, приносит высокий уровень отдачи [1]. Ведь в течение того времени, когда будущий сотрудник проходит квалифицированное обучение он применяет актуальные и востребованные знания, навыки в работе. После того как заканчивается обучение организация получает ценного сотрудника, который способен разобраться во всех тонкостях своей работы.

Образование, накопленное обществом знания и экономическое развитие взаимосвязаны. Следовательно, в настоящее время особое внимание необходимо уделять модернизации системы образования и эффективному использованию человеческого капитала, так как это является главным условием роста украинской экономики. При этом одним из способов реализации такого рода задачи может стать инвестиционное развитие экономики государства.

Литература

1. Иванова О. А. Економіка сучасного підприємства : навч. посіб. / О. А. Иванова, Є. Ф. Пеліхов, О. М. Сумець ; Нар. укр. акад., [каф. економіки підприємства. – Харків : Вид-во НУА, 2017. – 312 с.
2. Инвестиции : учеб. пособие / под ред. В. В. Ковалева. – М. : Проспект, 2008. – 360 с.
3. Инвестиции : учеб. пособие / под ред. М. В. Чиненова. – М. : КноРус, 2011. – 368 с.

Yurchenko O.

PRACTICAL APPLICATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE DIGITAL ECONOMY

The development of artificial intelligence has become the most important issue in recent years, acting, along with the widespread introduction of the Internet, a key factor in the globalization and digitalization of the world economy. Today's level of development of computer technology allows numerous developments in the field of artificial intelligence to participate more actively in various economic projects, systems and spheres of life. It is obvious that the states that were among the first will fit seamlessly into the new global information systems, will not only have significant benefits, but also a tangible push to for further development.

With this in mind, the attention paid by the Government of Ukraine to the problem of artificial intelligence, scientific research in this field and promising practical developments becomes understandable. Nevertheless, our country's participation in numerous global projects related to the digital economy and such concepts as artificial intelligence, robotics, machine learning, virtual reality, the Internet of things and big data is currently very low. This is why national policies in this area should be reviewed, setting priorities and increasing the effectiveness of both private and public developments in these areas at the theoretical and practical levels.

Among the most important growth points over the next 8–10 years can be taken:

1. AI as the basis for the so-called Internet of Things market. It represents the concept of the information network of “things”, i.e. physical objects equipped with built-in artificial intelligence technologies, allowing them to interact effectively with each other.
2. Autonomous transport. The share of smart cars that provide for the ability to connect to the Internet and actively use its resources on the markets of developed countries by 2020 will amount to about 85–90 % from newly produced. By 2025, the number of personal vehicles using various degrees of autonomous control will exceed 10–12%.
3. Industrial robots. The industrial application of these devices with elements of artificial intelligence, is one of the most traditional applications of developments in this field of science.
4. Medicine. The market segment for robotic caregivers is particularly active.

5. Domestic robots. Another rapidly growing trend market directly related to the Internet of Things and Artificial Intelligence. Especially popular in the last 2–3 years have been Smart House systems that combine not only the household appliances in the apartment, but also the engineering networks.

6. Agricultural robots. According to specialists' forecasts, the number of agricultural robots sold in 2020 will exceed 16.3 billion pieces of equipment. Almost half of this segment of the market, i.e. about 47%, are unmanned aerial vehicles.

Completing the theme of physical embodiment of AI using robots and other similar technical and technological objects, it should be noted that it is necessarily accompanied by the development of a large number of necessary software. That is why a significant part of specialists believe that virtual artificial intelligence is the most obvious manifestation of this concept in practice.

The main reason for the increasing interest in the notion of “artificial intelligence”, as well as practical applications using its algorithms has become the rapid growth of modern productivity. computers and the quality of information technology involved in the process of their work. As a result, various algorithms involving the use of AI are actively used in various branches of science, industry and other activities of human civilization. Thus displays of artificial intellect can be with some share of conditionality divided into physical embodiment in the form of various robots and virtual component of AI which in essence is the software. Both directions of artificial intellect development are an important part of the currently emerging of the digital economy.

СЕКЦИЯ VI МИРОВОЗЗРЕНИЕ И ЕГО РОЛЬ В ФОРМИРОВАНИИ МОРАЛЬНОГО И ПРАВОВОГО СОЗНАНИЯ ЛИЧНОСТИ

ДОКЛАДЫ

Курочкина О.

ПРАВО НА ОБРАЗОВАНИЕ И ЕГО НОРМАТИВНОЕ ЗАКРЕПЛЕНИЕ В ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВЕ УКРАИНЫ

Основы современной системы законодательства об образовании в Украине была заложены в начале 90-х гг. XX в. Принятие в 1996 г. Закона «Об образовании» и Конституции Украины имело огромное позитивное значение для развития отечественной системы образования. Они заложили правовые основы обновления отношений в этой сфере. Однако упорядоченную и сбалансированную систему законодательства об образовании сформировать так и не удалось до настоящего времени.

На сегодняшний день в Украине для образовательного права характерна множественность источников, в связи с чем возникают дискуссии о систематизации образовательного законодательства, которое необходимо как средство его упорядочения законодательства, сведение его к определенной внутренне согласованной системе. С её помощью можно устранить недостатки, повторы, устаревшие нормы и т.п. Проблемы, вызванные несистематизированным характером указанной отрасли законодательства, давно уже стали очевидны для многих.

Это обусловлено также тем, что образовательные правоотношения имеют комплексный характер. С одной стороны, они включают в себя конкретно образовательные отношения, т. е. отношения, которые устанавливаются между обучающимися, образовательными учреждениями, педагогическими работниками и органами государственной власти с задачей получения образования соответствующего уровня. С другой стороны, в данную отрасль включены организационные (административные), трудовые, гражданско-правовые, социальные нормы. Такая ситуация создает большие сложности при практической реализации образовательных отношений между органами государственной власти и образовательными учреждениями, а также другими субъектами образовательной деятельности.

При этом следует учесть, что в работе по упорядочению и совершенствованию образовательного законодательства можно было бы использовать все основные виды систематизации – учет, инкорпорацию и консолидацию. Однако наиболее сложной формой систематизации законодательства, устраняющая все несоответствия, является кодификация, при которой происходит внутренняя переработка нормативного материала и создается новый нормативно-правовой акт. Если обратиться к толкованию терминов «кодификация», «кодекс», можно однозначно убедиться в целесообразности и своевременности работы по совершенствованию образовательного законодательства: объем материала, который требует систематизации, и уровень решаемых проблем требуют разработки акта, который по объему и масштабу может быть только кодексом.

Также необходимо отметить, что проводимая в Украине реформа системы образования, курс на вхождение нашей страны в единое европейское пространство высшего образования, а также существенные изменения, внесенные в другие, «смежные» отрасли законодательства, определяют активное развитие образовательного права. Поэтому многочисленные организационно-правовые проблемы, которые накопились за последние десятилетия в сфере образования, настоятельно требуют скорейшего решения. При этом одним из главных средств концептуального реформирования системы образовательного законодательства Украины является его скорейшая систематизация

Это, в свою очередь, существенно может улучшить правоприменительную деятельность в образовательной отрасли на всех ее уровнях.

Редин А.

ПРОБЛЕМЫ СИСТЕМАТИЗАЦИИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА

Любая из отраслей законодательства имеет те или иные изъяны в силу того, что развитие общества порождает новые отношения, которые требуют правового регулирования. Однако, система законодательства порой не успевает за развитием и появляются пробелы, противоречия, несостыковки. При этом одна из самых главных отраслей – образовательная имеет несистематизированный характер, что отрицательно сказывается на ней самой и тормозит образовательные реформы.

Огромный массив уже существующих нормативных актов, регулирующих образовательную деятельность, принятых различными правотворческими органами, непрерывно увеличивается. А это, в свою очередь, требует привести ее в более удобную форму путем систематизации, что повысит удобство её применения и устранил очевидные недостатки.

Поэтому, систематизация законодательства является, по нашему мнению, необходимым условием эффективной правотворческой деятельности, что сможет ликвидировать пробелы и противоречия в действующем законодательстве. То есть, сможет обеспечить удобство при реализации права, возможность быстро находить и недвусмысленно толковать все нужные нормы. И, как результат, это также сможет стать предпосылкой эффективного правового воспитания и обучения студентов.

Кроме того, одним из главных недостатков образовательного законодательства является отсутствие в должной степени его корреляции с гражданским, налоговым и другими правовыми отраслями.

Представляется, что систематизация образовательного законодательства, если и не сможет в полной мере, то хотя бы в какой-то степени позволит устранить указанные недостатки. Тем более, что образовательная сфера любого уважающего себя государства должна быть приоритетом в обществе по всем направлениям своей деятельности, в том числе, в сфере правового регулирования.

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

Бондаренко С.

ОБ УЧАСТИИ В КОНКУРСНОМ ОТБОРЕ ДЛЯ ПОЛУЧЕНИЯ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ ДЕТЕЙ, ЛИШЕННЫХ РОДИТЕЛЬСКОГО ПОПЕЧЕНИЯ

24 декабря 2015 г. был принят Закон Украины № 911-VIII «О внесении изменений в некоторые законодательные акты Украины», которым, в частности, было отменено право различных льготных категорий лиц на поступление в учреждения высшего образования вне конкурса и была введена льгота, предусматривающая право участвовать в конкурсе по результатам вступительных экзаменов по соответствующим предметам. Такая льгота не распространяется на детей, лишенных родительского попечения, и лиц из их числа.

Однако в соответствии со статьями 46, 52 Конституции Украины граждане имеют право на социальную защиту, включая право на обеспечение их в случае полной, частичной или временной потери трудоспособности, потери кормильца, безработицы по независящим от них обстоятельствам, а также в старости и в других случаях, предусмотренных законом. При этом Конституцией предусмотрено, что на государство возлагается содержание и воспитание не только детей-сирот, но и детей, лишенных родительского попечения.

Так, Законом Украины «Об обеспечении организационно-правовых условий социальной защиты детей-сирот и детей, лишенных родительского попечения» определено, что: 1) ребенок может получить статус сироты в случае, когда его родители умерли или погибли; 2) ребенок может получить статус лишенного родительского попечения в случае если: родители лишены родительских прав или у них ребенок отобран без лишения их родительских прав; родители признаны безвестно отсутствующими; родители объявлены умершими и др. Все вышеуказанные факторы в равной степени свидетельствуют об отсутствии у ребенка родительского попечения и являются основанием для предоставления ему гарантированной государством поддержки.

В соответствии со статьей 4 Закона Украины «Об обеспечении организационно-правовых условий социальной защиты детей-сирот и детей, лишенных родительского попечения» установленные государственные социальные стандарты и нормативы для детей-сирот и детей, лишенных родительского

попечения, одинаковы. Кроме этого, подавляющее большинство предусмотренных законодательством льгот, в частности, право на полное государственное содержание до завершения обучения, имеют также лица из числа детей-сирот и детей, лишенных родительского попечения.

С целью обеспечения социальной защиты прав и интересов детей, лишенных родительского попечения, и лиц из их числа при поступлении в учреждения высшего образования наравне с детьми-сиротами законопроектом (рег. № 10113 от 28.02.2019 г.) предлагается включить детей, лишенных родительского попечения, в перечень лиц, имеющих право участвовать в конкурсе по результатам вступительных экзаменов по конкурсным предметам в вузах в пределах установленных квот приема [1].

Принятие этого акта позволит детям, лишенным родительского попечения, и лицам из их числа участвовать в конкурсе по результатам вступительных экзаменов по конкурсным предметам в учреждения высшего образования в пределах установленных квот приема наравне с детьми-сиротами и приведет к восстановлению по отношению к ним социальной справедливости.

Литература

1. Проект Закону про внесення зміни до Закону України «Про вищу освіту» щодо участі у конкурсному відборі для здобуття вищої освіти дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа : від 28.02.2019 № 10113. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=65591 (дата звернення 01.03.2020).

Епифанова К.

МИРОВОЗЗРЕНИЕ И ЕГО РОЛЬ В ФОРМИРОВАНИИ ПРАВОВОГО СОЗНАНИЯ ЛИЧНОСТИ

Одной из значимых проблем современного социально-гуманитарного знания является исследование структуры мировоззрения и ее соотношения со структурами нравственной и правовой сторон сознания.

Важную роль в процессе управления человека самим собой и другими людьми играет правовая стороны человеческого сознания. Присущее каждому человеку правовое сознание, функционирует на различных уровнях своего развития и по-разному проявляется в зависимости от мировоззренческих установок и жизненных ситуаций. На уровне обыденного (чувственного) отражения действительности правосознание предстает как совокупность переживаний по поводу правосудия и правопорядка; этот элемент правосознания может быть назван «правовой психикой», или, как обычно его именуют, правовой психологией. Другими элементами правосознания являются правовая оценка и правовое понимание.

Экономические проблемы, рост социальной напряженности, вызванный поляризацией общества, рост преступности и другие негативные явления, затронув все стороны социальной жизни, коснулись и сферы правового сознания. Это вызвало снижение уровня правового сознания, различные виды его деформации (правовой нигилизм, инфантилизм и др.)

Правовое сознание личности формируется под действием тех общественных отношений и связей, той системы ценностей и общественной практики, в которую она включена. Правовое сознание отражает мировоззренческие установки человека, формируется под воздействием его личностных свойств и качеств.

Зайцева С.

ФОРМИРОВАНИЕ МОТИВАЦИИ СТУДЕНТОВ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ ОБРАЗОВАНИЯ

В современных условиях происходит активизация процессов глобализации, которые происходят на разных уровнях (экономической, политической, социокультурной, образовательной и т.д.). Наблюдается повышение роли высшего образования в обеспечении конкурентоспособности высших учебных заведений и экономики государства в целом. Характерными чертами глобализации в сфере образования является унификация знаний, общее стремление стран мира к достижению высокого качества образования.

В настоящее время актуализируется проблема подготовки высококвалифицированных специалистов. Современное общество предъявляет выпускнику вуза высокие требования, среди которых важное место занимают профессионализм, социальная активность и творческий подход. Вопросы формирования

мотивационных установок к обучению являются неотъемлемым элементом в будущем профессиональном развитии и актуален потому, что современные студенты постепенно теряют стимул к учебной деятельности.

Анализ результатов психолого-педагогических исследований позволяет выделить структуру мотивов, обеспечивающих успешную учебную деятельность студентов. Такая структура является иерархической системой внешних и внутренних мотивов, определяющих направленность, интенсивность и личностный смысл познавательной деятельности студентов.

Все рассмотренное выше свидетельствует о сложности учебной мотивации как психолого-педагогического феномена, управление которым в учебном процессе требует учета ее структурной организации, динамичности, возрастной обусловленности. Поэтому, одной из основных задач вузовского преподавания становится формирование современными педагогами у студентов устойчивой мотивации к обучению в течение жизни, которая поможет им определиться профессионально и стать квалифицированными специалистами.

Коваль А.

О ЗАПРЕТЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ МОБИЛЬНЫХ ТЕЛЕФОНОВ В УЧРЕЖДЕНИЯХ ОБРАЗОВАНИЯ УКРАИНЫ

Современное общество характеризуется стремительным формированием глобального информационного пространства, разработке и использовании новейших информационно-коммуникационных технологий и систем, свободный доступ к которым может осуществляться любым лицом с любой точки земного шара. Указанные процессы, с одной стороны, открывают перед обществом новые возможности, обеспечивая реализацию гражданами одного из основных демократических прав – права на свободу информации, а с другой, оказывают негативное воздействие на физическое и социальное здоровье человека, особенно ребенка.

Некоторые страны давно ввели запрет на мобильные телефоны в школах. В частности, во Франции запрет на использование мобильных телефонов в школах во время занятий действовал с 2010 года. Однако власти страны значительно усилили это требование и с 1 сентября 2019 года ученикам начальной и средней школ запретили приносить в учебные заведения любые гаджеты, подключенные к интернету. В список попали не только смартфоны, но и планшеты с умными часами. Так, запрет на использование мобильных телефонов и других гаджетов школы Великобритании принимают самостоятельно. Если в одном учебном заведении нельзя пронести смартфон даже выключенным, то в другом школьники могут читать учебники даже с экрана гаджета. Но в новом пособии для учебных заведений страны появился запрет на гаджеты в классах. В США все зависит от законодательства штата. В Массачусетсе разрешение дается на уровне руководства учебного заведения. А в Нью-Йорке - решает власть города. Все это делается для того, чтобы научить детей самостоятельно ограничивать время, которое они тратят на социальные сети и онлайн-игры. И все же окончательное решение будут принимать директора школ. В Украине также пытались запретить пользоваться смартфонами в школах. В 2007 году даже был принят запрет на пользование мобильными телефонами в учебных заведениях, но в 2014 г. Минобразования отменило этот запрет и оставило это решение за школами и учителями.

С целью помочь детям сосредоточиться на занятиях, научиться общаться друг с другом и сократить использование социальных сетей в Верховной Раде Украины зарегистрирован законопроект № 2792 от 22.01.2020 г., которым предлагается установить запрет на использование мобильных телефонов и других устройств, имеющих подключение к интернету, всеми участниками учебно-воспитательного процесса во время проведения учебных занятий за исключением использования таких устройств в образовательных целях и детьми с особыми образовательными потребностями [1]. Также проектом установлено, что порядок пользования мобильной связью и другими устройствами, имеющими подключение к интернету, в учреждениях всеобщего среднего образования определяется руководителями общеобразовательных учебных заведений с участием ученического и родительского и других органов самоуправления.

Принятие законопроекта позволит не создавать препятствия для получения образования другими соискателями образования, в частности, сосредоточиться на занятиях, научиться общаться друг с другом и сократить использование социальных сетей. Запрет на использование мобильных телефонов позволит бороться со значительной частью недоброжелательности, что наблюдается в заведениях

(рэкет, воровство, притязания) и ограничить подвергание маленькие шокирующие, жестокие или характерные изображения.

Литература

1. Проект Закона Украины «О внесении изменений в некоторые законодательные акты относительно запрета использования мобильных телефонов и других устройств, имеющих подключение к интернету» от 22.01.2020 № 2792. – Режим доступа: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67968 (дата обращения 01.03.2020).

Троценко Т.

К ВОПРОСУ О СОДЕРЖАНИИ ПРАВОВОЙ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ ФАКУЛЬТЕТА «БИЗНЕС-УПРАВЛЕНИЕ»

Одним из критериев оценки качества жизни в современном цивилизованном государстве является уровень преступности и умение властей бороться с ней. Этот уровень можно в какой-то степени регулировать и, если даже не снижать, то хотя бы предотвратить его рост. Одним из направлений деятельности государства по снижению уровня преступности является повышение правового образования, что и призвана делать высшая школа. Поэтому в данной работе рассмотрена проблема формирования правосознания у студентов сквозь призму знаний истории и правоведческих дисциплин, изучаемых на факультете Бизнес-управление ХГУ «НУА». Исходя из опроса студентов группы БУ-11, можно сделать вывод, что усвоение ими юридических знаний, получаемых при изучении блока правовых дисциплин, позволит им в дальнейшем, по их мнению, предотвращать многие негативные явления в обществе, а также избежать негативных последствий неправомерного поведения третьих лиц в отношении себя и своих близких.

По мнению 75% опрошенных (в группе 9 человек), правоведение как предмет, необходимо изучать во всей системе высшего образования. 25% опрошенных высказало свое мнение за повышение внимания к правовому образованию в общеобразовательной школе, что снизило бы рост аморального поведения и даже преступности среди несовершеннолетних. В приведенных примерах опрошенные говорили, что некоторые их бывшие одноклассники совершали противоправные действия в основном вследствие того, что они имели низкую правовую грамотность, а также не были знакомы с системой наказаний за подобные проступки.

Если мы обратим свое внимание на историю права, то станет очевидно, что даже в самых ранних источниках права, таких, как Законы Ману, Законы царя Хаммурапи и других уже существовали нормы, представляющие собой определенную систему наказаний. Первым подобным отечественным источником была «Русская правда», предусматривающая несколько видов юридической ответственности и имеющая огромное значение в качестве первого систематизированного сборника законодательства на территории нашей Родины.

Поэтому знание таких дисциплин, как история права и теория права, а также углубленное изучение правовых отраслей отечественной системы права, по мнению опрошенных, позволит не только умело и результативно отстаивать свои права или будет способствовать повышению уровня морали и ответственности в студенческой и, в целом, академической среде, но и позволит сегодняшним студентам в дальнейшей своей жизни иметь высокий уровень правовой культуры, как надежное средство защиты личности в условиях глубокого системного кризиса, который переживает наша страна.

Разумеется, для этого необходимо систематически готовиться к занятиям и выполнять все требования по организации учебного процесса, что безусловно, по мнению всех студентов группы, даст только положительный результат.

СЕКЦИЯ VII
СОВРЕМЕННЫЕ СТУДЕНТЫ :
ПОИСК ПУТИ В УСЛОВИЯХ НЕОПРЕДЕЛЕННОСТИ.
THE STUDENTS OF TODAY: THE CHOICES THEY MAKE IN OUR
CONTROVERSIAL WORLD

ДОКЛАДЫ

Коробкова М.

STUDENTS ARE THE IMAGE OF THE FUTURE

Recent sociological research suggests that Ukrainian young people today are different from those of the same age just six or seven years ago. Ukrainian young people are getting more economically active, but at the same time they are becoming more pragmatic and far less spiritual. Statistics show that in Ukraine nowadays, people aged between 15 and 28 number a little more than 10 million and their ratio is dropping.

A recent survey done by sociologists from the Ukrainian ministry of Youth indicated the following priorities in the life of young Ukrainians (in the decreasing order of importance: 1) *having children and giving them good education* – 48%; 2) *having a successful professional career* – 44, 36%; 3) *earning/getting enough money* – 21%; 4) *finding love / marriage partner* – 19%; 5) *living a healthy lifestyle free from diseases* – 18%; 6) *freedom and independence in decision making and actions* – 15%; 7) *good education* (including self-education) and, last but not least, *interesting leisure*. At the same time, the survey doesn't confirm a stereotype that a search for a love and marriage are of higher-priority for women than for men – 21% of men and 21% of women mentioned this priority.

Nevertheless, the most topical problems of Ukrainian youth remain *lack of employment* and *lack of opportunities for self-realization*. Such a conclusion was made by the experts of the Institute of Gorshenin (independent non-profit analytical and research center aimed at studying the social and political processes in Ukraine and worldwide). Without seeing the job prospects in their own country, more and more young Ukrainians seek to receive education abroad, and stay there to work. As a result – the intellectual potential of the country is reduced, and, therefore, reduced are the prospects for its economic development. On the other hand, it is also true that many graduates don't possess skills of competent job search, negotiating with employers, and so on, which minimizes their chances for employment.

Fedorenko A.

VOLUNTEERING IS OUR CHOICE

Nowadays, this activity is gaining popularity. It's an important way to help individuals and communities in need. Volunteering is important as it offers essential help to worthwhile causes, people in need, and the wider community.

It's clear the benefits of volunteering are huge – improved mental and physical health, new friends and avoiding loneliness, a sense of purpose and deeper self-confidence. In turn, all of these things will help to boost your overall happiness: a win-win situation for all involved.

There are many ways how to join volunteering community and there are many opportunities for volunteers. Today I want to tell you more about volunteering in Africa.

There are thousands of people who travel to Africa each year to volunteer their services to those who are less fortunate and in need of help. Many students travel to Africa to help out during their college summer breaks, or during gap years. However, it's not just students. With a growing demand for help and worldwide charities, people of all ages are making the trip out there to see if they can make a difference to people's lives.

Why it's so popular?

- You get to experience a new culture
- The landscape is incredible

- There are so many options
- You'll stand out

Choosing to volunteer in Africa is not a decision to be made lightly. You should also take into account such cases:

- The illnesses
- A shock to the system
- Not involving local communities
- There's not much time for relaxation.

Volunteering abroad can genuinely be one of the best things you'll ever do. You can ask anyone who has volunteered before, get in touch with reviewers and they'll tell you just how rewarding, fun-filled and life-changing experience it was. Once you take the trip, you always feel the longing for returning back and giving more. Being a part of a noble work is something that's immensely satisfying and you'll realize this only after volunteering.

Like every other thing, volunteering is also a double-sided coin that has both pros and cons. While from the outside it appears all good, but if one digs deeper in order to do a proper research, one can easily track those negative impacts that volunteering might cause.

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

Veremeychic A.

WHY ARE YOUNG PEOPLE LOOKING FOR PROSPECTS ABROAD?

Today more and more young people leave their country to get education abroad. Our country gives a chance to ambitious people to study abroad, to improve their skills in different areas of knowledge, taking courses they are interested in.

The main reasons people want to study abroad are as follows:

- a high quality education;
- immersion into a new language and culture environment;
- good prospects for their profession career.

Students with high academic records have a chance to get a scholarship if they score well during the required entrance exams. It is also profitable for the colleges and Universities abroad as gifted students help to raise their ranking.

After graduation many students want to stay in the country, where they have got education. They may find a job there but getting citizenship can turn into a long and trying process with no guarantee for success. As a result a lot of graduates have no choice but to return to their homeland.

It is quite evident, that their experience of studying and working abroad increases their chances of getting a prestigious job back home as it will look good on their CV. Besides it improves their foreign language skills as well as skills of communication with people from different environment, speeds up their transition from a teenager to an adult, they get life experience and also increase their international life prospects.

People who come back from abroad are sure to speed up the development of their own country, as it also needs highly qualified and skilled human resources.

It is expedient to send students abroad. Unfortunately, not many of them can afford such an expensive education as tuition fee there is very high indeed. International student funding is becoming more common. More and more institutions and governmental bodies are offering scholarships to gifted students. If you are lucky you can win a grant to study abroad.

Honcharenko M.

MODERN STUDENTS AND THEIR CHOICES

Students are a very noticeable and vital component of society. It is a unique collective identity, formed from attributes like, age, desire for progression, behaviour and psychology. Like any collective identity, students have their own attitudes and stages of development. The global trend of modern students is characterized by the presence of two opposing movements: on the one hand, the adoption of universal lifestyle standards that are a consequence of globalization; on the other, the desire for national-state sovereignty with a combined

ethnic and cultural identity. Students are a critical component of intelligentsia. Thus, students are the future initiators of innovations, the ones who will lead the development of ideas and ideals.

All the prior statements dramatically influence the prospects for the development of our society, mainly due to the fact that with every decade, students' goals and ideals undergo numerous changes. Previously, main values were family, children and a stable existence, but now career and prosperity have come to the forefront. When choosing a future profession, more attention is now paid not to personal preferences, but to the demand for the profession in the job market, along with the opportunities that the career would provide. Additionally, with the advent of the Internet, modern students have become more "Internet native": they spend more free time on social networks. However, they did not stop reading books and visiting the cinema. It's very interesting to be a student nowadays: everybody has a lot of opportunities.

Students can express themselves by means of creativity, science or politics. It is evident too, that the culture will surely change again, who can say what fascinations will grip our interests in not but several years? The world is ever-changing and evolving, the main thing is to keep up with everything. The changing times show that most students are pouring into the rapid flow of modern life, just as the cement flows into our cities. And, just as the cement forms the foundation for our buildings, so do students form the integral foundations of our future.

Skachkova O.

INITIATIVE IS KEY TO CLEAN ENVIRONMENT

One of the most urgent problems of mankind today is accumulation of garbage that cannot decompose on its own. Thus, more and more attention is paid to recycling and replacement of plastic with organic and rapidly degradable material.

It is known that plastic pollution is one of the most pressing problems of mankind: experts say that about eight million tons of plastic annually fall into World Ocean and the main source of this pollution is food industry.

Not only states but also students are concerned about the problem of plastic recycling. Students in their turn offer effective solutions to environmental pollution problems.

For example, a Swedish student Pontus Turnkvist, the finalist of The James Dyson Award competition, in which young scientists offer various ideas to solve pressing global problems, presented a project called Potato Plastic, introducing the material made of potato starch and water which can decompose in only two months. This material can be used to produce cutlery.

And a young genius from Ireland, Fionn Ferreira, invented the liquid that is an urgent need for mankind. It can clear tiny particles of plastic from our planet oceans. The main components of this liquid are vegetable oil and ferrofluid, a liquid substance that is attracted to a magnet.

As for Ukraine, it also needs plastic recycling. So, for a start, it would be effective to put fanfoms so that it would be possible to hand over plastic after final consumption. But besides this, it is also necessary to force or encourage people to hand over plastic. So, my groupmate and I developed a project that details the sequence and content of activities aimed at collection of plastic PET bottles from citizens of Kharkov, which describes in detail how to encourage people to hand over plastic containers and how to implement the project.

Thus, we can conclude that modern students are more and more interested in environmental problems. They are ready to propose ways to solve the problem of plastic recycling and directly participate in the implementation of the planned projects with the help of states and the citizens.

References

1. Student created "plastic" from potatoes // Henry Tobias Jones // 01.04.2019 [Electronic resource]. – <https://medium.com/dyson-on/meet-the-inventors-produce-plastics-d23ea382aabb>
2. Irish teenager wins global science award for removing microplastics from water / Órla Ryan // 30.07.2019 [Electronic resource]. – <https://jrnl.ie/4745270>
3. The new packaging law: what will change? // Landbell AG für Rückhol Systeme – 12.10.2017 [Electronic resource]. – https://verpackungsgesetz-info.de/wp-content/uploads/2018/06/20171019_landbell_verpackg-factsheet_en_final.pdf

Krymatch N.

MODERN STUDENTS: THEIR GOALS AND AMBITIONS

It's great to be a student and there are a lot of reasons for that. First of all, students learn what they need for their future profession. Secondly, being a student means not only studying. You have enough time to indulge in hobbies and extracurricular activities. Thirdly, students socialize a lot locally and internationally.

While you study lots of things start changing: your thoughts, ideas, environment, etc. You realize that you are an adult. You start earning your first money. Lots of students nowadays work and study at the same time. Eventually you understand that it's great to have a job you are passionate about. Higher education may help a lot in getting your dream job in the future.

Students' life is not easy due to stress caused by exams. Nevertheless, most people remember students' years as the best time of their lives, full of fun and entertainment.

Modern world is full of new opportunities to get education. On-line courses are a good option for those who find it difficult or even impossible to get to physical classrooms.

As far as I am concerned, I'm fully convinced that it's vitally important to study and develop your skills, learn from other people's experience to create your own ideas and broaden your mind.

Modern students are unlikely to be totally satisfied with what they have. They are active and ambitious, they know what they want and try to reach their goals. No matter how much is said about how lazy the younger generation is they constantly strive for the best.

Students of today are maximalistic. They are sure they deserve the best. They want to have it all: high marks, honors, well-paid job and all kinds of benefits. Sometimes they even think that all this will come out of the blue. It is very difficult for a modern student to understand why graduates do not get to the top straight after university as they believe that five years of studying is quite enough to gain professional experience. It might seem too arrogant but this is what a modern student is all about.

Pycshal O.

CREATIVITY AS A LIFESTYLE

Human sciences seem to be quite complicated for freshmen in most universities. However, from our perspective, they occupy a special place and are the most interesting among all possible things to learn. Humanities, in our opinion, imply creative thinking.

In their recently published paper "Robust Prediction of Individual Creative Ability from Brain Functional Connectivity", Beaty and colleagues (2018) show what happens in the brain during periods of heightened creativity. So called "Big Tree" brain networks include: the default mode network (which happens in the brain in a resting but not sleeping state, the brain's "idle state"), the executive control network (which monitors what goes on, manages emotional part of the brain, directs resources like attention and oversees decisions and choices) and the salience network (which determines what sorts of things tend to be noticed).

60% of American company directors have degrees in Humanities. Human sciences are often underestimated and blamed for being useless, but how can we imagine the world without Da Vinci, Van Gogh and other artists, who have an impact on modern culture even after their death?

The main reason why people choose creativity as their lifestyle is beyond scientific explanation, each person is an individual with their own rich inner world, and strives for expressing themselves one way or another.

We would like to tell you about one of such creative people, a female Chinese artist, who had great influence on modern culture.

After four open-heart surgeries it appeared that she had terminal cancer. Though Quinni, it is her pen-name, had huge medical bills to pay, she charged only a dollar for seeing her pictures. She didn't lose her sense of humour and continued her creative work. After her death a special hashtag # galaxyfor quinni was created and all people were able to say final words to the girl who devoted her short but bright life to Art.

Partala A.

STUDYING IN UKRAINE vs STUDYING ABROAD

Ukrainian universities are at the top of international schools ranking. Since 2005 Ukraine is a full member of the European Higher Education Area. Study programs at Ukrainian higher education institutions are designed in accordance with Bologna process requirements.

All graduates get a Diploma Supplement that ensures the recognition of Ukrainian qualifications in the European Union.

The first level of higher education lasts for four years and is wound up with a Bachelor's degree. The Master's degree can be received after a further study period up to two years.

Ukraine uses the European Transfer and Accumulation System (ECTS), one year of full studies is equivalent to 60 ECTS credits.

Ukrainian education is recognized and appreciated all over the world. Students gain both theoretical knowledge and practical skills.

Achievements in modern science and technology make it possible for Ukrainian universities to train professionals who contribute to raising the prestige of their country. On the one hand, studying in your home country is much simpler: it costs less, is more comfortable, is easier to adapt to the environment, one doesn't feel homesick, gets no troubles with the language or cultural barriers. On the other hand, there is no better way of learning a foreign language than communicating with native speakers, living among them, becoming acquainted with their culture, their habits and traditions. Living and studying abroad gives you a chance to feel independent and self-sufficient, gain experience you can't get at home

Last but not least, the diploma of a prestigious foreign higher school is a visiting card that will ensure you a welcome of employers and may become the first step in a successful career.

Krutko K.

THEATRE IS THE UNIVERSITY OF THE 21ST CENTURY

We come to the theatre with a desire to enjoy ourselves and relax, to get food for thought and emotions, to empathize and admire. Do you ever happen to think that art, and theatre in particular, can save our lives?

Not literally, but our most prized professionals can learn real world skills through art analysis. Watching a performance can considerably improve our observation and analytical skills with an emphasis on both seen and unseen, enhance our communication. These are so called soft skills highly valued in the modern world and demanded by wise employers. But for certain jobs, such as teachers, doctors, nurses, police officers, who are supposed to investigate, analyze, understand and communicate with real world on a daily basis, they are absolutely critical. Watching art develops imagination and enhances creativity. Creative thinking, thinking "out of the box" is a driving force of progress in all the spheres of human life, and a guarantee of one's successful career.

Jobs that involve soft skills are less likely to be taken over by artificial intelligence (AI) which proved efficient in many industries: robots perform routine and physically hard operations in production and agriculture, they outperform people in everything related to data accumulation and data analysis, do really well in jobs that can be algorithmized. On the other hand, jobs that are not that easy to algorithmize are not taken over by machines. Human workers still remain competitive in spheres where our emotional intelligence is involved. In the modern technological world it turned out to be our major comparative advantage, which means it must be developed with the same persistence many generations of people used to develop their intellectual abilities.

Khomenko A.

GENERATION Z

Modern children are very different from the children of previous generations. Young Ukrainians are living in the world of the Internet and gadgets, developing technologies and equipment that will change our lives. They do not part with their smartphones and do not know the world without the Internet, have little interest in politics, do not want to spend time at a boring office job, but are ready to do or pay anything for good education. This

is how sociologists outline a portrait of contemporary representatives of Generation Z: young Ukrainians who were born after 1995.

Kids-Z values freedom and personal intellectual space. They do not seek advice from their parents, because they will “google” everything or ask Siri.

The new generation needs a special attitude from teachers that will not put them off or scare but get them interested in learning. How to win Z’s attention?

One thing is absolutely certain – they need to be motivated. Everything they do needs the reaction of others, whether negative or positive. The main thing is attention to their personality, they are simply “devourers” of emotions. All the tasks that you set for this generation must be formulated clearly and in detail. But for each accomplished – immediately give a reward. They do not like to work for the future result, they need motivation for each task completed.

The paper gives examples of two Ukrainian teenagers whose technological achievement are internationally recognized.

The author created and used a questionnaire to test the existing image of generation Z.

Tsiliuryk I.

TIME MANAGEMENT SKILLS, PRODUCTIVITY, PROCRASTINATION AND GETTING THINGS DONE

Project creep, slipping deadlines, and a to-do list that seems to get longer each day these experiences are all too common in both life and work. With the new year resolution season upon us, many people are boldly trying to fulfill goals to “manage time better,” “be more productive,” and “focus on what matters.” Development goals like these are indeed important to career success. Look no further than large-scale surveys that routinely find time management skills among the most desired workforce skills, but at the same time among the rarest skills to find.

Three particular skills separate time management success from failure.

Awareness: thinking realistically about your time by understanding it is a limited resource.

Arrangement: designing and organizing your goals, plans, schedules, and tasks to effectively use time.

Adaptation: monitoring your use of time while performing activities, including adjusting to interruptions or changing priorities.

Of these three skills, arrangement is probably the most familiar, especially considering that the majority of apps and hacks deal with scheduling and planning. However, there isn’t the same widespread recognition of awareness and adaptation skills. This raises key questions about how these skills play out from a developmental perspective: Are they equally important? Are some more difficult for people to master? And, are some rarer than others?

To answer these questions, we present the results from more than 1,200 people who participated in a 30-minute microsimulation designed to objectively assess time management skills.

Lavreniuk Ye.

MANAGING PEOPLE: CONNECTING MOTIVATION AND PERFORMANCE

The basic idea behind content theories is that there is something inherent about the activity that makes us want to do it, to direct our energies towards the accomplishment of a particular task. A drive is some innate compelling force. It can arise for a number of reasons. There can be biological drives, drives that require us to actually eat and do things that we need for our survival. But they can also arise through our early psychic development and can have a psychoanalytic aspect to them.

Motives are slightly different to drives in the sense that they, rather than the compelling force of a drive, are actually a reason to direct our actions towards a particular direction. A motive can actually be a result of the cognitive process. We think about what it is we want to do. Or it might be the result of our understanding of social conventions.

But we decide to do something because it is socially accepted as a good thing to do. So the content theories of motivation are concerned with understanding drives or motives, things inherent to the activity that make us want to undertake them. In terms of drives, it’s useful to consider some work off McClelland, who identified

three fundamental needs that people sought in their life. These were the need for achievement, the need for power, and the need for affiliation. Moving on, we're going to consider next some of the big content theories of motivation. So the first theory we'd like to consider is Maslow's Hierarchy of Needs.

Interestingly, although Maslow's hierarchy of needs is a very common theory that is taught a lot in management schools and is used and referred to by a lot of people, there is actually very little research evidence to support it. And in that sense, it's a good way of thinking that we need to get the more basics down correctly before we can move on to higher things. This idea is reflected in a number of other content theories. For example, Alderfer's ERG model where E stands for existence, R stands for relationship, and G stands for growth.

СЕКЦИЯ VIII
МИРОВОЗЗРЕНЧЕСКИЕ ТРАНСФОРМАЦИИ МОЛОДОГО ПОКОЛЕНИЯ
В МЕЖКУЛЬТУРНОМ ПРОСТРАНСТВЕ

ДОКЛАДЫ

Гарбуз Ю.

КІНО ЯК ПОСЕРЕДНИК СПІЛКУВАННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ В МІЖКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ

У нашому глобальному світі ми фактично існуємо в міжкультурному просторі і ще пару століть назад дізнатися про те, як живе і чим цікавиться молодь в різних країнах можна було тільки з книг. Однак, світ стрімко змінюється, а ХХІ століття – це століття розвитку технологій та появи інтернету. Сучасну молодь вже неможливо уявити без телефонів, та інших гаджетів. Книги відійшли на другий план, а на перший виходять динамічні джерела отримання знань про чужу культуру – інтернет, кіно та телебачення.

У всьому світі молоді подобається дивитися кіно: комусь для задоволення і підняття настрою, а комусь для освіти або пошуків якихось відповідей. Але кожна сучасна людина не уявляє свого життя без кінематографа. Цілком ймовірно, що мистецтву кіно вона приділяє найбільше часу, адже телебачення зараз доступне в кожному будинку.

У кінофільмах книги отримують друге життя, адже екранізація книг пробуджує у молоді інтерес до літератури і кінематографу. Вони читають книги перед виходом фільму, щоб потім краще розуміти, що ж саме було змінено режисерами. Вони цікавляться, як взагалі знімаються фільми. Деякі навіть потім мріють працювати в кіноіндустрії. Завдяки їхнім інтересам і бажанням, вони, самі того не помічаючи, роблять внесок в культурний простір сучасного суспільства.

Перше місце за кількістю екранізацій своїх книг серед живих і здорових письменників займає Стівен Кінг. Адже він – письменник, що працює в різноманітних жанрах, включаючи жахи, трилер, фантастику, фентезі, містику, драму. За сюжетами його романів, повістей і розповідей знято 70 фільмів та 16 серіалів. Це викликало справжній бум серед молоді у всіх країнах і його книги почали читати ще більше, хто на мові оригіналу, хто в перекладі, таким чином руйнуючи бар'єри в єдиному міжкультурному просторі.

Рева О.

ТРАНСФОРМАЦІЯ СТУДЕНТСЬКОГО СВІТОГЛЯДУ ЩОДО ІСТОРИЧНО-КУЛЬТУРНОГО НАДБАННЯ У ПОВТОРНИХ ПЕРЕКЛАДАХ 20-50-Х РОКІВ ТА У НАШ ЧАС

Культурний розвиток та світогляд кожної країни пов'язаний з розвитком її літератури. Останнім часу спостерігається посилення уваги до дослідження історії перекладознавства, зокрема вивчення повторних перекладів, як засобу розкриття творчого потенціалу тексту-джерела, перекладача, вихідної та цільової культур [1].

Особливо багато повторних перекладів та нових редакцій було виконано у 1930–1950-ті роки. Вони є корисними у дослідженнях в перекладознавстві та дають змогу вивчити багато питань починаючи зі зміни норм, стратегій та стандартизацій і закінчуючи політичним контекстом [2].

Надзвичайно важливо на прикладі різноманітних художніх перекладів зробити подальше осмислення творів, які не загубилися з часом, а навпаки увійшли до взірців української зарубіжної класики, відображають різнобарвну світову літературу для українського читача того часу, підтримувати властивий широкий культурно-історичний і літературний колорит, формувати погляди на українську літературу та мову як органічну складову світової культури [3].

Література

1. Пригоди Аліси в Україні, або про множинність сучасних перекладів/ О.В.Ребрій // Лінгвістика ХХІ століття: нові дослідження і перспективи. – 2009. – № 3. – С. 190–205.
2. Кальниченко О. А. Повторні переклади в Україні у 1920–1950-ті роки / О. А. Кальниченко, 3. В. Зарубіна – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2017.
3. Коломієць Л.В. Український художній переклад та перекладачі 1920–30-х років: матеріали до курсу «Історія перекладу»: навчальний посібник / Л.В. Коломієць. – Вінниця : Нова Книга, 2015. – 360 с.

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

Бірюкова В.

ВПЛИВ СУБТИТРУВАННЯ У ВИВЧЕННІ МОВИ СУЧАСНОЮ МОЛОДІЮ

Використання субтитрів полегшує розуміння мови і культури як у формальній, так і в неформальній обстановці. Виконавче агентство з освіти, культури та аудіовізуальних засобів профінансувало безліч проектів з метою допомогти вивчити іноземну мову за допомогою субтитрів. Іноді, метою перегляду кінофільмів з субтитрами є не цілеспрямоване вивчення мови, а естетична насолода роботою режисера. У такому контексті вивчення іноземної мови є ненавмисним. Але тривалий час перегляду знижує концентрацію і якість навмисного вивчення мови. Найбільш поширеними способами передачі і отримання інформації є усні та письмові ЗМІ. З цієї причини молодому поколінню буде краще сприйматися на слух аудіовізуальні навчальні посібники з субтитрами, ніж друковані книги.

Фінансований ЄС проект «Навчання через субтитри» ClipFlair являє собою платформу для обміну досвідом, перекладом субтитрів між учнями, вчителями та дослідниками.

В даний час найбільш поширені форми міжнародної масової комунікації базуються на тому, що звук, зображення і текст залежать один від одного. Таким чином, не дивно, що новітні методи як для самостійного навчання, так і для навчання за допомогою репетитора іноземної мови засновані на мультимедійних інструментах навчання. Тема субтитрів і вивчення мови завжди прогресує, дослідники намагаються поповнювати дані своїх досліджень і розробити нові мотивуючі стратегії навчання. Зараз настав час для проведення подальших експериментів, щоб перевірити взаємодію когнітивної діяльності, пов'язаної з обробкою медіа та з інтерсеміотическою активністю перекладу субтитрів.

Будник С.

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЇ ПЕРЕКЛАДУ АКАДЕМІЧНИХ НОМЕНКЛАТУРНИХ ОДИНИЦЬ

Недостатній рівень вивченості терміносистеми академічного дискурсу і відсутність каталогів та реєстрів академічних номенклатурних одиниць, завдання яких є упорядкування найменувань в тому числі іншомовного походження для користування в сучасній системі вищої освіти, встановлює актуальність даного дослідження та його мету – визначення стратегії перекладу академічних номенів. Матеріалом даного дослідження виступають найменування навчальних курсів (НК) філологічного напрямку провідних британських університетів відповідно до рейтингу The Complete University Guide [3].

Система мови являє собою безліч елементів, які утворюють певну єдність і цілісність. Кожен компонент мовної системи існує не ізольовано, а лише у взаємодії з іншими компонентами. Найбільш рухливою є лексична система, яка, окрім загальної побутової лексики, охоплює підсистему галузевої терміносистеми. Згідно із традиційними уявленнями основними ознаками терміну є системність, наявність дефініції, тенденція до однозначності в межах свого термінологічного поля [2]. У системі мови також існують номенклатурні одиниці. Номенклатура – це сукупність умовних символів, графічних позначок, назв та позначення певного маркування [2; 1].

В академічному дискурсі, який відображає комунікацію в вищому навчальному закладі, недостатньо вивчені найменування навчальних курсів, які входять до складу програм філологічної підготовки [1]. Наведемо декілька прикладів номенів даної групи: Power of Language, The Politics of Language, Corporate communication [5; 6].

Стратегія перекладу академічних номенів здійснюється у два етапи. Перший етап включає структурно-семантичний аналіз номенів, який враховує структурно-компонентний аналіз найменування, а також аналіз анотацій курсів, які становлять опору для адекватної інтерпретації номену. Другий етап перекладу – це пошук номену-аналогу серед найменувань дисциплін, опублікованих на сайтах провідних ВНЗ України, і якщо такий відсутній, здійснюється пошук оптимального варіанту перекладу з урахуванням механізмів перекладацьких трансформацій [1].

Для того щоб адекватно перекласти назву курсу Corporate communication, який викладається у Ланкастерському університеті, звертаємось до аналізу структури ННК. Назва складається з двох компонентів, структуру якої можна схематично зобразити таким чином: Adj+N. Згідно з коротким описом курсу, виявляється, що йдеться про корпоративну комунікацію, зокрема, про те, як працівники застосовують знання корпоративного спілкування, жанрів і специфіки аудиторії для створення власних усних і письмових текстів в цій сфері [6]. Наявність аналогічного курсу з відповідною назвою в системі МР [4] дозволяє перекладати ННК Corporate communication як Корпоративні комунікації.

Література

1. Будник С. В. Стратегія перекладу академічних номенклатурних одиниць / Будник С. В., Молодча Н. С. // Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук : міжнар. наук.-практ. конф., 5 груд. 2019 р. / відп. ред. Зінченко М. О., Л. Л. Макарук. – Луцьк, 2019. – С. 408-410.
2. Халіновська Л. Кореляція понять термін і номен в українській науково-технічній термінології [Електронний ресурс] / Л. Халіновська // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Сер. Проблеми української термінології. Вип. 733. – 2012. – С. 57–59. – Режим доступу: <http://tc.terminology.lp.edu.ua> (дата звернення: 26.09.2019).
3. The Complete University Guide [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.thecompleteuniversityguide.co.uk/league-tables/rankings> (дата звернення: 26.09.2019).

Довідкові джерела

4. Робоча програма вибіркової дисципліни «Корпоративні комунікації» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://eenu.edu.ua/sites/default/files/Files/kk_gp_2016.pdf (дата звернення: 26.02.2020).
5. Module and Programme Catalogue [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://webprod3.leeds.ac.uk/catalogue> (дата звернення: 26.02.2020).
6. Undergraduate Courses A-Z [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://www.lancaster.ac.uk/study/undergraduate/courses> (дата звернення: 26.02.2020).

Казак Я.

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ, ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ І ЛОКАЛІЗАЦІЯ В ІНДУСТРІЇ ОНЛАЙН ІГОР

Локалізація – новий напрямок у перекладі, що динамічно розвивається. Він виник у 90-х роках і набуває більшого поширення у зв'язку з розвитком інформаційних технологій, розвитком комп'ютерних програм, веб-сайтів, комп'ютерних ігор і з потребою в їхньому перекладі. Локалізація – це адаптація певного продукту, послуги чи інших матеріалів, підлаштування під потреби певної культури, країни чи регіону. Локалізації піддаються численні елементи, що трапляються в тексті: назва гри, власні імена, вигадані слова та вирази, метафори чи одиниці.

Відносини між перекладом і локалізацією були не зовсім визначеними з самого виникнення цього явища. Згадки про локалізацію були обмежені, тому багато хто вважав, що переклад – це основа будь-якого проекту локалізації, але переклад займає лише третину всіх процесів, що забезпечують локалізацію проектів.

На жаль, перекладачам не вистачає знань, отриманих в університеті, оскільки перелік завдань, які виконує перекладач в індустрії, розширився і вимагає компетентностей в технічній, організаторській та маркетинговій сферах. Для заповнення пропусків активно створюються курси навчання «на місцях», проте здається необхідним ввести подібні курси вже на стадії університетської освіти, бо сьогоднішня ситуація показує, що локалізація займе майже всі ніші перекладу. Тим не менш, уже проводиться деяка робота, починають вводити подібні курси в основну програму — як у світі, так і в Україні.

Коли мова йде про локалізацію, то часто торкаються теми глобалізації та інтернаціоналізації. Вважається, що ці два поняття є безпосередньою частиною процесу локалізації. Глобалізація – це процес, що веде до об'єднання культурних, політичних, економічних, соціальних норм, що створює

єдиною системою, яка діє за одними правилами. Інтернаціоналізація є пристосуванням продукту до подальшої можливості зробити продукт прийнятним для інших мов. Це «нейтралізація» продукту: позбавлення від рис, притаманних культурі, в якій він створювався. Але для чого потрібна локалізація, якщо можна зупинитися на інтернаціоналізації? Справа в тому, що англійська є рідною лише для 35,2 % користувачів інтернету.

З кожним роком індустрія комп'ютерних ігор все більше розвивається і все частіше привертає до себе увагу лінгвістів. Зараз відеоігри мають велику популярність у період розвитку інформаційних технологій і займають важливе місце на міжнародному ринку, тому зростає попит в їх локалізації.

Kononenko M.

TRANSFORMATIONS OF THE LINGUISTIC IDENTITY IN THE INTERNET AGE

The changes brought on by mass-scale gadgetization affect all social processes, including communication. The wide availability of the Internet and the extensive use of gadgets as learning tools are at the forefront of the formation of a new and/or transformation of the already existing linguistic identity.

The linguistic identity of the Internet age is characterized by new, and not always positive, dimensions. For example, the basic concepts of gender and national identity are generally offset; the use of “nicknames” and “avatars” causes the development of a pseudo-identity substituting for the core linguistic identity.

The desire to increase the volume of information and the speed of its exchange leads to changes in the nature of the employed language tools and a one-dimensional approach to discourse. The modern Internet-conditioned linguistic identity features the use of simplified stylistics and punctuation (waiving the use of capital letters and punctuation marks); new forms of expression of emotions (capital letters, punctuation marks as symbolic ways of expressing a variety of emotive meanings); various abbreviations and colloquial vocabulary. The communicative strategies of the new language personality are characterized by assertiveness and pragmatism. Another negative characteristic of the above linguistic identity is the habitual violation of the norms of language etiquette (writing proper names with a small letter, using a conversational style when communicating with the management, lack of punctuation marks) resulting in the decrease in the levels of politeness and respect for the interlocutor. Consequently, the boundaries between personality-oriented and status-oriented communication are blurred, which further leads to a decrease in the hierarchy of the social structure in society and the blurring of institutional boundaries.

Hence, there is a significant decrease in the ability of verbal expression and perception, which affects both the educational process and communication between generations.

Лебедін Н.

КНИГИ ЯК МІСТ МІЖ УЧАСНИКАМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Книги, на відміну від енциклопедій і довідників, завжди були найнадійнішими джерелами знань про чужі культури, які, в свою чергу, слугували містками у міжкультурній комунікації.

Серед усього розмаїття літературних жанрів детектив – воістину один з найпопулярніших та улюблених в багатьох країнах: людьми різного віку, з різних соціальних верств, носіями різних культур. Крім того, класичний і сучасний детектив користуються великою популярністю серед молоді завдяки тому, що такі детективи часто піднімають різні соціальні питання, зрозумілі саме молодому поколінню.

В детективних романах Р. Стаута крім опису процесу розслідування загадкової події і розкриття цієї загадки яскраво відображені звичаї американського суспільства 30–70-х років ХХ століття, і порушені суспільні проблеми, такі як расова дискримінація («Право померти», 1964) і тотальне втручання ФБР в життя простих людей («Дзвінок у двері», 1965), від якого він сам довгі роки страждав.

Романи Рекса Стаута також прищеплюють його читачам прагнення до хорошого смаку в їжі та одязі. Сторінками романів розкидано стільки описів найвишуканіших страв, що Стаут за допомогою своїх друзів з «Вікінг Прес» в 1973 році навіть опублікував власну книгу рецептів Nero Wolfe Cookbook.

Одне з головних завдань перекладача – відтворити настрій і культуру твору, підібрати такі слова, які дозволять донести закладену автором ідею носіям різних культур.

Таким чином, саме перекладач робить можливою таку міжкультурну комунікацію, коли носії різних культур, обговорюючи один твір, зможуть зрозуміти один одного через розуміння ідей одного тексту.

Ольховська О.

ПОГОДА – ОСНОВНА ТЕМА ДЛЯ *SMALL TALK* У МІЖКУЛЬТУРНОМУ СПІЛКУВАННІ

Як окрема людина не може нормально існувати в ізоляції від інших людей, так і жодна культура не здатна повноцінно функціонувати в ізоляції від культурних досягнень інших народів. У сучасних умовах розвиток культурних зв'язків відбувається у найрізніших сферах людського життя. Політичні та економічні зміни, які відбулися у світі за останні роки призвели до масштабної міграції народів, їх переселення, змішання і зіткнення. У результаті цих процесів все більше людей долають культурні бар'єри, які раніше їх розділяли, тому реально взаємодія культур здійснюється саме через контакти між окремими людьми.

Майбутньому перекладачеві, професія якого безпосередньо пов'язана з комунікацією з представниками різних культур, буде вельми доречним розібратися, як же правильно налагоджувати контакти, оскільки кожен з учасників комунікації – це свого роду маніпулятор, який має здатність впливати на партнерів з певною метою або ж має перед собою таке завдання.

Міжкультурна комунікація – це завжди міжперсональна комунікація у спеціальному контексті, коли один учасник виявляє культурну відмінність іншого. Важливо знати, про доречність тієї чи іншої теми для комунікацій, навіть таких безневинних, як погода і клімат.

Погода – класична тема для розмови, незалежно від культурних відмінностей. Якби погода не змінювалася, 9 із 10 людей не змогли б почати жодної розмови. Будь-яка питальна репліка про погоду покликана ініціювати початок розмови і викликати у співрозмовника позитивний, легкий настрій. Зовсім не даремно стандартний день людини починається з вивчення прогнозу погоди. Кліматичні зміни – дуже актуальна тема, яка піддається обговоренню все гостріше і гостріше.

Столярчук Г.

ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ МОЛОДІ В СВІТІ СУЧАСНИХ СВІТОГЛЯДНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ФІНАНСОВОЇ СФЕРИ ТА ЇХ ВПЛИВУ НА ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ФІНАНСОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Економічний розвиток будь якої країни пов'язаний з міжнародними фінансовими розрахунками. З цього приводу актуальним для молодих економістів і підприємців стає вивчення та переклад англійської фінансової термінології міжнародних стандартів обліку й аудиту.

Оскільки міжнародні стандарти відносять до правових документів [1], було досліджено існуючі способи перекладу відповідної термінології, а саме: експлікацію (описовий переклад), аналоговий переклад, транслітерацію та калькування. Досліджувався також вплив особливостей утворення фінансових термінів на їх переклад. Найбільш продуктивною словотворчою моделлю виявляється «Noun + Noun + Noun», наприклад: *cash flow statement*. Таку формулу називають ланцюжком іменників і вважають різновидом так званої *stone wall model* [2]. Так, у терміні *cash flow statement* семантичним центром (ядром) є іменник *statement*, а словосполучення *cash flow* є визначальним. Таким чином, ланцюжок іменників дозволяє отримати такий переклад терміну: «*The statement of the cash flow*» – «Звіт про рух грошових коштів».

В цілому, найважливішою умовою при перекладі документів міжнародного фінансового права є не тільки високий рівень лінгвістичної компетенції, але й достатній рівень фінансових знань перекладача.

Література

1. Калюжная В.В. Стиль англоязычных документов международных организаций / В. В. Калюжная. – Київ : Наук. думка, 1982. – С. 20–56.
2. Change in contemporary English: a grammatical study / Leech, Geoffrey; Hundt, Marianne; Mair, Christian; Smith, Nicholas. – Cambridge : Cambridge University Press, 2009. – 341 p.

Ткаченко Д.

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ПЕДАГОГІЧНИЙ ІМІДЖ

Світ став глобальним. Життя майже всіх людей які населяють планету, змінилися. Засоби комунікації, торгівля, фінансові руху, ринок праці, міграційні потоки, соціальні відносини, мультикультурні суспільства, міжкультурні відносини, тероризм, війна, громадянське суспільство: світ набуває день за днем все більш глобальної конотації.

Минув деякий час з тих пір, як з'явилося кілька наукових дисциплін – економіка, соціологія і антропологія – вони ставлять під сумнів процеси глобалізації. Педагогіка як наука про освіту, як видається, навпаки, залишається в стороні від цієї дискусії, приділяючи увагу лише деяким явищам, пов'язаним з глобалізацією, таких як, наприклад, нові структури мультикультурного суспільства. Як наука не тільки теоретична, але і практична поетика бажано, щоб педагогіка як можна швидше включила глобалізацію в число своїх основних інтересів. Якщо насправді пріоритетне завдання педагогіки полягає в розробці освітніх проектів у відповідь на виклики, що виникають у зв'язку з контекстом, простором і часом, в якому знаходиться людський досвід і який служить сценарієм, то стає ясно, що сучасний людський контекст є глобальним вимірюванням [2, с. 67]

Педагогіка, виходячи зі свого специфічного епістемологічного статусу, вибирає зовсім інший підхід до читання дійсності з інших дисциплін. Тому немає місця для аналізу глобалізації, який пропонував би сценарії з, натхненними причинно-наслідковими та етіологічними моделями, схильними до виявлення проблемних моментів, а саме – негативних аспектів, видів аналізу, який часто зустрічається в суспільно-політичній та економічній сфері.

Література

1. Бін У. Внимание и интерпретация / У. Бін. – Рим : Армандо, 1973.
2. Фрейре П. Автогонна педагогіка / П. Фрейре. – Турин : ЕГА, 2004.

Ялова А.

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ ФІЛЬМОНІМІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Протягом останніх десятиліть кінематограф посідає провідне місце в житті сучасної людини. Завдяки світової кіноіндустрії у нас є можливість пізнати культуру інших народів. Назви фільмів відіграють важливу роль у виборі фільму, адже саме назва несе у собі весь сенс фільму. Саме тому переклад англійських фільмонімів залишається й наразі актуальним питанням.

Фільмоніми, тобто назви фільмів, – це особливий розряд власних назв або онімів. Переклад заголовку фільму – дуже непросте завдання для перекладача. Назва містить у собі інтригу, змістове навантаження – і саме це повинен зберегти перекладач [1]. Для досягнення даної мети необхідно мати високий рівень володіння рідною та іноземною мовами, фонові та екстралінгвістичні знання. Важливою умовою адекватного перекладу фільмоніму є також збереження стилістики оригіналу. Проте найважливішим у перекладі фільмонімів залишається зміст фільму [2].

Найпоширенішими перекладацькими стратегіями дослідники вважають прямий переклад, трансформацію назви та заміну. Прямий переклад використовують, коли назва фільму містить власну назву або просте слово чи словосполучення з широким метафоричним значенням. Наприклад, «Black Christmas» – «Чорне Різдво», «Jexi» – «Джексі», «What Did Jack Do?» – «Що зробив Джек?» [1].

До трансформації в перекладах назв фільмів належать випадки додавання або опущення перекладачем деяких лексичних елементів. Прикладами такої стратегії можуть бути: «Voyage of Time: Life's Journey» – «Мандрівка часу» «Logan» – «Логан: Росомаха», «A Dog's Journey» – «Подорож хорошого пса» [1].

Наступна стратегія, що вимагає від перекладача неймовірних зусиль, – заміна. Її використовують при наявності певної гри слів, фразеологічних оборотів або реалій у назві фільму. Це змушує перекладача вдаватися до повної, а не тільки часткової трансформації. Повну заміну ще називають різновидом смислового розгортання [2]. Можна навести такий приклад: «21 Jump Street» – «Мачо і ботан». Оригінальна назва фільму відсилає нас до відомого американського серіалу 80-х рр. минулого століття «21 Jump Street», де головними героями були поліцейські, що під прикриттям розслідували кримінальні

злочини. І ось через 20 років героїв фільму включають до програми «Джамп Стріт, 21», що була раніше закрита. Проте, на нашу думку переклад був виповнений неточно, адже виникає ряд питань: хто такий мачо та хто такий ботан.

Отже проаналізувавши ряд фільмонімів, можна зробити висновок, що найуживанішими перекладацькими стратегіями є заміна, прямий переклад та трансформація назви. Вибір стратегії перекладу фільмоніму залежить, насамперед, від змісту та ідеології фільму, рівня міжкультурної освіти перекладача та глядацької аудиторії і в меншій мірі стратегій маркетологів.

Література

1. Демченко М. С. Тенденції перекладу сучасних англomовних фільмонімів на українську мову / М. С. Демченко // Молодий вчений. – 2017. – № 12.1. – С. 25–28.
2. Лесінська О.М. Особливості перекладу заголовків фільмів американського кінематографу українською мовою (на прикладі матеріалів за 2000–2015 роки) / О. М. Лесінська, Д. Д. Радішеська // Науковий вісник Міжнар. гуманітар. уні-ту Сер. Філологія. – 2018. – № 32., Т. 2. – С. 169–171.

СЕКЦИЯ IX ФОРМИРОВАНИЕ МИРОВОЗЗРЕНЧЕСКОЙ ПОЗИЦИИ МОЛОДЕЖИ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ

ДОКЛАДЫ

Белоконь А.

МОТИВАЦИОННЫЕ УСТАНОВКИ СОВРЕМЕННОГО СТУДЕНЧЕСТВА

При рассмотрении вопросов, касающихся студенчества «тогда» и «сейчас», стоит обозначить единственно-важный момент и понять, кто же такой «студент». В дословном переводе с латинского это слово обозначает человека, стремящегося к чему-либо, интересующегося чем-либо.

И ведь действительно, студент всегда являлся человеком, окруженным вниманием со всех сторон. Проблемы образования не случайно вызывают интерес и обеспокоенность мирового сообщества. Воздействие образования и науки на все процессы непрерывно усиливается. А при опросе родителей мы все чаще слышим, что у них все было не так. Количество посещаемых пар было гораздо больше, чем количество пропущенных, а подготовка к экзаменам отнимала гораздо больше времени и проходила в библиотеке за прочтением книг. Волнение было тем же, но подготавливались все же более тщательно.

Сегодняшнее студенчество мотивируется опираясь на то, что им принесет учеба в будущем. Будет ли доход стабильным? Стану ли я хорошим специалистом? Востребована ли моя профессия на рынке труда? Эти вопросы звучат все чаще. И сегодня высшая школа отчетливо осознала неизбежность смены своих стратегических целей и функциональных характеристик. Проблемы, встающие перед вузами, связаны с внедрением IT-технологий; преодолением возрастающего кадрового голода.

Резюмируя рассмотренное, стоит отметить, что огромный комплекс проблем порождает изменение социальных характеристик студенчества, начиная от их мотивированности и заканчивая проявлениями новых личностных качеств, не свойственных студентам предшествующих десятилетий и даже столетий.

Информация о внутреннем мире студентов достаточно скудна: большинство из них стремится к качественному образованию и будущему карьерному росту, ценит дружеское общение, любовь, считает себя прагматиками, но ищет вокруг образцы для подражания. Хотя годы идут, а данные черты выделяют студента из толпы и как наши родители мы так же волнуемся перед сессией, готовимся, не спим ночами перед экзаменами и стремимся к самосовершенствованию.

Носкова К.

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ

Розширення міжнародної співпраці спричинило потребу у фахівцях, що вільно володіють іноземною мовою в професійній діяльності. Отже, до випускника закладу вищої освіти пред'являються додаткові вимоги в області його мовної підготовки, що обумовлює необхідність пошуку нових ідей для вдосконалення досягнутого рівня мовної підготовки з урахуванням сучасного інформаційного етапу розвитку суспільства.

Практика показує зацікавленість студентів у використанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в процесі навчання іноземним мовам. Розвиваються такі розумові операції і загальні уміння, як аналіз, синтез, аналогія і моделювання, причому в таких формах, які не дублюють форми традиційного навчання. На цій основі формується пошукова активність студентів при відборі і структуризації інформації.

Застосування готових електронних навчальних і контролюючих програм дозволяє виконувати завдання з усіх видів мовленнєвої діяльності: аудіювання, говоріння, читання та письма. Електронна форма представлення освітньої інформації є зручною альтернативою традиційним паперовим навчальним матеріалам: підручникам, посібникам, журналам. Головні переваги електронної форми – великі виразні

можливості в представленні навчального матеріалу (відео, звук, графіка, анімація), інтерактивність. Яскравим прикладом такої електронної навчальної програми є застосунок «Stadt der Wörter» (Місто слів).

Популярністю серед студентів також користуються електронні вікторини, квести, направлені на поглиблення знань і практичних умінь з курсу. Використання ігрової навчальної платформи Kahoot дозволяє створювати вікторини, як у реальному часі, так і у вигляді постійно діючих ресурсів. Вони сприяють підвищенню навчальної мотивації за рахунок активізації процесу навчання; у ненав'язливій формі дозволяють здійснити контроль та самоконтроль знань і спонукають студентів до самостійного усунення виявлених прогалин.

Сучасні студенти та школярі – в основному мережеве покоління, для яких електронний спосіб отримання інформації (у цьому випадку саме навчальної) є нормальною складовою життя. У цілому високі технології в освіті вітаються студентами, – знання, вміння, навички знадобляться у самовдосконаленні та кар'єрному зростанні. Актуальною допомогою може бути інтерактивний курс вивчення німецької мови «Nicos Weg». Він є складовою частиною електронного навчання (E-learning, скорочення від англ. Electronic Learning – система навчання, за допомогою інформаційних, електронних технологій).

Інтенсивність засвоєння навчального матеріалу при використанні мережевих можливостей у багато разів перевершує традиційну, освітній процес неминує стає таким, що індивідуалізується, а під час вивчення навчального матеріалу можуть бути використані всі можливості комп'ютерних технологій.

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

Бац А. Позааудиторне знайомство з країною, мова якої вивчається (Історія створення та виконання гімну Німеччини)

Ні для кого не новина, що гімн – це візитна картка держави, один з її символів поряд з гербом та прапором. Урочиста пісня-гімн має давнє коріння, адже зародилася ще в Стародавній Греції. Тоді такою піснею прославляли богів.

Сьогодні урочисту державну пісню називаємо національним гімном, він є особливим для кожної держави, відображає її колорит, традиції та звичаї народу. Така пісня звучить на усіх змаганнях, вона представляє учасників чи звеличує країну, що виростила чемпіонів. Її можна почути на урочистих державних церемоніях. Кожен громадянин знає гімн своєї держави, виконує та слухає його стоячи, з почуттям величі та гордості.

Das Lied der Deutschen «Пісня німців» чи Das Deutschlandlied «Пісня Німеччини» є національним гімном Німеччини з 1922 року. Надзвичайно обдарований і відомий композитор Йозеф Гайдн написав музику до гімну в 1797 році на день народження імператора Священної римської імперії Франца II. Німецький поет Август Генріх Гофманн фон Фаллерслебен у 1841 році написав на тоді британському острові Гельголанд текст «Пісні німців» на відому мелодію композитора. Пізніше вона стала гімном Веймарської республіки. У 1933 році гімном Третього Рейху стала тільки перша строфа (за якою виконувалася «Пісня Хорста Весселя», що офіційно не вважалася частиною гімну). Сьогодні третя строфа є гімном об'єднаної Німеччини.

Багато іноземців асоціюють країну саме з гімном. Гімн – це, і показник поваги до власної історії, і шани до державних символів. У якості гімну зазвичай вибирають величну мелодію, яка може згуртувати народ, піднести його бойовий дух та викликати почуття патріотизму. Яскравим прикладом цього якраз служить національний гімн Німеччини.

Салашная Е.

МОТИВАЦИЯ КАК ГЛАВНЫЙ СТИМУЛ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА

«Если ты сейчас уснешь, то тебе приснится твоя мечта. Если же вместо сна ты выберешь учебу, то ты воплотишь свою мечту в жизнь» – это одно из основных мотивационных правил студентов Гарварда.

Мотивация – это внутренняя энергия, включающая активность человека в жизни, учебе и на работе. Если говорить о мотивации студентов, то она представляет собой процессы, методы и средства их

побудження к познавальної діяльності і активному освоєнню змісту освіти. Як мотиви можуть виступати емоції і прагнення, інтереси і потреби, ідеали і установки.

Студент приходять в професійну навчальну заклад не тільки за знаннями, а і за тим, щоб стати хорошим спеціалістом в своїй області, що є однією з головних мотивацій в час навчального процесу.

Крім цього, існує багато інших видів мотивацій, таких як набуття нових знань для того, щоб стати більш ерудитом, відкриття своїх прихованих здібностей і талантів, прагнення самоствердитися в суспільстві і утвердити свій соціальний статус через навчання, отримання задоволення від навчання мати більш високий зарплатню, розширення кола спілкування шляхом підвищення свого інтелектуального рівня і нових знайомств.

На головній мотиваційній установкою студентів є бажання. Дейл Карнегі утверджує: «На світ є тільки один спосіб побудити людей щось зробити – змусити людину захотіти це зробити». Студент охоче навчається тоді, коли це заняття йому цікаво і привабливо. Навчальні професійні навчальні заклади набагато більше дізнаються про вибрану ними професію в час проходження практики, виконання лабораторно-практичних робіт. Вони бачать стимул, мотивацію для подальшого теоретичного навчання, розуміючи, що можуть застосувати отримані знання на практиці.

Мохова В.

ЗАСОБИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СУЧАСНОГО СТУДЕНТА

Мотивація – рушійна сила для студента і стимул більше працювати. Психологія людини з роками змінюється через еволюцію суспільства, тож і вимоги і фактори, що будуть мати вплив на суб'єкта змінюються.

Якщо розглянути систему стимулу в роки СРСР, система мотивації базувалася лише на особистих амбіціях та факторах навколишнього суспільства. Раніше було достатньо поставити студенту трійку для того, щоб він почав краще вчитися, то чому ж це сьогодні не спрацює? В кінці 21 століття студенти отримували перевагу від гарного навчання, наприклад грошову, це існує і сьогодні, але знання втратили свою ціну, і навіть важко працювати заради меншої суми? Якщо на роботі ти отримуєш зарплатню яка більше. Оскільки в наш час дуже легко отримати освіту, і інколи твій диплом тобі взагалі у житті не допоможе, бо ринок праці змінюється, до того ж раніше, щоб отримати гарну роботу та в майбутньому достойне життя тобі був необхідний диплом, а якщо ти його не маєш то і шансів в тебе мало.

На нашу думку гарним мотиваційним інструментом, є різні конкурси, що дають за перемогу тобі якусь особисту перевагу наприклад, відвідування бізнес-тренінгів або можливість самореалізації. Що цікаво студенту сьогодні? Найкращою мотивацією є надання можливості саморозвитку, оскільки саме він може стати шляхом до твого успішного бізнес-майбутнього. Також гарним є надання можливості брати участь у різних проектах, але тут є мінуси. Зазвичай пропонують участь лише тим, студентам, що мають гарні оцінки. На думку викладачів саме такі студенти можуть запропонувати щось цікаве, але така думка помилкова. В наш час оцінка людини лише за її оцінками у навчанні є хибна. Людина може знати багато, але мати різні пріоритети, так наприклад, людина, що може мати феноменальні знання, все ж може мати не дуже гарні оцінки, через невідвідування занять, або просто через працю у півсилу, але це може бути лише тому що у людини на першому місці робота.

Існує псевдо-мотивація, яка також не має впливу. Це надання можливості практики, але зазвичай практика обмежується практикою в навчальному закладі, у такій ситуації робота та сама практика може бути виконана недосконало. На нашу думку, така система мотивації і нібито підвищення цікавості студента до своєї роботи застаріла.

Водолажский В.

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЯК ОСНОВОПОЛОЖНИЙ ПРИНЦИП НАВЧАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ

Проблема освіти є однією з найбільш істотних проблем, що стоять перед сучасним світом. Розробка та впровадження в практику принципів ефективної освіти є складовою частиною цієї проблеми. Багато з таких принципів універсальні, так як відображають такі теоретичні підходи до освітнього процесу, які можуть бути застосовані до будь-яких типів освітніх установ.

В умовах глобалізації освіти серед загальнодидактичних принципів навчання дуже важливим вважається індивідуалізація. У широкому сенсі індивідуалізація освітнього процесу передбачає як його переорієнтацію на особистість учнів, їх неповторну індивідуальність, так і надання їм вільного вибору освітніх форм і освітніх установ.

Розробка індивідуального освітнього маршруту для кожного учня, що передбачає його власні шляхи досягнення загальних та індивідуальних цілей освіти, є перспективним вектором створення освітніх програм нового покоління на всіх рівнях освіти.

Однак такий шлях немислимий поза соціальним контекстом, що вимагає повернення до поняття освітнього середовища, в якому представлені необхідні і достатні стимули і умови для розвитку і освіти індивіда, і яке можна розглядати як підсистему соціокультурного середовища.

Індивідуальна освітня програма в епоху глобалізації дозволяє кожному студенту в рамках єдиного педагогічного процесу проявити і реалізувати свій особистісний потенціал та сприяє розвитку професійної самосвідомості. В наслідок цього відбувається орієнтація фахівця на індивідуальні цінності і пошук засобів самореалізації та власної творчої діяльності як в межах своєї країни так і за кордоном, що стає можливим через загальну глобалізацію.

Делюкіна К.

АНТИУТОПІЯ ЯК ЗАСІБ ВИКРИТТЯ СОЦІАЛЬНИХ НЕГАРАЗДІВ ТА ФОРМУВАННЯ ЧІТКОЇ МОРАЛЬНОЇ ПОЗИЦІЇ ЧИТАЧІВ

Тексти жанру антиутопії характеризуються наочністю викриття соціальних проблем (культурних та моральних цінностей, норм соціальної взаємодії, поведінки, поглядів, та переконань), акцентами на проблемах того чи іншого суспільства, а також показовістю наслідків бажання досягнути утопічних ідеалів.

Твори літературної спадщини та сьогодення, що зветься антиутопіями, є невичерпними ресурсами для аналізу соціальних, політичних, та моральних проблем різних періодів. Прикладом ілюстрування таких проблем є твір Джорджа Оруела 'Animal Farm', що несе яскраво висловлений соціальний заряд, спрямований проти тоталітарних режимів. Даний твір є алегорією на революцію 1917 року і на подальші події в СРСР під час епохи сталінізму. У творі розкриваються моральні цінності персонажів, їх волевиявлення щодо досягнення певних цілей (а саме створення та підтримання колгоспу тварин), та, в решті решт, наслідки, до яких призводять такі дії. В романі змальована яскрава картина суспільства, у якому все визначається диктатором: його необмежена та ніким не контрольована влада, трудовий обов'язок усіх членів суспільства, жорстоке покарання всіх незгодних, нетерпимість щодо критики з боку пересічних членів суспільства. Сатиричний характер створеної в романі картини посилюється за рахунок того, що в якості диктатора виступає кнур.

Автор чітко вказує своєю сатирою, про яку країну йде мова, бо всі тварини на фермі звертаються одна до одної «товариш» («comrade»).

Деқаненко К.

РОЛЬ ХУДОЖЕСТВЕННОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ФОРМИРОВАНИИ МИРОВОЗЗРЕННЯ ЧИТАТЕЛЕЙ

Детектив как литературный жанр обладает высоким потенциалом формирования нравственности читателей, в нем всегда выступают две противоборствующие силы: преступники и их злонамеренные действия и те, кто борется с преступностью. Совершенно естественно то, что эти люди вызывают

восхищение читателей и своей смелостью, и своей проникательностью, и своей решимостью раскрыть преступления и наказать виновных.

Агата Кристи – одна из всемирно известных писателей детективного жанра. Ее произведения переведены на многие языки мира. Агата Кристи получила признание при жизни и до сих пор остается одним из любимых представителей этого жанра.

Среди детективов, которые действуют в произведениях Агаты Кристи, выделяется мисс Марпл. Она не имеет какого-либо профессионального образования, не получает никакого вознаграждения за раскрытие преступлений и даже подвергается опасности со стороны преступников.

Ею руководят сугубо гуманистические мотивы – помочь пострадавшим, уберечь людей от опасности, вывести из-под удара возможных или хорошо известных преступников. Образ мисс Марпл обладает высоким воспитательным потенциалом. Всё, что она делает, она делает бескорыстно и на благо людям.

В этом смысле можно со всей уверенностью утверждать, что произведения Агаты Кристи формируют мировоззренческие позиции её читателей.

Сергиенко Л.

ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЙ ФОНД КАК СРЕДСТВО ОТРАЖЕНИЯ МИРОВОЗЗРЕНИЯ НАРОДА-НОСИТЕЛЯ ЯЗЫКА

Фразеологический фонд любого языка как зеркало отражает все стороны жизни народа-носителя языка: природные условия обитания, флору и фауну, виды производственной деятельности населения, его культурные ценности, нормы социального взаимодействия, правила речевого поведения.

Фразеологический фонд представляет собой неисчерпаемый источник материала для исследования языка как средства формирования и хранения человеческого опыта, знаний, культуры.

Фразеологические единицы с компонентом «зооним» часто основаны на разнообразных стилистических средствах:

Аллегория:

A cat in gloves catches no mice – будешь белоручкой, никакого дела не сделаешь; без труда не вытащишь рыбку из пруда.

Метафора:

Every dog is a lion at home – всяк кулик в своем болоте велик.

Метонимия:

All asses wag their ears – дуракам свойственно принимать глубокомысленный вид.

Сравнение:

Behave like a bull in a china shop – вести себя, как слон в посудной лавке.

Перифраз:

Wolf in sheeps clothing – хитрый притворщик, умеющий казаться лучше, чем он есть на самом деле.

Они являются средством выражения таких мировоззренческих категорий, как добро и зло, несут явно дидактическую направленность и формируют мировоззрение человека.

Грек Т.

РОЛЬ МОТИВАЦІЇ У ВИВЧЕННІ ДІЛОВОГО АСПЕКТУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Сучасні тенденції розвитку нашої держави та її суспільного життя в контексті епохи глобалізації актуалізують проблему вивчення англійської мови, а саме і ділового її аспекту. Сьогодні істотно змінюються вимоги до володіння іноземною мовою фахівцями всіх рівнів, першорядного значення набувають практичні навички, що передбачають знання ділової мови в усному та писемному мовленні, вміння використовувати іноземну мову у своїй професійній діяльності.

Ділова іноземна мова розглядається і як мова професійної спрямованості, вона передбачає певний лексичний матеріал та певні види комунікацій у діловому контексті. Ділова англійська мова використовується в бізнесовому оточенні, її концепція формується і набуває ваги з поглибленням ділової інтеграції. Таким чином, вивчення ділової англійської мови включає не тільки надбання мовних знань, умінь та навичок, але й формування свідомості природи комунікацій у бізнесі, оволодіння методами їх

реалізації, культурної свідомості, а також узагальнення на прагматичному рівні знань і навичок, отриманих студентами при вивченні спеціальних, соціальних та гуманітарних дисциплін.

Все вищезазначене є потужною мотивацією для вивчення ділової іноземної мови, що істотно підвищує престиж цієї освітньої дисципліни. Розрізняють такі види мотивації людини: зовнішня, внутрішня, позитивна, негативна, стійка, нестійка, індивідуальна, групова, пізнавальна, тощо. Саме внутрішня мотивація при вивченні іноземної мови вважається важливим елементом успішного навчання.

Ткаченко Е.

ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ МОТИВАЦИИ К УЧЕБНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СТУДЕНТОВ

Мотивация для студентов является наиболее эффективным способом улучшить процесс обучения. Мотивы являются движущими силами процесса обучения и усвоения материала. Мотивация к обучению достаточно непростой и неоднозначный процесс изменения отношения личности, как к отдельному предмету изучения, так и ко всему учебному процессу.

Есть факторы (условия), способствующие формированию у студентов положительного мотива к учению, а именно: осознание ближайших и конечных целей обучения, осознание теоретической значимости усваиваемых знаний, эмоциональная форма изложения учебного материала, показ «перспективных линий» в развитии научных понятий, профессиональная направленность учебной деятельности, выбор заданий, создающих проблемные ситуации в структуре учебной деятельности.

Мотивация, имея внутренние, отчасти психологические причины, не может быть внедрена извне, снаружи, другим человеком. Ответственность за мотивацию лежит полностью на самом человеке (иногда это называется «внутренняя мотивация» или «самотивация»). Взаимодополнение мотивации и стимуляции – это желаемая предпосылка действительно эффективного процесса обучения, из чего следует, что за эффективность процесса обучения отвечают обе стороны – и преподаватели, и студенты.

От студентов необходимы собственная воля и активность в реагировании на стимулы преподавателя – если такого нет, то нельзя упрекать преподавателя в отсутствии его стимулирующего поведения по отношению к студентам.

Щербак К.

ГОТОВНОСТЬ К ОБУЧЕНИЮ В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ В МИРОВОЗРЕНЧЕСКИХ ПОЗИЦИЯХ СТАРШЕКЛАССНИКОВ

Аксиомно утверждать, что успешность обучения в учебном заведении высшего образования, особенно на первоначальных этапах, зависит, насколько старшеклассники имеют представление о целях, формах, методах, специфике обучения в вузе. Молодые люди приходят в вузы без наличия какого-либо переходного этапа, который в структуре образования не предусмотрен. Происходит резкая смена не только содержания обучения, но организации занятий, внеучебного времени, контактов преподавателей и студентов. К таким изменениям школьников необходимо готовить и формировать их мировоззренческие позиции не только относительно профессионального самоопределения, но и специфики получения, освоения выбранной профессии в современном учебном заведении высшего образования.

По мнению специалистов, занимающихся этой проблематикой, «готовность к обучению в вузе складывается из зрелости старшеклассника, определяющейся осознания им социальной значимости образования глубины знаний, глубины интеллектуальных умней и навыков, устойчивости саморегуляции своего поведения выдвинуть следующие компоненты готовности старшеклассника к обучению в вузе: мотивационный, деятельностный и интеллектуальный.

Мотивационный компонент предполагает желание учиться в вузе по выбранной профессии, быть студентом, выполнять обязанности в соответствии с новым статусом. Деятельностный компонент включает два компонента: содержательный, включающий в себя совокупность систематизированных знаний умений, навыков и способов деятельности, обеспечивающую способность выпуска школы к осуществлению деятельности в контексте выбранной специальности в вузе, и организационный, означающий сформированность у будущего студента совокупности умений планировать свою деятельность, наличие навыков самоорганизации и саморегуляции поведения. Интеллектуальный компонент характеризует все познавательные способности личности: ощущение, восприятие, память,

представление, мышление, воображение. Этот компонент определяет процесс познания и эффективное решение проблем, в частности, при овладении новым кругом задач» [1, с. 1879].

Можем предположить, что в представлении современного школьника обучение в учебном заведении высшего образования это наличие большей свободы, меньшего количества учебных предметов, новые знакомства и контакты, более разнообразные формы деятельности. в том числе и по развитию собственных творческих способностей. Но с другой стороны, школьники слабо представляют себе, что за свободой в организации учебного процесса в вузе лежит большая доля самостоятельной работы, к которой молодые люди, особенно на младших курсах, не всегда готовы, а за возможностями участвовать во многих интересных студенческих проектах, творческих коллективах и других внеучебных мероприятиях – ответственность за самостоятельное определение приоритетностей: профессиональная подготовка или творческая самореализация.

В любом случае, со сменой акцентов в системе довузовской подготовки на подготовку к внешнему независимому тестированию, только в вузовских аудиториях, потерялось важная составляющая этого «мостика» между школой и учебным заведением высшего образования в части формирования представлений школьника о современном высшем образовании и требованиях к нему, как будущему студенту, по его качественному освоению.

Литература

1. Кагарманова В. А. Компоненты готовности старшеклассника к обучению в вузе [Электронный ресурс] / В. А. Кагарманова, Д. С. Кагарманов // Вестник Башкирского ун-та. – 2012. – Т. 17. – № 4. – С. 1876–1879. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/komponenty-gotovnosti-starsheklassnika-k-obucheniyu-v-vuze/viewer>.

2. Актуальні проблеми в системі освіти: загальноосвітній навчальний заклад – доуніверситетська підготовка – вищий навчальний заклад : зб. наук. праць матеріалів II Всеукр. наук.-практич. конф., 25 травня 2016 р., м. Київ / Нац. авіаційний ун-т ; наук. ред. Н. П. Муранова. – Київ : НАУ, 2016. – 296 с.

Гриб Т.

ПРОБЛЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ МЕТОДИЧЕСКОГО ОБЪЕДИНЕНИЯ В СТРУКТУРЕ УЧРЕЖДЕНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ

Изучение теоретических и методических аспектов деятельности методического объединения в структуре учреждения образования имеет важное значение в контексте обеспечения учебного процесса в современной школе новейшими методическими разработками и эффективными апробированными методиками обучения. Для такого изучения необходимо проанализировать содержание понятие «управление» и его специфику в учреждениях образования; обосновать направления деятельности, цель, задачи и отличительные признаки методического объединения; разработать коллегиальную модель управления деятельностью методического объединения; сконструировать алгоритм анализа управленческой деятельности методического объединения и его методическое обеспечение; охарактеризовать работу методического объединения учителей в учреждении образования в условиях модели коллегиального управления.

Методическое объединение – основное структурное подразделение методической деятельности учреждения общего среднего образования. Цели и задачи деятельности методических объединений тесно связаны с жизнедеятельностью всего организма школы. Главное их назначение – формирование методологической и профессионально-педагогической культуры педагогов, создание условий для постоянного саморазвития и самосовершенствования его участников, формирования мировоззренческих позиций относительно организации и реализации методической работы в современных учреждениях образования [1; 2].

Модель коллегиального управления отражает проявление реальных человеческих отношений между субъектами образовательной системы (руководителями, педагогами, учащимися); духовное общение субъектов, внутренне принимающих и нравственно обогащающих друг друга; процесс диалогического взаимодействия равнозначных участников, имеющих право на свободное определение своей профессиональной позиции; культуру приобщения педагогов к определенной системе ценностей, которая креативно создается и переживается в процессе коллегиального взаимодействия. В процессе разработки модели коллегиального управления сформулированы алгоритм управленческой деятельности, критерии

гуманитарной экспертизы процесса и результатов педагогического взаимодействия в рамках методического объединения; принципы функционирования модели коллегиального управления.

Алгоритм анализа управленческой деятельности методического объединения педагогов в учреждении образования состоит из следующих этапов: проблематизации; разработки комплекса организационно-педагогических условий деятельности методического объединения в структуре общего среднего образования; мотивации педагогов на коллегиальное управление; процессуального этапа и аналитико-рефлексивного этапа.

Организационно-педагогические условия коллегиального управления объединением педагогов учреждения образования предусматривают разработку модели и алгоритма анализа управленческой деятельности методического объединения; классификацию проблем в деятельности методического объединения; создание матрицы проблематизации и проектирования деятельности методического объединения; обеспечение непрерывного самообразования педагогов методического объединения в логике: управление – со-управление – самоуправление; экспертизу методических произведений; создание ситуации социальной востребованности и признания значимости достигнутых результатов деятельности методического объединения педагогов.

Литература

1. Снопкова Е. И. Самообразовательная деятельность педагога: направления, формы, условия: актуальные вопросы совершенствования профессиональной компетентности / Е. И. Снопкова // Народная Асвета. – 2018. – №2. – С. 26–30.

2. Снопкова Е. И. Методологическая культура педагога: научно-методические основы развития: монография / Е. И. Снопкова. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2019. – 256 с.

Жолудева А.

РАЗВИТИЕ МИРОВОЗРЕНЧЕСКИХ ПОЗИЦИЙ И МЕТАПРЕДМЕТНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ ОБУЧАЮЩИХСЯ СРЕДСТВАМИ ИНТЕРАКТИВНОЙ ПЕДАГОГИКИ

В условиях усовершенствования процесса обучения в учреждениях образования становится актуальным исследование теоретических и методических аспектов развития личностных и метапредметных компетенций обучающихся средствами интерактивной педагогики, формирование их мировоззренческих позиций в ходе этого процесса. Для этого необходимо проанализировать состояние проблемы в современной педагогической науке и образовательной практике; рассмотреть коммуникацию как ключевое педагогическое понятие интерактивной педагогики; раскрыть содержание исследуемых компетенций и разработать модель их развития средствами интерактивной педагогики на различных уроках; провести педагогический эксперимент по апробации модели и комплекса упражнений для практического закрепления теоретических наработок.

Анализ проблемы исследования позволил сделать вывод о том, что личностные и метапредметные компетенции представляют собой систему универсальных учебных действий, позволяющих обучающимся продуктивно решать регулятивные, познавательные и коммуникативные задачи. Личностные и метапредметные компетенции формируются при изучении разных предметных областей и востребованы в процессе их освоения [1; 2]. Коммуникация как психолого-педагогическое понятие интерактивной педагогики интегрирует содержание таких понятий как, «коммуникация», «общение», «коммуникативные компетенции». В структуре коммуникативных компетенций выделяются умения обмениваться информацией, участвовать в дискуссиях, сознательно ориентироваться на позиции других людей, слушать и вступать в диалог, участвовать в коллективном обсуждении проблем, интегрироваться в группу сверстников и строить продуктивное взаимодействие на уроке и др. Учебно-познавательные, проблемно-поисковые, информационные компетенции связаны с регулятивными действиями в составе метапредметных компетенций более высокого уровня. В состав личностных компетенций включаются разнообразные индивидуально-психологические, мотивационные, деятельностные и коммуникативные составляющие. Компетенции личностного самосовершенствования направлены на освоение способов физического, духовного и интеллектуального саморазвития, эмоциональной саморегуляции и самоподдержки. Ученик овладевает способами деятельности в собственных интересах и возможностях, что выражается в его непрерывном самопознании, развитии необходимых современному человеку личностных качеств, формировании психологической грамотности, культуры мышления и поведения.

В процессе обучения для развития личности учащегося необходимо широко использовать уже наработанные, проявившие себя методы, приемы и организационные формы интерактивной педагогики (брейнсторминг, интерактивные игры, викторины, конкурсы, ролевые и имитационные игры и др.); планировать совместную деятельность и коллективные формы взаимодействия на всех этапах обучения (целеполагание, актуализация опорных знаний, изучение нового материала, тренинг, контроль, рефлексия); осваивать новые, в том числе, информационно-коммуникационные технологии, которые позволяют трансформировать традиционный процесс обучения в направлении активизации познавательной деятельности учащихся; активно осуществлять сетевое взаимодействие педагогов с целью тиражирования успешных и современных практик обеспечения личностных и метапредметных образовательных результатов.

Литература

1. Снопкова Е. И. Автономия учащегося в учебной деятельности: отношение к концепту / Е. И. Снопкова // Вестник МГИРО. – № 1 (29). – 2017. – С. 57–59.
2. Снопкова Е. И. Методологическая культура педагога: научно-методические основы развития : моногр. / Е. И. Снопкова. – Могилев : МГУ имени А. А. Кулешова, 2019. – 256 с.

СЕКЦИЯ X СМАРТ-ОБРАЗОВАНИЕ: ИЗМЕНЕНИЕ МИРОВОЗЗРЕНИЯ СТУДЕНТОВ

ДОКЛАДЫ

Жолоб Є.

СВІТОГЛЯДНІ ПОНЯТТЯ ДВОХ СВІТІВ ЛІТЕРАТУРИ: З ПОЗИЦІЙ ХХ ТА ХХІ СТОЛІТЬ

Література – одна з форм суспільної свідомості. Це передусім різновид мистецтва, мистецтва слова, що передає думку та досвід людини через письмо. Вона естетично висловлює суспільну думку та насамперед формує її, тобто художня література зберігає, накопичує та передає від покоління до покоління моральні, філософські та соціальні цінності, а також світоглядні позиції автора.

У цій роботі ми розглянемо світоглядні позиції двох світів літератури через твори французьких авторів ХХ та ХХІ століть, а саме Андре Стіля та Анни Гавальди.

Своєю творчістю Андре Стіль спонукає читачів до осмислення проблем сучасного життя. Усе життя письменника – це політична боротьба за прогрес, за щастя людей та за письменство, спрямоване на ті ж цілі. Уся його творчість характерна тим, що він намагався підняти у своїх романах проблеми, які ще не зустрічались або які є проблемами «відкритими», але вони набувають ще більшого значення якоїсь таємниці.

Щодо творчості Анни Гавальди то, розповідаючи прості життєві історії, вона дуже ненав'язливо дає кожному з нас безцінні уроки терпіння, наполегливості і, найголовніше, надії. Адже саме вона допомагає подолати всі труднощі і досягти бажаної мети. Надія і віра – ось головні герої її книг. Надія на те, що колись все обов'язково вийде, навіть не зважаючи на низку невдач, що здаються безкінечними, а також віра в свої сили, віра близьких людей в тебе.

Проаналізувавши деякі романи Андре Стіля та Анни Гавальди можна зробити висновок, що світоглядні позиції цих двох великих авторів дещо схожі. Вони обидва вірять у те, що у книзі одні двері повинні залишатись відчиненими та люди могли через неї вийти та направитись на свій життєвий шлях і в те, що література, на відміну від логіки, нікому не пропонує готових рішень.

Розторгусва В.

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ В ЕПОХУ SMART-ОСВІТИ (на прикладі вивчення французької мови)

Smart-освіта – це електронне навчання, яке ґрунтується на використанні інтерактивного освітнього середовища. Якщо декілька років тому про ці технології говорили лише в майбутньому часі, то сьогодні демонструє нам практичну реалізацію цих ідей в системі освіти, зокрема в індивідуальному підході студента до вивчення французької мови шляхом використання інноваційних методів, пошуку у ресурсі Інтернет допоміжних навчальних вебінарів, онлайн-тренувань, роботи з різними видами мовних карток.

Вивчення іноземної мови – процес складний та кропіткий, який базується на різних складниках. Безумовно аудиторна робота важлива і є основним фундаментом отримання знань, але зазвичай цього недостатньо, тому необхідно багато уваги приділяти розвитку навичок самостійної роботи. У вирішенні цього питання суттєву підтримку надають smart-технології. Існує багато варіантів урізноманітнення форм відпрацювання здобутих знань та отримання додаткової інформації за темами, які вивчаються. Наприклад, на Інтернет-сторінці «Bonjour de France» (за посиланням: <https://www.bonjourdefrance.com/>) у розділі «Навчання» можна легко знайти методичні розробки різних рівнів для самостійного навчання, а також інтерактивні вправи та завдання. Наразі, освітні електронні ресурси з французької мови можна умовно поділити на наступні групи: 1) електронні книги для читання; 2) відеофільми, відеоролики на YouTube; 3) електронні бібліотеки та репозитарії; 4) методичні матеріали на електронних носіях (конспекти лекцій, тести); 5) інтернет-ресурси: вебінари, онлайн-лекції, блоги; 6) комбіновані електронні засоби навчання (навчальні програми, електронні підручники, збірники вправ і розвивальні ігри).

Отже, можна стверджувати, що smart-освіта сприяє корисному досвіду використання сучасних технологій під час вивчення французької мови і формуванню навичок самостійної роботи, що у майбутньому забезпечить успішну самореалізацію у професійній сфері.

Бокатов Н.

СМАРТ-ОБРАЗОВАНИЕ: ОПЫТ ИНФОРМАТИЗАЦИИ ОБРАЗОВАНИЯ В КНР

Что же мы подразумеваем, когда обозначаем какую-либо технологию, как например «смарт-технологию», тем более, что понятие «смарт» стало достаточно привычным? Привычными становятся такие системы, как **smart-home, smart-tv**, прочно вошло в повседневный обиход слово «**смартфон**». Дословный перевод слова «smart» – «умный». Смарт здесь не только обозначает *способность к совершению интеллектуальных действий*, но и *внешнюю красоту*, поэтому понятие «смарт» выражает связь между *эстетикой, эргономикой и интеллектуальными функциями*.

Впервые концепция «смарт», точнее «смарт-структуры», упоминалась в контексте **аэрокосмических технологий**, создание которых подкреплялось тремя тенденциями: *переходом на новые материалы, использованием новых свойств материалов, достижением в области электроники и информационных технологий* [3]. Если проанализировать различные **технологические решения для сферы образования**, которые позиционируются как «смарт», то можно перечислить следующие: смарт-доски, смарт-учебники, смарт-проекторы, программное обеспечение для создания и распространения образовательного контента. Но как же более точно определить понятие именно **смарт-образования**? В соответствии с определением, предложенным Министерством образования Кореи, ответ можно найти прямо внутри используемого термина, то есть, расшифровывать SMART-обучение (Self-directed, Motivated, Adaptive, Resource-enriched, Technology embedded) как *Самостоятельное, Мотивированное, Адаптированное обучение, обогащенное Ресурсами, со встроенными Технологиями*.

Н.В. Днепрова, Е.А. Янковская, И.В. Шевцова предлагают более развёрнутое понятие для термина «смарт-образование», а именно, как *образовательную систему, обеспечивающую на основе Интернета, взаимодействие с окружающей средой и процесса обучения и воспитания для приобретения гражданами необходимых знаний, навыков, умений и компетенций* [1, с. 48]. В отличие от электронного обучения концепция смарт-образования предполагает наличие элементов в системе образования, обеспечивающих *быструю адаптацию всей системы к изменяющимся требованиям*, а не только учебного процесса. Смарт-образование включает в себя накопленные и выработанные подходы к обучению в традиционном их понимании и с использованием электронных технологий, однако не ограничивается ими [там же].

Никакой из ранее применяемых подходов в образовании не предполагал незамедлительной реакции самого процесса обучения на меняющиеся условия во внешней среде. Поэтому, *в основе* смарт-обучения лежит *стратегическое решение руководства* о создании и поддержке условий развития смарт-обучения, что обеспечивается принятием стратегии со стороны университета или целой системы образования. Ярким примером внедрения определённых аспектов смарт-образования является высшее образование в Китае.

Так, в рамках подготовительных курсов по китайскому языку каждый новый урок сопровождается презентацией с новыми словами, примерами предложений, грамматическими схемами и таблицами на смарт-доске, аудированием и чтением по проходимой тематике и разнообразными упражнениями на выученный материал, что говорит о применении актуальных результативных подходов в образовании, современных технологий и структурируется с учетом «живого» языка и речевых образцов, которые являются часто употребляемыми, что не может не способствовать качественному и быстрому изучению китайского как иностранного языка.

При выдаче списка иероглифов, необходимых для сдачи экзаменов, преподаватели сопровождают их переводом на английский, французский, испанский, португальский, русский, тайский, индонезийский и другие распространённые языки, что показывает индивидуальный подход к каждому из иностранных студентов и заинтересованность преподавателей в более эффективном освоении материала студентами. Некоторые преподаватели предпочитают также использовать смарт-доски, на которых можно писать рукой или стилусом, что делает процесс написания более быстрым и чистым, а записи, сделанные на доске, более чёткими. Это также говорит об интенсивном введении новых технологий и их активном применении во время урока.

При ознакомлении с новыми экономическими понятиями, преподаватели стараются продемонстрировать реальный пример из экономики или видеоматериал для наглядной визуализации. Если у студента есть свой пример или видение ситуации, преподаватели приветствуют его в том, чтобы это мнение он выразил, и высоко оценивают творческое восприятие и творческую деятельность. Это гарантирует актуальность сведений и в свою очередь поощряет студентов проводить самостоятельное исследование и размышление.

Но самым главным плюсом смарт-образования является быстрая адаптация процесса обучения относительно меняющиеся условий во внешней среде. Как известно, в январе 2020 года произошло активное распространение атипичной пневмонии, вызванное коронавирусом. Вследствие этого начать зимний семестр по заранее согласованному плану стало невозможным. На помощь поддержания непрерывного образования пришли инновационные технологии смарт-образования. По всей стране и за рубежом среди студентов Китая уроки будут проводиться он-лайн с использованием программы DingTalk (钉钉). Эта программа обеспечивает видеосвязь и переписку преподавателей со студентами. Преподаватель устанавливает время урока в соответствии с разницей во времени у студентов, вернувшихся домой, а также может проверить, находится ли студент он-лайн во время открытого урока и слушает ли он лекцию (это отображается в его статусе: активный/ вышел из приложения). Более того, если студент не зашёл в приложение сам, звонок преподавателя, осуществляемый в данный момент, не проходит, и студент получает пропуск. Это мотивирует студента к самоорганизации, внимательности и тайм-менеджменту, а также упрощает работу преподавателя в контроле студентов и дальнейшем выставлении оценок.

Все учебные материалы, презентации, аудио- и видеоматериалы высылаются каждым преподавателем заранее через платформу BlackBoard (毕博平台) или TronClass и находятся на данном носителе в течении всего курса обучения. Также преподаватели могут проверить, сколько обучающихся зарегистрировались на данную платформу (вход выполняется с помощью студенческого билета) и проверить перечень скачанных учебных материалов каждым из обучающихся.

Таким образом, подход «смарт-образование» обеспечивает разумное использование средств и технологий обучения для достижения более высокой эффективности в работе, как со стороны студентов, так и преподавателей, а также быструю адаптацию учебного процесса относительно происходящих изменений среды; позволяет оперативно откорректировать несходства материальных, социальных и временных условий обучающихся. В связи с этим, КНР выступает ярким примером использования смарт-образования в критической ситуации и показывает, каким образом применить новые технологии с учётом их адаптации к новой среде.

Литература

1. Днепровская Н.В. Понятийные основы концепции смарт-образования [Электронный ресурс] / Н.В. Днепровская, Е.А. Янковская, И.В. Шевцова. – С. 43–51. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/ponyatiynye-osnovy-kontseptsii-smart-obrazovaniya>
2. Minkyung Sung. A Study Of Adults' Perception And Needs For Smart Learning. – pp.115–120.
3. Ji-Seong Jeong, Mihye Kim and Kwan-Hee Yoo. A Content Oriented Smart Education System based on Cloud Computing [Электронный ресурс] // International Journal of Multimedia and Ubiquitous Engineering Vol. 8, No. 6 (2013), pp. 313 – 328. – Режим доступа: <http://dx.doi.org/10.14257/ijmue.2013.8.6.31>

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

Мовчан В.

МОВА ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ

Гендерні стереотипи представляють собою культурно та соціально обумовлені судження про якості, атрибути та норми поведінки 173 представників обох статей та їх відображення у мові. Гендерні стереотипи постають як судження з певним емоційним забарвленням, в яких у загострено спрощеній та узагальненій формі певному колу осіб приписують деякі якості, або ж вказують на їх відсутність. Гендерна стереотипізація фіксується у мові, тісно пов'язана з вираженням оцінки і впливає на формування очікувань певного типу поведінки від представників тієї чи іншої статі.

Представленість гендерних стереотипів у мовленнєвій взаємодії зобразимо на двох умовних рівнях:

1) гендерні стереотипи існують у структурі самої мови: «граматичні форми родів, що існують у всіх писемних мовах, закріплюють маскуліність і фемінність як структурні форми і створюють основу для виконання партій чоловіка і жінки у найрізноманітніших контекстах».

Так, наприклад, у більшості сучасних мов при означенні жінки збереглося значення її залежності від чоловіка: слово «людина» часто являється синонімом слова «чоловік», а жінка – синонімом слова «жінка», що перебуває у шлюбі. Сучасна мова представляє жіночі якості маркованими по відношенню до загальноприйнятих норм (здебільшого чоловічих по суті), похідними, вторинними, що певним чином інституціоналізує гендерні стереотипи у суспільній свідомості.

2) На другому рівні гендерні стереотипи у мові представлені у вигляді висловлювань, які діють як механізм трансляції, закріплення очікуваних гендерних ролей. Такий спосіб стереотипізації полягає у створенні засобами мови образу жінки і чоловіка, що є типовими для даної культури. Іншими словами, це гендерна стереотипізація шляхом вживання стигматичних гендерних моделей (гендерних лейблів). Наприклад, жіноча логіка, жіноча дружба, дівчача пам'ять тощо і протилежні їм воїн, козак, лицар, годувальник та ін.

Також цей рівень існування гендерних стереотипів у мовленнєвій взаємодії пов'язаний із лінгвістичним контекстом, в якому, як правило, вживаються слова семантичного поля «жінка». Мова йде про вирази на 174 кшталт: «жінка, сім'я, діти», «жінки, інваліди і люди похилого віку». Вживання таких виразів фіксує у мовній свідомості образ жінки як маргінального, неповноцінного індивіда. Повноцінне існування, самостійне значення такого індивіда поза традиційних для нього сфер не є прийнятним. Сприйняття соціумом жінки завдяки подібним асоціативним рядам обмежується контекстом сім'ї та материнства, що редукує її соціальні функції, нівелює особистісний аспект. Такий вид стереотипізації чітко проявляється у назвах державних установ, відомств, комісій (наприклад: Управління у справах жінок, інвалідів, ветеранів війни та праці).

Прикладом гендерних стереотипів щодо жінок на цьому рівні можуть бути такі вирази: «жінка не може бути справжнім політиком»; «жінці не властиво займати керівні посади»; «жінці не притаманно вивчати науки й робити наукові відкриття»; «місце жінки вдома в ролі домогосподарки, матері-берегині роду»; «твердість, наполегливість, кар'єрне зростання, наступальність, сильна воля, авторитетність у публічній сфері, логічність суджень і теоретичні узагальнення – не є жіночими рисами» та ін.

Косогор О.

АКТИВНАЯ ПОЗИЦИЯ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ НА ПРИМЕРЕ ГЕРМАНИИ: ТРАДИЦИЯ ИЛИ ИННОВАЦИЯ?

Стратегия Германии в области развития образования, науки и интернационализации вузов укрепила позицию страны в качестве мирового центра высшего образования. В последние десятилетия Федеральное и земельные правительства вносят существенный вклад в развитие инновационных и высоких технологий, направляют дополнительное финансирование проектов и инициатив в области образования, науки и инноваций, способствуя укреплению имиджа Германии как ведущего образовательного и научного центра.

Германия, как страна с солидной правовой, экономической, финансовой и социальной базой для государственной поддержки молодежи в вузах и университетах, особое внимание уделяет в государственной политике проблемам студенческой молодежи. Но при этом очень важно учитывать тот факт, что государство обращает внимание на проблемы молодежи в системе образования, благодаря активной деятельности самой студенческой молодежи.

В данной работе были проанализированы процессы возникновения и развития студенческого самоуправления в системе высшего образования Германии. Истоки немецкого студенческого самоуправления берут свое начало от студенческих объединений, которые возникли одновременно с появлением первых университетов средневековой Европы, а в правовом отношении официально существуют с начала XX в.

В настоящее время на территории Федеративной Республики Германии действуют около 380 высших учебных заведений, в каждом из которых сформировалась своя модель студенческого самоуправления, которая существует и развивается в едином педагогическом процессе, согласно своим целям, задачам, содержанию, формам и методам деятельности.

Чазова К.

ОНЛАЙН-ОСВІТА В РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ SMART-EDUCATION

Темп сучасного життя постійно зростає. Тож тепер недостатньо просто отримувати знання, оволодівати певними компетенціями, а важливо робити це швидко. Метою більшості людей стає отримати максимальний обсяг знань за невеликий проміжок часу, переважно не виходячи з дому. Тому онлайн-освіта розглядається сучасною людиною саме такою «рятівною паличкою».

В світі засновані тисячі платформ, які з кожним роком стають дедалі популярнішими. Але навіть попри це залишається багато тих, хто все ще не довіряють онлайн-освіті і вважають, що подібні інновації ніколи не зможуть замінити класичні заняття в школах та університетах. У нашому дослідженні ми розглянемо як плюси, так і мінуси та «підводні каміння» онлайн-освіти.

Безперечно, до плюсів онлайн-освіти можна віднести: доступність; можливість обирати місце та час занять; вільний вибір зручної форми подачі матеріалу; можливість вчитися в комфортному режимі; отримувати найсвіжішу і найактуальнішу інформацію від видатних фахівців в певній галузі; можливість обирати певні модулі з загального курсу, оминаючи «зайві», або вже відомі речі.

До мінусів онлайн-освіти можна віднести: ізоляцію від зовнішнього світу; відсутність практики застосування отриманих навичок; відсутність живого спілкування з викладачем і однокурсниками; відсутність дисципліни.

До найбільш відомих онлайн-платформ відносять: Prometheus, Coursera, EdEra, Lingva.Skills, Duolingo і ВУМ.

Онлайн-освіта – сучасна та цікава модель навчання, якою скористалися вже сотні тисяч людей у світі. Однак слід зазначити, що при всіх перевагах, на наш погляд, онлайн-освіта сьогодні не може повністю замінити класичну форму, але технології вдосконалюються, стають все більше СМАРТ, пропонуючи кожного дня нові можливості для отримання необхідних знань та доступ до світових навчальних ресурсів.

Якушева Е.

GENERAL ISSUES OF SMART EDUCATION IN UNIVERSITIES

The generally accepted definition of education is the following: education is an integral purposeful process of education and training, as well as a set of acquired knowledge, skills, values, functions, experience and competencies.

It is also known that it is a constantly developing process, closely related to the general socio-economic and cultural processes in the world.

The rapid development of modern technologies and the World Wide Web simply do not allow education to stand still. The trends of smart development are significantly influenced by the new needs of society, because the person who owns information, that is, knowledge, owns the world.

A modern graduate of a higher educational institution must be mobile, ready for changes, informed and competent. They should also be able to solve emerging problems, have broad knowledge in many areas of human life, and, of course, be able to use all new technological devices.

This approach in education, which has the ability to change constantly, is due to the need to match the level of training of future specialists to the requirements of reality.

Modern higher education is characterized by a high degree of dynamism: new methods of teaching and testing knowledge are constantly being offered, new technologies are being proposed to acquaint students with various details of their future profession.

Such vital aspects of the educational process as opening up creative possibilities, increasing the level of intellectual and social flexibility involve the use of Smart technologies.

The European integration processes of our country's development enable the formation of Smart universities that are based on the integration of international education and enable graduates to have a promising future and be competitive in the labor market.

Finally, let us look at the four main elements that are typical for a Smart University:

- mobility

Access to scientific information via mobile devices and their use for scientific research, as well as access to educational services and online learning services.

- social orientation consists in personalizing the learning process, using project and game techniques, and communicating through social network services.
- Accessibility, which is provided by a single entry point to all e-learning system resources.
- Technological effectiveness

The introduction of new technologies in educational processes is a key element of smart education.

Thus, it is possible to achieve optimization of educational processes by entering these aspects into the educational platform.

Булгакова О.

ИННОВАЦИОННАЯ ПОЛИТИКА ГЕРМАНИИ В СФЕРЕ ОБРАЗОВАНИЯ

На данном этапе развития всевозможных образовательных платформ, понятие “smart” стало не только широко употребляемым и мобильным, но и различно-интерпретируемым в точно такой же степени. Часть современных исследователей до сих пор применяют его ко всему комплексу инновационных технологий в сфере науки и образования, создаваемых и имплементируемых на всевозможных уровнях, в то время как другие предпочитают относить данное понятие к определённому сектору образовательной среды, для которого характерными являются следующие составляющие [1]: 1) индивидуальная траектория обучения; обучение в интерактивной среде; 2) междисциплинарные программы обучения; 3) возможность обучаться в любое время и в любом месте, используя для этого интернациональный учебный контент; 4) рациональное сочетание аудиторных занятий с самостоятельной работой студентов в онлайн режиме; 5) возможность совмещения обучения с работой по приобретаемой специальности. В то же время, если говорить о более практическом, нежели теоретическом аспекте smart-образования в сравнительном плане его реализации научно-исследовательскими институциями Европы и нашей страны в частности, следует отметить его все еще недостаточный уровень как понимания, так и развития, в отечественной практике.

Между тем, основываясь на своём полугодовом опыте обучения в Европейском университете Виадрины, город Франкфурт-на-Одере, ФРГ, хотелось бы отметить некоторые особенности этого инновационного подхода именно этой страны [2]. Прежде всего, хотелось бы выделить немецкую образовательную «интеркультурность», воплощаемую всей палитрой технических средств, позволяющих осуществлять и поддерживать межкультурные научные диалоги немецких студентов и молодых исследователей с коллегами по всему миру – конференции, панельные дискуссии, дебаты, круглые столы и тому подобное на всевозможных онлайн-платформах. Во-вторых, следует отметить адаптивность и удобство вышеуказанных методов и, следовательно, их широкое использование на всех других уровнях образования, включающих как школьное, так и дошкольное образование. К тому же, в отличие от Украины, Германия считает релевантным абсолютную свободу публичного доступа к тем или иным научным ресурсам для студентов своих вузов и практически не использует систем шифрования для большинства своих онлайн-библиотек и каталогов. Наиболее распространенными немецкими платформами, которые позволяют учащимся и преподавателям круглосуточно и независимо от места пребывания быть «на связи», являются: 1) Mahara [4]; 2) viaCampus [5]; 3) LMS Moodle [3]. Последний ресурс является особенно удобным, так как предусматривает такие дополнительные инструменты как самостоятельное онлайн-тестирование и курсы подготовки по любому из курсов, которые есть в интернет-каталоге предметов вуза, а также онлайн-консультации с преподавателями и даже работу с репетиторами или в качестве репетиторов [3].

Таким образом, подытожив всё сказанное, следует сделать особый акцент на необходимости движения нашей страны в направлении внедрения smart-образования и широком применении опыта других стран.

Литература

1. Концепция smart-образования [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.rusnauka.com/36_NII_2016/Economics/6_217160.doc.htm.
2. Europa Universitdt Viadrina [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.europa-uni.de/en/index.html>
3. LMS Moodle [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://moodle.europa-uni.de/>.
4. Mahara [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://mahara.europa-uni.de/>.
5. viaCampus [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://cutt.ly/xr6U9hq>.

Клушин Д.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СОВРЕМЕННЫХ КОМПЬЮТЕРНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ИЗУЧЕНИИ ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКОВ

Знать много языков – значит иметь много ключей к одному замку.
Вольтер

Начало XXI века ознаменовалось появлением в нашей жизни новых технологий. Буквально каждый день выходят новые программы и приложения, которые могут помочь изучить любой иностранный язык. Эти программы и приложения следует разбить на несколько групп.

- **Онлайн-учебники.** Один из них – VideoEle. Он предоставляет видеофрагменты на всевозможные темы. Видео разбиты по уровням A1, A2, B1, B2.

- **Приложения.** В качестве примера можно назвать Duolingo. Это мини-игра, где есть картинки, к которым нужно выбрать верный перевод. Приложение помогает запомнить лексику испанского, английского, французского и немецкого языков.

- **YouTube.** Этот онлайн сервис предлагает множество каналов, которые подробно рассказывают об интересующем нас иностранном языке. Примером такого канала является ИСПАНСКИЙ ЯЗЫК ПО ПЛЕЙЛИСТАМ. Он содержит 105 видеоуроков, каждый из которых длится около 30 минут.

- **Видеоигры.** Как бы странно это не прозвучало, игры имеют высокую эффективность в изучении иностранного языка как у детей, так и у взрослых. Чаще всего данные программы производятся за границей, поэтому методические рекомендации даются на иностранном языке, что поднимает самооценку обучающегося.

Подводя итоги, можно сказать, что в XXI веке одним из обязательных условий успешной карьеры является владение одним, или двумя иностранными языками, ибо, как писал Фрэнк Смит, «Один язык приводит вас в коридор жизни. Два языка открывают все двери на этом пути».

Ткачева В.

ЯЗЫКОВАЯ КОМПЕТЕНТНОСТЬ КАК НЕОБХОДИМОЕ УСЛОВИЕ УСПЕШНОЙ ИНТЕГРАЦИИ В ЕВРОПЕЙСКОЕ СООБЩЕСТВО

Начиная со второй половины XX века, интеграция стала ведущим инструментом развития экономик стран-членов Евросоюза и повысила их конкурентоспособность на мировом рынке. Характерной ее особенностью стала миграция трудовых ресурсов. В настоящее время невозможно представить деятельность какого-либо субъекта в изоляции от окружающего мира. Международная интеграция отличается дальнейшим углублением всесторонних связей, сращиванием производственных процессов отдельных стран. Она помогает более рационально использовать трудовые ресурсы и улучшить территориальное разделение труда. В связи с планами вступления Украины в Евросоюз, подготовка молодых специалистов претерпела кардинальные изменения. К повышенным требованиям к профессиональной подготовке, позволяющей быть конкурентно способным специалистом в своей стране, нужно добавить умение применить ее в странах Евросоюза.

В сложившейся ситуации на передний план выходит знание иностранных языков. Как показывают последние исследования и опросы, лучшие шансы имеет тот молодой специалист, который знает не один, как раньше, а два и более иностранных языка. Это является гарантией его успешной интеграции в трудовую деятельность отдельно взятой страны Евросоюза и его трудовой мобильности с учетом специфики функционирования многонационального хозяйственного комплекса Евросоюза. Таким образом, интеграционные процессы предъявляют к языковой компетентности молодых специалистов более высокие требования, обусловленные обстоятельствами, изложенными выше.

Рыбас М.

ОСОБЕННОСТИ ИНТЕГРАЦИИ МОБИЛЬНЫХ ПРИЛОЖЕНИЙ В УЧЕБНЫЙ ПРОЦЕСС

21 век – век инновационных цифровых технологий, которые стали неотъемлемой составляющей повседневной жизни каждого человека. С недавних пор можно говорить об их использовании в образовательном процессе. Потому как благодаря современным средствам коммуникации доступ

к обучению стал проще: в любое время можно получить мгновенный и постоянный доступ к аутентичным ресурсам, учебным материалам и программам, общаться с другими участниками учебного процесса вне зависимости. У обучающихся появилась возможность не только создавать, сохранять и сортировать информацию, но и обрабатывать ее на свое усмотрение.

Однако чрезмерное и необдуманное использование мобильных устройств в процессе обучения влечет за собой неизбежные сложности. А методически продуманное внедрение цифровых технологий в учебу наоборот, имеет огромный потенциал и ведет к оптимизации традиционного образования.

Инновационные технологии дают возможность реализовывать личностно-ориентированный подход в соответствии с потребностями каждого. Под мобильным обучением понимают использование разнообразных мобильных устройств и доступных технологий для облегчения, поддержки и оптимизации процессов обучения и изучения.

Если рассматривать использование мобильных устройств в учебных заведениях, то их целью является усовершенствование учебного материала так называемой дополнительной реальностью, что значит добавление виртуальной информации к материалу из учебника. Дополнительная реальность осуществляется посредством мобильных приложений, например, таких как Google, с помощью которого можно найти практически любую информацию.

Олейник А.

ВЛИЯНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА ФОРМИРОВАНИЕ УЧЕБНОЙ МОТИВАЦИИ СТУДЕНТОВ ЯЗЫКОВЫХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ

Термин «инновация» происходит от латинского слова «novatio», которое обозначает «обновление», «изменение», и приставки «in», которая переводится как «в направление».

Инновация – результат инвестирования интеллектуального решения в разработку и получения нового знания, ранее не применявшейся идеи по обновлению сфер жизни людей (такие как управление, организация труда, образование и пр.) и последующий процесс внедрения этого с получением дополнительной ценности в виде опережения, прибыли или лидерства. А инновационные технологии в образовательном процессе позволяют самостоятельно регулировать обучение, и их смысл заключается в определении и введении новых целей, форм и методов обучения.

Под инновационными технологиями, в общем, понимают нововведения в области техники, технологии, организации труда или управления, основанные на использовании достижений науки и передового опыта, обеспечивающее качественное повышение эффективности производственной системы или качества продукции. Многие считают атрибутом современного общества динамизм и модернизацию, поэтому для стабильного развития необходимы инновации во всех сферах, в том числе и в образовании.

Использование новых информационных технологий, Интернет-ресурсов, помогают реализовать личностно-ориентированный подход в обучении, обеспечивают индивидуализацию и дифференциацию обучения с учетом способностей студентов, уровня их обучаемости и склонностей.

К основным формам использования инновационных технологий можно отнести: организацию вебинаров; мультимедиауроков, которые проводятся на основе компьютерных обучающих программ; уроки, построенные на авторских компьютерных презентациях; тестирование при помощи компьютеров; работу с аудио- и видеоресурсами в режиме онлайн; и также множество удобных мобильных приложений, нацеленных на изучение иностранных языков.

Мотивация обучения – это средства побуждающие учащегося к продуктивной познавательной деятельности, активному освоению содержания образования. Стимул к обучению у студентов возникает только в том случае, если образовательный процесс вызывает интерес и существуют определенные причины для познавательной деятельности. И как раз изучение иностранных языков с помощью мультимедийных технологий является положительной мотивацией, так как доступны всевозможные курсы, видео, уроки, тексты и книги. Особую популярность набирают приложения для изучения иностранных языков, которые легко загрузить, например, на смартфон, и которые позволят заниматься в удобное время. Мобильные обучающие программы по иностранному языку позволяют осуществлять следующие формы работы: отработку произношения; работу над грамматическим материалом; расширение словарного запаса; обучение монологической и диалогической речи и т.д.

Такой современный подход к изучению иностранных языков делает уроки разнообразными, информативными, а главное результативными.

Неоспоримо, что современные инновационные технологии вызывают у студента позитивную

мотивацию для изучения иностранного языка и, как следствие, интерес к будущей специальности, позволяющий превратить овладение иностранным языком в живой творческий процесс.

Шевченко А.

СМАРТ-ТЕХНОЛОГИИ ПОДГОТОВКИ К ВНЕШНЕМУ НЕЗАВИСИМОМУ ТЕСТИРОВАНИЮ: ОСОБЕННОСТИ, ПРОБЛЕМЫ

Вопрос о формах подготовки к внешнему независимому тестированию становится актуальным для школьников уже в старших классах. Вроде бы все очевидно: хорошо учись в школе, системно выполняй домашние задания, работай над своими ошибками и «прогалинами» в материале и в результате может быть ожидаемый высокий балл на внешнем независимом тестировании. Однако процесс обучения в школе и закрепление знаний не всегда проходят в тестовых технологиях. Во-вторых, в тесты включен материал, который изучался в предыдущих классах, и на его «вспоминание» нужно отдельное время, которое во время учебных занятий в старших классах не предусмотрено. В связи с этим возникает вопрос: как дополнительно организовать свою подготовку к внешнему тестированию: с учителем-предметником в школе, с репетитором, на специальных подготовительных курсах в вузах и центрах образования или отдать предпочтение самостоятельной работе с использованием специальных пособий, платформ, видеоматериалов в Интернете, которые в современной терминологии мы вполне можем назвать смарт-, так как они в той или части удобны для самостоятельной и разнообразной подготовки к тестированию.

Если обратиться к изначальной расшифровке понятия smart, то оно, как известно, трактуется как: «S – Self-Directed – самоориентированный, M – Motivated – мотивирующий, A – Adaptive – адаптированный под себя, R – Resource – свободный источник, T – Technology Embedded – в комплекте с технологиями» [1, с. 18]. В целом smart-образование предполагает наличие большого количества источников, максимальное разнообразие мультимедиа (аудио, видео, графика), способность быстро и просто настраиваться под уровень и потребности слушателя. Особенность такого вида образования – доступность всем, вне зависимости от места проживания и финансовых возможностей, только с обеспечением специальных технических устройств для воспроизведения учебных материалов. Безусловно, такими характеристиками обладают множественные материалы по подготовке к ВНО, которые размещены на специальных платформах, самыми известными и рекомендуемыми для использования являются; EdEra: <https://www.ed-era.com>, ILearn (Освіторія): <https://ilearn.org.ua/>, Prometheus: <https://prometheus.org.ua/>, BeSmart: <https://besmart.study/>. К позитивным моментам использования материалов на этих платформах можем отнести и их яркое визуальное представление, возможность регулирования во времени (свободный график использования, повтор непонятого материала, остановку воспроизведения в зависимости от необходимости), привлечение к их подготовке ведущих и знающих специалистов, объективность при промежуточном оценивании (в случае самостоятельного прохождения тестов). Нельзя не отметить проблемные стороны такой подготовки, а именно сложность контроля за учащимся, который такую работу организует и выполняет самостоятельно, невозможность учета уровня подготовки по предмету в начале такой работы, то есть индивидуальных особенностей учащегося, в том числе и в лучшем запоминании материала (визуальное, аудиальное или фиксированное в тетради), наличие разных подходов и методик подготовки к ВНО, иногда авторских, противоречивых, в которых ученик не всегда может сориентироваться самостоятельно. В конечном итоге, формат подготовки к ВНО будет зависеть от той формы, в которой привык работать ученик, от его временных возможностей, уровня саморганизованности и ответственности, развитости навыков учебной деятельности. Ведь конечный результат зависит не только от модных, ярких и доступных smart-технологий, но и от ученика в первую очередь.

Литература

1. Бектурова З. К. Smart-технологии в образовании [Электронный ресурс] / З. К. Бектурова, Н. Н. Вагапова // Вестник «ирлеу»-kst. – 2015. – № 3 (9). – С. 17–21. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/smart-tehnologii-v-obrazovanii>.
2. Рашевська А. М. Аналіз використання мобільних інформаційно-комунікаційних технологій навчання учнями у процесі підготовки до ЗНО [Електронний ресурс] / А. М. Рашевська, Н. В. Рашевська // Новітні комп'ютерні технології. – Кривий Ріг : Видав. центр ДВНЗ «Криворізький нац. ун-т». – 2016. – Том XIV. – С. 79–81. – Режим доступу: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/jspui/bitstream/0564/1157/1/%D0%A1%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B9%D0%BE%D0%B2.pdf>.

СЕКЦИЯ XI ЦИФРОВИЗАЦИЯ ЭПОХИ И ЕЁ ВЛИЯНИЕ НА ФОРМИРОВАНИЕ МИРОВОЗЗРЕНИЯ СОВРЕМЕННОГО СТУДЕНЧЕСТВА

ДОКЛАД

Григорьева С.

НОВЕЙШИЕ ТЕХНОЛОГИИ ПРИ ОБУЧЕНИИ ЦИФРОВЫМ НАВЫКАМ: ВЗГЛЯД СТУДЕНТА ГУМАНИТАРНОГО ФАКУЛЬТЕТА

Очевидно, что традиционная модель образования, направленная лишь на получение знаний, безнадежно устарела. Необходима трансформация самой парадигмы образования и пересмотр существующих подходов и моделей обучения, направленных на развитие навыков общей цифровой грамотности, социальных и эмоциональных навыков для успеха в новом цифровом мире.

Под цифровыми навыками мы понимаем устоявшиеся, доведенные до автоматизма модели поведения, основанные на знаниях и умениях в области использования цифровых устройств, коммуникационных приложений и сетей для доступа к информации и управления ей. Цифровые навыки позволяют людям создавать и обмениваться цифровым контентом, коммуницировать и решать проблемы для эффективной и творческой самореализации в обучении, работе и социальной деятельности в целом.

Массовые открытые онлайн-курсы: COURSEERA – крупнейшая коммерческая платформа, основана в 2012 г. профессорами Стэнфордского университета Andrew Ng и Daphne Koller; edX – некоммерческая платформа, создана в 2012 г. Массачусетским технологическим институтом, Гарвардским университетом и Калифорнийским университетом (Беркли); UDACITY – коммерческая платформа, основана в 2012 году профессором Стэнфордского университета Себастьяном Труном (Sebastian Thrun).

В докладе рассматриваются сервисы, способствующие обучению цифровым навыкам: Gmail – для постоянного общения преподавателей, студентов, родителей, администрации; Calendar – для общего планирования событий; Evernote – веб-сервис и набор программного обеспечения для создания и хранения заметок; Dropbox – современное рабочее пространство и файловый хостинг, включающий персональное облачное хранилище, синхронизацию файлов и программу-клиента и др.

Крапивна К.

ЛАЙВ-СТРИМІНГ: МОЖЛИВОСТІ ВПЛИВУ НА СВІТОГЛЯД СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій впливає на всі сфери суспільного життя і на всі соціально-вікові прошарки суспільства, у першу чергу на молодь. Остання особливо сприйнятлива до всього нового та динамічного, що з'являється та розповсюджується в сфері ІТ. Однією з таких динамічних технологій на сьогодні є лайв-стрімінг, використання якого стає надзвичайно актуальним. Лайв-стрімінг – це потокове мовлення в режимі онлайн за допомогою спеціальних програм, коли користувач транслює всі свої дії на певний канал або мережевий ресурс, де за ним можуть спостерігати інші люди [2]. У лайв-стрімі використовуються такі форми та жанри подачі відеоматеріалу, як інтерв'ю, репортаж, виступи, мітинги та дискусії. Крім цього, можна відокремити характерні особливості лайв-стрімінгу, які можуть впливати на молодь як за змістом інформації так і за формою:

Мультимедійність і конвергенція жанрів. З використанням смартфонів, комп'ютерів, планшетів, мобільних телефонів молоді люди отримують різноманітними каналами мультимедійний контент (новини, розваги, повідомлення, можливість вести торгівлю онлайн), відповідно до їхніх запитів. При цьому вони відчують *ефект присутності на місці подій*, з чого витікає наступна ознака – *правдивість та відсутність внутрішньоредакційної цензури*, бо прямий ефір не передбачає монтажу відео, глядачі

отримують зображення без будь-яких правок. Це також зацікавлює молодь, і не тільки її. *Інтерактивність*. Стрімер перебуває на безперервному зв'язку зі своєю аудиторією, глядачі можуть ставити питання, вносити пропозиції безпосередньо під час перегляду. Така особливість стріму також приваблює молодь, для якої характерне активне спілкування та обмін думками. До інтерактивності можна додати *оперативність* тому що глядач може спостерігати стрім під час його зйомки, таким чином відбувається швидке поінформування аудиторії про ту чи іншу подію.

Оцінку якості лайв-стріму можна зробити на підставі функціонального підходу, який дозволяє визначити, наскільки ефективно ресурс реалізує завдання і наскільки шляхом реалізації окремих функцій він може впливати на молодь. На думку І. Тонкіх, будь-які інтернет-ЗМІ мають виконувати інформаційну, комунікативну, культурно-освітню, виховну і рекреативну функції (або хоча б декілька з цих функцій) та обов'язково дотримуватись морально-етичних норм, професійних стандартів і принципів журналістської діяльності: соціальної відповідальності, об'єктивності, достовірності, точності, оперативності, демократичності, патріотизму тощо [3].

Функції лайв-стріму з точки зору творця, учасників і аудиторії

Рівні	Функції
Рівень творця (хто веде трансляцію)	інформування соціалізація інтеграція в суспільстві особистісна ідентифікація розвага культурно-освітня популяризація мобілізація маніпуляція
Рівень учасника (кого показують)	розвага зацікавлення інформування пошук порад, інформації для прийняття рішень інтеграція в суспільстві та спілкування реклама
Рівень аудиторії (хто дивиться)	особистісна ідентифікація спілкування з творцем та спільне прийняття рішень соціалізація формування власної думки маніпуляція інтерпретація реального світу рекреативна

З метою аналізу ефективності застосування такого формату інтернет-журналістики для шкільної аудиторії була проведена зйомка заходу «Екстрене засідання юних журналістів» з трансляцією та подальшою публікацією у соціальній мережі Instagram. Темою заняття була маніпуляція в рекламі. В результаті практичного застосування лайв-стрімінгу було виявлено особливості цього формату трансляції подій для шкільної аудиторії: лайв-стрім дає змогу глядачу в реальному часі спілкуватися з людиною, що проводить трансляцію; стрімити може будь-хто, не обов'язково мати при цьому вищу освіту журналіста. І це з задоволенням також роблять молоді люди, яка бахають у подальшому опанувати професію журналіста. Але при цьому виникає питання, наскільки ми можемо довіряти стрімеру в його коментарях, чи об'єктивно він висловлюється, чи не однобоко подає нам зображення; для шкільної аудиторії лайв-стрімінг є ефективним форматом журналістики, оскільки забезпечує виконання більшості функцій ЗМІ.

Необхідно визначити, що стрім-трансляції постійно ведуть українські інтернет-канали: «Еспресо TV», «Ukrstream.tv», «Громадське ТБ», «112 Україна», «Радіо Свобода», «Svoje.tv», «ZIK», «News One» та інші, що може долучати молодь до перегляду передач на цих каналах.

Література

1. Сучасний простір медіаграмотності та перспективи його розвитку : збірник статей сьомої міжнар. наук.-метод. конф. [Електронний ресурс]. – Київ : Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2019. – 435 с. http://www.aup.com.ua/uploads/Zbirnyk_conf_2019.pdf.
2. Забровский А. Потокое вещание (Live striming). Общая информация [Электронный ресурс] / А. Забровський. – Режим доступа: <http://itmultimedia.ru/potokovoeveshhanie-live-streaming-obshhaya-informaciya>.
3. Тонкіх І.Ю. Інтернет-журналістика. Жанри в інтернеті : навч. посіб. / І. Ю. Тонкіх. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2017. – 130 с.

Мельник К.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ МОБИЛЬНЫХ ПРИЛОЖЕНИЙ И ГАДЖЕТОВ ПРИ ИЗУЧЕНИИ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА

BYOD (от англ. bring your own device) – это технология, при которой для занятий активно используются смартфоны, ноутбуки, планшеты и всё что угодно. Но это не устройства, предоставленные образовательной организацией, а самые разные телефоны и компьютеры, которые уже есть у студентов. Смысл BYOD в образовании состоит в том, что студенты и администрация учебного заведения не запрещает, а разрешает и всячески мотивирует обучающихся на то, чтобы они приносили в университет свои устройства. По данным последних социологических опросов 60% подростков признают, что они пользуются во время уроков своими мобильными телефонами для отправки sms сообщений, несмотря на запреты своих преподавателей. Чем дальше, тем меньше по размерам и мощнее по возможностям будут мобильные устройства. Технология BYOD – это путь к их «легализации» и превращению из врагов в союзников.

Использование приложений делает возможным безграничное использование аутентичных материалов на иностранном языке, тренируя различные виды речевой деятельности и готовя обучающихся к непрерывному образованию. Неоспоримым преимуществом использования принципа BYOD в образовании является тот факт, что обучающиеся могут получить доступ медиаматериалам даже в учебных аудиториях, не имеющих специального технического оснащения.

Мобильные приложения, разработанные специально в целях обучения иностранному языку, обладают широким функционалом и возможностями. Например, они позволяют: использовать индивидуальный подход в обучении, отработать навыки аудирования и говорения (наиболее удобны в работе приложения, содержащие материал, распределённый по уровню владения языком), сократить время поиска значения слова, совершенствовать знание языка и представление о языковой картине мира его носителей.

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

Бардакова Е.

ОНТОЛОГИИ НА ОСНОВЕ ТЕЗАУРУСА КАК ИНСТРУМЕНТ ЦИФРОВОГО ПРЕДСТАВЛЕНИЯ КАРТИНЫ МИРА

Бурное развитие диджитализации потребовало разработать компьютерную форму представлений человека об окружающем мире – цифровой образ реальности. Для этого были созданы онтологии – формализованные описания объектов и их взаимосвязей. Описания основаны на тезаурусе – специально организованном словаре лексем информационно-поискового и естественного языка.

В отличие от толкового словаря, тезаурус позволяет выявить смысл не только с помощью определений, но и посредством соотнесения слова с другими понятиями и их группами. Тезаурус учитывает различные семантические связи между словами – антонимы, синонимы, гипонимы, гиперонимы, ассоциации, отношения «часть–целое», причины и следствия и т.п.

В теории информации термин «тезаурус» употребляется для обозначения совокупности всех сведений, которыми обладает субъект. Тезаурусы используют для наполнения баз знаний систем искусственного интеллекта. Среди наиболее известных следует назвать тезаурусы Роже, WordNet, Eurovoc, Викисловарь, Амара-коша, Collins, American Heritage.

Тезаурусы являются одним из действенных инструментов для описания отдельных предметных областей и призваны способствовать пониманию в общении и взаимодействии лиц, связанных одной дисциплиной или профессией. Информация тезаурусов может быть использована студентами-переводчиками в различных целях. Такими целями могут быть: поиск переводов слов (например, по известным взаимосвязям слов или по рисунку); поиск точных значений или оттенков слов; замена слов синонимами / антонимами; выявление контекстных зависимостей слов.

Литература

1. Онтологии и тезаурусы: модели, инструменты, приложения / Б. В. Добров, В. В. Иванов, Н. В. Лукашевич. – М.: Бином. Лаборатория знаний, 2009. – 173 с.

2. Pidcock W. What are the differences between a vocabulary, a taxonomy, a thesaurus, an ontology, and a meta-model? [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.welchco.com/02/14/60/03/01/1501>.

Вовк М., Ворона Б., Зубенко А.

ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТИ В ГАЛУЗІ DATASCIENCE

Фахівці в області даних в даний час є одними з найбільш затребуваних у багатьох сферах, включаючи промисловість, уряд, державний сектор. Це пов'язано з кількома причинами. Найважливішою з цих причин є зростаючий попит на належні способи вирішення проблем економіки і суспільства в умовах цифрової трансформації. Вчені та викладачі, а також фахівці в області Data Science вивчають як підготувати таких фахівців. Підвищення складності та різноманітності даних у всіх сферах людської діяльності – явище, яке в наші дні не залишає байдужими професіоналів в області інформації. Усі галузі вступають в економіку, засновану на даних, яка вимагає наявності та використання даних в якості основного активу. З іншого боку, перехід до більш інтенсивного використання даних призводить до збільшення обсягу генерації і зберігання даних в безпрецедентних масштабах з точки зору обсягів і швидкостей.

У даному дослідженні розглядається, як тематично, дидактично і організаційно спроектувати освітню програму Data Science. Вивчається вибір навчальних одиниць або дисциплін, які необхідно охопити, щоб отримати ступінь магістра або доктора філософії випускників. Акцент робиться на використанні підходу для стимулювання атмосфери конкуренції і співробітництва в класі, який стимулює інтенсивне колективне і індивідуальне навчання. Запропонований підхід базується на моделі компетенцій та враховує такі особливості Data Science, як добрі знання в галузі прикладної математики, статистики так дослідницької практики. Крім того, необхідні знання з інжинірингу даних. При цьому підготовка фахівців у галузі Data Science є інтердисциплінарною. Таким чином, сучасний студент, який обрав майбутню спеціальність в області інформації, має набути спеціальні компетенції із обробки великих даних та застосування математичного апарату для вирішення сучасних економічних задач.

Зайцев А.

ФОРМИРОВАНИЕ НАУЧНОГО МИРОВОЗЗРЕНИЯ СТУДЕНТОВ

Формирование мировоззрения начинается с самого раннего возраста. Однако именно в вузе у студентов формируется развернутое и структурированное мировоззрение.

Світогляд є системою принципів, знань, ідеалів, переконань, ціннісних орієнтацій, надій та вірувань, котрі визначають діяльність індивіда або соціального суб'єкта, є формою його суспільної самосвідомості, через яку суб'єкт усвідомлює свою соціальну сутність і оцінює духовно-практичну діяльність [2, с. 30].

Упрощено виділяють три типи мировоззрения: научное, религиозное, обыденное (жизненное). В вузе в основном формируется научное мировоззрение. Формируются научные понятия, используется логическая доказательность.

Основой мировоззрения являются знания, которые получают в результате обработки информации. То есть в формировании мировоззрения информация играет ключевую роль.

Одним из основных источников информации стал Интернет (всемирная система объединенных компьютерных сетей). Здесь сосредоточено гигантское количество данных с относительно легким к ним доступом.

Однако парадокс заключается в том, что информации много, но много и некачественной, фальсифицированной, противоречивой, недостоверной. Использовать можно лишь малую часть доступной в сети информации.

В сети Интернет наиболее полезными являются образовательные и учебные ресурсы, такие как:

освітні ресурси інтернету: <https://sites.google.com/site/osvitnires/>

освітнянська Мережа України: http://www.ednu.kiev.ua/index_u.htm

національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського: www.nbuv.gov.ua

Український освітній портал: <http://www.osvita.org.ua/>

Но мировоззрение формируется не только в процессе учебной деятельности. Многие уделяют огромное значение популярным социальным сетям. Общение в социальных сетях в современном мире

стало не вспомогательной опцией, а, скорее, основным способом коммуникации. Соцсети полезны тем, что в них можно узнать информацию от первоисточника; высказать свое мнение. Там же можно создавать и находить группы по интересам [2].

К сожалению, гипертрофированное увлечение виртуальной реальностью может привести к оторванности от реальной жизни, занятия спортом и т. п.

Литература

1. Губерський Л. Філософія як теорія та методологія розвитку освіти / В. Андрущенко, Л. Губерський – Київ : МП Леся, 2008. – 612 с.

2. Польза и вред социальных сетей [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://gordonua.com/interesting/polza-i-vred-socialnyh-setey-537776.html>.

Зозуля И.

ВЛИЯНИЕ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА ИЗМЕНЕНИЕ МИРОВОЗЗРЕНИЯ СТУДЕНТОВ: ФАКТОР ЯЗЫКА

Одним из решающих факторов формирования мировоззрения является язык. «Границы моего языка означают границы моего мира» (Людвиг Витгенштейн) [1, с. 77]. Так, не зная «химического» языка невозможно изучить химию [2].

Интернет, социальные сети породили особую реальность, культуру со своими понятиями, ценностями, образом мысли и языком. С одной стороны, сейчас «рассвет письменного языка»: смс, комментарии к блогам, обмен мнениями в Facebook и т. п. Но с другой ... Часто общение происходит при помощи коротких фраз без знаков препинания, слова заменяются смайликами. Пишут на «олбанском» языке (языке «падонкафф») нарочито неправильно: чо (что), спс (спасибо), ща (сейчас) и т. п. Также в интернете часто встречается откровенное хамство.

Так как границы нашего мира совпадают с границами нашего языка, то такой язык подменяет наше мировоззрение на «падонкаффское».

Однако такие языковые средства не должны распространяться на информационные масс-медийные ресурсы информационные сайты, интернет-СМИ. В результате ошибок важная информация воспринимается, как несерьезная.

Например, С осколочными ранениями в больницу были доставлены 2 человека и 4 девушки (<https://vesti.ua/donbass/96054-iz-za-vzryva-granaty-vozle-kafe-v-druzhkovke-postradali-shest-chelovek>).

Итак, положительное влияние информационных технологий на социализацию молодежи: создают благоприятные условия для познавательной деятельности, образования, общения, организации досуга, дополнительного заработка. Отрицательное воздействие информационных технологий на процесс социализации молодежи заключается в том, что определенные сайты интернета и программы телевидения в наши дни являются «рассадником» социально-деструктивной информации, что дезориентирует молодежь.

Информационные технологии – это лишь инструмент, который способствует становлению личности. Но все зависит от изначальных параметров личности. Информационные технологии усиливает дифференциацию в молодежной среде, когда активные, используя положительные параметры информационных технологий, становятся активнее, а пассивные берут минимум и становятся пассивнее.

Главное, что необходимо усвоить молодежи, – не полагаться безоговорочно на прогресс, а использовать его лишь как инструмент для достижения своих целей. И помнить, что человек тоже обладает мощным интеллектом, способным самостоятельно мыслить и пока превосходящим любой компьютер.

Литература

1. Вітгенштейн Л. Tractatus Logico-philosophicus / Л. Вітгенштейн // Філософські дослідження. – Київ : Основи, 1995. – 311 с.

2. Киматов Р. С. Химический язык как предмет и средство формирования научного мировоззрения учащихся в обучении химии [Электронный ресурс] / Р. С. Киматов. – Режим доступа: <http://www.dslib.net/teoria-vospitania/himicheskij-jazyk-kak-predmet-i-sredstvo-formirovanija-nauchnogo-mirovozzrenija.html>

Золотых П.

ОБЛАЧНЫЕ РЕСУРСЫ УЧЕБНОГО ЗАВЕДЕНИЯ И ФОРМИРОВАНИЕ ЦИФРОВОЙ КОМПЕТЕНЦИИ СТУДЕНТА

Одно из перспективных направлений цифровизации образовательных процессов и стимулирования цифровых трансформаций, направленных на формирование у студентов соответствующих компетенций – облачные вычисления и непосредственно облачные ресурсы. Необходимо обратить внимание на следующие варианты – облачные ресурсы для хранения учебной информации, облачные средства (облачные компьютеры), распределенные облачные вычисления. Перечень облачных ресурсов постоянно расширяется. В настоящее время наиболее популярными и внедряемыми информационными решениями считаются такие онлайн-сервисы и облачные ресурсы, как платформы для хранения и обмена информацией Dropbox, Google Drive, Office 365, OneDrive, а также облачные платформы более высокого уровня – Azure, Amazon. Особое место в перечне облачных сервисов занимает облачный ресурс MEGA (www.mega.co.nz). Основные особенности нового облачного сервиса: бесплатно – 50 Гбайт; отсутствие ограничений на размер файлов; поддержка мобильных клиентов; синхронизация для нескольких папок; возможность организации обмена данными между удаленными машинами через облако; повышенная безопасность; простота интерфейса и отсутствие рекламы; многоканальная настраиваемая пользователем среда загрузки и скачивания (высокая скорость обмена данными). Облачный ресурс MEGA в сочетании с другими облачными вычислительными технологиями в перспективе может стать ведущим решением для создания инновационных информационных систем учебного заведения.

Работа с облачными ресурсами позволяет существенно развить информационные компетенции студентов, связанные практически со всеми сервисами Интернет. Использование в учебно-воспитательной работе облачных решений повышает конкурентоспособность учебного заведения, поскольку умение работать с современными информационными технологиями способствует успешной карьере выпускника на рынке труда.

Калашник Д.

МАТЕМАТИКА И КОМПЬЮТЕР ФИБОНАЧЧИ

Цифровая компетенция студента зависит от двух основных направлений – математика и непосредственно цифровые решения, как аппаратные, так и программные. В основе большинства цифровых решений находятся используемые системы счисления. В тезисах рассматривается система счисления, построенная на основе последовательности Фибоначчи и возможности создания вычислительного устройства на этой системе счисления.

Как известно, последовательность Фибоначчи начинается с двух чисел 0 и 1 и каждый последующий член последовательности получается как сумма двух предыдущих. Сложные и удивительные свойства этого ряда всегда интересовали различных ученых-математиков.

Среди всех систем счисления, используемых в вычислительной технике, рассматривалась и система счисления Фибоначчи – смешанная система счисления для целых чисел на основе чисел Фибоначчи.

Результаты исследования систем счисления стали основой для проектов создания компьютерных и измерительных систем на основе «фибоначчиевого» и «золотого» представлений. 65 зарубежных патентов США, Японии, Англии, ФРГ, Франции, Канады и других стран и свыше 100 авторских свидетельств СССР являются официальными юридическими документами, подтверждающими актуальность вопроса.

Создать компьютер Фибоначчи так и не удалось (основной причиной тому стал развал Советского Союза и связанное с этим прекращение финансирования исследовательских работ), теоретические основы данного направления представляют несомненный интерес и могут стать источником новых идей не только в компьютерной области, но и в области математики. Особенно эффективным стало использование «фибоначчиевых» представлений в измерительной технике и цифровой обработке сигналов, где с их помощью были разработаны сверхбыстрые сигнальные преобразования.

Кисель В.

БЕЗОПАСНЫЙ КОМПЬЮТЕР В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ

Одно из основных направлений «Концепции развития цифровой экономики и общества на 2018–2020 годы» – цифровизация образовательных процессов и стимулирование цифровых трансформаций в системе образования. Цифровая трансформация информационной среды учебного заведения существенно обостряет вопросы, связанные с информационной безопасностью.

Основу любой информационной среды учебного заведения составляют операционные системы различных уровней. Именно в операционных системах и решается задача информационной безопасности. Существующие антивирусные технологии обеспечивают активную борьбу, но не решают вопрос безопасности в целом. Причина такой ситуации кроется в самой архитектуре операционных систем, так как именно современные операционные системы являются средой для распространения вредоносных программ. Польский исследователь безопасности из компании AdvancedMalwareLabs Джоанна Рутковска предложила идею создания абсолютно безопасной операционной системы Qubes OS. QubesOS представляет собой кардинально новую операционную систему, основанную на технологии виртуальных машин. Системные и прикладные программы запускаются в виртуальных машинах, полностью изолированы друг от друга (карантин). Такое решение исключает распространение вредоносных программ и не требует антивирусных технологий. В настоящее время идея безопасной операционной системы реализована практически и проходит тестирование. Наряду с абсолютной защитой от атак вредоносных программ получены значительно более высокие требования к аппаратным ресурсам. В связи с этим можно сделать следующие выводы. Установка QubesOS в учебном заведении будет целесообразна при корпоративных решениях в академической информационной среде на одном хост-компьютере с высокой стоимостью, а остальные компьютеры оставить работать с обычными Windows.

Новикова А.

МЕСТО МАТЕМАТИКИ В СИСТЕМЕ ОБЩЕЧЕЛОВЕЧЕСКИХ ЦЕННОСТЕЙ

Математика – одна из самых древних наук, которая на всех исторических этапах играла важнейшую роль в жизни и деятельности человека, так как людям всегда нужно было что-либо измерять, чертить, вычислять, прогнозировать и проектировать, создавать новое.

Логически последовательное и систематическое построение основ математической наукой было проведено еще в Древней Греции. Вот имена великих древнегреческих ученых-мыслителей: Пифагор, Аристотель, Евклид, Архимед, Эратосфен, Апполоний, Фалес, Диофант, Герон, Демокрит, Птолемей... Созданная этими учеными система изложения элементарной геометрии на две тысячи лет вперед стала образцом дедуктивного построения математической теории.

Сферами приложения математики постепенно стало практически все: торговля, землемерие, строительство, мореплавание, гидротехнические работы, картография, геодезия, небесная механика, механизмы, боевые машины. Математика все больше объясняет течение отдельных природных явлений действием общих, математически сформулированных законов природы. Математическими методами решаются проблемы практики: навигации и оптики, гидравлики и баллистики.

Сейчас математику следует воспринимать в первую очередь как способ овладения системой современного аналитического, критического и творческого мышления, ее можно рассматривать как базис для освоения любых областей деятельности. Ее задача – активация основных мыслительных компонент индивидуальности, приобретение личностью качеств самостоятельного мышления, незаменимых при оценке нестандартных ситуаций и поиске решений незнакомых, новых задач, развитие способности личности гибко использовать эти качества мышления в различных и меняющихся условиях.

Полевая Е.

НУЖНА ЛИ МАТЕМАТИКА ЭКОНОМИСТУ?

Экономика и математика – самостоятельные отрасли знаний, каждая из которых обладает своим предметом и объектом исследования. Математика создает аналитические универсальные инструменты для решения многих задач в разных областях знаний. Экономическая теория рассматривает особенности потребления, распределения и производства товаров и услуг. Экономисту необходимо опираться на математические методы, поскольку математика – это не только расчеты и числа, математика – это школа и культура мышления.

Цель работы – сформулировать положения, позволяющие достигнуть методологический баланс в экономике и математике. Рассмотреть актуальность проблемы соотношения этих наук в понимании полезности для профессии. Дать понять современной молодежи, что уметь считать деньги – это только крупица возможностей, предоставленная математикой. Экономика изучает закономерности в потоках денег и товаров. А поскольку эти потоки надо анализировать, то сначала их надо классифицировать, подсчитать. Потом надо подумать: «А почему они идут именно так?», вывести теорию, затем ее проверить реальными цифрами. Если делать такой анализ без цифр (то есть без математики), то никакого верного ответа не получится.

Вывод. Экономистам нужна математика по ряду причин. Она существенно облегчает просчет вероятностей и позволяет анализировать данные. В экономических исследованиях применение математики позволяет объяснить прошлое, оценить последствия своих действий и увидеть будущее. Экономистам математика нужна и в тех случаях, когда приходится анализировать огромное количество товаров, потребителей и производителей. Математика необходима экономисту, она является инструментом для достижения его целей, и этот инструмент универсален. Любой экономист в исследованиях использует математику, тем самым совершенствуя и открывая новые возможности ее применения.

Полякова Д.

ЦИФРОВИЗАЦИЯ С ПОЗИЦИИ СТУДЕНЧЕСТВА: ТРЕБОВАНИЯ И ЗАДАЧИ

Человечество вступает в эпоху массовой цифровизации, которая характеризуется социальной, экологической и экономической нестабильностью, неопределенностью, сложностью и неоднозначностью, охватывает все отрасли экономики, изменяет работу людей и жизнь общества в целом. Сегодня темпы цифровизации превышают развитие компетенций большинства профессионалов в области применения средств цифровой среды. Поэтому происходит рост спроса рынка труда на цифровые навыки работы с информационно-коммуникационными технологиями. Однако, в имеющейся системе образования, созданной ещё в эпоху индустриальной экономики, пока существенные адекватные трансформации не наблюдаются.

Известно, что цифровая грамотность (digital fluency) определяется набором знаний, умений, навыков и цифровых компетенций (digital competencies), которые необходимы для безопасного и эффективного использования цифровых технологий и ресурсов Интернета. Традиционная модель образования устарела, поскольку она направлена в основном на трансляцию знаний. Поэтому требуется изменить саму парадигму образования и пересмотреть подходы и модели обучения. Нужно особое внимание уделить развитию навыков цифровой грамотности для успешной жизни в наступающем цифровом мире. Сегодня понятно уже, что образование в области науки о данных, искусственного интеллекта, автоматизации и роботизации в промышленности и экономике, машинного обучения, виртуальной реальности и других инноваций, становится базой для всех будущих перспективных профессий. Новые образовательные решения должны затрагивать все форматы формального и неформального обучения: очные, дистанционные, виртуальные и интерактивные. Интеграция современных технологий в уже сложившиеся практики обучения является залогом успеха образовательного процесса в цифровом мире.

Спрыгина В.

МАТЕМАТИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА И НЕОБХОДИМОСТЬ ЕЕ ФОРМИРОВАНИЯ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ

Математическая культура – это целостное образование, связанное с математическими знаниями и умениями (набор знаний, собранных на основе всей математической системы).

К ее компонентам относят наличие математических знаний и свободное владение ими при решении математических заданий; умение переносить новые полученные знания в различные ситуации; стремление и способность действовать рационально и творчески.

Математическая культура выполняет множество функций. Например, В. Н. Худяков выделяет познавательно-эвристическую (связана с познавательными ценностями), трансформационную (передача информации знаковыми средствами) и регулятивно-ценностную (в системе отношений) функции. Прикладную (математическая культура как система для выполнения прикладных задач), оценочную (как система оценочной деятельности) и воспитывающую (как средство воспитания) выделил Ю. Б. Мельников. И наконец, Н. Ю. Кийкова акцентировала внимание на информационно-познавательной, прогностической, практической и мировоззренческой функциях.

Условием успешной математической деятельности являются математические знания, ей присуща последовательность и системность. Системность математической культуры означает, что она состоит из большого числа компонентов разного уровня сложности и упорядоченности.

Путь в современную науку и технику, современную жизнь, лежит через математику. Ее главной задачей является развитие в человеке способности понимать смысл поставленной перед ним задачи, выработка умений логически и самостоятельно мыслить, анализировать и сопоставлять факты. Поэтому формирование высокой математической культуры является одной из важнейших задач математического образования в современных условиях.

Чердніченко О., Карнаух В., Богдан А.

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЄВРОПЕЇЗАЦІЇ

У роботі розглядаються тенденції інформатизації шкільної освіти в Україні за роки незалежності. На основі аналізу законодавчих документів, що визначають розвиток української освіти, проведено дослідження, починаючи з ідеї впровадження інформаційних ресурсів в освіту на початку 90-х років 20-го століття і закінчуючи комплексною інформатизацією у сучасному житті. Проблема інформатизації освіти, застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освітньому процесі є предметом дослідження багатьох українських вчених. Створення інформаційного освітнього простору розкриває загальні підходи до формування інформаційно-комунікаційної компетенції учнів в європейських країнах в умовах інформаційного освітнього середовища. Проведений аналіз документів показав, що питання інформатизації освіти і впровадження інформаційних технологій вже піднімалося в першій стратегії розвитку національної освіти. Інформатизація середньої, професійної та вищої освіти розглядається в якості передумови її реформування.

В умовах європейського вибору України і європеїзації української освіти доведена важливість вивчення досвіду європейських країн і ЄС в розвитку ІКТ-орієнтованої освіти. Проаналізовано стратегічні документи ЄС в галузі освіти, в яких підкреслюється важливість цифрової освіти в інформаційному суспільстві, і доведена його пріоритетність в освітніх стратегіях. Робиться висновок про перспективи європейського досвіду для України і одночасно звертається увага на аспекти, які вимагають подальшого розвитку на стратегічному рівні.

Проведене дослідження показало значний прогрес українській освіті в напрямку побудови інформаційного суспільства. Україна та європейське співтовариство стрімко рухаються до цифрової трансформації освіти і навчання, роблячи ІКТ невід'ємною частиною сучасного життя, безпосередньо пов'язуючи цифрові технології з економікою знань.

МОДЕЛЬ СИСТЕМИ ПЕРЕГЛЯДУ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ У КОМП'ЮТЕРНИХ НАУКАХ

Розвиток інформаційних технологій ставить задачу перегляду навчальних програм за спеціальностями галузі інформатики. Цілі даного дослідження полягають у визначенні вимог і розробленні моделі системи перегляду навчальної програми в області комп'ютерних наук. Розглядається система перегляду навчальних планів в інформатиці. Університети відіграють важливу роль в моделюванні, створенні і розвитку інноваційних систем в економіці. Щоб успішно просувати інноваційні системи, університети повинні ефективно управляти поширенням знань. Підприємницькі навички та інноваційні зусилля в області інформаційних технологій збільшують масштаб, ускладнюють і об'єднують все більшу кількість зацікавлених сторін, які можуть запропонувати ключові інноваційні зміни в навчальній програмі ІКТ.

В епоху зростаючої глобальної конкуренції стверджується, що інноваційні та підприємницькі компетенції є ключовими джерелами конкурентної переваги навчальної програми в області комп'ютерних наук. Інноваційна навчальна програма з інформатики повинна враховувати важливість перетину і перегляду глобальних, національних, промислових і місцевих потреб зацікавлених сторін. Цей підхід пропонує спосіб розробки та поліпшення навчальної програми в галузі інформатики як сполучної ланки між освітою, технологічними інноваціями, виробництвом і розвитком. Запропонована модель ревізійної системи навчального плану побудована з урахуванням сучасних вимог роботодавців до компетенції випускників в області комп'ютерних наук. Експертний метод використовується для оцінки якості ревізійної моделі навчального плану. У результаті дослідження систематизовані і сформульовані вимоги ринку праці до компетенції випускників в області інформатики. Ці вимоги є основою для формування нової або поліпшення існуючої навчальної програми в університеті.

СЕКЦИЯ XII ФИЗИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА И СПОРТ В КОНТЕКСТЕ ЦЕННОСТЕЙ СОВРЕМЕННОГО СТУДЕНЧЕСТВА

ДОКЛАДЫ

Чернышева М., Ткалич П.

АНАЛИЗ СООТНОШЕНИЯ ОБЩЕЙ И ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ СТУДЕНТОВ

Культура представляет собой совокупность устойчивых форм человеческой деятельности, без которых она не может воспроизводиться, а значит – существовать. Соблюдения принципов физической культуры в повседневной жизни является показателем общей культуры человека.

Целью нашей работы было изучение роли физической культуры и спорта в жизни студентов 1–2 курса ХГУ «НУА».

Данное исследование проведено среди 30 студентов ХГУ «НУА» 1–2-х курсов факультетов «Бизнес управление» и «Социальный менеджмент». Возраст респондентов 17–19 лет, среди них 16 юношей и 14 девушек. Способом анкетирования выясняли отношение студентов к занятиям физкультурой и спортом, здоровому питанию и здоровому образу жизни, к источникам знаний в этой области, а также информированность студентов о способах оптимизации физического состояния. Предлагались 4 анкеты с общей численностью вопросов в количестве 37. Оценка результатов исследования проводилась путем вычисления процента наиболее часто встречающихся ответов.

Результаты проведенного анализа показали, что 50% студентов не считают актуальным соблюдение принципов здорового образа жизни. Однако 85% опрошенных считают влияние физической культуры на все компоненты общей культуры человека достоверным и важным. Для 92% опрошенных основным источником информации по вопросам физической культуры являются личные тренировки и телепередачи о спорте. Для оптимизации физического состояния 66 % анкетированных не хватает доступной информации.

Полученные результаты исследования свидетельствуют, что современная молодежь недостаточно задумывается о последствиях несоблюдения здорового образа жизни и нуждается в достоверной информации по этому вопросу, что является необходимым условием развития общей культуры человека.

Кошкина Д.

ВЛИЯНИЕ ФИЗИЧЕСКИХ УПРАЖНЕНИЙ НА УМСТВЕННУЮ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ СТУДЕНТОВ

Спорт всегда являлся неотъемлемой частью поддержания хорошего физического здоровья. В свою очередь, хорошее физическое здоровье позволяет человеку качественно повышать свой образ жизни, влияет на его коммуникабельность в социуме. Коммуникабельные люди легче находят себе работу, что непременно влияет на их материальное состояние и дает возможность дальнейшей реализации себя как профессионалов в профессии.

Основные этапы формирования личности происходят во время обучения в общеобразовательных школах и ВУЗах. Установлено, что в этом возрасте занятия спортом занимают второе место по значимости после сна.

Учеными давно доказана прямая взаимосвязь умственной и физической деятельности. Для нормальной работы нервной системы, которая обеспечивает электрическую активность для мозговой деятельности, систематические занятия спортом являются необходимой составляющей, т. к. улучшают кровоснабжение мозга, общее состояние нервной системы на всех её уровнях.

В то же время отсутствие физических нагрузок является одной из причин снижения мозговой функции у студентов и, как следствие, появления академических задолженностей.

Выводы: для возможности усвоения материала учебных программ в ВУЗе, а также для сохранения трудоспособности организма с высокой продуктивностью работы головного мозга, поддержанию

физического здоровья студентов на протяжении всего времени обучения, умеренные и правильно спланированные физические упражнения являются необходимой и обязательной составляющей жизни студента. Поэтому, каждый из нас должен с учетом индивидуальных особенностей и физической подготовки, обязательно выделять время на занятия спортом.

НАУЧНЫЕ СООБЩЕНИЯ, УЧАСТИЕ В ДИСКУССИИ

Бригаденко Д.

ВОЗМОЖНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СТЕНФЛЕКСА НА ЗАНЯТИЯХ ПО ФИЗИЧЕСКОМУ ВОСПИТАНИЮ

Физическое воспитание – это процесс, направленный на укрепление здоровья, всестороннее развитие физических качеств человека. В норме этот процесс должен распространяться на все периоды жизни человека, хотя его содержание и формы могут изменяться в зависимости от целого ряда условий: возраста человека, уровня жизни, состояния здоровья и т.д.

В переводе с английского стренфлекс означает сила и гибкость. В настоящее время по стренфлексу проводятся соревнования самого различного уровня: чемпионаты и Кубки мира, чемпионаты и Кубки Европы, международные и национальные соревнования, межрегиональные и региональные чемпионаты, межгородские и городские состязания, чемпионаты клубов. Программа соревнований включает несколько упражнений для оценки уровня развития силы, силовой выносливости, аэробной выносливости и гибкости. В соревнованиях по стренфлексу используются различные упражнения, такие как: отжимания, поднятие груза, наклоны, стретчинг, подтягивания на тунике и другие упражнения, связанные с выносливостью и гибкостью. Обычно последовательность выполнения упражнений строго регламентирована. Участники делятся на группы по возрасту и весу.

Главная особенность стренфлекса – это то, что он является эффективным средством сохранения и поддержания своего здоровья.

Таким образом, стренфлекс как вид спорт достаточно разнообразен, он предполагает развитие главных физических качеств человека: силы, выносливости и гибкости. Поэтому этот вид занятий идеально подойдет для студентов, которые хотят улучшить свою физическую подготовку. Такие занятия можно включать в учебные планы по физическому воспитанию в высших учебных заведениях.

Данец А.

ВОСПИТАНИЕ ИДЕОЛОГИИ ОЛИМПИЗМА

Возможность воспитания посредством спорта определяется огромным потенциалом спортивной деятельности для позитивного влияния на личность и социальные отношения. Профессор И. Хайнрих (Франция) охарактеризовал «Олимпизм – как догматическую и философскую позицию, которая стремится использовать физические упражнения и спортивную активность для достижения гармонии тела и разума».

В 1976 г. в Париже состоялась I Международная конференция министров и руководящих работников, ответственных за физическое воспитание и спорт. Конференция рекомендовала «осуществлять физическое и спортивное воспитание молодежи одновременно в школьной и внешкольной среде».

Норберт Мюллер (Германия), президент Национальной олимпийской ассоциации Германии, вице-президент Международного комитета Пьер де Кубертен, Николаос Ниссиотис (Греция) президент МОА, член МОК и Григориос Ойкономакос (Греция) выделяют основные концептуальные идеи и идеалы олимпизма: совершенствование человека на основе стремления к превосходству в сфере спорта, равно как в сфере науки и искусства; добровольное согласие в рамках спортивной активности с такими этическими принципами, как фэйр плэй, равенство возможностей и уважение принятых обязательств; идеал мира и взаимопонимания, который даже в незначительных вопросах призывает к уважению и терпимости; связь с добродетелью; полную бескорыстность; идеализм; благородство, уважение к сопернику и другие атрибуты рыцарского поведения; антивоенная направленность.

Предметом теории олимпийского воспитания является форма спортивно-гуманистического воспитания.

Таким образом, олимпийская педагогическая деятельность, которая ориентирована на ценности олимпизма, их реализацию занимает все более важное место в системе современного образования и воспитания молодежи.

Котова П.

РОЛЬ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ В ВОСПИТАНИИ СОВРЕМЕННОГО ШКОЛЬНИКА

Физическая культура – одна из основ нашего здоровья. И, где как не в школе, строить этот фундамент. Именно на уроках надо помочь ребёнку избавиться от сутулых плеч и впалой груди, развить у них силу, быстроту, ловкость, гибкость. Школьникам необходим полноценный урок физкультуры – предельно активный, хорошо оснащённый современными техническими средствами.

Научить детей сознательно относиться к выполнению тех или иных физических упражнений, знать свой организм – вот задачи современных уроков физической культуры. От этого, в конечном счёте, зависит и будущая деятельность человека. Сможет ли он самостоятельно заниматься спортом, приживутся ли в его семейном быту занятия физкультурой? Это и есть новый подход к данному и очень необходимому учебному предмету.

Физическая культура включает в себя не только занятия физическими упражнениями, но и знания о своём организме, личной гигиене, закаливании, режиме дня, правильном питании, а также умение применять все эти знания в своей повседневной жизни.

Урок физической культуры является основной и обязательной формой физического воспитания в школе. На уроке учащиеся получают необходимый минимум знаний, умений, навыков, предусмотренных школьной программой, повышают уровень своего физического развития. Каждый урок решает образовательные, воспитательные и оздоровительные задачи, формирует интерес у учащихся к занятиям физическими упражнениями, побуждает их к активной деятельности. Главная задача, чтобы дети, начиная с самого раннего детства, росли здоровыми, крепкими, гармонично развитыми, чтобы они хорошо учились. Поэтому физическая культура играет главнейшую роль в совершенствовании человека и укреплении его здоровья.

Либерман В.

СТУДЕНЧЕСКАЯ МОЛОДЕЖЬ И ФИЗВОСПИТАНИЕ В СИСТЕМЕ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ

Все мы знаем, что умственное переутомление переносится тяжелее, чем физическое. Головная боль и общая слабость для людей, занимающихся умственным трудом, к которым, без сомнения, относятся студенты – это привычно, потому что они часто переутомляются. От этого есть хорошее «лекарство» – физическая культура. Ведь выполняя физические упражнения, устраняется усталость нервной системы и организма, повышается работоспособность. Поэтому для студента необходимы занятия физической культурой и спортом. Если студент испытывает нехватку свободного времени, то можно предложить ему использовать самостоятельные занятия, которые способствуют более простому и лучшему усвоению учебного материала, способствуют саморазвитию в области физической культуры. В совокупности с занятиями по физическому воспитанию это обеспечивает оптимальную продуктивность и эффективность обучения в высшем учебном заведении.

Современные вузы пытаются идти в ногу со временем, преподаватели предоставляют студентам обширную программу физических занятий, учитывая инновационные методы в области физического воспитания.

Достижение физического развития студентов в процессе занятий невозможно без учета их индивидуальных качеств и способностей. Для каждого из них преподаватель должен определить оптимальную меру используемых тренировочных упражнений с тем, чтобы обеспечить приращение к исходному уровню физической подготовленности студентов.

Каждый из нас сам выбирает, чем заниматься в жизни, и какую роль в ней занимает спорт. Небольшие, но ежедневные физические нагрузки приведут вас к более хорошему самочувствию и крепкому здоровью.

Лутицький М.

ЗНАЧЕННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ ДЛЯ СУЧАСНОГО СТУДЕНТСТВА

Фізична культура є специфічним багатофункціональним явищем, у сфері якого вирішується широке коло завдань, від особистих до державних і загальнолюдських.

Головними завданнями фізичної культури є:

- забезпечення рухової активності;
- сприяння гармонійному розвитку особистості;
- формування позитивних рис характеру;
- підтримання високого рівня здоров'я та працездатності;
- нагромадження та використання знань щодо здоров'я та здорового способу життя.

Фізична культура є важливим елементом в розвинених країнах і має велику підтримку держави, а все тому, що зменшується важка фізична праця та її місце посідає фізична культура та спорт. Самий яскравий приклад на сьогодні може нам показати Китай. Тут займаються всі верстви населення, навіть люди похилого віку. Кожного ранку вони заповнюють не тільки спортивні майданчики, а навіть парки, алеї та вулиця для занять фізкультурою.

Фізична культура – це невід'ємна частина сучасної успішної людини. Тільки достатня рухова активність і певний режим праці та побуту в поєднанні з іншими засобами запобігають зниженню продуктивності праці.

Як зазначають дослідники, студенти, які займаються фізичними вправами, мають більшу продуктивність від 6 до 12%. Тож фізична культура має на меті підтримку фізичної форми людини та врятувати її від фізичної деградації та виродження.

Фізична культура та спорт це цікавий та креативний вид діяльності сучасної молоді, який вимагає фізичного, психологічного та духовного зростання.

Микиша Д.

СПОРТ У «ДІДЖІТАЛ-СВІТІ»

У вік технологій суспільство все дедалі більше занурюється у вирій різних пристроїв, що всіляко облегшують їх життя. Сучасний прогрес дав змогу людині просто лежати на дивані і роздавати команди роботам, що виконуватимуть усю їхню роботу. Але на фоні цього люди забули про те, що дало їм колись змогу існувати – рух, а, отже, і про спорт.

Сучасний масовий спорт, нажаль, почав потроху згасати, оскільки у більшості молоді немає жодної мотивації на нього. «Мотивація» у молоді – це здатність займати у суспільстві певне місце, для чого, нажаль, спорт не дуже і потрібен. Через це підростає покоління, нажаль, не бачить сенсу присвячувати себе спорту. Та, на щастя, у суспільстві є деяка ланка людей, що кожного дня думають про своє здоров'я та присвячують деяку частку свого вільного часу на фізичну активність. Вони дають приклад молоді, а ті у свою чергу бачать, що навіть найбільш зайняті люди займаються спортом, а це дає певну мотивацію на власну фізичну активність.

Говорячи про мене, я можу сказати, що через зазану травму кілька років тому я був вимушений покинути зайняття пауерліфтингом, що, безперечно, сказалося на моєму стані здоров'я, але це не заважає займатися мені лікувальної фізкультурою та разом зі своїми друзями грати у настільний теніс. Я вважаю, що зайняття спортом навіть у малих кількостях – основа здоров'я та довгого і щасливого життя. Навіть попри те, що я посилено навчаюсь, щоб бути справжнім сучасним програмістом, я можу знаходити можливість на ці заняття.

Таким чином, навіть у вік високих технологій необхідно пам'ятати про спорт, оскільки він дає нам змогу позбавитись негативу, інтелектуально відпочити та перезавантажити свій організм, що, безперечно, дає свої плодотворні результати. У сучасному світі дуже багато прикладів того, як люди включали спорт у своє життя і згодом ставали успішними в різних областях діяльності. Це свідчить про обов'язкову потребу людини у постійних заняттях доступними для неї фізичними вправами.

ОТНОШЕНИЕ К ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И СПОРТУ В СЕМЬЯХ СТУДЕНТОВ

В конце XX века начали происходить масштабные преобразования в обществе, что повлияло на социально-экономическую, культурную, духовную жизнь людей, вызвало глубокие и непредсказуемые изменения в их сознании, образе жизни, неблагоприятно отразилось на состоянии здоровья населения.

К сожалению, многие не соблюдают самых простых, обоснованных наукой, норм здорового образа жизни. Одни становятся жертвами малоподвижности, вызывающее преждевременное старение. Другие излишествуют в еде, вызывая тем самым развитие ожирения, склероза сосудов и даже сахарного диабета. Третьи не умеют отдыхать, отвлекаться от умственных и бытовых забот, всегда беспокойны, нервны, страдают бессонницей, что впоследствии приводит к заболеваниям внутренних органов.

Нами было проведено исследование по выявлению отношения студентов 1 и 2 курсов и их семей к физической культуре и здоровому образу жизни.

Анализируя данные исследования можно установить, что в семьях студентов отношение к физической культуре и спорту проявляется по-разному. Не у всех есть возможность постоянно заниматься спортом, происходит это по разным причинам. Среди причин, мешающих заниматься физической культурой и спортом, опрошенные указывают на недостаток свободного времени (18,6%), на отсутствие поблизости от места жительства или работы (учебы) спортивной базы (14,2%), на отсутствие спортивных секций для людей среднего и пожилого возраста (11,5%), на отсутствие секций по любимым видам спорта (8,4%), на плохую организацию спортивной работы (7,1%), на отсутствие спортивного инвентаря или спортивной формы (4,8%).

Носик А.

ВОЗМОЖНОСТИ СОХРАНЕНИЯ И УКРЕПЛЕНИЯ ЗДОРОВЬЯ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ

Современные студенты в силу своего малоподвижного образа жизни и возрастающей учебной нагрузки все больше подвержены различным заболеваниям. Чтобы избежать этого, студенты должны владеть знаниями в области физической культуры и быть заинтересованными в сохранении своего здоровья. Результатом образования в области физической культуры должно стать создание устойчивой мотивации к здоровому и продуктивному образу жизни, формирование потребности в физическом самосовершенствовании.

Физическая культура и спорт является эффективным средством сохранения и укрепления здоровья, физического развития, улучшения физической подготовленности и повышения работоспособности; достижения физического совершенства; формирования потребности в здоровом образе жизни; поддержания жизненных и творческих сил молодого поколения.

Формирование культуры здоровья и мотивационно-ценностного отношения студенческой молодежи к здоровью непосредственно связано с проведением в высших учебных заведениях комплекса мероприятий:

- ✓ организацией физкультурно-оздоровительных мероприятий;
- ✓ формированием навыков укрепления здоровья, созданием мотивации для ведения здорового образа жизни в студенческой среде;
- ✓ побуждением студенческой молодежи к физически активному образу жизни, занятиям физической культурой, туризмом и спортом;
- ✓ повышением доступности этих видов оздоровления.

Для того чтобы сформировать у студента личностные мотивы и культуру, педагог должен помочь ему соизмерить цели со своими возможностями. Помочь в выяснении сильных и слабых сторон, заняться самоанализом, определить конкретные действия для того, чтобы добиться поставленной перед собой цели.

Павлов Д.

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ НА ПРИКЛАДІ ВОЇНІВ-СПОРТСМЕНІВ ХАРКІВЩИНИ

Майбутнє будь-якої країни цілком і повністю залежить від молодого покоління, тому його виховання – одна з найважливіших державних завдань. Загальна мета патріотичного виховання полягає у формуванні у молоді високих соціально значущих якостей, готовності реалізувати їх в інтересах держави.

Студентство – майбутня інтелектуальна еліта, на яку спирається держава, і тому патріотичне виховання студентської молоді – одна з найважливіших задач. Одним із інструментів її рішення є масовий, аматорський спорт, залучення в нього широких мас молоді. Заняття спортом – це не тільки фізичні вправи, але й виховання на прикладі видатних спортсменів.

Одним з важливих напрямів такої виховної патріотичної роботи може і повинно стати інформування студентів про подвиги спортсменів, скоєних в роки Другої світової війни. Викладач може розповісти про те, як заняття спортом, спортивні навички допомагали воїнам-спортсменам на полях битв і в післявоєнні роки. Цю інформацію можливо давати у вигляді бесід або семінарів з участю студентів із демонстрацією фото та відео.

Наведемо кілька імен воїнів-спортсменів Харківщини, які дійсно стали героями у роки Другої світової війни.

Баров Кирило Олександрович – майстер спорту з альпінізму, заслужений тренер України, чемпіон України і СРСР. Кавалер орденів «Вітчизняна війна» I ст., «Червона зірка», «Знак пошани», «За мужність».

Єсипенко Олексій Григорович – заслужений майстер спорту з волейболу, заслужений тренер УРСР, суддя міжнародної категорії, призер Чемпіонатів СРСР. Нагороджений медаллю «За бойові заслуги», кавалер 7 бойових нагород.

Малінко Григорій Васильович – майстер спорту СРСР (греко-римська боротьба). Нагороджений орденом Червоного Прапора, орденом Вітчизняної війни I та II ступенів, орденом Червоної Зірки, багатьма медалями.

Петренко М.

ФИЗИЧЕСКОЕ ВОСПИТАНИЕ КАК НЕОТЪЕМЛЕМАЯ ЧАСТЬ ЖИЗНИ СТУДЕНТА В ХХІ ВЕКЕ

Большинство современных студентов выбирают обучение в техническом вузе, но далеко не все из них ведут здоровый образ жизни. К сожалению, на сегодняшний день очень большое количество студентов не следят за своим здоровьем, а именно: мало двигаются, едят вредную пищу, редко выходят на улицу, а также имеют много вредных привычек.

Чтобы сделать нашу жизнь проще и лучше, было изобретено огромное количество различных гаджетов, которые помогают следить за нашим здоровьем, а именно: смарт-часы, различные мобильные приложения, электронный корректор осанки, умные столовые приборы и т.д.

Студенческий возраст – самый оптимальный для занятий спортом. Иными словами, в этот период наступает пик физического развития человека.

Задача университета сегодня – выпускать студентов, умеющих мыслить в условиях быстро меняющегося мира. Поэтому, образование должно строиться на основе нескольких принципов: умения быстро ориентироваться в стремительно растущем потоке информации; умения критически осмыслить и применить полученную информацию.

Для усвоения большого объема информации, предотвращения нервных срывов и восстановления работоспособности студенту необходимо быть в хорошей физической форме. Физическое воспитание значительно увеличивает возможности студентов.

Сейчас многие фирмы создают все условия для активных физических занятий: спортивные залы, картинг, конный спорт, настольный теннис, фитнес, йога и т.д. Также устраиваются соревнования среди сотрудников. Все это делается для того, чтобы снять стрессы и увеличить отдачу в работе.

Таким образом, физическое воспитание – неотъемлемая часть учебного процесса в любом вузе. Занятие физическими упражнениями должны стать обязательными для студентов на протяжении всего периода обучения.

Фомина Д.

ЗНАЧЕНИЕ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ ДЛЯ ШКОЛЬНИКОВ, ЗАНИМАЮЩИХСЯ ТАНЦАМИ

Занятия физической культурой и спортом занимают особое место в формировании личности и влияют на все стороны жизнедеятельности школьника. Физическая культура – часть культуры общества, представляющая собой совокупность ценностей и знаний. Спорт – альтернатива вредным привычкам и основа здорового образа жизни. Занятие спортом способствует не только укреплению физического здоровья ребенка, но это форма проведения досуга и средство развития здоровой личности. Также занятия спортом влияют на учебу, на нравственное и психологическое мышление.

Взаимодействие социализации личности и физических занятий на сегодняшний день является важной проблемой. В век научных технологий ребенок не всегда обращает внимание на свое физическое здоровье. Занятия физической культурой помогают ребенку развить нужные физические и психологические качества.

Что такое физическая культура для школьников, занимающихся танцами? Это умение владеть своим телом, слышать музыку, использовать акробатические элементы в танце. Что такое физическая культура для меня и почему я считаю, что физическая культура это важно: это важно, потому что уроки физкультуры являются активным отдыхом от умственной работы, что необходимо ученикам в школьные будни...

Вывод: Психологами выявлено, что определенные волевые качества, которые необходимы человеку – целеустремленность, решительность, смелость, коммуникабельность – воспитываются именно на уроках физкультуры. Эти качества более других влияют на успешную жизнь человека в обществе. Человек формирует себя и строит свое будущее, занимаясь спортом. Это говорит о том, что спорт и занятия физическими упражнениями – это не просто тренировка тела, но и подготовка к будущей жизни.

УКАЗАТЕЛЬ АВТОРОВ

СЕКЦИЯ I	29–41	СЕКЦИЯ V	71–88
Москаленко Ф.	29	Гранкина Я.	71
Зазерина А.	30	Фокіна А.	72
Мартиросова А.	32	Шендрік В.	73
Римская Ю.	33	Баласанян Д.	73
Линник Ю.	34	Бердикова М.	74
Леженина В.	36	Блудов М.	75
Стефановська К.	38	Бочарникова К.	75
Коваленко М.	39	Волкова А.	76
Калашник Д.	40	Воробьев А.	76
СЕКЦИЯ II	42–49	Григор'єва І.	77
Ткалич П.	42	Єременко Ю.	77
Чернышова М.	43	Захарова А.	78
Варакута Н.	44	Іванченко В.	79
Васюк О.	45	Кісіль В.	80
Кучерявая О.	45	Ковега В.	81
Любченко В.	46	Мазурина В.	82
Мелкумян К.	47	Мисик Є.	82
Токарева Е.	48	Науменко А.	83
СЕКЦИЯ III	50–64	Ретюнина М.	84
Хоменко А.	50	Рудинська В.	85
Проскурня М., Сапелкина А.	50	Тарасова Н.	86
Лисенко Д.	51	Фурса Б.	86
Бердикова М.	52	Yurchenko O.	87
Богданова А.	53	СЕКЦИЯ VI	88–93
Бублий В.	54	Курочкина О.	89
Бунчик А.	54	Редин А.	90
Дмитренко К.	55	Бондаренко С.	90
Дранник А.	56	Епифанова К.	91
Калашник П.	57	Зайцева С.	91
Кирпичева Д.	58	Коваль А.	92
Кулаковская А.	59	Троценко Т.	93
Мазур В.	60	СЕКЦИЯ VII	94–100
Манжуринс К.	60	Коробкова М.	94
Мызникова А.	61	Fedorenko A.	94
Низамиева Д.	62	Veremeychic A.	95
Осмоловський О.	62	Honcharenko M.	95
Соседко Д.	63	Skachkova O.	96
Хаустова Е.	63	Krymatch N.	97
Чинський І.	64	Pyсshal O.	97
СЕКЦИЯ IV	65–70	Partala A.	98
Белеля В.	65	Krutko K.	98
Кислюк К.	65	Khomenko A.	98
Черкасова Т.	66	Tsiliuryk I.	99
Блізніченко Д.	66	Lavreniuk Ye.	99
Гусенко К.	67	СЕКЦИЯ VIII	101–107
Максименко Д.	68	Гарбуз Ю.	101
Павлій Д.	68	Рева О.	101
Радіоненко А.	69	Бірюкова В.	102
Слаба Д.	69	Будник С.	102
		Казак Я.	103

Копоненко М.	104
Лебедін Н.	104
Ольховська О.	105
Столярчук Г.	105
Ткаченко Д.	106
Ялова А.	106

СЕКЦИЯ IX 108–116

Белоконь А.	108
Носкова К. В.	108
Бац А. С.	109
Салашная Е.	109
Мохова В.	110
Водолажский В.	111
Делюкіна К.	111
Деканенко К.	111
Сергиенко Л.	112
Грек Т.	112
Ткаченко Е.	113
Щербак К.	113
Гриб Т.	114
Жолудева А.	115

СЕКЦИЯ X 117–125

Жолоб Є.	117
Розторгуєва В.	117
Бокатов Н.	118
Мовчан В.	119
Косогор О.	120
Чазова К.	121
Якушева Е.	121
Булгакова О.	122
Клушин Д.	123
Ткачева В.	123
Рыбас М. В.	123
Олейник А.	124
Шевченко А.	125

СЕКЦИЯ XI 126–135

Григорьева С.	126
Крапивна К.	126
Мельник К.	128
Бардакова Е.	128
Вовк М., Ворона Б., Зубенко А.	129
Зайцев А.	129
Зозуля И.	130
Золотых П.	131
Калашник Д.	131
Кисель В.	132
Новикова А.	132
Полевая Е.	133
Полякова Д.	133
Спрыгина В.	134
Чередніченко О., Карнаух В., Богдан А.	134
Янголенко О., Соколов Д., Цапков Д.	135

СЕКЦИЯ XII 136–142

Чернышева М., Ткалич П.	136
Кошкина Д.	136
Бригаденко Д.	137
Данец А.	137
Котова П.	138
Либерман В.	138
Лутицкий М.	139
Микиша Д.	139
Мирошниченко В.	140
Носик А.	140
Павлов Д.	141
Петренко М.	141
Фомина Д.	142

Наукове видання

День науки в НУА

**СВІТОГЛЯДНІ ПОЗИЦІЇ СУЧАСНОГО СТУДЕНТСТВА:
ФОРМИ ВПЛИВУ І ПРОТИРІЧЧЯ**

ПРОГРАМА ТА МАТЕРІАЛИ
XXVII МІЖНАРОДНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

11 квітня 2020 року

Відповідальна за випуск *О. А. Іванова*
Комп'ютерна верстка *І. С. Кордюк*

Підписано до друку 03.04.2020. Формат 60×84/8.
Папір офсетний. Гарнітура «Таймс».
Ум. друк. арк. 28,16. Обл.-вид. арк. 15,41.
Тираж 300 пр. Зам. №

Видавництво
Народної української академії
Свідоцтво № 1153 від 16.12.2002.

Надруковано у видавництві
Народної української академії

Україна, 61000, Харків, МСП, вул. Лермонтовська, 27

www.nua.kharkov.ua

e-mail:

rector.hgu.nua@ukr.net

rector@nua.kharkov.ua

prikomnua2@ukr.net